

S

Sabbinger Viktor, polg. isk. igazg., szül. Esztergom, 1879 máj. 12. Tanulmányait szülővárosában és Bpsten végezte, majd a székesfőv. szolgálatába lépett. 1903 választották meg rendes tanárrá. 1923. a Tóth Kálmán-utcai polg. leányiskola igazgatójává nevezték ki, 1929. pedig a X. ker. Liget-utcai polg. fiúiskola igazgatását vette át.

Sacelláry György, bankár, szül. Bpest, 1856 febr. 5. Elvégezte a bpesti Keresk. Akadémiát, majd a Földhitelintézet tisztviselője lett. Rövidesen kinevezték az Osztrák-Magyar Vasutársaság titkárává, később önálló bank- és gabonabizományi üzletet létesített 1901. a dorogi kerület képviselőjévé választotta a szabadelvűpárt programjával. 1910. a nemzeti munkapárt programjával került be a Házba. Elénk részt vett a társaséletben, amelynek egyik általánosan ismert kedvelt alakja. Sportember, aki a magyarországi lótenyésztés terén is érdemeiket szerzett.

Sajó Sándor, író, tanker. kir. főigazg., szül. Ipolyság, 1868 nov. 13. Középiskoláinak elvégzése után, egyetemi tanulmányokat folytatott, önkéntes katonaévet szolgált, tart. tiszti rangot és tanári oklevelet szerzett. Egy ideig vidéken működött, majd 1903. Bpstre került. Jelenleg a X. ker. Szent László reál-gimnázium igazgatója és tanker. főigazgató. Pedagógiai munkássága mellett már kora ifjúságában a szépirodalom felé vonzódott. Színdarabjain és elbeszélésein kívül főleg lírai verseivel tűnt fel, melyekben a klasszikus magyar költészet útjait járja. Magyar érzésű, magyar tárgyú költeményei kitisztult, egyéni formán keresztül találtak utat a magyar közönség szívéhez. Lírai verseivel 12 előkelő díjat nyert. A magyar hazafias irredenta költészet egyik legkiválóbb művelője. Költeményeit iskoláinkban tanítják és országszerte szavalják. Önálló kötetei: *Fiatál szívvel, Útközben, Gordonka, Tegnaptól holnapig, Magyar versek, Muzsikaszó. Zrinyi György házassága* c. verses történeti vígjátéka az Akadémia Teleki-díját nyerte és a Nemzeti Színházban került színre. S. a Kisfaludy-Társaság tagja, a Szent István Akadémia osztályelnöke, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület tb. tagja.

Salamon Béla, színművész, szül. Beregrákos, 1885. Tanulmányainak befejezése után

a kereskedői pályára lépett. Később azonban pályát változtatott és az *Apolló-Kabarének* tagja lett. Humoros alakításaival, csakhamar nagy népszerűsége lett és Nagy Endrével együtt *Terézkörúti Színpad* néven kabarét alapított. A pesti humornak egyik legragyogóbb tolmácsolója, aki groteszk alakításaival, finom poentírozó képességével a magyar kabarészínészet egyik elsőrendű értékévé emelkedett.

Salamon Henrik, orvos, egyet. m.-tanár, szül. Hőgyész, 1865 márc. 31. Orvosi oklevelét Bpsten szerezte, majd 1911. a budapesti egyetem m.-tanárává képesítették. Széleskörű szakirodalmi működést fejt ki. Főbb művei: *A stomatológiai tanítás története Magyarországon, Útmutató a klinikai és laboratóriumi odontotechnikai munkákhoz. Összegyűjtött apró dolgozatok, Petőfi koponyája, Visszaemlékezések és A fogorvosi hídpothlakok rendszere.*

Salánky József, tisztiorvos, szül. Debrecen, 1896 ápr. 16. Középiskoláit és az egyetemet szülővárosában végezte. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és 1916. orosz fogságba került. Két és fél évi fogság után tért haza. 1923. nyerte orvosi oklevelét. Működését a debreceni idegklinikán kezdte, ahol mint osztályvezető tanársegéd, az adminisztrációt intézte. 1925. tisztiorvosi képesítést szerzett és 1926 óta mint Debrecen tisztiorvosa működik. Orvostudományi cikkei az *Orvosi Hetilap* c. folyóiratban jelentek meg.

Salgó Ernő, orvos, író, szül. Jánosháza, 1873 dec. 31. A bpesti egyetem befejezése után Párisban és Berlinben folytatott orvosi gyakorlatot. Az *Újságírók Kórház- és Szanatórium-Egyesületének* megalakulása óta orvosa. Az *Egyetértésnek*, majd a *Független Magyarországnak* volt irodalmi és színikritikusa. Később a *Pesti Napló* belső munkatársa lett, ahonnan a *Magyarország* szerkesztőségébe ment át színikritikusnak. *Irók és színdarabok* c. kötete munkásságának java értékeit tartalmazza. Értékes műfordításokat végzett Stendhal, Flaubert, Goncourt fivérek, France, Renan, Freycinet, Lemaitre és Dickens műveiből.

Salgó Géza, zeneszerző, szül. Budapesten, 1902 máj. 8. A fiatalabb zeneszerző generáció tagja. Szerzeményeit a „Homophon

Cie G. m. b. H. Berlin" adta ki, Szerzői álneve S. G. Sally. Ismertebb dalai: az *Arany-sugár* és *Szép babám*, stb.

Sally János, ügyvéd, szül. Kiskunfélegyháza, 1877. Középiskoláit Kiskunfélegyházán végezte, majd Bpsten jogot hallgatott és 1905. ügyvédi oklevelet szerzett, majd Kiskunfélegyházán telepedett le, mint ügyvéd. Résztvett a háborúban. A kommún alatt túszként akarták elfogni és ezért menekülnie kellett. 1919. az első nemzetgyűlésen a *Keresztény Nemzeti Egyesülés* programjával szülővárosának nemzetgyűlési képviselője volt.

Salomváry Jenő, gyógyszerész, szül. Budapest, 1885 nov. 17. Oklevelét 1908. a budapesti egyetemen nyerte, majd 1910-ig Kispesten működött. Ekkor Nyitraházyán nyitott gyógyszerárat, 1915. a bpesti Purgógyár vezetője lett. 1925 óta a Bazilika-gyógyszertár tulajdonosa. 1924-ig, mint a keresztény politikai pártok főtitkára, a választásokat vezette. Tevékeny részt vett a kat. egyesületi és hitéletben. 1927. alapította a *Magyar Gyógyszerész Szaklapot*, amelynek 1929-ig főszerkesztője volt.

Salusinszky Imre, szerkesztő, szül. Balászfalva, 1883. A bpesti egyetemen jogot hallgatott, majd 1902. újságírói pályára lépett. A *Magyar Szó* munkatársa, majd a *Budapest s.-szerkesztője* volt. 1910. Az *Est* szerkesztője, 1911. pedig felelős szerkesztője lett. Nagy érdemeket szerzett a bpesti újságíró-intézmények felvirágoztatása körül. 1918. a *Bpesti Újságírók Egyesülete Betegpénztárának* elnöke lett. S. nevéhez fűződik az intézmény átszervezése. 1927. tevékeny részt vett a *Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének* átszervezésében. Az intézmény vezérelő bizottságának tagja.

Salver Béla, zeneszerző, szül. Zsámbokré, 1893 szept. 7. Középiskoláit Szabadkán és Bpsten végezte. Első dala 1917. jelent meg. A könnyű zene művelése körül jó nevet szerzett magának. Több táncdala nagy sikert ért el.

Saly Alajos, államrend. főfelügyelő, a toloncház osztályparancsnoka, szül. Bpest, 1892 jan. 3. Középiskolai és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol államtud. doktorátust nyert. 1911. lépett a rendőrség kötelékébe. A főkapitányság különböző osztályain működött. 1914. hadbavonult, a szerb és az orosz fronton küzdött, ahol fogságba került. 1918. rendőrfelügyelői rangban a VII. ker. osztályparancsnokság élére került. 1928. a toloncházi osztályparancsnokság vezetését vette át. A hadiékítményes bronz katonai érdemérem, a bronz vitészégi érem, a Károly-csapatkereszt, a sebesülési érem és az 1912—13. évi szolgálati emlékkereszt tulajdonosa.

Saly Endre, szakszervezeti vezető, szül. Koltán, 1872. Iskoláinak végeztével a szabó-

ipari pályára ment. Előbb Győrött dolgozott, majd 1893. bevonult katonai szolgálatra. Háromévi katonáskodás után Budapestre költözött, ahol folytatta mesterségét. 1897. megválasztották a Budapesti Szabómunkások Szakegyletének jegyzőjévé. Később alelnöke, majd elnöke lett a szakegyletnek, amelynek 1901 óta pénztárosa. 1906. a Budapesti Szabósegédek Betegsegélyző Pénztárának, majd az Általános Betegsegélyző Pénztárak tisztviselője lett. Később megválasztották a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár titkárává. 1920 óta a szociáldemokrata párt gazdasági hivatalának vezetője. Egy ideig kiadója, majd felelős szerkesztője volt a *Népszavának*. Élénk résztvett a szakszervezeti életben és a szociáldemokrata pártmozgalmakban. A második nemzetgyűlésen a budapestkörnyéki kerület képviselője volt. 1926. Szeged város országgyűl. pótképviselője lett.

Saly László, egyet. tanárhelyettes, a budapesti Közp. Papnö. Int. tanulmányi felügyelője, szül. Kissike, 1881 márc. 2. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után pappá szentelték. Rövid ideig mint segédlelkész működött, majd 1906—10. a budapesti Szent Imre-Kollégium prefektusa volt. 1910. kinevezték a bpesti Közp. Papnövelde Intézet tanulmányi felügyelőjévé. Ugyanabban az évben a bpesti egyetem hitudományi karának tanárhelyettese lett. Élénk működést fejt ki az egyházi irodalomban. Főbb művei: *A magántulajdon keresztény szempontból*, *A budai Szt. Imre-Kollégium*, *A bpesti egyetemi templom története*.

Salzer Ferenc, r.-t. igazg., szül. 1878 okt. 4. Bécsben. Középiskoláit ugyanitt, egyetemi tanulmányait Bécsben, Zürichben és Drezdában végezte. 1907-ben az Egyesült Izzólámpa és Villamossági r.-t. mint vegyész szerződött, amelynek 1909-ben igazgatója lett, majd 1916 óta igazgatója. S. feltalálója a galvanikus chromozó eljárásnak, melyet első ízben az Egyesült Izzólámpa és Villamossági részvénytársaságnál és más külföldi gyárakban alkalmaztak. Az utóbbi években nagy mértékben e találmány alapján végzik a fémrészek chrommal való bevonását.

Samarjay Lajos, a MÁV. elnöke, szül. Pozsonyban, 1870 márc. 26. Régi nemesi család sarja. Középiskolái után a budapesti kir. József Műegyetemen folytatta tanulmányait és 1892. u. o. szerzett gépészmérnöki oklevelet. Utána a Kassa—Oderbergi vasút mérnökévé lett. 1893—1898-ig a MÁV. gépgyárában működött és ezalatt *Belgiumba* küldötték egyévi tanulmányútra. 1898. a Vasúti és Hajózási Főfelügyelőséghez osztották be, hol mint biztos, majd főfelügyelő teljesített szolgálatot. 1910—1920-ig a Kassa—Oderbergi vasút igazgatóhelyettese, majd vezérigazgató-helyettese volt. A háború alatt a hadügyminisztériumban képviselte vasút-

társaságát. 1920. miniszteri tanácsossá és a MÁV. gépészeti főosztályának igazgatójává, majd később a magyar államvasutak elnökévé nevezték ki. Evtizedes tevékenységét a közlekedésügy terén sok siker koronázta. A kormányzat is elismerte érdemeit és több ízben kitüntetésre terjesztette föl. A Ferenc József-rend lovagja lett és a háború alatt megkapta a Ferenc József-rend tiszti keresztjét a vitézségi érem szalagján. Több belga és német rendjellel is kitüntették. Mint a MÁV. elnöke, rendkívüli szaktudással érvényesítí évtizedes tapasztalatait. Az ország legválságosabb éveiben is nagy szívóssággal tartotta fenn az államvasutak európai nivóját.

Samassa Auréi (gesztőci), kereskedelemügyi h. államtitkár, szül. Aranyosmaróton, 1875 jan. 22. A fővárosban végezte középiskolai és jogi tanulmányait. 1897. u. o. szerzett államtudori oklevelet. Utána két évig Német-, Francia-, Olaszországban és Svájcban folytatta tanulmányait. 1900. hazatért és a kereskedelemügyi minisztérium fogalmazói karába lépett. Fokról fokra előlépve, 1922. a kormányzó min. tanácsossá, 1926. h. államtitkárrá nevezte ki. Majdnem 30 esztendő közszolgálatát alatt rendkívül nagyszabású tevékenységet fejtett ki a magyar kereskedelem központi adminisztrációja terén. Megállapította a minisztérium új ügyrendjét, megszervezte az egyes osztályok hatásköri és személyzeti beosztását és átalakította a minisztérium épületeit. Jelenleg a minisztérium elnöki osztályának főnöke és a legbizalmasabb személyi és kereskedelempolitikai ügyeket intézi. A magyar társadalmi mozgalmaknak egyik leglelkesebb támogatója. *A Vasutasok Családgondozó Országos Egyesületének* elnöke, a *Társadalmi Egyesületek Szövetségének* örökös tiszteleti tagja, az *Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület* igazg. tagja, a *Dunántúli Közművelődési Egyesület* igazg. tagja, a *Balatonai Szövetség* igazg. tagja, a *Budavári Koronázó Főtemplom Egyházközség* tanácstagja, a *Kisegítő Kápolna Egyesület* pénztárosa, a *Collegium Marianum Egyesület* tagja, a kereskedelemügyi minisztérium Sport Együletének védnöke, a *Szent Családról* nevezett templomépítő egyesület védnöke, a *Szent Gellért-hegyi Lourdesi Barlangegyesület* alelnöke, a *Katolikus Unió* tagja, a *Magyar Férfiak Szent Korona Szövetségének* tagja, a *Foederatio Americana* tagja, *Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság* igazgatósági tagja, az *Országos Kaszinó* és a *Baross-Szövetség* levelező tagja, a *Miskolc—mezőcsáti* h. é. v. igazgatósági tagja, a *Fehér—tolna* h. é. v. igazgatósági tagja, a *Magyar Tőzsde Klub* tagja. S.-t a király III. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki, Fáradhatatlan és önzetlen közéleti szereplése a magyar társadalom egyik első kitűnőségévé emelte.

Sámik József, gazdálkodó, felsőházi tag, szül. Toponár, 1876. Iskolai tanulmányainak

elvégezése óta somogymegyei birtokán gazdálkodik. 1912. alelnöke lett a kaposvári kisgazdapártnak, amelynek megalapításában tevékeny részt vett. 1912. megválasztották Kaposvár város képviselőtestületének tagjává. A háborúban többször kitüntették, míg 38 havi frontszolgálat után súlyos betegségével került haza. Élénk részt vesz a kisgazdatársadalom gazdasági és kulturális életében. Belső munkatársa a *Dunántúli Szántóvető* c. gazdasági lapnak, elnöke az *Alsódunántúli Mezőgazd. Kamarának*, alelnöke az *Orsz. Mezőgazd. Kamarának* és igazg. tagja a *Kaposvári Kisgazda és Kisiparos Takaréknak*. Mint a mezőgazd. kamarák küldöttét beválasztották a felsőházba.

Sándor Albert, államr. főfelügyelő, az I. ker. kapitányság osztályparancsnoka, szül. Csíkszentimre, 1889 márc. 29. Tanulmányait Csíksomlyón és Csíkszeredán végezte, majd 1914—17. mint tart. hadnagy az orosz harc-terén frontszolgálatot teljesített. Hadikitüntetései: az I. o. ezüst vitézségi érem és a Károly-csapatkereszt. 1917. mint rendőrfelügyelő a rendőrség kötelékébe lépett. Előbb az I. ker. osztályparancsnokság beosztott tisztje volt, majd a IV. ker. osztályparancsnokság élére állították. 1921. az I. ker. osztályparancsnokság vezetésével bízták meg. 1929 október 24. legfelsőbb elismerésben részesült.

Sándor Béla, kir. ügyészségi elnök, szül. Kecskemét, 1883 ápr. 14. Középközlőit szülővárosában, az egyetemet Kolozsvárott végezte. 1906. a szegedi törvényszék joggyakornoka lett. 1909. a nagyikikindai kir. törvényszék jegyzőjévé nevezték ki. 1912. ugyanott aljárásbíró lett. 1914. megkapta járásbírói kinevezését. 1915. a nagyikikindai kir. törvényszékhez törvényszéki bírónak nevezték ki. A háború alatt, mint főhadnagy-hadbíró, teljesített szolgálatot. Megkapta a koronás arany érdemkeresztet a kardokkal, a vitézségi érem szalagján. 1920. Sopronban kir. ügyész lett. 1924. ügyészségi elnöki címet kapott. 1926. az ügyészség elnökévé nevezték ki. A város társadalmi és kulturális ügyeiben tevékenyen vesz részt. A népszavazás alkalmával a magyarság érdekében eredményes működést fejtett ki.

Sándor István, igazg.-főorvos, szül. Temesvár, 1881 nov. 28. Egyet. tanulmányait Leipzigban kezdte, 1904. Bpsten orvosi oklevelet nyert. Egy ideig br. Herzl és Dollinger mellett működött, majd egyet. tanársegéd lett Kolozsvárott. Később a Szt. István-kórház alorvosa lett Hülli professzor osztályán és 1911 óta az úpesti gr. Károlyi-kórház igazgató főorvosa. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és a koronás arany érdemkeresztet, a II. oszt. vöröskeresztet és a III. oszt. porosz vöröskeresztet kapta meg. Az *Újpest-Rákospalotai Orvosegyületnek*, a *Magyar Vöröskereszt újpesti fiókjának* elnöke, a m. kir. *Orvosegyület*, a ma-

gyar Sebészárság, a Deutsche Gesellschaft für Chirurgie tagja, az **Országos Orvos Szövetség** pestvármegyei fiókjának alelnöke, Pest vármegye törv.-hat. biz. tagja. Mint operatőr-sebész az újpesti orvosi körökben elsőrendű tekintélynek örvend. Jelentős működést fejt ki mint orvosszakcikkíró.

Sándor József (Gy), festőművész és grafikus, szül. Gyömrő, 1887 dec. 7. Középiskoláinak elvégzése után a müncheni képzőművészeti akadémián és több nagy német mesternél tanult. Már Münchenben résztvett a Glaspalast és a Secessio kiállításain. 1902 óta kiállítója a Műcsarnok, Nemzeti Szalón és az Ernst-Múzeum tárlatainak. Szerepelt Stockholm, Kopenhága, Göteborg, Malmö, Oslo, Róma, Firenze, Velence, Bécs és Berlin városokban is. Munkáit több ízben ki-tüntették, többek között megkapta 1914. a Nemzeti Szalón ezüstérmét, 1921. a Műcsarnok kitüntető elismerését, 1922. a Lipótvárosi Kaszinó díját és a VII. ker. Demokrata Kör nagydíját, 1923. a Galambos-díjat és számos külföldi díjat. Művei nagyrészt magángyűjteményekben, valamint a római kapitólium, British Múzeum és a Szépművészeti Múzeum, Fővárosi Múzeum és a román király tulajdonában, valamint különböző külföldi múzeumokban vannak. S. olajfestményei és rézkarcai impresszionista színezetűek. Tájképei és figurális kompozíciói mozgalmasságukkal tűnnek fel.

Sándor Pál, orszgyül. képvis., szül. Hódmezővásárhely, 1860. A Bpesti Kereskedelmi Akadémia elvégzése után Drezdában folytatta kereskedelmi tanulmányait, majd hazatérve, a Schlesinger és Polakovic cég kötelekébe lépett, majd a cég képviselőében huzamosabb ideig tartózkodott Antwerpenben. Később átvette a cég vezetését. 1912. a *Budapesti Közúti Villamosvasút r.-t.* igazgatója lett, mely állásáról 1920, amikor a főváros az üzemet átvette, lemondott. Politikai szereplését 1896. kezdte meg, amikor a Lipótvárosban lépett fel képviselőjelöltnek. 1901. került be a Házba, szabadelyű programmal. Azután több ízben megválasztották, míg 1910. a munkapárthoz csatlakozott. A forradalom alatt, mint túszt, letartóztatták. Az első nemzetgyűlésen a főváros V., a másodikon a II. kerületét képviselte pártönkízüli liberális programmal. Ezidőszent Budapest északi kerületét képviseli. Tevékeny közzgazdasági működést fejt ki és politikai szereplése során is mindig a kereskedelem érdekeit tartotta szem előtt. Megalapítója és ma is elnöke az O. M. K. E.-nek, tagja a *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának* és elnöke a *Lipótvárosi Polgári Körnek*. Tevékeny részt vett a zsidóság társadalmi mozgalmaiban is.

Sándor Zoltán (lokodi), okl. vegyész-mérnök, műegyet. tanársegéd, szül. Medgyes (Nagyküküllő m.), 1900 márc. 1. Egyet.

tanulmányait Bpsten végezte. Tart. tüzérhadnagy. 1927. tanársegéd lett a műegyetem élelmiszerkémiái tanszékén. 1927—8. és 1929—30. tanévre elnyerte a kultuszminiszter kutatási ösztöndíját. Mint vegyész-mérnök az élelmiszerkémia terén állandó kutatásaival nevezetes eredményeket ért el. Idevonatkozó munkálatairól bel- és külföldi szaklapokban jelennek meg tanulmányai.

Sándorfi Kázmér, ügyvéd, szül. Veszprém, 1877. Középiskoláit Veszprémben, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1903. Veszprémben ügyvédi irodát nyitott. A háború alatt haretéri szolgálatot teljesített és a bronz vitézségi érmet és a Károly-csapateresztet kapta meg. Szerkesztője volt a *Veszprém Vármegye* c. lapnak. Mint politikai és iparjogi cikkíró ismeretes. A vármegyei törv.-hat. biz. és a városi képv.-test. tagja. Az *Orsz. Ügyvédszövetség* veszprémi társelnöke, a *Székesfehérvári Ügyvédi Kamara* veszprémi választmányának tagja.

Sándy Gyula, építész, műegyetemi nyilv. rendes tanár, szül. Eperjes, 1868 jún. 25. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, építész-mérnöki oklevelét 1891. nyert. Tanulmányainak befejezése után Pecz Samu műegyetemi tanár középítéstani tanszékéhez tanársegéddé nevezték ki. A budai református templom és a Központi Vásárcsarnok építésének vezetésében tevékenyen közreműködött. 1895—1899. a magyar kir. állami felső építőipariskola óraadó tanára, 1899—1914. szaktanára volt. 1914. a műegyetem II. épületszerkezeti tanszékéhez nyilv. rendes tanárrá nevezték ki. 1922—24. a mérnöki és építészeti osztály dékánja volt. Ipariskolai tanároskodása idejében több építésztervét Foerk és Orbán tanártársaival együtt készítette. Több mint 25 budapesti és vidéki magánházon és nyaralón kívül 9 vidéki templomot épített. A breznóbányai, nagykőrösi és rimaszombati templomtornyok, a fővárosi és vidéki városok több iskolája, kórházak, takarékpénztári épületek, a zág-rábi, újpesti és budai postapaloták S. művei. Lánzy Gyula és Bánffy Dezső síremlékén, a nagykőrösi Arany János-szobron, valamint Ferenczy István szobrász nagyhátyjának rimaszombati síremlékén a szobrászati munkákkal kapcsolatos építészeti megoldások szintén S. munkái. Az ezredéves országos kiállítás csoportbizottsági és zsűritagja volt. Orsz. középítési tanácsos, a magy. kir. Kúria szabaddalmi tanácsának ülnöke, a magyar és nemzetközi anyagvizsgálók egyesületének tagja, a bpesti *Mérnöki Kamara* alelnöke, a budai várbeli ág. hitv. ev. egyházközség felügyelője, a Luther-Otthon főiskolai diák-kollégium kormányzó-bizottságának tagja. Törvényszeki hites szakértő. Szakirodalmi tevékenysége közismert. Az *Építézet története* c. mű egyik fejezetét ő írta, melyért aranyérmét nyert. *Épületek költségvetése és*

leszámolása, *Építési enciklopédia* és más számos műve a modern építészet nélkülözhetetlen kézikönyvei.

Sarbo Artur (szepesváraljai), orvos, író, szül. Budapest, 1867, márc. 10. Egyetemi tanulmányait Bpsten, Berlinben, Párisban és Londonban végezte. 1896. egyetemi m.-tanárrá képesítették. 1909. rendkív. tanár lett a budapesti tud. egyetemen, egyszersmind a székesfőv. Szt. István-kórház főorvosává nevezték ki. 1924. érdemei elismerésül egészségügyi főtanácsossá nevezték ki. Jelentősebb munkái: *Achillessehnenreflex u. seine klinische Bedeutung*, *Az epilepsia kór- és gyógytanának jelen állása, Útmutató a balesetek körüli orvosi eljárásokban*, *Háborús közlemények*, *Syphilis és idegrendszer*, *Népszerű útmutató a beszédhibák felismerésére és elhárítására*, *Zur Pathologie und Therapie der Kriegsnervenschädigungen*, *Über Cisternenpunktion*, *A Beszéd, összes vonatkozásaiban*, *Újabb szempontok a központi idegrendszer mozgási berendezésében*, *A központi idegrendszer syphilisének gyógyítása*, *Az idegrendszeri syphilis, A hiptokinesisről*, *A pachymeningitis haemorrhagica internáról*, *Újabb szemészeti vonatkozások a neurológiában*, *Über eine neue Goldzolreaktion und über deren klinische Verwertbarkeit*, *Aneurisins of the Dura mater*.

Sárkány Balázs (ilencfalvi), a pestvidéki kir. tszék tanácselnöke, szül. Mezőmadaras, 1875 aug. 29. Középiskoláit Marosvásárhelyen, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1903. bírói vizsgát tett. Tanulmányainak befejezése után Szászrégenben joggyakornok volt, majd mint tszéki jegyző Marosvásárhelyre került. 1904. Vajdahunyadon vezető járásbíró lett. 1918. az esküdtétel megtagadása miatt menekülnie kellett. Először a budapesti központi jbróságához volt beosztva, 1926 óta a pestvidéki tszéki tanács elnöke. Erdélyben a vajdahunyadi városi képviselőtestület tagja és az ottani református egyház presbitere volt. A „*Vajdahunyad*“ c. napilapban, továbbá az „*Erdélyrészi Jogi Közlöny*“ és „*Jogtudományi Közlöny*“-ben jogi szócikket írt. A polgári hadiérem tulajdonosa.

Sárkány Ernő (ilencfalvi), főszolgabíró, szül. Pilis (Pest m.), 1875 dec. 28. Középiskoláit Aszódon és Selmecbányán, jogi tanulmányait Eperjesen végezte. 1897. Pest vmegye szolgálatába lépett mint közigazgatási gyakornok. 1898. tb. és helyettes szolgabíróvá, majd valóságos szolgabíróvá választották. Ebben a minőségében Gödöllőn, Nyakátán, majd Pomázon működött, ahonnan 1912. az aszódi járás főszolgabírájává választották. A Pest vmegyei ág. h. ev. felsőesperesség volt másodfelügyelője, a bányai ág. h. ev. egyházkerület aszódi leánynevelőintézetének volt felügyelője. Az *Aszódi Petőfi*

Társaskör elnöke, a galgagyörki ág. h. ev. egyházközség felügyelője.

Sárkány Ferenc, ügyvéd, v. polgármester, szül. Arad, 1887 febr. 11. Középiskoláit Aradon, az egyetemet Kolozsvárott, Berlinben és Bpsten végezte, ahol 1908. doktorrá avatták. Rövid ideig Aradon és Bpsten volt gyakorlóügyvéd. 1914—17. a fronton teljesített szolgálatot. A Signum Laudist és a Károlycsapatkeresztet kapta meg. Ezután Aradon főispáni titkár, városi tb. ügyész, majd 1919. polgármester lett. Működése alatt alakult meg ott az ellenforradalmi kormány. Résztvett a nemzeti hadsereg felállításában. A román megszállás után Szegedre ment és tovább is résztvett a kormány nemzetmentő munkájában. 1921 óta Bpsten folytat ügyvédi gyakorlatot. Több irodalmi fordítása jelent meg. Társfordítója Kynes: *A béke gazdasági következményei* c. művének.

Sárkány Ferenc, vegyészeti gyáros, szül. Komárom, 1892 aug. 20. Győrben kereskedétségit tett és a Zeneművészeti Főiskolát is elvégezte. Tanulmányai végeztével hadba vonult és végigszolgált a háborút, majd atyja üzletébe lépett. Rokkantsága miatt nem folytathatta zenei képzését. Tevékeny részt vett a H. O. N. Sz. és a *Hadirokkantak Lapja*-nak megalapításában. A H. O. N. Sz. II. ker. elnöke és orsz. alelnöke, a *Hadirokkantak Vagonörző r.-t.-nak* igazg. tagja. A *Hadirokkantak Lapja* szerkesztője.

Sárkány Gyula, polgármester, szül. Cegléd, 1891. Középiskolai tanulmányai elvégzése után a bpesti egyetemen szerzett jogtudori oklevelet. Végigküzdötte a háborút, fogságba is került. 1919. lépett Cegléd város szolgálatába, amelynek 1920 óta polgármestere. Működése alatt sokat fejlődött a város. Új elemi iskola, szülészeti és női kórház építése és a városi vámrőség megszervezése marandó emléket állítottak az egyik legfiatalabb magyar polgármesternek.

Sárközy Elemér (nadasdi), festőművész, szül. Csurgó, 1900 jún. 10. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti Képzőművészeti Főiskolán tanult. A háborúban mint önkéntes vett részt. Hosszabb külföldi tanulmányutakat tett. 1925-től kezdőoleg 1927—1928-iki reprezentatív kiállításon és azóta is több tárlaton vett részt. *Sírbátétel* c. alkotása széles körben elismerést szerzett nevének. A magyar pusztá és a felhős ég titokzatos fényjátékainak művésze. *Falu vége* c. képe a Somogyvármegyei múzeum birtokában van. A *Kupecsky Társaság* tagja.

Sárközy György (id. nagybóczai), ny. h. polgármester, szül. Érmihályfalva, 1862. Iskoláit Debrecenben végezte. Közigazgatási pályafutását Szolnokon kezdte meg, ahol rövidesen gazd. tanácsnok lett. 1910. adóügyi tanácsnokká, később h. polgármesterre választották. 1927. nyugalomba vonult. Az O

K. H. alelnöke, a szolnoki *Mezőgazdasági Takarékpénztár* igazg. tagja, a ref. egs. ház presbitere.

Sármány Ferenc, plébános, szül. Kisjobbágyi (Nógrád m.), 1894. Középiskoláit Budapesten, a teológiát Esztergomban végezte, ahol pappá szentelték. Tanulmányainak befejezése után, mint káplán Nógrád megyében működött, majd 1921. Budapesten a Terézváros káplánja lett. 1923 óta az egyházközség szervezési munkálatait végzi.

Sármezey Endre, mérnök, szül. Mezőkovácsháza, 1859 márc. 21. Műegyetemi tanulmányait Zürichben végezte, ahol mérnöki oklevelet szerzett. 1882. az Arad-Csanádi Vasutak üzemmérnökévé nevezték ki. Építészvezető, majd igazgató, végül vezérigazg. helyettes lett. 1912. önállósította magát és Bpsten magánmérnöki irodát nyitott. Azóta nagy szerepet visz a mérnöki kamara életében. 1922. megkapta a műszaki főtanácsosi címet és tagja lett az Orsz. Középipítési Tanácsnak. 1927. a mérnöki kamara a feisóházba küldte, mint póttagot. Nagyarányú munkásságot fejt ki a mérnöki szakirodalom terén. Megjelent művei: *Egynéhány szó a nagyszemtmiklós-makó-hódmezővásárhelyi vasút szervezetéhez, Motorkocsik alkalmazása a vasúti üzemben, Vicinális vasutaink fejlesztése és Agrárreform és a kisvasutak.*

Sárospataky József, főügyész, ügyész. elnök, szül. Benkőfalva, 1870 jan. 23. Középiskoláit és jogi tanulmányait Kassán végezte, a bírói vizsgát Bpsten tette le. 1893. a bírói pályára lépett. A rozsnói járásbírószágon működött mint joggyakornok, majd mint al-bírót Vácra helyezték át. Később Sátoralja-újhelyre, onnan Szekszárdra került mint al-ügyész. Pécsent már vezetőügyészi tisztet töltött be. 1915. a pestvidéki kir. ügyészség vezetője lett főügyész helyettesi címmel és jelleggel. 1919. c. főügyész lett. 1922. megkapta a III. fiz. csoportba tartozó főügyészi címet és mint ilyen a pestvidéki kir. ügyészség vezetői székébe került. Már mint fiatal ügyész is a legérdekesebb és legnagyobb bűnügyeknek nyomozását irányította. Többek között résztvett az annak idején nagy port felvert felső templéni katonaszabadtási bűnügy kivizsgálásában. Mint annak elnöke, jelenleg is a pestvidéki kir. ügyészség élén van.

Sárossy Károly, polg. isk. igazg. szül. Vardófalva, 1873 febr. 1. Középiskoláit Csiksomlyón, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után különböző vidéki városokban mint tanító működött. *Hosszú ideig tanár volt a pancsovai polg. fiúiskolánál, majd igazgatója lett a fogarasi, később a nagyszabeni polg. iskolának. A háború alatt mint népfelkező főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és magartartásáért a koronás arany érdemkeresztet, a Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1919 óta a szekszárdi polg.*

fiúiskola igazgatója. A városi képv.-testületnek és különböző tanáregyesületeknek tagja. Cikkei a helyi lapokban jelentek meg.

Sárossy Mihály, színművész, szül. Bpest, 1893 okt. 6. Középiskoláit és a színiiskolát Bpsten végezte, majd különböző vidéki városokban színészkedett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. A szibériai magyar színháznak négy évig egyik vezetője volt. 1920. a *Nagy Endre-Kabarének*, majd a *Király Színháznak* és a *Royal Orfeumnak* tagja lett.

Sashegyi Kálmán, festőművész, szül. Jászkisér, 1886 szept. 23. Középiskoláinak befejezése után a nagybányai művésztelepen folytatott tanulmányokat, majd a Képzőművészeti Főiskola növendéke lett. A *Műcsarnok* és a *Nemzeti Szalon* állandó kiállítója. Közismert képei: *Borulás, Solymár, Eső után* és a *Felhős táj*. Impressionista, tompa, átszűrűt színe jellemzik.

Sauerwald Géza, zeneszerző, zenefrón, szül. Nagybecskerek, 1897 márc. 1. Középiskoláinak és zeneakadémiai tanulmányainak elvégzése után 1921. a *Nemzeti Zenede*, majd 1924. a *Szföv. Fels. Zeneiskola* tanára lett. 1922—1925. az *Új Nemzedék* zenekritikusa. A *Szföv. Zenekar* élén mint karmester mutatkozott be. Eredeti karműveit és népdal-feldolgozásait a *Szföv. Fels. Zeneiskola* női kara nagy sikerrel adta elő. 1927 önálló szerzői estén mutatta be tíz év zenei termelését.

Sávoly Ferenc, egyet. m.-tanár, szül. Németelemér, 1870 ápr. 29. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol államtudományi oklevelet nyert. Versecen mint középiskolai tanár kezdte meg működését, majd a bpesti *Meteorológiai Intézet* főmeteorológusa lett. 1928. a *Mezőgazdasági Múzeum* igazgatójának nevezték ki. Évtizedek óta tanulmányozza az időjárásnak a mezőgazdasági terményekre való hatását és az egész világon az ő módszere szerint védekeznek. Szakeikkei a hazai és külföldi lapokban jelennek meg. Értékes működésének elismerésül egyet. magántanárrá képesítették és a II. o. polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki.

Saxlehner Ödön, főkonzul, szül. Budapest, 1871 márc. 10. Középiskoláinak elvégzése után kereskedelmi pályára lépett. Hosszabb tanulmányutat tett külföldön és 1896. a Saxlehner András és társa cég londoni irodájának vezetője lett. 1899. New-Yorkba utazott, ahol két évig dolgozott, majd hazajött és átvette a cég forrástelepeinek vezetését. 1923. finn főkonzulnak nevezték ki.

Schack Béla, ny. felsőkeresk. isk. igazg., szül. Miskolc, 1859. Tanulmányait a bpesti egyetemen végezte, ahol doktorátust lett. 1886. keresk. iskolai tanár lett Miskolcon, 1898. megszervezte a keresk. iskolai tanárképző-intézetet, amelynek igazgatójává nevezték ki. Számos pedagógiai intézet alapítója

és elnöke. Az *Orsz. Ipari és Keresk. Oktatási Tanács* előadója. Legnagyobb munkája A *Magyar Kereskedő Könyve* 4 kötetre terjedő mű és a *Kereskedelmi és Ipari Lexikon*. Erdemeinek elismeréséül udv. tanácsossá nevezték ki.

Schack Zoltán, orvos, szül. 1888 nov. 5. Soroksáron. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti tud. egyetemen orvosi oklevelet szerzett. A főváros közkörházaiban tíz éven át állott alkalmazásban. A háború alatt katonai kórházakban teljesített szolgálatot, amelyért a vöröskereszt II. o. hadiékiérményes érdemkeresztjét kapta meg. Számos tudományos és orvosegyesületnek tagja.

Schaffler József, orvos, egyet. m.-tanár, szül. Kiskőrös, 1893 febr. 19. Középiskoláit Nagykőrösön végezte és 1910. Budapesten orvostudományi oklevelet nyert. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és az arany érdemkeresztet, kieszüst vitézségi érmet és a Károly-csapateresztet kapta meg. 1919 óta az egyetem kórbonctani tanszékén néh. Krompecher tanár mellett dolgozott s 1920 óta a belgyógyászati diagnosztikai, majd a II. sz. belgyógyászati klinika kizárólagos vezetőjeként tevékenykedett. Számos tudományos munkájával magára vonta a hazai és külföldi szakkörök figyelmét. Különösen értékesnek mondhatók azok az értekezései, melyekkel az epeköbetegség kezelésénél új és egyedül álló gyógyítási módot ajánlott. A belgyógyászati terápia köréből számos szakelődést tartott. 1928. egyetemi m.-tanárrá képesítették. Több tudományos egyesület tagja.

Schadl Ernő, törvyszéki tan.-elnök, szül. Győrött, 1885 dec. 5. Patricius kereskedőcsalád gyermeke. Szülővárosában végezte középiskoláit, majd jogot hallgatott a kolozsvári egyetemen, ahol 1908. doktori oklevelet szerzett. Két évi ügyvédjelöltkedés után, 1910. joggyakornokká lett a győri tsvzéken, melynek akkori elnöke, Degré Miklós, felismerte kiváló alkalmasságát. 1913. ügyvédi vizsgát tett. Mint tart. hadnagy részt vett a háborúban, kétszer megsebesült és 1915. hadifogságba esett, hol majdnem öt évet töltött. 1920. sikerült hazamenekülnie. Már hadifogsága alatt kinevezték járásbíróvá Alsólendvára. A megszállás miatt azonban nem foglalhatta el alsólendvai beosztását és előbb ideiglenesen, röviddel utóbb pedig végleg a budapesti büntető tsvzékhez helyezték át, ahol Gadó István tanácsában több országos jelentőségű bűnper mellett, a Tiszagyilkosság ügyének ítéletszerkesztő bírója volt. Később Töreky, akkori tsvzéki másodelnök, tanácsába került és később már csak politikai és sajtóügyek előadóbjáraként működött. 1924. tanácsvezetéssel bízták meg, majd 1927. számos nagyjelentőségű sajtóperben hozott ítélete után, a kormányzó kinevezte az ország legfiatalabb tanácselnökévé. Sch. a forradalmak utáni leg-

mozgalmasabb időkben vezette a főváros büntető-tsvzékének sajtótanácsát, midőn az esküdtszék szünetelt és a szakbírósnak kellett a legkényesebb politikai esetekben is állást foglalnia. Sch. rendkívül éles tudással és hivatással töltötte be nehéz hivatását és nagy körültekintéssel alkalmazta az akkoriban még alig kipróbált sajtótörvényt, úgy, hogy a felsőbb bíróságok által is helybenhagyott döntéseivel és állásfoglalásaival irányt szabott a sajtótörvény egyöntetű alkalmazásának.

Schaffer Károly, orvos, egyet. ny. r. tanár, szül. Bécs, 1864 szept. 7. A budapesti egyetemen folytatott tanulmányainak befejezése után az elmekörtani klinika tanársegéde lett. 1893. a bpesti egyetemen magántanárrá képesítették. 1912. rendkívüli, 1919. ny. rendes tanárrá nevezték ki, egyszerismind az egyetemi agyszövetteni és interakadémiai agykutató intézet igazgatója lett. 1910 óta a fővárosi Erzsébet szegényházi kórház igazgatója. 1895—1912. a bpesti poliklinika idegosztályán, mint főorvos működött. 1914. a *M. Tud. Akadémia* tagjai sorába választotta. 1925. a spanyol Achucarro-díj nyertese volt és a Philadelphia Neurological Society, valamint az American Neurological Association levelező tagjává választották. Fontosabb önállóan megjelent munkái: *Suggestion und Reflex, A hipnotizmusról, Anatomisch-klinische Vorträge aus dem Gebiete der Nervenpathologie, Tabes, Hirnpathologische Beiträge* és *Jendrasik Ernő emlékezete*.

Schág Károly, a M. B. I. titkára, szül. Németség, 1886 márc. 24. Jogi tanulmányait 1913. a bpesti egyetemen végezte, ahol jogtudorrá avatták. A háborúban a fronton teljesített szolgálatot, az ezüst és bronz Signum Laudist, a német vaskeresztet, a kieszüst vitézségi érmet, a Károly-csapateresztet és a vöröskereszt bronzérmét kapta meg. Az *Orsz. Kat. Szövetség* titkára, 1918. az *Újlap* kiadóhiv. főnöke, majd 1920. a Közp. Sajtóvállalat titkára lett. Ügyvédi oklevele megszerzése után ügyvédi irodát nyitott. 1929. a M. B. I. elnöki oszt.-nak vezetőjévé nevezték ki, titkári rangban. A pápai Pro ecclesia pontifica tulajdonosa.

Schamburg Pál, zongoraművész, zeneszerző, szül. Bpest, 1897 márc. 27. Középiskoláit és zeneművészeti tanulmányait Budapesten végezte. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. Számos táncmelódia szerzője; sanzonjait, kis operettjeit a fővárosi kabarékban adták elő.

Schandl József, egyetemi ny. r. tanár, az Országos m. kir. Gyapjúminősítő Intézet igazgatója. Szül. Bakonybél, 1885 ápr. 27. A magyarvári gazdasági akadémián és a bpesti állatorvosi főiskolán végezte tanulmányait. Tanári működését a magyarvári gazdasági akadémián kezdte meg, majd 1920. a bpesti közgazdasági egyetemen az állattenyésztés,

tejgazdaság ny. r. tanárává nevezték ki. Fontosabb munkái: *A hússertések és mangalicak anyagcsereviszonyai*, *A sörelesztő takarmányértéke*, *A szarvasmarha tenyésztése és Allategészségtan* (öt kötetben).

Schandl Károly, nyug. államtitkár, orsz. gyűlési képviselő, szül. Bakonybél, 1882. Középiskoláit Győrött, egyetemi tanulmányait pedig Bpsten végezte, ahol 1907. jogi doktorrá avatták. Egyetemi éveiben a Szent Imre-kör ügyvezető elnöke volt és megalapította a Keresztény Magyar Ifjúság c. lapot. Az Országos Széchenyi Szövetséget Sch. szervezte meg és annak két évig elnöke volt. Egyetemi diák-társaival együtt résztvett a földműves-osztály hazafias mozgalmaiban. Közben meghívták a Magyar Gazdaszövetséghez, amelynek később ügyvezető titkára és h. igazgatója lett. Később a Gazdaszövetség, majd az Új barázda c. hetilap szerkesztője volt. Résztvett a földművespárt megalakításában. A forradalom után az Új barázda felelős szerkesztője lett. Ugyanakkor nagy szerepet játszott a kisgazda-párt mozgalmaiban, mint a párt elnöki tanácsának tagja. 1901. kinevezték a földművelésügyi minisztérium politikai államtitkárává. Később csatlakozott az egységspártos és 1922., mint annak hivatalos jelöltjét, választották meg Csongrádon és Kiskundorozsmán. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter halála után több hétig Sch. vezette a minisztériumot. Ebben a minőségben résztvett a külföldi kölcsön és a szanálás előkészítésére irányuló londoni tárgyalásokon. 1925. az OKH. alelnöke lett. A Falu Országos Földműves Szövetségnek megalakulása óta tiszteletese. Az országgyűlésen a devescseri kerületet képviseli egységspárti programmal. 1928. nyugalomba vonult és átvette az OKH. vezetését. Sch. a magyarországi földművesérdekeltségek egyik legszámottevőbb vezéralakja. Nagy érdemei vannak a magyarországi szövetkezeti élet megszervezése terén. Gyakorlati munkásságát írásaival is szolgálta. Publicisztikai cikkei mellett több önálló művet írt, amelyek közül a legnevezetesebb *Birtokpolitika és földreform Magyarországon*, német és francia nyelven is megjelent. Egyéb munkái: *Károlyi Sándor és a magyar föld*, *Választójog és az állam eszméje*, *Szövetkezetek sikerei és Szövetkezetek eredményei Magyarországon*.

Schauschek Árpád, műgyegy. c. rk. tanár, szül. Szeged, 1863 febr. 13. Középiskoláit Budapesten, egyet. és művészeti tanulmányait a budapesti tud. egyetemen, illetve a Képzőművészeti Főiskolán végezte. 1887. a Kir. Iparművészeti Iskola h. tanára lett. 1888—1910. külföldi tanulmányutakat végzett, 1894. az Iparművészeti Iskola r. tanárává nevezték ki. 1895. a műegyetemen a rajz és ornamentika tanszékéhez osztották be. 1901. megkapta a rk. tanári címet. 1924. a tud. egyetem meghívott előadója a természettudományi szakos hallgatóknál, a rajzgyakorlatok vezetője. Az

Egyesült Keresztény Nemzeti Liga alelnöke, iskolaszéki h. elnök, egyházközségi képviselő. Közoktatási és iparoktatási tanácsok rendes és bizottsági tagja volt. Munkatársa volt a *Normál Tanterv* c. illusztrált műnek. Szakirodalmi tevékenysége igen jelentékeny. Pedagógiai tanulmányai a mai rajztanítási módszerek alapelveit határozzák meg. Műtörténelmi tanulmányai életrajzokban, emlékbeszédekben egyaránt nevezetesek. A *Kisfaludy Társaság* egyizben pályadíjjal tüntette ki. A régi Budapest topográfiájára és történetére vonatkozó tanulmányaival elfeledett tényekre és műemlékekre hívta fel a figyelmet. Ezen értekezéseit nagyrészt az Egyes. Ker. Nemzeti Liga estélyein olvasta fel.

Schächter Dezső, orvos, szül. Budapest, 1897 máj. 24. Gimnáziumi tanulmányait Budapesten, az egyetemet Bpsten és Heidelbergben végezte. 1926. megalapította az *Orvostudományi Szemle* c. folyóiratot. 1928 óta szerkesztője a *Gyógyászat* c. orvosi szaklapnak is, amelynek hasábjain számos értékes tudományos cikke jelent meg.

Schäfer Miksa, közgazdasági író, szül. Ipolyságon, 1874 nov. 8. Vácott végezte középiskoláit, majd a *Világ*, a *Pesti Napló* és a *Magyar Hírlap* tarifaügyi cikkírójává lett. Mint honvédtiszt résztvett a háborúban és megkapta a jubileumi érmét, a Signum Laudis, a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmét. Sch. kiterjedt szakirodalmi működést fejt ki. Tarifaügyi szerkesztője a *Vállalkozók Lapjának*, a *Magyar faipari és Fakereskedelem* c. hetilapnak és a *Borászati Lapoknak*. Alelnöke a Magyar Tariförök Országos Szövetségének.

Schäffer Jenő János, államrend. főkapitányhelyettes, az erkölcsrendészeti osztály vezetője, szül. Miskolc, 1871 aug. 13. Középiskoláit Miskolcon, főiskolai tanulmányait Egerben, Debrecenben, Kassán és Budapesten végezte. Államtudományi államvizsgát tett. 1899. a rendőrség szolgálatába lépett, ahol előbb a IV., majd a II. ker. kapitányságon, később az erkölcsrendészeti osztályon, majd a főkapitányság bünyügyi osztályán és a bejelentési hivatalban teljesített szolgálatot. Azután ismét visszakért mint vezető az erkölcsrendészeti osztályra. Megkapta a II. o. hadiérdemkeresztet, a vöröskereszt hadidíszítményes II. o. díszjelvényét, a jubileumi emlékermet polgári alkalmazottak számára és a polg. jubileumi keresztet. 1927. megkapta a főkapitányhelyettesi címet. 1929. valóságos főkapitányhelyettesé nevezték ki.

Schefftsik István (szolnoki), főszolgabíró, szül. Szolnok, 1886. Középiskoláit Szolnokon, Brassóban és Budapesten végezte. Jogi tanulmányokat Nagyváradon és Budapesten folytatott. Pályáját először kereskedelmi téren kezdte, majd 1905. Szolnok vármegye

szolgálatába lépett. 1910. szolgabírónak, 1914. vm. aljegyzőnek, 1919. tb. főszolgabírónak és tb. főjegyzőnek, 1922. második vm. főjegyzőnek választották meg. 1913. a központi járás főszolgabírája lett. Sch. a járása érdekében igen nagy tevékenységet fejtett ki. Rákosfalva díszpolgára, a szolnoki O. K. H. elnökgazgatója.

Scheiber Hugó, festőművész, szül. Bpest, 1873. A németes expresszionizmus torzítottan dekoratív irányzata jellemzi alkotásait. Erőteljes, intuitív művészegyenység, sokszínű, mozgalmal perspektívájú vonaldecorációval egész Európában ismertté tette nevét. Csak későn, majdnem ötvenéves korában jutott művészetének elismeréséhez a *Belvedere Szalonban* és az Alkotás művészházában kiállított képeivel. A neoprimitív iskola stílusában arcképeket is rajzolt. Képeivel a Sturm berlini, amerikai és londoni kiállításain nagy sikereket aratott.

Scherg Lőrinc, erdőmester, gazd. tan., szül. Lohr. a. Main (Bajorország), 1864. Tanulmányait külföldön végezte és 1884. a sárvári bajor királyi uradalom gyakornoka lett. 1886. erdőszé, 1909. főerdőszé és 1921. erdőmesterré nevezték ki. Értékes munkásságának elismerésül a m. kir. gazd. tanácsosi címmel tüntették ki. A bajor kir. Mihály-rend tulajdonosa. Erdészeti cikkei a szaklapokban jelennek meg.

Scheurer Károly, jbrőségi elnök, szül. Pécs, 1869 febr. 5. Középpiskoláit és egyet. tanulmányait szülővárosában végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint joggyakornok a székszárdi törvénytudományoknál működött. 1893. a nagyatádi járásbíróseg aljegyzője, 1896. évben a kaposvári törvénytudományok aljárásbírája, később járásbírája. 1913. a gyónki kir. járásbíróseg vezetője lett és 1922 óta a paksi járásbíróseg elnöke. A közseg társadalmi és kulturális életének jelentékeny egyénisége, a *Kaszinó*nak elnöke, a polg. isk. gondnoksága, a r. kat. egyház világi elnöke, a pécsi fiatalokruak bírósegának tanácselnöke, a Paksi Zeneegyesület és a paksi önkéntes tűzoltóegyesület elnöke.

Schey Géza, nőgyógyász, szül. Nagyszentmihály, 1888 jan. 29. A bpesti és bécsi egyetemeken tanult. 1922. a *Zsidókórház* segéd- majd orvososa lett. 1927 óta a *Weiss Alice-kórház* osztályos főorvososa. A háborúban, mint ezredorvos teljesített szolgálatot és megkapta a koronás arany érdemkeresztet a kardokkal. Nagyobb tanulmánya: *A lepény időszaki kezelésének története és mai állása*.

Schichtancz Ármán, polg. isk. igazg., szül. Nagyoroszi, 1862 okt. 30. Iskolai tanulmányainak végeztével tanári oklevelet nyert. Mint tanító a szigetvári izr. iskolában kezdte meg működését, majd 1886. a pesti izr. hitközségi elemi iskolába került. 1896. a polg. fiúiskola tanára, 1905. a polg. leányiskola h.

igazgatója, majd igazgatója lett. Tevékeny részt vett az iskola tantervének és tanmenetének megállapításában és iskolai jóléti intézmények szervezésében. Az *Eötvös-alap* és a *Tanítóegyesületek Országos Szövetségének* igazg. tagja és a *III. Egyetemes tanügyi kongresszus* társelnöke. Az *Orsz. Izr. Tanítóegyesület* elnöke. Az *Izr. Tanügyi Értesítő* felelős szerkesztője.

Schiff Ernő, orvos, szül. Gáborja, 1863. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után külföldön a gyermekgyógyászatot tanulmányozta. 1925-ig a nagyváradi gyermekkórház igazgatófőorvososa és a bábaképző tanára volt. Az újszülöttek fiziológiája és patológiája körüli tudományos kutatásai révén világszerte ismertté tette nevét. A *Magyar Tudományos Akadémia* öt terjedelmes kötetben adta ki munkáit.

Schiffer Adolf, gordonkaművész, szül. Apatin, 1873 aug. 14. Középpiskoláit szülővárosában, a Zeneművészeti Főiskolát Budapesten végezte, ahol művészi oklevelet nyert. 1900. a Zeneművészeti Főiskola tanára lett. Magyarországon különböző városokban nagysikerű gordonkahangversenyeket adott.

Schiffer Ferenc, államr. főtanácsos, szül. Bpest, 1879 dec. 3. Tanulmányait Budapesten végezte, ahol állami és jogtudományi doktorátust szerzett. 1905. a rendőrség szolgálatába lépett és a IV. ker. kapitányságon kezdte meg működését, ahol később másodhelyettes vezetővé nevezték ki. Utóbb a bűnügyi nyilvántartó hivatalhoz került. A háborús esztendőkhöz alatt teljesített szolgálatának elismerésül a II. oszt. polg. hadiérdemkeresztet kapta. 1917. a bűnügyi nyilvántartó hivatal h. vezetője lett. Irodalmi tevékenységében nagy szerepet játszik a nyomozástudomány kérdése, amelyben Sch. elismert szaktekinély. 10 év óta az államrendőrség kinevezett kriminalisztikai tanára.

Schiffer Hugó, r.-t. igazgató, szül. Siófok, 1879 jan. 13. Székesfehérváron végezte a középpiskolát, majd 1902. a bpesti műegyetemen mérnöki oklevelet szerzett. Mint mérnök nagyobb szabású vasútépítkezéseket, vízvezeték- és csatornaépítéseket és magasépítkezéseket vezetett, részint a belföldön, részint Ausztriában és a Balkán különböző országaiiban. A háború alatt, mint vezető főmérnök, a központi hatalmak legnagyobb háborús építkezését, a *stejri jegyvergyár* építését vezette. 1926 óta a *Szobi Kőszénbánya r.-t.* ügyvezető igazgatója.

K. Schiffert Ferenc, ügyvéd, szül. Békésgyula, 1884 márc. 11. Középpiskoláinak elvégzése után a budapesti és kolozsvári egyetemen jogi karán folytatott tanulmányokat és a jogi doktorátus megszerzése után 1912. letette az ügyvédi vizsgát. Békésgyulán kezdte meg ügyvédi gyakorlatát, majd a háború kitörésekor főhadnagyi rangban a harctérre került, ahol végigküzdötte

a przemysli körülzárás összes harcait és az utolsó kirohanásnál orosz fogságba esett. 38 hónapi hadifogság után 1918. érkezett vissza szülővárosába, ahol a forradalom első napjaiban polgármesterré választották. A román megszállás idején, mivel a várost nem volt hajlandó a románoknak átadni, Brassóba internálták, ahonnan 7 hónap múlva szabadult ki. Szegeden a Nemzeti Hadsereg kötelékébe lépett, majd a román csapatok kivonulása után visszatért városába. Az első nemzetgyűlésbe Békésgyula választotta meg képviselőjévé.

Schilling Zoltán, a szab. bíróság elnöke, szül. Kolozsvár, 1876 máj. 16. Középiskoláit Kolozsvárott, az egyetemet Bpsten végezte, ahol gépészmérnöki oklevelet nyert, majd Zürichben elektrotechnikai tanulmányokat folytatott. Mint elektómérnök a Ganz és Társa gépgyárában kezdte működését. 1902. a *M. Kir. Szabadalmi Hivatal* albirája lett. 1920. a *Központi Arvizsgáló Bizottság* alelnökévé nevezték ki, majd mint min. tanácsos, a kereskedelmi minisztérium iparfelügyelettel és ipari munkásügyekkel foglalkozó szakosztályának vezetője lett. 1928. a *M. Kir. Szabadalmi Bíróság* elnökévé nevezték ki. A *Magyar Mérnök- és Építészegyletnek* 1911-től titkára, 1914—1917. főtitkára s ebben a minőségében az Egylet közlönyének társszerkesztője. Önálló tanulmányai: *Pénzügyi helyzetünk rendezése* és *A drágaságról*. Szabadalomjogi, valamint közgazdasági cikkei különböző szaklapokban és gyűjteményes munkákban jelentek meg.

Schimanek Emil, műegyvet. tanár, szül. Bpest, 1872 nov. 23. Középiskolai tanulmányait Bpsten végezte, majd a műegyvetemet hallgatta. Mérnöki oklevelét Berlinben szerezte. Tanulmányainak befejezése után a *Magyar Fegyver- és Gépgyár*, majd a *Ganz és Társa Vill. r.-t.* mérnöke lett. 1900. műegyvet. tanárrá nevezték ki. 1910. elnöke lett az orsz. automobil-szakértő bizottságnak és 1928. a bányai villamos centrálé építészvezető bizottságának. Elsőrangú mérnök-szakember, akinek gépszerkesztői munkásságát a külföldön is nagyra becsülik. Az emelőgépekkel és gázmotorokkal végzett kísérleteit tudományos értekezésekben ismertette.

Schindler András, helyet. polgármester, szül. Fertőmegyes, 1881 okt. 7. Középiskoláit Sopronban, egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte, ahol jogi doktorátust szerzett. 1907. kezdte meg közigazgatási pályáját Sopronban, mint rendőrfogalmazó. 1908. r. alkapitánnyá nevezték ki. 1911. megválasztották városi tanácsossá. Résztvett a háborúban. Kiténtései: az ezüst és a bronz Signum Laudis, valamint a Károly-csapatkereszt. 1919 óta Sopron h. polgármestere. Nagy érdemei vannak a város fejlesztése terén. A soproni felső ev. egyházmegye felügyelője.

Schirilla Achill, tsvszeki tanácselnök, szül. Szolnok, 1872. Bpsten végezte középiskoláit és jogi tanulmányait. 1894. lépett közzolgálatba és azóta különböző bíróságoknál fokozatosan lépett elő. A fiatalokúak bíróságának megszervezését annak idején nagy hozzáértéssel végezte és résztvett a fiatalokúak bíróságáról szóló törvény megalkotásában is. Nagy hozzáértéssel karolta fel a gyermekvédelem társadalmi mozgalmait. 1917. ítéltáblai bíróvá nevezték ki. 1923. a bpesti büntető törvényszék egyik tanácsának élére állították és a kormányzó 1927. kúriai bírói rangra emelte. Sch. szakirodalmi munkásságát is fejté ki. Cikkeket írt a *Nemzeti Újságba*, a *Közbiztonságba*, a *Magyar Jogéletbe*, az *Egyházi értesítőbe* s több más folyóiratba. Főként a gyermekvilág foglalkoztatja. E téren rendkívül sok, értékes tanulmányt írt a fiatalokúak kriminalitása, a tanítók patronázmunkája és a gyermekek nyelvtanulása felől.

Schlagetter Leon (sáponyai), mérnök, szül. Baja, 1877 jún. 28. Középiskoláit Zomborban, egyet. tanulmányait Bécsben és Bpsten végezte, ahol 1903. mérnöki oklevelet szerzett. Több horvátországi vasútvonal építésénél működött közre. 1910. Mexikóba utazott, ahonnan 1920. visszatérve Bpsten és külföldön folytat tevékenységet.

Schlanger Mór, kereskedő, szül. Újvidék, 1873. Felsőkereskedelmi iskolai tanulmányainak elvégzése után, mint könyvelő kereskedelmi szolgálatba lépett. Számos társadalmi egyesület vezetőségének tagja, hosszú ideig a *Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének* volt elnökhelyettese.

Schlayer Árpád, apát, szül. Budapest, 1872 júl. 8. Középiskoláit és teológiai tanulmányait Vácott végezte. 1895. pappá szentelték. Ez időtől fogva különböző vidéki városokban folytatott lekipásztori működést és 1918 óta a gödöllői királyi vártemplom plébánosa. Nevéhez fűződik a zárda megalapítása, épületének megszerzése és átalakítása, a r. kat. egyházi és a községi iskola felépítése és felszerelése. A háború alatt mint katonai lelkesítő működött és a koronás arany érdemkeresztet és a vöröskeresztet kapta meg. Mint I. Ferenc József és Károly király bizalmasa, a község szegényei érdekében értékes munkásságot fejtett ki. Károly király gödöllői tartózkodása alatt ő celebrálta az udvari miséket és a királyi családdal jelenleg is összeköttetést tart fenn. Sch. működésének köszönhető a kápolna felépítése és felszerelése, a *Credo Egyesület* székházának megszerzése, különböző házhelyek és templomhelyek biztosítása a szociális intézmények számára. Az összes iskolának iskolaszéki elnöke, a községi képv.-test. tagja, a *Hangya Szövetkezet* és a *Gödöllői Takarékpénztár* igazgatója, a *Credo Egyesületnek* és az egyháztanácsnak elnöke.

Schmidhofer István, okl. építészmérnök, műegyetemi tanársegéd, szül. Kolozsvár, 1901 szept. 20. Középiskoláit Budapesten, egyetemi tanulmányait a m. kir. József Műegyetemen végezte. IV. éves hallgató korában egy szálloda terve a londoni kiállításra nyert kiküldetést. Több pályázaton vett részt, így a Gyula város kultúrházának és a kaposvári leánygimnázium épületének tervpályázatain. 1929. Sándy Gyula II. sz. épületszerk. tanszékén műegyetemi tanársegéddé nevezték ki. Mint tervező építész a modern barokkstílust kedveli.

Schmidl István, iparos, szül. Székesfehérvár, 1866. A székesfehérvári *Ipartestületnek* 32 éve tevékeny tagja, majd elnöke. Mint a tűzoltóság tb. parancsnoka a 25 éves királyi érmet és a 30 éves szolgálati érmet kapta meg. A városi bizottság tagja.

Schmidler János, műasztalosmester., iparművész, szül. Órszállás, 1882 nov. 30. Az Iparművészeti Iskolát és a Technológiát Bpsten végezte. Számos szociális intézményt létesített. Az Orsz. Iparösszövetség alelnöke és más egyesületek vezető tagja. Föv. biz. póttag. 1929. a magyar ipar terén szerzett érdemeiért aranyéremmel tüntették ki.

Schmidthauer Lajos (id.), gyógyszerész, szül. Esztergom, 1854. Gyógyszerési oklevelét a bpesti egyetemen szerezte, majd Komáromban gyógyszerterápiát nyitott, amelyet 1913-ig vezetett. Közben átvette az igmándi keserűvízforrások kezelését, melyeket kiváló üzleti érzéssel kiemelt az ismeretlenség homályából és a jelentéktelen kis vállalatot világhírűvé tette.

Schmidthauer Lajos (ifj.), orgonaművész, szül. Komárom, 1882 febr. 3. Középiskoláit Kalocsán végezte és a bpesti egyetemen gyógyszerési oklevelet nyert. Zenei tanulmányait a bpesti Zeneakadémián, a berlini Musikhochnschuleban és Párisban Guilmant professzornál végezte, majd hangversenykörútra indult. Bécsben, Berlinben, Münchenben, Kölnben, Leipzigben és Dortmundban tartott hangversenyein jelentős sikerei voltak. Az orgona litteraturának világi részével foglalkozik. A Zeneakadémián tartott hangversenyét a rádió is közvetítette.

Schmidthauer Vilmos, ügyvéd, szül. Komárom, 1885 máj. 5. A bpesti egyetemen 1905. jog- és államtud. doktorátust, később ügyvédi oklevelet szerzett, majd atyja vállalatának az Igmándi keserűvízforrásoknak társtulajdonosa és vezetője lett. A háborút mint tart. tüzerhadnagy szolgálata végig és számos kitüntetésben részesült. Komárom vm. törv.-hat. bizottságának tagja.

Schnell János, ideg- és elmeorvos, a Gyógypedagógiai Psychológiai m. kir. Laboratórium vezetője, szül. Magyarországon, 1893 márc. 6. Középiskoláit Pécsen végezte. U. o. 1911. tanítói oklevelét, 1916. a bpesti Gyógypedagógiai Tanárképzőn tanári- és 1923 a bu-

dapesti tud. egyetemen orvostudori oklevelet szerzett. 10 éven át részben a palotabozsoki elemi iskolában, majd a temesvári siketnéma intézetben és a budapesti vakok intézetében tanított. Tudományos érdeklődése azonban egy évtizedes gyakorlati munkásság után a gyógypedagógiai és orvosi psychológia felé irányult. 1920. a Gyógypedagógiai Psychológiai Laboratórium asszisztensévé, 1926. pedig Ranschburg Pál professzor utódként a laboratórium vezetőjévé lett. A Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán az emberi elme tanát és a fogyatékosak testi és elmetani tanulmányozásának módszertanát adja elő. Igazgatója a Gyógypedagógiai Orsz. Tanácsadónak. Számos cikket és tanulmányt írt különböző szakfolyóiratokba. Önállóan megjelent művei és értekezései: *A felfogó típus és számolóképeség kölcsönös kapcsolata a gyengeelméjűeknél. Die Entwicklung der Lesefertigkeit bei Normalen, Sinnesdefekten und Deblen. Felfogó típus és gyógypedagógia. Vergleichende Untersuchungen der Lesefertigkeit der Normalen, Blinden, Taubstummen und Deblen. Az értelmi fogyatékosok egészségügye. A beszéd védelme és egészségügye. A siketnémák egészségügye. A vakok egészségügye. Gyógypedagógiai és orvosi psychológia. Psychológiai Tanulmányok c. jubileumi mű szerkesztője.*

Schnell József, államr. detektívfelügyelő, az intellektuális és a kártyacsoport vezetője, szül. Vác, 1892 jan. 29. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte. A háború előtt és a háború alatt a haditengerészetnél teljesített szolgálatot. A Károly-csapatereszt tulajdonosa. 1918. lépett a rendőrség szolgálatába. 1923. már csoportvezető lett. 1927. megkapta a felügyelői kinevezését.

Schober Béla (galgóci), a Nemzeti Bank vezérigazgatója, szül. Bpsten, 1867 március 1. Középiskolai tanulmányainak befejezése után jogot tanult előbb Lipcsében, majd Budapesten, ahol jogi doktorátust szerzett. Az ügyvédi oklevelet is megszerezte és kezdetben mint több jelzálogintézet ügyésze működött. 1895. a Magyar Agrár Járadékbank ügyv. igazgatója lett és a vállalat jogi, jelzálog- és vasúti ügyeit intézte. 1916. kinevezték a Pénzüntézet Központ ügyvezető igazgatójává, majd 1917. vezérigazgatóvá. 1920. a kormány megbízásából résztvett a brüsszeli konferencián és később Londonban, Rómában és Párisban folytatott pénzügyi tárgyalásokat. 1924-ben kinevezték a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatójává. A felsőházban Baja város törvényhatóságának küldötte. Egynike a legtekintélyesebb közigazgatási szakembereknek. Hivatalos megbízatása előtt, számos vasúttársaság, ipari és keresk. bank, valamint pénzüntézet vezetőségében foglalt helyet. Ma különböző közüntézmények igazgatósági tagja. Számos pénzügyi cikke jelent meg hazai és külföldi lapokban.

Schober József, gyárigazgató, szül. Bajmokon, 1892 február 7. Tanulmányai után svájci és franciaországi gyárakban mint szövómunkás, majd textiltechnikus dolgozott. Éveken át tanulmányozta külföldön a szövészetet. A háborúban, mint tüzérfőhadnagy és léghajós vett részt. Megkapta a III. osztályú katonai érdemkeresztet, kétszer az ezüst és kétszer a bronz Signum Laudist, a nagy- és kieszüst, valamint bronz vitézségi érmet és a léghajós jelvényt. Háború után a Magyar Kir. Selyemfonódák Haszonbérlete r.-t. szolgálatába állott, melynek jelenleg is igazgatója. A selyem, műselyem és pamut gyártásáról több tanulmányt írt hazai folyóiratokba és szaklapokba. Önálló munkái: *A selyem és feldolgozása* (1926). *Seide und Seidenwaren* (1927). *Silk and Silk Industry* (1929).

Schoditsch Lajos, építész, a felsőépítőipariskola igazgatója, szül. Bpest, 1872 május 19. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, majd 1894. építési oklevelet szerzett. Mint műegyetemi hallgató a Hauszmann Alajos-féle pályázaton dícséretet, a gyöngyösi polgári iskola tervpályázatán pedig első díjat nyert. Tanulmányainak befejezése után 1894—1905. Kiss István műegyetemi tanár irodájában működött. 1898. a felsőépítőipariskola tanárává, 1917. pedig igazgatójává nevezték ki. 1920 óta az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság elnöke. A Budapesti Mérnöki Kamara választmányának, több szakbizottságának és fegyelmi bíróságának tagja. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet középítési szakosztályának, az Országos Közegészségügyi Egyesület technikai szakosztályának volt elnöke, az orsz. ipari és kereskedelmi tanács tagja, a budapesti evang. egyház presbitere, valamint más társadalmi és egyházi tisztségek viselője. Sch. építette a Baross-utcai klinika izoláló pavilonját, a kispesti rendőrség és lovasrendőrségi épületét. Sch. készítette a késmárki állami szövő- és fonóiskola, a technológiai és anyagvizsgáló intézet, úgyszintén az állami mechanikai és elektromos ipari szakiskola átalakítási és kibővítési terveit. A budapesti Népszálló, a pécsi bábaképző intézet és a budapesti kőbányai pénzügyőri iskola szintén Sch. műve. Számos nyilvános tervpályázatot és díjat nyert, többek között a kőbányai ev. ref. templom tervpályázatán, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet aranyérmét, a József-téri gróf Cziráky-palota tervpályázatán első díjat és a vasvármegyei Zita-kórház tervpályázatán szintén első díjat nyert. Számos kézikönyvet, tankönyvet és szakcikket írt. Az Iparosok könyvtárában megjelent munkái: *Tetőfedő- és bádogasmunkák*, *Épületbefejező munkák*, *Lépcsőszerkezetek*, és *Egyszerű épülettervezetek*.

Scholz János, gordonkaművész, szül. Sopron, 1903 dec. 20. Középiskoláit Sopronban, a Zeneművészeti Főiskolát Bpsten vé-

gezte. 1916. Sopronb. lépett először nyilvánosság elé és művé z. játékaival jelentékeny sikert aratott. 1922 óta Bpsten hangversenyezt. 1928. a *Melles-vonósnégyes társaság* tagja lett. A filharmónikusokkal több külföldi városban vendégszerepelt.

Scholtz Kornél (eperjesi), áll.-titk. egyet. rk. tanár, szül. Gölnicbányán, 1871. Egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1894. orvosi oklevelet szerzett. Először a bpesti tud. egyet. szemészeti klinikáján mint gyakornok, később pedig mint tanársegéd működött. 1907. egyet. magántanárrá képesítették, 1909. pedig elnyerte az egyet. rk. tanári címet. Sch. már 1908. a belügyminisztérium szolgálatába lépett, 1922. a népjóléti és munkaügyi minisztérium helyettes államtitkára, 1925. pedig államtitkár lett. Ebben a beosztásában a közegészségügyekkel foglalkozik. A közélet terén kifejtett érdemeinek elismeréséül a II. oszt. polg. érdemkeresztet és a német vöröskereszt II. oszt. kitüntetését nyerte el. Szakmunkái: *Gyakorlati Szemészet. Az egészség gondozása Magyarországon* nagy elismerést érdemeltek ki. Állandó cikkírója a hazai és külföldi szaklapoknak.

Scholez Lajos, polg. isk. igazg., szül. Budapest, 1876 febr. 15. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint tanár Zólyomban, Tapolcán, majd Zilahon működött. 1923 óta Vasváron, mint polg. isk. igazg. fejt ki értékes működést.

Schön Győző, a Szföv. Gázművek h. vezérigazgatója, szül. Bpest, 1875 ápr. 5. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bécsi műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. 1898. a *Ganz és Társa* gyár mérnöke lett. 1904. az *Ált. Osztrák Magyar Légszestársulat* üzemvezetőjéül hívták meg. 1910. a főváros szolgálatába lépett át és mint építésvezető főmérnök az óbudai gázugár tervezését és építését vezette. Később igazgatóhelyettesé, majd műszaki igazgatóvá nevezték ki. 1927. h. vezérigazgatóvá lépett elő. A *Magyar Mérnök- és Építészegylet* választmányi tagja, a *Magyar Mérnökök Nemzeti Szöv. gépészmérnöki szakosztályának* és a *Városi Mérnökök Orsz. Szövetségének* alelnöke, a *Statistikai Értékmegállapító Bizottságnak* szakértője, a *Székesfővárosi Gázművek Dalárda és Önképzőkörének* díszelnöke. Az *Osztr. Gáztechnikusok Egyesületének* választmányi tagja.

Schön Oszkár, szfővárosi műszerüzemi igazgató, szül. Budapest, 1877. szept. 22. Kereskedelmi akadémiai tanulmányainak elvégzése után néhány éven át, mint banktisztviselő működött. 1908. lépett a Gázművek szolgálatába és amikor azt a főváros saját kezelésébe vette át, h. főkönyvelővé lépett elő. Később megszervezte az anyagbeszerzési osztályt, amelynek főnökévé nevezték ki. 1919. a Székesfővárosi Műszer-

üzemhez hívták meg igazgatói minőségben. A Szeretetház választmányának tagja.

Schönberger Armand, festőművész, szül. Galgóc, 1885 ápr. 2. Középiskoláinak elvégzése után Bpsten, Münchenben, Párisban és Nagybányán festészeti tanulmányokat folytatott. Nagyobb anyaggal először 1917. szerepelt és 1923. kollektív kiállítást rendezett a Belvederében. Művei a *Műcsarnok* kiállításain tűntek fel és 1927-ben a *K. U. T.* kiállításán elismerését nyerte el. Műveivel külföldi tárlatokon is sikeresen szerepelt. Rajzait a *Szép-művészeti Múzeumban* őrzik. A modern irányú festészet magyar reprezentánsa. A *K. U. T.* tőrzstagja.

Schönberger Gusztáv, főorvos, szül. Fertőszentmiklós, 1863. Középiskoláit Sopronban végezte, majd a bécsi egyetemet hallgatta és ott orvosi oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után a bécsi városi kózkórházhoz került, mint alorvos, majd 1892. Sopronban magánorvosi gyakorlatot kezdett. Később kinevezték a Munkásbizt. Pénztár orvosává. 1899. városi tisztiorvos lett, majd 1910. tisztifőorvossá választották meg. A háború alatt, mint kórházigazgató működött. A II. o. polg. hadiérdemkereszt, a vöröskeresztérem és a tűzoltóérem tulajdonosa.

Schönwald Imre, óragyáros, szül. Pécs, 1865 okt. 15. Iskolai tanulmányait szülőhelyén végezte, amely után németországi és svájci tanulmányútra ment. 1894. átvette szüleinek pécsi üzletét s erőteljes működést fejtett ki a magyar ipartermékek terjesztésében. 1911 óta a magyar ipar fellendítése érdekében a fővárosban fejt ki tevékenységet.

Schöpflin Aladár, író, kritikus, szül. Maniga (Nyitra m.), 1872 okt. 4. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a pozsonyi evangélikus teológia, majd a budapesti tud. egyetem bölcsészeti karának hallgatója volt. 1898. a *Vasárnapi Újság* belső munkatársa lett. Kritikai tehetségének meglepő megnyilvánulásai felhívták rá a figyelmet. Rövidesen a *Vasárnapi Újság* irodalmi és színházi rovatának élére állították. 1908. az induló *Nyugathoz* csatlakozott. Ady Endre érvényesülését jelentős mértékben gyorsította kritikusi tekintélyével. Egyéniségét nyugodt tárgyilagosság, a saját nézeteitől is lehetőségig független szemlélet, a társadalmi kapcsolatok irodalmi fontosságának átértékelése, sokrétű tudás és érzékeny szem jellemzik. Kritikai többnyire a *Nyugat* hasábjain jelennek meg. Több regényt és színdarabot is írt. Önálló művei: *Kitti János szerencséje*, *Balaton tragédia*, *Mossóczy Pál szép nyara*, *A pirosruhás nő*, *Írók és könyvek*, *Magyar írók* és néhány ifjúsági regény. *Vége a szép nyárnak* és a *Pirosruhás hölgy* c. dramatisált regényeit a *Kamara Színházban* sikerrel adták elő. A magyar irodalom gazdagodása érdekében nagy munkát végzett.

Schröder Gyula, államr. kapitány, az elnöki osztály előadója, szül. Bpest, 1895 okt. 11. Tanulmányait Selmecebányán és Bpsten végezte. Mint hadnagy frontszolgálatot teljesített és több kitüntetést szerzett. Rendőri működését 1913. kezdte meg. Először a főkapitányságon, majd a X. és a VII. ker. kapitányságokon teljesített szolgálatot. 1922. mint rendőrkapitányt az elnöki osztályhoz osztották be. Neve a magyar sportkörökben is ismert, mert évek óta mint kitűnő vívó a R. A. C. színeiben számos győzelmet aratott. Legutóbb résztvett Nápolyban a magyar sízekben az európai kardvívó mérkőzésen is, megelőzőleg pedig az amsterdami olimpiáson a zsűri tagja volt.

Schreiber Dániel, magy. kir. rendőrkapitány, szül. Tolna, 1894 okt. 28. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1915. mint rendőrdíjnok kezdte működését a budapesti főkapitányságon. 1918. fogalmazógyakornokká nevezték ki. 1919. letette az államtudományi államvizgát és segédfogalmazó lett. 1920. megszerezte az államtudományi doktorátust és rendőrfogalmazóvá nevezték ki. 1924. rendőrkapitánnyá lépett elő és mint ilyen a bűnügyi osztály előadója volt. 1929. jogtudori oklevelet szerzett a bpesti tud. egyetemen. Évenként — részben hivatali megbízásból — tanulmányutakat tesz és Európa valamennyi államának rendőrszervezetét a helyszínen tanulmányozta. Tapasztalatairól rendőri szaklapokban számol be. Jelentékeny szakirodalmi működésének nevezetesebb fejezetei: *A német rendőrség*, *A helyszín*, *Daktiloszkópia*, *Gewohnheitsverbrecher*. *A szerencsejátékok szelhámosai* c. műve sajtó alatt van. Több bel- és külföldi napilapnak és rendőri szaklapnak állandó cikkírója. A legismertebb rendőri szakírók egyike.

Schreiber Emil, ny. h. rendőrfőkapitány, szül. Kaposvár, 1863. Miután a bpesti egyetemen jogi doktorátust szerzett, 1886. az államrendőrség szolgálatába lépett. 1896. a főkapitányság adminisztratív osztályának lett a vezetője. A prostitúció, a toloncügy és az iparjog kérdéseiről számos tanulmányal gazdagította a rendőri szakirodalmat. A leánykereskedelem megállítására alakult erkölcsrendészeti intézmény vezetője volt. 1920. nyugalomba vonult.

Schreiber Miklós, kir. közjegyző, szül. Szolnok, 1875. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait Budapesten és Kolozsváron végezte. Az ügyvédi diploma megszerzése után Kolozsváron volt közjegyzőhelyettes. 1908. Naszódra, később Kolozsvárra nevezték ki közjegyzőnek. Erdély megszállása után vezetőszeret jászott az ottani magyarság politikai mozgalmaiban, ezért a románok megfosztották állásától és kiutasították. Később Szolnokra került, ahol, mint közjegyző, a város társadalmi életében jelentős szerepet játszik.

Schreyer Jakab, ügyvéd, jogtudós, szül. Ugra, 1847 febr. 7. Tanulmányait és az egyetemet Nagyváradon, Bécsben és Budapesten végezte. 1872. a fővárosban ügyvédi irodát nyitott. Mint a magyar kereskedelmi csarnok főtítkára, majd ügyvezető alelnöke, utóbb örökös tiszteletbeli elnöke és mint a budapesti Kereskedelmi Kamara levelező tagja, behatóan foglalkozott kereskedelmi és közgazdasági kérdésekkel. Tagja lett a fővárosi képviselőtestületnek, az ügyvédi kamara választmányának, az ügyvédvizsgáló bizottságának, majd később a magyar kir. Kúria ügyvédi tanácsának. 1893. Szilágyi Dezső felszólítására kidolgozta a csődreformra, a csődönkívüli kényszeregyezésre és a csődönkívüli támadó jogra vonatkozó törvényjavaslatokat. Tagja volt a magánjogi tervezet kidolgozására alakított kodifikáló bizottságnak. Főbb könyv-alakban megjelent művei: *A perorvoslatok teljes rendszere* (mely a Magyar Tudományos Akadémia Sztrókay-díját nyerte el), *A polgári törvénykezési rendtartás* (2 kötet, három kiadást ért el), *Huszonöt év a kereskedelmi csarnok történetéből*, *Csődjogi reformok* stb.

Schuber Mátvás, a főisk. Diákotthonegylet igazgatója, szül. Borbolya, 1861. okt. 19. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, majd a rozsnyói ev. gimnázium tanára lett. 1894. a dévai áll. főreáliskola, 1911—1919. a bpesti VI. ker. főreáliskola tanára volt és 1919. nyugalomba vonult. 1911 óta a főiskolai Diákotthonegylet igazgatója. Értékes pedagógiai szakcikkei a *Filológiai Közönyben*, a *Közközlési Szemlében*, a *Magyar Hirlapban*, stb. jelentek meg. Tankönyvei általánosan ismertek.

Schuchman Rezső, iparos, szül. Balassagyarmat, 1873. Tanulmányai elvégzése után egyeideig Bpsten dolgozott, majd külföldi tanulmányutakat tett. 1901. Balassagyarmaton önálló üzemet alapított. Résztvett a háborúban és a kisézüst vitézségi érmet, a Károly-csapatkeresztet és a török féléhódat kapta meg. A város közéletének jelentékeny alakja. A Balassagyarmati Ipartestület elnöke, rendes kamarai tag. A városi képviselőtestület, az O. T. I. választmányának, a vmegyei közig. ipari tanácsnak, a Move választmányának, stb. tagja. Számos társadalmi egyesületben visel tisztséget.

Schuller Jenő, mérnök, vállalkozó, szül. Gyulafehérvár, 1897. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti Műegyetemen mérnöki tanulmányokat folytatott és 1920. oklevelet nyert. Résztvett a háborúban és súlyosan megsebesült. A nagyezüst és bronz vitézségi érmet, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet kapta meg. Az ellenforradalomban tényleges részt vett. Egyik megalapítója volt a *Zsidó Magyar Főiskolai Hallgatók Orsz. Szövetségének*. Diplomájának megszerzése után a *Hungária Műszaki Vállalat* igazgatója lett. Ezenkívül mint önálló építészállalkozó is

működik. Értékes műszaki cikkei a szakajtó hasábjain látnak napvilágot.

Schulmann Adolf, pedagógus, igazg., szül. Oravicabánya (Krassó-Szörény m.), 1883 dec. 22. Középiskoláit szülőhelyén és Temesvárt, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolát Budapesten végezte. 1906. tanári oklevelet nyert. Az ungvári *All. Segélyezett Siket-némák Intézeténél*, mint s. tanár kezdte működését. 1906. rendes tanárrá, majd 1915. az intézet igazgatójává nevezték ki. A cseh megszállás után a siket-némák bpesti állami intézetének tanára lett. 1925 óta a *Beszédezhibák Javítására Szolgáló All. Tanfolyam* vezetője. A *Gyógypedagógiai Intézetek Országos Szaktanácsának* tagja, az *Orsz. Siket-néma Otthonnak* elnöke, a *Magyar Gyógypedagógiai Társaság* alapítója, és a *Magyarországi Elmevédő Ligának* választmányi tagja. Az ungvári *Kárpáti Naptó* c. politikai és társadalmi lap megalapítója, a *Magyarországi Népek Testvéri Szövetsége* sajtóosztályának volt vezetője, a *Magyar Siket-néma Oktatás* c. szakfolyóirat rovatvezetője, a *Siket-némák és Vakok Oktatásügye* c. folyóirat szerkesztője és több külföldi szaklap munkatársa.

Schulmann Emil, r.-t. igazg., szül. Budapest, 1897. Középiskoláit Bpsten végezte, utána a Magyar Államias Hitelbank kötelékébe lépett, majd 1920. a Hermes Bank nevezte ki cégvezetőjének. 1923. a bpesti egyetemen államtudományi oklevelet nyert. 1926 a nagytényi Magyar Sertésbiztosító és Húsipari r.-t. igazgatója lett. A Sertéskezeskedők Orsz. Egyesületének választmányi tagja, a Sertésnagytényi r.-t. igazgatósági tagja. Cikkei, amelyek a szaklapok hasábjain jelennek meg, az értékes szakember tehetségének szószólói.

Schürger Sándor, orvos, szül. Acsut, 1892 júl. 8. Középiskolai és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. A háború alatt harc-téri szolgálatot teljesített. Orsz. fogságba került és 1918. szökve tért haza. Orvosi oklevélenek megszerzése után a II. sz. nőgyógyászati klinika tanársegéde lett. Tanulmányokat végzett külföldi egyetemeken és 1929 óta a *Kispesti Szülőotthon* osztályvezető-főorvosa. Orvosi hetilapok munkatársa és több önálló szakmunka szerzője.

Schüsler Rezső, kir. ügyész, szül. Bonyhádon, 1890 febr. 17. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti tud. egyetemen tanult jogot és 1913. szerzett jogtudori oklevelet. Utána a bíróság kötelékébe lépett. 1922. ügyvédi gyakorlatot folytatott. 1923. a budapesti ügyészséghez ügyésszé nevezték ki. 1926. előadóként működött, majd a budapesti tvszéki fogház ügyészévé nevezték ki.

Schützenberger Endre, orvos, szül. Hercegfalva, 1859 nov. 26. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte, ahol orvostudományi oklevelet nyert. Orvosi gyakorlatát, mint a Rókus-

és a Szent János-kórház alorvosa kezdte meg. 1885. mint gyakorlóorvos Dunaföldváron működött. 1888. községi orvosa választották. 1911. a kispesti járás h. orvosa lett. A kolera-járvány letörésében jelentős része volt s ezért miniszteri elismeréssel tüntették ki. 1915—1917. a kispesti kat. üd. kórház vezető-főorvosa volt. 1926. nyugalomba vonult. Tolna és Pest vármegye th. főorvosa. A M. Á. V. és a M. Kir. Posta orvosa, a Pest vármegye *Fiók-Orvosszövetség* alelnöke. Az *Orvosszövetség* lapjának munkatársa. Irodalmi téren megjelent műve: *Az egészségügy helyes szervezése községek számára*. Erdemeinek elismerésül m. kir. egészségügyi tanácsossá nevezték ki.

Schwáb Gyula, h. államtitkár, műgyet. ny. r. tanár, szül. Bpest, 1879 júl. 31. Tanulmányainak elvégzése után műgyetemi tanársegéd, majd a vallás- és közoktatásügyi minisztérium műszaki osztályának főnöke lett. 1922 óta min. tanácsosi, majd helyettes államtitkári rangban a műszaki osztály főnöke. Tervezője a svábhegyi M. Kir. Csillagvizsgáló Intézetnek, az irtványi, tanyai és elemi népiskolák tífusterveinek, a gödöllői Premontrei Kanonok-rend gimnáziumának, internátusának és rendházának. A *Magy. Mérnök- és Építészegylet* a Hollán-díjjal és Czigler-plakettel tüntette ki. A képzőművészeti tanács és az Országos Műemlékek Országos Bizottságának állandó tagja. A *Magyar Parasztház* társ-szerzője. Értékes működésének elismerésül a II. oszt. érdemremllel tüntették ki.

Schwalb Lajos, gyáros, szül. Gyöngyös, 1872. Szakirányú tanulmányait Németországban és Párisban végezte. A bádogdobozgyártást Sch. vezette be Magyarországon. Iparága fellendítése körül jelentős érdemeket szerzett.

Schwartz Ernő, orvos, szül. Udvardon, 1892. Miután középiskolai tanulmányait elvégezte, 1923. orvosi diplomát szerzett a bpesti tud. egyetemen. A háború alatt, mint hadnagy teljesített szolgálatot s az arany érdemkereszttel és a Károly-csapatkereszttel jutalmazták.

Schwarz Gusztáv, r. k. plébános, pápai prelátus, szül. Gyula, 1870 okt. 7. Középiskoláit Vácott, teológiai tanulmányait a bécsi egyetemen végezte. 1894. áldozópappá szentelték, majd az Istvántelki Nevelőintézet lelkesítő és igazgatója, 1900. pedig a váci szeminárium lelki igazgatója lett. Ugyanekkor szentszéki jegyzővé és egyházmegyei könyvtárosá nevezték ki. 1905. szentszéki előadó-tanácsos és pápai kamarás, 1906. Rozsnyói th. szentszéki ünnök lett. 1915. triskai apáttá nevezték ki. 1910 óta Rákospalota plébánosa, 1925. pápai prelátus. Zsinati bíró, egyházmegyei könyvbíró és a hittanári vizsgálóbizottság tagja. A rákospalotai elemi és állami iskolák gondnoksági elnöke, a városi képviselőtestület, a vm. törvényhatósági bizottság és a megyei állandó választmány tagja.

Schwarz Géza, gyárigazgató, ny. alezre-des, szül. Németújvár, 1883 okt. 13. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a pécsi katonai akadémia növendéke volt, majd a bécsi hadiiskolát végezte. Mint tényleges katonatiszt a vezérkarnál teljesített szolgálatot. A harc téren, mint vezérkari tiszt szolgált. A III. o. vaskoronarendnek, a katonai érdemérem és érdemkeresztnak és az I. és II. o. német vaskeresztnak tulajdonosa. 1921. nyugdíjaztatta magát, mint vezérkari alezre-des és az Elida-szappangyár vezetését vette át. Működése alatt a gyár sokat fejlődött; mint a propaganda-osztály irányítója rendkívüli sikereket ért el. 1929. a Sárg cégét vállalatába olvasztotta. A Kereskedelmi Kamara zsűrijének tagja.

Schwartz Kálmán (meggyesi), középisk. igazgató, szül. Sopron, 1870 apr. 7. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Innsbruckban, Rómában és Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után mint h. tanár Kalocsán, majd Nagyszombatban működött. Később a pozsonyi rk. főgimnázium igazgatója lett. 1919 óta, mint a soproni magy. kir. áll. leányliceum igazgatója fejt ki értékes pedagógiai tevékenységet. A II. o. polg. érdemkeresztnak tulajdonosa. A város közéletében tevékeny részt vesz.

Schweinitzer József, államr. tanácsos, a politikai nyomozó főcsoport h. vezetője, szül. Fehértemplom, 1891 márc. 13. Középiskoláit Fehértemplomon, jogi tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1914. nyert jogtudori oklevelet. S. a legismertebb nevű rendőrtisztviselőkhöz egyike, mert közel egy évtizedes munkásságával nagymértékben hozzájárult a konzolidáció megteremtéséhez. Állami szempontból fontos rendőri tevékenységét a tanácsközlársaság uralma után kezdte meg, amikor országos kiterjedésű nyomozásokat folytattak az országban rejtőzö moszkvai agitátorok elfogatása érdekében. Nagy nyomozási készségével rendkívül sok kommunista összeesküvést lelelt le, S. nevéhez fűződik a Szántó Zoltán és Rákosi Mátyás elfogatása. A háború alatt, mint honvédhadbíróhadnagy teljesített szolgálatot. Irodalmi munkássága: *A helyszín, a Bűnügyi nyomozás a gyakorlatban*.

Schwöder Ervin, h. államtitkár, szül. Ig-lón, 1873 máj. 22. Középiskoláinak elvégzése után a kolozsvári egyetemen megszerzte a jogi és államtudományi doktorátust. Pályáját a Kassa-oderbergi vasút elnökségénél kezdte, majd kinevezték a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba, ahol 1926. h. államtitkár lett. Hatáskörébe tartozik az iskolai és iskolán kívüli testnevelés, valamint az összes testnevelési ügyek felülvizsgálata. 1908. a londoni magyar kiállításon a kormányt képviselte, majd a római nemzetközi művészeti kiállítás előkészítésében működött közre. A III. oszt. vaskoronarend és a Ferencz József-rend középkeresztjének tulajdonosa.

Scipiades Elemér, egyet. ny. r. tanár, szül. Jászárokszállás, 1875 aug. 21. Középiszkolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem orvoskarának hallgatója lett. Mint harmadéves orvosnövendék leszolgált a önkéntesi évét. 1898. orvosdoktorrá avatták s a bpesti egyetem élettani intézetének gyakornoka lett. 1899-ben a II. sz. belgyógyászati klinikán gyakornokoskodott. 1900—1907. a bpesti II. sz. szülészeti és nőbeteg klinikán, mint gyakornok, tanársegéd, majd adjunktus működött. 1910-ben a *terhességi és szülési patológia* c. tárgykörből magántanári képesítést nyert. A háború kitörésekor a Vöröskereszt tábori kórháznál teljesítet szolgálatot, ahol soronkívül főorvossá léptették elő. 1915. a honv. helyőrs. kórház seb. osztályán először, mint beosztott orvos, majd mint ezredorvos tevékenykedett. A vöröskereszt II. o. díszjelvényével tüntették ki. 1916. klinikája kérésére felmentették a katonai szolgálat alól. 1917. a Szent Rókus-kórház helyettes főorvosa, majd a Zita-kórház főorvosa lett. 1920. az Erzsébet-egyet. szül. és nőgyógyászati tanszékének helyettesítésével bízták meg. 1922. az Erzsébet-egyet. szül. és nőgyógyászati tanszékének nyilvános r. tanárául hívta meg. Irodalmi működése terjedelmes és jelentékeny. Hazai és külföldi előkelő orvosi folyóiratokban 80 feltűnést keltő tudományos dolgozata jelent meg.

Scitovszky Béla, belügyminiszter, szül. Bpest, 1878 ápr. 23. Középiszkoláit a jezsuiták kalksburgi intézetében és a kalocsai főgimnáziumba végezte, majd a bpesti egyetemen jogot tanult az államtudományi doktorátust. Tanulmányainak befejezése után Nógrád megye közigazgatásának szolgálatába lépett, ahol a szécsényi járás szolgabírájává választották meg. Itteni működéséhez fűződik a *Szécsényi Központi Szeszfőzde és a Nógrádmegyei Hangya Fogyasztási Szövetkezet* megalapítása, továbbá a *Szécsényi Kaszinó* újjászervezése és a szécsényi polgári iskola létesítése. 1907. főszolgabíró lett, majd 1910. lemondott. Ugyanakkor munkapárti programmal a nagyszécsényi kerület képviselőjévé választották. A Háznak 1917. egyik alelnöke lett és ebben a minőségében egész az összeomlásig működött. Közben a háborúban is résztvett mint tüzérszázados. 1920. kiszagdapárti programmal újra fellépett Szécsényben képviselőjelöltnek, de kisebbségben maradt. A második nemzetgyűlésre a balassagyarmati kerület küldte be kereszt. nemzet. párti programmal. A nemzetgyűlésnek előbb alelnöke, majd elnöke volt. Mint elnök mindig az ellentétek elsímitásán fáradozott. Nagyobb szerepe 1924. az Esküdt-ügy tárgyalása alkalmával keletkezett parlamenti botrány idején volt, mikor is a tüntető képviselőket kivezettette a teremből. Később a passzivitásba vonult baloldali ellenzéknek a parlamentbe való visszatérése érdekében, elnöki minőségében, maga indítványozta a kizárási

határozat hatálytalánítását. Működése alatt számos külső és belső esemény nyugtalanította a parlamenti életet és S.-nak állandóan örködni kellett a minden pillanatban kirobbanásra kész szenvedélyek fölött. Különösen a választójogi javaslat tárgyalásakor és a frankper politikai vonatkozásának megvizsgálására kiküldött bizottság jelentésének megfélelekor hárult rá nagy feladat. Pártatlansága, körültekintése és tapintata azonban a válságos időkben is meg tudta menteni a Ház tekintélyét. 1926. az országgyűlési választások előtt a Ház elnöki székét a belügyminiszteri bársonyszékkel cserélte fel. Miniszterségének első idejében különböző reprezentatív jellegű intézkedésekkel igyekezett a kormányzat tekintélyét növelni. A képviselőház elnöki fodadótermébe Munkácsy Mihály *Honfoglalás* c. világhírű festményével díszítette fel, majd egy nagyszabású gobelint rendelt a pusztaszeri honalapító országgyűlés megörökítésére. Ezt, a magasabb kulturális érdekeket és megörökítésreméltó történeti hagyományokat szolgáló kezdeményezését, a képviselőház egyhangú helyesléssel fogadta. A nemzetgyűlés feloszlása után S. vezette az országgyűlési választást. A balassagyarmati kerület egyhangúlag választotta meg képviselőjévé, mint az egységes-párt hivatalos jelöltjét. A képviselőházban első javaslata az önkormányzati testületek háztartásának hatályosabb ellenőrzéséről szól. 1927. rendeletet adott ki a közérkölesök javításáról, amelyet számos fontos közigazgatási intézkedés követett. S. feladata volt a Házban a közigazgatás reformjának évtizedek óta esedékes megalkotása. 1929. terjesztette elő a Házban vármegyei törvényjavaslatát, amely a megyei önkormányzatok működését, az állami szempontok figyelembevételével, teljesen új alapokra fektette. A javaslat törvényerőre emelkedése után rövidesen kiírta az új megyei választásokat is, amelyek túlnyomó részben a kománypárt győzelmével végződtek. S. ezidőszert az új fővárosi törvényjavaslaton dolgozik. Nagy gondot fordít az államrendőrség szervezésére is. A fővárosi és vidéki rendőrségek munkáját akárhányszor személyesen ellenőrizte.

Scitovszky Tibor, a Magyar Ált. Hitebank vezérigazgatója, v. miniszter, szül. Nótincs, 1875 jún. 21. Középiszkoláit Kalksburgban végezte, jogi tanulmányait pedig előbb Párisban, majd Bpsten folytatta, ahol államtudományi doktorátust szerzett. 1889. a keresk. minisztériumba került, ahol főként keresk. politikai ügyekkel foglalkozott és résztvett több nemzetközi keresk. szerződés megkötésének előkészítésében. A háború alatt a keresk. minisztert képviselte a központi hatalmak közt folytatott gazdasági tárgyalásokon. Az összeomlás után a külügyminisztériumhoz ment át, ahol különleges megbízással több fontos nemzetközi tárgyaláson vett részt. 1922. visszakerült a

keresk. minisztériumhoz, mint államtitkár, de rövidesen nyugdíjaztatta magát és a Hitelbank igazgatója lett. 1924. elvállalta a külügyminiszeri lárcát. 1925. lemondott és visszament a Hitelbankhoz mint vezérigazgató. A kormányzó 1927. felsőházi taggá nevezte ki.

Sebeők Dezső, ügyvéd, szül. Bpest, 1891. Középiskoláit és egyet. tanulmányait a fővárosban végezte és 1914. ügyvédi vizsgát tett, majd Bpsten irodát nyitott. A háború alatt, mint főhadnagyhadbíró katonai szolgálatot teljesített. Főként polgári perekkel foglalkozik. A fővárosi lapoknak cikkírója. *Modern versek* címmel verseskötete jelent meg.

Sebess Dénes (zilahi), a Magy. Főhitelezet igazgatója, a felsőház tagja, szül. Marosvásárhely, 1869 okt. 9. A budapesti egyetemen jogtudori és ügyvédi oklevelet szerzett. Pályafutását mint bíró kezdte. Táblabíró, majd táblai tanácselnök lett. 1901. függetlenségi programmal szülővárosában képviselővé választották. 1906. a kivándorlási tanács földreformjavaslat szerkesztésével bízta meg. 1917. igazságügyi államtitkárrá nevezték ki. Egy év múlva, amikor állásáról lemondott, a *M. Földhitelezet* igazgatója lett. Résztvett a békeszerződés szakmunkálataiban. Éveken át tagja volt a polgár törvénykönyv szerkesztőbizottságának és az egyesült bírói és ügyvédi vizsgálóbizottságnak. Számos szakmunkája jelent meg, amelyek közül jelentősebbek: a *Magyar birtokrendezés, Telepítés, Tagosítás, Erdélyi birtokrendezés, Hitbizományi jog, A jelzálogjog rendszere, Mezőgazdasági hitel*. Több munkában bírálta az utódállamok földreform törvényeit. Számos munkája német, angol és francia nyelven is megjelent. A *Jogtudományi Közöny, Jogállam, Ügyvédek Lapja* munkatársa. A Lipót-rend közpkeresztjének tulajdonosa. A felsőháznak kinevezett tagja.

Sebes Ferenc, a Magyar Kegyes Tanítórend főnöke, felsőh. tag, szül. Vácott, 1883. Középiskoláit a váci és kecskeméti gimnáziumban, felsőbb tanulmányait a bud. tudományegyetem teológiai karán végezte, hol a teológia doktorává avatták. 1900. lépett a Magyar Kegyes Tanítórendbe és 1906. szentelték áldozópappá. Mint középiskolai hittanár a rend intézeteiben Szegeden, Kecskeméten, Kolozsvárott és Budapesten működött. Utóbbi két helyen a rend hittudományi és tanárképző intézetében, a Kalazantinumban, teológiai tanár, prefektus és spirituális volt. 1923. a rendi papnövendékek és tanárjelöltek nevelési és tanulmányi ügyeinek központi vezetésével bízták meg. 1925. a rendi káptalan asszisztensévé, a rendfőnök tanácsának tagjává, majd 1928. a rendi káptalan a Magyar Kegyes Tanítórend főnökévé választotta. S. a magyar oktatás egyik kitünősége, aki a rendi növendékek nevelése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett. A budapesti tud. egyetem hittudo-

mányi karának bekebelezett doktora. 1928 óta a felsőház tagja

Sebesta Erhard, vendéglős, szül. Holics, 1878 jan. 5. Középiskoláit Szokolcán végezte. Majd hosszabb külföldi tanulmányútra ment. Mint a párisi *Ritz-szálló* tisztviselője, résztvett a bpesti *Ritz-szálló* üzemének megszervezésében, majd vezetésében. Bérőlje az *Otthon* írók és hírlapírók egyesületének és a siófoki fürdőtelepnek. Jelenleg a *Balatonfüredi Szanatórium* és a *Grand Hotel* vezetője. A balatoni forgalomfejlesztés egyik úttörője és érdemeiért a *Balatonvidéki Vendéglősök Egyesülete* elnökévé választotta.

Sebestyén Aladár, r.-t. igazgató, szül. Esztergom, 1884 jún. 28. Iskolai tanulmányainak elvégzése után 1902. a *Klotild vegyipari r.-t.* tisztviselője, később az *Országos Vaskezelési r.-t.* cégvezetője, majd igazgatója lett. Résztvett a háborúban. A bronz és ezüst Signum Laudisszal, a Károly-csapatkeresztel és a sebesülési éremmel tüntették ki. 1922. a *Ferróglóbus r.-t.* igazgatójává nevezték ki. Az *Agrárglobus r.-t.* és a *Zománcelárusító r.-t.* felügyelőbizottságának tagja.

Sebestyén Artur, építész, szül. Budapest, 1868 jan. 17-én. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, majd a Műegyetemen építész oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után Hauszmann műegyetemi tanár asszisztense volt. Később Hauszmann tanár irodájában dolgozott és résztvett a New-York-palota, valamint a m. kir. Kúria építkezésében. Hosszabb tanulmányutat tett nyugateurópai államokban. Önálló mérnöki gyakorlatában eleinte az olasz barokkstílust művelte, majd Lechner Ödön hatása alatt a magyar építészeti motívumokat kultiválta. Számos terve pályadíjat nyert. Fő műve a Gellért-fürdő és szálloda épülete. Az osztályorszjáték, valamint a Magyar Általános Kőszénbánya r.-t. palotája is S. műve, továbbá a szolnoki Városi Színház, a Mezőtúr r. t. város városháza és a Gellért-hullámfürdő.

Sebestyén Ede, újságíró, szül. 1875. Tanulmányainak befejezése után újságírói pályára lépett. Több politikai napilap munkatársaként és szerkesztőjeként működött. A román nemzetiségi politika tanulmányozásával jeles érdemeket szerzett. Az orosz irodalom kiváló ismerője. Szépirodalmi tevékenységét is fejt ki. Önálló művei: *El Párisba! A román nemzetiségi politika, A romániai magyarok élete, A kézcsoék*. Számos regényt, különösen orosz írókét hozzáértéssel fordított.

Sebestyén Géza, színházigazgató, szül. Kurdon, 1878. Középiskolai elvégzése után az Országos Színművészeti Akadémia növendéke lett, ahol mindvégig a legjobb tanulók között szerepelt. Tanulmányainak befejezése után 1899. kezdte meg színészi pályafutását és először a deési színház, majd különböző vidéki színházak után végül Budapesten a Ma-

gyar Színház tagja lett. Színészi játékában főként az erős, szuggesztív ábrázolásban, komoly művészi eredményt ért el, jellemző színészi szerepkörében mindenkor élhető és valószínű figurát elevenített meg. Mint rendező is jelentős működést fejtett ki és később, amikor a székesfőváros színházának, a *Városi Színháznak*, bérletét elnyerte, igazgatói értékei is érvényre juthattak. Ugyanabban az időben Budapest budai oldalának egyetlen színházát, a *Budai Színházat* is S. vette kezelésbe, ahol nyaranként majdnem kivétel nélkül magyar szerzők operettjeivel szolgálja a magyar kultúrát.

Sebestyén Gyula, magyar nemzeti műzeumi igazgató, szül. Szentantalfa, 1864 márc. 7. Középiskoláinak elvégzése után Budapesten egyetemi tanulmányokat folytatott és 1891. bölcsészdoktori oklevelet szerzett. 1889. a múzeum könyvtárának tisztviselője, később igazgatója lett. 22 évig szerkesztette az *Ethnographia* c. folyóiratot és jelenleg szerkesztője a *Kisfaludy-Társaság Magyar Népköltési Gyűjteményének*. Értékes tevékenységet fejtett ki a magyar néphagyomány emlékeinek összegyűjtése körül. Száznál több köztörténelmi, irodalomtörténelmi, ethnographiai és folklorisztikai cikkén kívül önállóan megjelent művei: *Egy ismeretlen Homér-fordítóról. Adalékok a középkori énekmondók történetéhez. A székelylek neve és eredete. A Halotti Beszéd szerzője és kora. Ki volt Anonymus? Az avar-székelly kapcsolat emlékei. Regősénekek. A regősök. Ursprung der Bustrophedonschrift. Telegdi János Rudimentájának hamburgi és marosvásárhelyi kéziratáról. A magyar honfoglalás mondái I—II. köt. Dunántúli gyűjtés. Rovás és rovás-írás. Kriza: Vadrózsák kritikai kiadása. Tájékoztató a Folklore Fellows magyar osztályának országos gyűjtéséhez. Négy emlékirat a hazai néphagyomány gyűjtése tárgyában. Északi tanulmányút. A magyar rovás-írás hiteles emlékei. A Magyar Tud. Akadémia szózata a művelt világ összes akadémiáihoz (hat nyelven). Az egyesült ker. nemzeti pártok és az orsz. m. közművelődési és közgazdasági egyesület kiadványa a m. néphez, 1919. Bizalmas okmányok a Magyar Nemzeti Múzeum és a Magyar Tud. Akadémia történetéhez. Balatoni évkönyv, 1921. Keszthelyi orsz. könyvtár és dunántúli központi múzeum. Lóczy Lajos, br. Wlассics Gyula, sib. társaságában írta az angolra is lefordított *La Hongrie c. irredentisztikus kötetet, Gesta Hungarorum a magyar hősmondák öt könyve: I. köt. Óshiedelmek. II. köt. Ménrót. V. köt. Emese álma. A Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy-Társaság és a helsingforsi Finn-ugor-Társaság tagja, a Folklore Fellows magyarországi elnöke a Magyar Néprajzi Társaság volt elnöke és örökös tiszteletbeli tagja. Kiváló munkásságának elismeréséül a m. kir. udv. tanácsosi méltósággal tüntették ki.**

Sebestyén Gyula, orvos, egyetemi magántanár, szül. Eger, 1887 márc. 17. A budapesti

és grázi egyetemen tanult, majd orvos-doktori oklevelet szerzett. 1914. a sebészeti klinikán tanársegéd lett. 1906. kinevezték a pozsonyi rokkant intézet sebészeti osztályának vezető főorvosává. 1923. a pozsonyi egyetem adjunktusa lett, majd 1926. a sebészeti műtéttan magántanárává képesítették. Értékes munkát végzett az ideg és plasztikai műtétek terén. Főbb művei: *Az achilles-inelőrehelyezése izolált peroneus és schiadicus bénulásnál, Periarteriális sympathectomia csont- és izület-gümőkórnál, Trachomás csont sarcomákról, A művinyelőcső mechanizmusáról és értékéről, valamint a vizsgálatok az edényfalon keletkező vérrőgről, kapcsolatban a vérzescsillapodás kérdésével.*

Sebestyén Imre (zetelaki), kir. kúriai bíró, szül. Zetelaka (Udvarhely m.), 1869 jan. 6. Középiskoláit Székelyudvarhelyen, egyetemi tanulmányait Kolozsvárott végezte. Tanulmányainak elvégzése után a székelykeresztúri járásbírószágon kezdte működését, mint gyakornok, majd 1894. a nagyszebeni kir. törvényszékhez aljegyzővé, 1897. pedig a szolnoki kir. tszszék jegyzőjévé nevezték ki. 1898. a szegedi kir. törvényszéknél albiró lett, ahol előbb, mint törvényszéki albiró, később, mint aljárásbíró, végül pedig mint táblai tanácsjegyző működött. 1904. a zombori kir. tszszékhez helyezték át, ahol előbb mint törvényszéki bíró, majd mint tanácselnök 1918-ig teljesített szolgálatot. A megszállt szerb hatóság az eskü letételének megtagadása miatt hivatalától megfosztotta. 1920. a bpesti kir. törvényszéknél törv. bírói minőségben nyert beosztást. 1922. a bpesti kir. ítéltáblához került, ahol 4 éven keresztül teljesített szolgálatot. 1926. a kormányzó kúriai bíróvá nevezte ki.

Sebestyén Károly, író, az Orsz. Színművészeti Akadémia tanára, szül. 1872. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti, majd a lipcsei, végül a berlini tud. egyetemen hallgatója volt, majd tanári oklevelet szerzett. Pedagógiai működését a fővárosban kezdte. 1912. az *Országos Színművészeti Akadémia* tanárául hívta meg. Oktatói teendői mellett újságírással, pedagógiai irodalommal és egyéb tudományokkal foglalkozott. Hosszú ideig dolgozott a *Pesti Hirlapnál*. Később a *Pester Lloyd* belső munkatársa lett. Shakespeare fordításaival és szabad előadásaival jelentős érdemeket szerzett. Kisebbségi terjedelmű tanulmányain kívül könyvei is jelentek meg. Önálló művei: *Napnyugati séták, Shakespeare és az angol renaissance, Dramaturgia, A cinikusok, A római irodalom története, Athéni Pseudo-Phokylides, A görög gondolkodás kezdete. A kultuszminiszter megbízásából a Színművészeti Akadémiát vezeti.*

Sebestyén Sándor, ref. lelkész, szül. Nagybér, 1883. Tanulmányait Sárospatakon és Szolnokon, majd a teológiát Budapesten

végezte. 1910 óta Baja ref. egyházközségének vezető lelkésze. Több egyházi folyóirat cikkírója.

Sebő Béla, szfvi főszámvevő, szül. Budapesten, 1877. Ugyanott végezte iskoláit és 1895. lépett a szfv. szolgálatába. Éveken át a pénzügyi osztályban a főváros költségvetésének összeállításán dolgozott. Mint népfelkelő tiszt a szerbiai és az északi harctéren küzdött végig a háborút és a bronz Signum Laudisszal, a Károly-csapatkeresztel és a III. o. hadi érdemkereszttel tüntették ki. 1924. a szfv. tanácsa adóhivatali igazgatójává, 1926. pedig a szfv. t. h. főszámvevővé választotta meg.

Sebő Miklós, dalénekes, szül. Bpest, 1899 okt. 16. Középiskoláinak elvégzése után iparművészeti tanulmányokat folytatott, majd a színi pályára lépett. Több fővárosi színháznak tagja volt. Nevét, mint rádió- és gramofonénekes tette közzismertté.

Sekeres István, ügyvéd, szül. Nagyszombatban, 1884 febr. 25. Előkelő közhivatalnok családból származik. Pozsonyban és Budapesten végezte tanulmányait. 1914. szerzte ügyvédi oklevelét és Budapesten nyitott irodát. A háborút mint tart. tüzérfőhadnagy küzdött végig. A forradalmak lezajlása után számos politikai bűnügyben szerepelt védőként. Az egyik fővárosi kávéház ellen annak idején elkövetett halálos kimenetelű merénylet tetteseinek védelmével felűnést kellett. Élénk részt vett a keresztény mozgalmakban. **Ügyésze a Keresztényszocialista Magántisztviselők Egyesületének.**

Sélley Barnabás, kúriai bíró, szül. Nagyszalonta, 1865 jan. 23. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után Bpsten bírói és ügyvédi vizsgát tett, majd 1888. igazságügyi szolgálatba lépett és működését, mint joggyakornok a bpesti kir. ítélőtáblán kezdte meg. Később Bpsten alügyész lett. 1906. megkapta a főügyészhelyettesi címet és a budapesti kir. ügyészség vezetésével bízták meg. 1914. kúriai bírói minőségében a Kúriai III. sz. büntetőtanácsához helyezték.

Sellei József, főorvos, kir. tanácsos, szül. Temesvár, 1871 szept. 11. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1895. orvosi diplomát nyert, majd az egyet. bőrklinikán volt tanársegéd. Nagyobb külföldi tanulmányutakat tett, azután Budapesten kezdett magánygyakorlatot. A háború kitörésekor katonai szolgálatra jelentkezett és különböző hadikórházakban teljesített szolgálatot. A háború előtt és után, mint szakorvos a székesfővárosi kórházakban működött. **A Magyar Bőrgyógyászati Egyesület alelnöke.** Több dermatológiai könyv szerzője. Számos tanulmánya és cikke a különböző hazai és külföldi orvosi szaklapokban jelent meg.

Semsey Aladár, polgármester, szül. Málnás, 1872 febr. 25. Középiskolai és egyet. tanulmányainak elvégzése után Bpsten és Brassóban volt ügyvédjelölt. 1896. Brassó

vármegye szolgálatába lépett, ahol a ranglétrán gyorsan haladva 1901. a hétfalusi járás főszolgabírája lett, 1907. vármegyei főjegyzővé választották, mely állásában 1919-ig működött, mikor a román hűségeskü letételének megtagadása miatt kiutasították. 1919. a belügyminiszterium vármegyei osztályában működött, majd mint min. biztos Veszprém vármegye több községében a harctérről hazatért katonák közigazgatás elleni panaszait vizsgálja felül. Még ugyanez évben, mint Pest vármegye törv.-hat. biztos, a felfüggesztett képviselőtestület hatáskörében Újpest város közigazgatását intézte. 1922. polgármesterré választották. S. kiváló városi és kultúrpolitikus, akinek nevéhez igen sok jóléti és szociális intézmény megalapítása fűződik.

Semsey László (gróf), földbirtokos, felsőházi tag, szül. Bpest, 1869 dec. 24. Középiskoláit Kalksburgban, jogi tanulmányait pedig Angersben, Oxfordban és végül Bpsten végezte, ahol államtud. doktorátust szerzett. 1918. megválasztották képviselőnek a nagyidai kerületben, szabadelvű programmal. 1904. csatlakozott az alkotmánypárt-hoz és mint annak jegyzője, 1905. résztvett a nemzeti ellenállás megszervezésében. 1907. a király a grófi ranggal és örökös főrendiházi tagsággal ruházta fel. A háború alatt, mint a vöröskereszt főmegbizottja, tevékenyen működött közre a sebesültellátás és közjótékonyosság terén. Az összeomlás után visszavonult a közszerrepléstől. Mint Abaúj-Torna és Hajdu megye első virilistája, a vmegye ügyeivel is sokat foglalkozott.

Senyei József, festőművész, szül. Bpest, 1885 febr. 9. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti Műegyetem hallgatója lett. Építési diplomájának megszerzése után kezdte meg művészeti tanulmányait. 1905. Budapesten, 1908—10. Münchenben Hollósy Simonnál, 1910—14. Londonban László Fülöp iskolájában tanult. A háborúban, mint h. tüzérfőhadnagy, majd mint százados teljesített szolgálatot. Katonai kintüntetései: bronz és ezüst Signum Laudis és a Károly-csapatkereszt. 1921. kezd meg önálló művészeti működését, mint arcképfestő. 1927. önálló csoportkiállítást rendezett a *Nemzeti Szalonban*. Képei túlnyomórésztben magánosok és a Szép művészeti Múzeum, a Fővárosi Múzeum, a Hadtörténelmi Múzeum és az Orsz. Tiszti Kaszinó tulajdonában vannak. Könnyed, sima technikájú művész. a nagy angol mesterek hatása alatt áll.

Sennyey Miklós (báró), földbirtokos, felsőházi póttag, született Pácinban, 1860 december 30. Tanulmányainak befejezése után Zemplén megyében, nagycigándi birtokán gazdálkodott. 1908. a királyhelmecei kerület képviselője lett és 1910. újból megválasztották Kossuth-párti programmal. Később kilépett a Kossuth-pártból, visszavonult a politikai szerepléstől és a gazdasági téren te-

vékenykedett. Saját költségén 900 hold földet felparcelláztott a kiszáradt között, hitel-szövetkezetet alapított és eredményes mozgalmat indított a bodroghközi gazdasági vasút építése érdekében. 1920. a földbirtok-reform életbelépése előtt többszáz hold földet osztott szét birtokából. Erzsébet-tanyai gazdasága mellett iskolát létesített, amelyet maga tart fenn. A felsőház póttagjává az örökös jogú főrendi családok választották. 1889 óta a Bodroghközi Tiszaszabályozó Társulat alelnöke, miniszteri biztosa és elnöke. 1929. II. oszt. érdemkereszttel tüntették ki.

Serédi Jusztinián, Magyarország hercegprímása, a felsőház tagja, szül. Deáki (Pozsony m.), 1884 ápr. 24. Középiskolai tanulmányait a pozsonyi kir. katolikus gimnáziumban végezte. Még gimnáziumi tanulmányai közben, 1901. a pannohalmi Szent Benedek-rendbe lépett és akkor kapta meg a Jusztinián rendi nevet. A noviciátusi év letelte után Pannohalmán folytatta középiskolai tanulmányait, majd Győrött érettségi vizsgát tett. Gimnáziumi tanuló korában lefordította XIII. Leó pápa egyik versét és műfordításával első díjat nyert a *Zászlónk* c. lap pályázatán. Az érettségi vizsgálat után a római Sz. Anzelm-benedégyetemen teológiai tanulmányokat folytatott. Az egyetemen kivált különleges tehetséggel és szeretetreméltó egyéniségével, derűs kedélye révén nemcsak tanárai, hanem tanuló-társai körében is közkedveltségnek örvendett. S. az összes teológiai vizsgáit kitüntetéssel tette le és ezért tanulmányainak befejeztével ugyancsak a római Szent Anzelm-egyetemen teol. doktorátust nyert. Ezután visszatért Pannohalmára, ahol Kohl Medárd püspök 1908. júl. 14. áldozópappá szentelte. Gaspari bíbornok, akivel S. még egyetemi tanulmányai alatt ismerkedett meg, Fehér Ipoly pannohalmi főapáttól elkérte S.-t a kánonjogot kodifikáló bizottság számára. 1908. S. ismét Rómába ment és csakhamar a bizottság konzultora lett. Ettől kezdve minden idejét az egyház jog kodifikálási munkálatainak szentelte és kitűnő képessége, hatalmas tudása csakhamar fel-tűnt *Gaspari* bíbornoknak, aki barátságába fogadta az ifjú tudóst. S. ekkor már a Szent Anzelm-egyetemen az egyházjogot adta elő. Itt érte a háború kitörése és mikor Olaszország is hadat üzent a központi hatalmaknak, hatalmas munkáját a Vatikán exterritoriális területén folytatta, mint *Gaspari* bíbornok államtitkár jóbarátja és vendége. A kánonjogi kódex 1917. készült el és S. évtizedes munkájának fáradalmait kipihenni a spanyol kormány védelme alatt Pannohalmára jött. Csakhamar katonai lelkészi szolgálatra vonult be és a kenyérmezei fogolytáborba nyert beosztást, ahol az Oroszországból hazatérő kommunista eszmékkel átitatott foglyokat igyekezett megnyerni a hit számára. Az összeomlás után ismét Pannohalmára ment, majd a ma-

gyar Szt. Benedek-rend képviselőjében a benedécs kongregációk római gyűlésére utazott. A proletárdiktatúra kitörése Pannohalmán érte, hol visszavonulva folytatta tovább tudományos munkásságát és elkészítette kiváló jogász művét, amely *A magyar Szent Benedek-rend Statutumai* címen jelent meg, majd Rómába visszatérve *Gaspari* megbízásából *Codicis Juris Canonici Fontes* címen az új kódex forrásainak hatalmas gyűjteményét készítette el. Fáradhatatlan és felbecsülhetetlen munkásságát a pápa is méltányolta és az új kódex kihirdetését megörökítő képen S. alakját is megfestette. Rómában értékes munkásságot fejtett ki, mint több szent kongregáció konzultora, a vatikáni magyar szövetség tanácsosa és a magyar egyházmegyéknél szentszéki ügyvivője és a vatikáni levéltárosképző iskola tanára. Csernoch János halála után XI. Pius pápa 1927. nov. 30-án esztergomi érsekké, hercegprímássá és bíbornokká nevezte ki. Mint katolikus egyházfő a felsőháznak hivatalból tagja.

Sereghy Mihály, kúriai bíró, szül. Turterebes, 1861 aug. 29. Középiskoláit Szatmáron és Ungváron, majd tanulmányait pedig Nagyváradon és Bpsten végezte. Joggyakorlatát, mint ügyvédjelölt Szatmáron kezdte meg. 1887. Bpsten letette az ügyvédi vizsgát, majd 1880. a szatmári tszvékhez került mint aljegyző. 1890. kinevezték a halmi járásbíróshoz albírónak. 1893. áthelyezték a nagyváradai városi járásbíróshoz. 1893. Nagyváradon táblai tanácsjegyző lett. 1894. kinevezték bírónak a gyulai tszvékhez. 1900. ismét visszakerült a nagyváradai Táblához mint elnöki titkár és 1904. ugyanott táblabíró lett. 1903. nevezték ki a Kúriához, amelynek egyik legképzettebb és legmegbecsültebb bírója.

Seress László, hírlapíró, szül. Baja, 1875. Tanulmányainak elvégzése után hírlapíró lett. *Az Egyetértés*, *Magyar Szó*, *Pesti Napó*, *Független Magyarország* munkatársa volt. 1910. óta *Az Est* főmunkatársa és közgazdasági szerkesztője. *A tőzsdeadó és az adók elmélete* c. könyvéért a Magy. Tudományos Akadémia dícséretét nyerte el. Fontosabb önálló művei: *A nagy francia forradalom*, *Napoleon életrajza*. Magyarra fordította Marx és Lassale több munkáját, továbbá Büchner: *Erő és Anyag*, valamint Darwin: *Az ember származása* c. könyvét.

Sesztina Jenő, vasnagykereskedő, felsőházi tag, szül. Debrecen, 1869. Középiskolái elvégzése után a budapesti egyetemen nemzetgazdaságtant hallgatott, majd Bécsújhe-lyen és Grácban gyakornokoskodott, nagy vaskereskedő cégeknek. Később tanulmány-utat tett Európa nagyobb városaiban és Egyiptomot is felkereste. 1891. belépett a nagybátyja által még 1819. alapított vasnagykereskedésébe. 1926 óta elnöke a debreceni keresk. és iparkamarának. Több ipari és ke-

reskedelmi vállalat igazgatóságában tevékenykedik. Alapító tagja a *Tisza István Tudományos Társaságnak* és választmányi tagja a *Csokonai Körnek*. Mint a vidéki kereskedelmi és iparkamarának kiküldötte, a felsőházban is helyet foglal. M. kir. kormányfőtanácsos.

Séthy Antal (bicskei), igazságügyi államtitkár, rk., szül. Bicske (Fehér m.), 1873 ápr. 14. Jogi tanulmányainak befejezése után Budapesten bírósági szolgálatba lépett, ahonnan az 1897. évben a m. kir. igazságügyminisztériumba rendelték be. Itt a nemzetközi, a törvényelőkészítő és a felügyeleti osztályban működött, később a nemzetközi, a bírósági közjegyzői és ügyvédi felügyeleti, a börtönügyi és gazdasági osztályok államtitkára lett. Nemzetközi tanulmányai alapján megírta az *Útmutató a nemzetközi jogsegély terén* c. kézikönyvét. Az 1908. évben megbízást kapott a büntügyi nyilvántartásnak országos szervezésére. A külföldi hasonló intézményeket Párisban, Brüsszelben, Berlinben és Bécsben tanulmányozta. A magyar Országos Büntügyi Nyilvántartó Hivatal felállítása után ennek igazságügyi osztályát vezette, majd e hivatal felügyelője lett. Résztvett a polgári perrendtartással kapcsolatos bírósági ügyviteli szabályoknak s az igazságügyi szervezetet érintő számos jogszabálynak, köztük a bírói és ügyészi státusról szóló törvénynek megalkotásában. A polgári perrendtartással kapcsolatos bírói ügyvitel életbeléptetésekor több kir. ítélőtáblán ügyviteli előadásokat tartott. Az 1918. év május havától kezdve szerkesztője az Igazságügyi Közlönynek és melléklapjainak. Közreműködésével készült művek: *Hármas mutató a magyar igazságügy írott jogforrásairól* (1907), *Íratminták a kir. törvényszékek, a kir. járásbíróságok és a kir. ügyészségek számára* (1913), *Igazságügyi Kezelők Kézikönyve* (1915), *A bírósági ügyvitel szabályai* (1915), *Magyar törvények és egyéb jogszabályok mutatója* (1928), *Büntetőjogi Határozatok Tára, Polgárijogi Határozatok Tára, Büntügyi Körözések Lapja*. A Révai Nagy Lexikonnak is munkatársa volt. A KANSZ. elnöke és a Magyar Köztisztviselők Fogasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének alelnöke. A háború folyamán a II. o. polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki és legutóbb érdemei elismerésül a csillaggal ékesített II. oszt. Magyar Érdemkeresztet kapta.

Shvoy Lajos, róm. kat. püspök, felsőházi tag, szül. Bpest, 1878 márc. 9. Középiszkoláit Bpsten kezdte meg, majd az esztergomi papnevelő-intézetben folytatta. Teológiai tanulmányainak befejezése után 1910. Budapestre került, mint hitoktató. 1911. szentelték pappá. Előbb a bpesti ág. ev. gimnázium, majd a Munkácsy-utcai főgimnázium kat. tanulóinak volt a hitoktatója. Egyik kezdeményezője a Regnum Marianum ifjúsági mozgalomnak, 1919. a hercegprímás megbízta a bpesti Regnum Marianum egy-

házközség megalapításával. 1924. a főváros egyhangúlag megválasztotta az új egyházközség plébánosává. Működése során nagy templomépítési akciót indított, amelynek eredménye a Városligetben épülő hatalmas templom. 1927. a pápa székesehérvári püspökké nevezte ki. S. nagy szerepet játszik a kat. hitbuzgalmi és társ. mozgalmakban. Egyik megalapítója a kat. cserkészetnek és nagy érdemei vannak a különböző jótékonyági, egészségügyi és gyermekjóléti mozgalmak szervezése terén. Jelentős irodalmi munkásságot is fejt ki. Szerkesztője volt a Regnum Marianum értesítőjének és lelkes munkatársa a *Zászlónk* c. ifjúsági folyóiratnak.

Seyler Vilmos, m. kir. gazd. főtanácsos, jószágigazgató, szül. Esztergom, 1853. júl. 5. Iskoláit Esztergomban végezte. 1872. került az esztergomi főképtalanhoz mint gazdasági gyakornok. 1874—1875. végezte a magyar-óvári Gazdasági Akadémiát. 1886. számtartóvá nevezték ki. 1902. központi főpénztárnok lett, 1909. főszámvevő Esztergomban. 1918. pedig az esztergomi főképtalan, valamint az esztergomi és budapesti *Papnöveldek* birtokainak jószágkormányzójaként nevezték ki. 1922. a főképtalan előterjesztésére a kormányzó kiváló érdemeinek elismerésül m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki.

Sidló Ferenc, szobrászművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára, szül. Bpest, 1882 jan. 21. Középiszkoláit Bpsten, képzőművészeti tanulmányait Budapesten, Bécsben, Münchenben és Rómában végezte. Tanulmányainak befejezése után a gödöllői művészeti tagja lett és ezidőben készítette el a marosvásárhelyi kultúrpalota számára a Ferenc József koronázását ábrázoló nagyméretű domborművét. Résztvett a háborúban és vitézségi érdemmel és a Károly-csapatkereszttel tüntették ki. Budapesti műtermében készítette el a *Nemzeti áldozatkészség szobrát*, az *Ellenforradalmi hősök emlékszobrát*, a *Nyugat irredenta szobrát*, azonkívül igen sok nyilvános szobrot, domborművet és más plasztikai munkát. Megmintázta *Károly király*, *Horthy Miklós*, *József főherceg* stb. portréit. Művészetét a formai nagyvonalúság és monumentálitásra való törekvés jellemzi. Számos bel- és külföldi előkelő díj nyertese, 28 külföldi reprezentatív kiállításon vett részt. Az *Országos Képzőművészeti Főiskola* r tanára, az *Orsz. Képzőművészeti Tanácsnak*, a *Szinyei Merse Pál-társaságnak* és számos művészeti társaságnak tagja. Alkotásai a hazai és külföldi múzeumokban és gyűjteményekben foglalnak helyet. Értékes munkásságáért a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki.

Siegmann Pál, hegedűművész, szül. Bpest, 1901 nov. 20. Középiszkoláit és zeneművészeti tanulmányait Bpsten végezte. A *Zeneakadémián* és számos külföldi városban sikerült hangversenyeket adott. A bpesti *Mozart Egyesület* karnagya.

Sigmund Elek, műegyet. ny. r. tanár, szül. Kolozsvárott, 1873 febr. 26. Kolozsvárott végezte középiskoláit, majd beiratkozott a bpesti műegyetemre, ahol vegyész-mérnöki oklevelet szerzett. Később a kolozsvári egyetem bölcsészeti doktorrá is avatták a matematika-természettudományi szakon. Mint fiatal mérnök Nagybányán dolgozott, a bányahivatal vegyi kémlelő intézetében, majd átvette Kolozsvárott atyja vállalatának vezetését. Azután Magyaróvárra került az orsz. magy. kir. növénytermelési kísérleti állomáshoz, míg 1905. műegyetemi tanárnak hívták meg. Ekkor hosszabb utazást tett Európában és Amerikában a mezőgazdasági kémiának és a kémiai technológiának tanulmányozására. 1908. műegy. rk. tanár lett, majd 1910. rendes tanár, 1927. megbízták az *Orsz. Kémiai Intézet* vezetésével és kinevezték a *Központi Talajjavító Bizottság* elnökévé. A *Magy. Tud. Akadémia* és a *Szent István-Társulat* rendes tagja.

Sigmund Emil (kisenyedi és alsószentmihályfalvi), ny. h. államtitkár, szül. Kolozsvár, 1874 jan. 29. Bpsten végezte a jogtudományi egyetemet, majd a keresk. minisztérium tisztviselője lett. 1907. a minisztériumból az Áll. Munkásbiztosító Hivatalhoz osztották be. 1918. min. tanácsossá nevezték ki, majd 1920. a munkaügyi és népjóléti minisztériumhoz ment át, ahol 1922. h. államtitkár lett. 1927. nyugalomba vonult. 1907 óta, nyugalombavonulásáig szerkesztője volt a *Munkásbiztosítási Közölnynek*. Sok jogi és közgazdasági közleményes jelent meg. Önálló műve: *Az acetylenipari rendeletek és jogszabályok gyűjteménye*.

Sigray Antal (gróf, alsó- és felsősúranyi), nagybirtokos, orszgyűl. képvis., szül. Ivánc (Vas m.), 1879. Középkiskolai és egyet. tanulmányainak befejezése után, hosszabb vilázkörüli utat tett. 1904. főrendiházi tag lett. A háború alatt, mint százados harctéri szolgálatot teljesített, de közben a főrendiház ülésein is megjelent. Hadiérdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. A forradalom alatt előbb Svájcba menekült, később pedig a bécsi ellenforradalom megszervezésében vett részt. A Friedrich-kormány dunántúli fő-kormánybiztossá nevezte ki. 1921. a körmendi kerület ker. nemzetipárti programmal nemzetgyűlési képviselővé választotta. A Teleki-kormány ismét Nyugatmagyarország fő-kormánybiztosává nevezte ki. 1921. IV. Károly király visszatérése alkalmával azonnal hozzácsatlakozott, amiért letartóztatták és mentelmi jogának felfüggesztése nélkül, hosszabb ideig fogságban tartották. 1922. a körmendi kerület keresztény ellenzéki programmal, ismét képviselőjévé választotta. 1926. régi kerülete mandátumát, pártunkívüli ellenzéki legitimista programmal, nyerte el. Egyike a legjelentősebb legitimista politikusoknak, aki ma is szoros kapcsolatot tart fenn a királyi családdal.

A nyugatmagyarországi kérdés megoldása körül felbecsülhetetlen érdemeket szerzett.

Sikabonyi Antal, a Magy. Nemz. Múzeum könyvtárnoka, szül. Komárom, 1886 nov. 24. Középkiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti tud. egyetemen bölcsészettudományi oklevelet nyert. Már kora ifjúságában kezdett az irodalommal foglalkozni s eleinte verseket és novellákat írt. Később az irodalomtörténetre és műkritikára tért át. 1911 óta a Magyar Nemzeti Múzeum tisztviselője, ma pedig a könyvtárnoka. Hosszú éveken át feltűnést keltő kritikákat és művészettörténeti cikkeket írt a fővárosi folyóiratokba és napilapokba. Egy ideig a *Könyvbarátok Lapját* és a *Magyar Bibliofil Szemlét* szerkesztette és munkatársa volt a *Révai Lexikonnak*. Főbb munkái: *Komjáthy Jenő, Könyvtári kérdésekről, Az alkotó lélek és a háború, Az irodalom és a művészetek mai hivatásáról, Petőfi és Arany barátsága, Jókai és Komárom, Romain Rolland dans la littérature hongroise*.

Siklaci István, polg. isk. tanár, szül. Lúdbesenyő (Borsod m.), 1892 júl. 27. Tanulmányainak befejezése után a tanári pályára lépett. Résztvett a háborúban és a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel, a Károly-csapatkereszttel és a sebesülési éremmel tüntették ki. Jelentékeny irodalmi munkásságot fejt ki. Megjelent költeményeinek, ifjúsági regényeinek és színdarabjainak megvolt megérdemelt sikerük. Megalapította és szerkesztte az *Ifjú Polgárok Lapját* és a *Szülők Lapját*. Az *Orsz. Polg. Iskolai Tanáregyesületi Közölny* szerkesztője. Négyesy Lászlóval együtt polg. iskolai magyar tankönyveket szerkesztett. 1927. rendezte az első tanügyi kiállítás polgári iskola részét és 1928. titkára volt a *III. Egyetemes Tanügyi Kongresszusnak*. Tagja az *Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaságnak*, az *Ifjúsági Irodalmi Társaságnak*. A *Magyar Revíziós Liga* igazgatósági tagja. A *Magyar Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság* választmányi tagja.

Siklós Albert, zeneszerző, szül. Budapest, 1878 jún. 26. Középkiskolai elvégzése után a budapesti tud. egyetemen jogot végzett. Közben a zeneakadémián tanult, hol művészi oklevelet szerzett. Azután hosszabb külföldi tanulmányutakat tett. Hazatérve előbb a Fodor-zeneiskolában tanított. 1910. a Zeneművészeti Főiskola tanárává nevezték ki. Zeneszerzést, karéneket, hangszerelestant, esztétikát és magyar zenetörténelmet tanít. A pedagógia terén nagy érdemei vannak. A zeneirodalom hivatott művelője. Könyvei: *Összhangzattan. Ellenponttan. Hangszerelestan. Zenelexikon. Magyar Zenetörténet. Zeneköltészetan. A harmonizálás kézikönyve* (1923). *Zeneesztétikai jegyzetek*. 1928 óta a székesfőváros kiadásában megjelenő „A Zene” c. lap szerkesztője. Kompozíciói: *A tükör* (pantomín). *A hónapok háza* (opera 1927, m. kir. Operaház). *Simfónia* (G-dúr). Három zenekari szvit,

két nyitány, vonósnégyes, több zongoradarab és dalmű. S. évek óta a Nemzeti Zenedébe delegált miniszteri biztos, az Országos Tanárvizsgáló bizottság és a Zeneművészeti Tanács tagja. 1922. a kormányzó a Signum Laudissal tüntette ki.

Siklóssy László, művészeti író, az Országgyűlési Gyorsiroda másodfőnöke, szül. Bpest, 1881. 1909. ügyvédi oklevelet szerzett. A műtárgyak gyűjtését tárgyaló irodalom egyik legjelesebb művelője. Munkásságával az irodalom és művészettörténet számára huzagpótló eredményeket ért el. Tanulmányairól több értekezésben és könyv keretében számolt be. Önálló művei: *Róma, Az exlibris Magyarországon és külföldön, Marquis F. de Boyros; Holics, Tata, Stomja; A világ-háború és a művészet; A modern magyar érem- és plakettművészet és művelői; Kung Domokos, egy budai keramikus a XVIII. században; Aprógyűjtés: Műkincseink vándorútja Bécsbe; A régi Budapest erkölcei I—III; A Magyar Sport Ezer Éve I—III.* S. alapította a Szent György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesületét. S. alapította és szerkesztette a *Gyűjtő* c. folyóiratot. Sokat utazott külföldön; New-Yorkban, a Public Library az ő buzdítására határozta el egy magyar osztály létesítését. Állandó cikkírója a Pesti Hírlapnak.

Siklóssy Pál (perneszi), színházi rendező, szül. Bpest, 1901 júl. 16. Egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1923. bölcsészdoktori oklevelet nyert. A *Nemzeti Színház* kötelékébe lépett és először, mint tanulmányi, majd mint segédrendező működött. 1925. rendezővé nevezték ki. Belletrisztikai munkásságot fejt ki. Cikkei, versei, novellái fővárosi napilapokban és szépirodalmi folyóiratokban jelentek meg.

Silbiger Bertalan, ügyvéd, szül. Miskolc, 1881 aug. 4. Középkiskoláit Miskolcon, jogi tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte, ahol jogtudori oklevelet nyert. 1909. Miskolcon ügyvédi irodát nyitott. 1913. városa ügyészi hivatalának vezetésével bízták meg. 1923. tisztifőügyésszé választották. A város üzemének jogi előadója.

Simay Gyula, ítélőtáblai tanácselnök, szül. Szamosujvárott. 1863 nov. 13. Középkiskoláit Kolozsvárott, jogi tanulmányait a budapesti tud. egyetemen végezte. 1887. u. ott jogtudorra avatták. Még azévből a budapesti törvényszékhez joggyakornokká, 1891. a kolozsvári járásbírószághoz, 1897. a nagyváradi törvényszékhez, 1901. pedig a bpesti törvényszékhez nevezték ki bírónak. 1909. budapesti ítélőtáblai bírónak, 1917. pedig u. o. tanácselnökké lépett elő. Azóta a VII. polgári tanács vezetője. Főként hiteljogi pereket tárgyal. Egyike legképzettebb magánjogászaiknak. Évek óta a budapesti egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagja. Felesége Fáy Szeréna, kiváló színművésznő, a Nemzeti Színház örök

tagja és az Orsz. Színművészeti Akadémia rendes tanára.

Simay Imre, szobrászművész, grafikus, szül. Bpest, 1874 dec. 16. Középkiskoláinak befejeztével Münchenben és Bécsben festészeti tanulmányokat folytatott, de később teljesen a szobrászatra tért át. A Mücsarnok kiállításán tűnt fel bizarr majomszobrocskáival. Az *Iparművészeti Iskola* tanára. 1925. pedig az intézet rektora volt. Művészi egyéniségét kötött és zárt forma, stílizáltság és erőteljesség jellemzi.

Simay Ernő, ügyvéd, Pest vm. tb. ügyésze, szül. Szilágysomlyó, 1888 máj. 14. Középkiskoláit szülővárosában és Zilahon végezte, a bpesti egyetemen jogtudori oklevelet szerzett, majd ügyvédi vizsgát tett. Újpesten nyitott ügyvédi irodát. A háború alatt nagy- és kizsüst érmet és Károly-csapkeresztet kapott. Az egységes párt elnöke. Jelentős szerepet játszik a várospolitikában.

Simkó Gyula, orvos, szül. Rajcány, 1893 jún. 8. Középkiskoláit Nyitrán, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Résztvett a háborúban és kiváló magatartásáért arany- és bronz érdemkeresztet kapott. Tanulmányainak befejezése után 1919. mint egyet. tanársegéd a Bókay-klinikán működött, 1922. a rákospalotai *Stefánia Szövetség* igazgató főorvosa lett. Gyermekegyógyászati szakcikkei az előkelő hazai és külföldi orvosi folyóiratokban jelennek meg. A Vöröskereszt előadó orvosa. A sportélet terén érdemes tevékenységet fejt ki. Több vívőverseny nyertese. Jelenleg az *U. T. E.* vívőszakosztályának kapitánya.

Simó Balázs, ítélőtáblai tanácselnök, szül. Székelyudvarhelyen. Középkiskoláit szülővárosában, jogi tanulmányait a kolozsvári tud. egyetemen végezte, u. itt szerzte doktori oklevelét. 1885. lépett igazságügyi szolgálatba. 1896. már a székelyudvarhelyi törvényszék bírójává, 1901. a marosvásárhelyi ítélőtábla elnöki titkárává, 1903. ítélőtáblai bírónak, 1917. kúriai bírónak, majd ítélőtáblai tanácselnökké nevezték ki. Azóta a budapesti ítélőtáblán működik. Az összeomlás utáni válságos időkben számos nagy-szabású bűnper tárgyalását látta el.

Simon András, ügyvéd, orszgy. képv., szül. Fehérváresurgó, 1889 febr. 21. Középkiskoláit Pápán végezte, Berlinben a közgazdasági szak hallgatója volt. 1920. Bpsten ügyvédi vizsgát tett. Rövid ideig a székesfehérvári törvényszéknél működött, mint elnöki titkár, majd ugyanott ügyvédi irodát nyitott. Résztvett a háborúban, ahonnan súlyosan megsebesülve érkezett vissza. 1919 óta foglalkozik politikával, a helyi kisgazdapárt egyik megalapítója. 1926. Lovasberény képviselőjévé választották. Az egységes párt tagja.

Simon Elemér (vitéz), főispán, szül. Sopronban, 1875 nov. 18. Bpsten jogi és államtudományi doktorátust, majd ügyvédi oklevelet szerzett. 1897. Sopron megye szolgálá-

tába állott. Később Bpsten ügyvédi irodát nyitott. Sokat utazott külföldön, ahol a közgazdasági viszonyokat tanulmányozta. 1910. Nagymartonban munkapárti képviselő lett. A háborúba önként jelentkezett. Egyideig vöröskereszt főmegbízott volt, majd harctéri szolgálatot teljesített. Megkapta a Ferenc József-rend tisztikeresztjét, a III. oszt. vaskoronarendet, a III. oszt. katonai érdemkeresztet és még több más kitüntetést. 1922. vitézzé avatták és kinevezték sopróni főispánná. A Vörös Kereszt tb. elnöke. 1927. megkapta a magyar érdemkereszt II. osztályát a csillaggal. Elnöke a Thallmayer és Seitz budapesti gyógyszerű-nagykereskedő részvénytársaságnak.

Simon György, pápai prelátnak, szül. Gelse, 1863 febr. 15. Középiskoláit Nagykanizsán a piaristáknál, egyet. tanulmányait, mint Veszprém-egyházmegyei papnövendék, Budapsten végezte, ahol hittudományi doktori oklevelet szerzett. 1887. pappá szentelték és mint káplán Túrta került. 1889. báró Hornig Károly, veszprémi püspök udvarába vitte és az egyházmegyei hivatalba levéltárossá és iktatóvá nevezte ki. Ugyanezen évben a papnevelőintézetben, az egyháztörténelem és egyházjog helyettes tanára. 1890. szentszéki aljegyző, 1891. szentszéki jegyző, 1898. püspöki titkár, 1900. szentszéki ülnök, 1905. pápai kamarás, 1907. zsinati vizsgáló, oldalkanonok és az egyházmegyei hivatal igazgatója. 1910. címzetes apát, 1911. segesdi, 1918. pápai főesperes, zsinati bíró és ügyszolgató, az angolkisasszonyok és irlalmasnővérek intézetében, az elemi és polg. iskolák igazgatója, 1919. egyházmegyei főtanfolygató, 1920. somogyi főesperes, majd az egyházmegyei tanítók fegyelmi tanácsának elnöke lett. 1922. zalai főesperes, 1923. az angolkisasszonyok keresk. iskolájában püspöki biztos, ugyanezen évben pápai prelátnak, 1921. székese gyházi főesperes, 1827. örkanonok, 1928. éneklő kanonok. Vallástudományi műve: *Az egyházi könyvtárlalom és könyvbírlalat*.

Simon János, kisbirtokos, orszgyűl. képviselő, szül. Nagyarsányon, 1880. Iskoláit szülőfalujában és Németbolyon végezte, majd birtokán gazdálkodott. 1910. Németboly községi bírójává választották. A háború kitörésekor hadbavonult és vitézségéért megkapta a vas érdemkeresztet. 1921. Siklóson kigazdapárti programmal képviselővé választották. Azóta mint az egységespárt tagja képviselő. Nagy szerepet visz Nagyarsány és vidéke gazdatársadalmi életében. Elsőrangú gazdász, fajborait több kiállításra kitüntették. A Baranyamegyei Gazdasági- és Hitelszövetkezetnek és Nagyarsányi községi társaskörének elnöke.

Simon Károly, a budapesti I. ker. Szt. Margit-leánygimnázium igazgatója. Tanulmányainak befejezése után 1907. a tanári pályára lépett. 1907. került az Isten Meg-

váltó Leányai budapesti I. ker. Szt. Margit-leánygimnáziumának kötelekékébe, ahol jelenleg, mint igazgató-tanár fejt ki értékes pedagógiai működést.

Simon Lajos, iskolaigazg., szül. Cserépváralja, 1876 márc. 13. Középiskoláit Rimaszombatban, a tanítóképzőt Egerben végezte. Eleinte elemi iskolai tanító volt, majd 1900. polgáriskolai tanári képesítést nyert. 1912. polgáriskolai tanár és 1926. polgáriskolai h. igazgató és 1929. a Rottenbiller-utcai polg. iskola igazgatója lett. Értékes egyesületi munkásságot fejtett ki. Számos pedagógiai egyesületben visel tisztséget. 1922. megalapította az *Orsz. Gárdonyi Géza Irodalmi Társaságot* és megeremtette két lapját, a *Magyar Családot* és a *Meseországot*, amelynek főszerkesztője, illetve főmunkatársa. Értékes szepirodalmi munkásságot fejt ki. Versei, novellái és cikkei különböző irodalmi lapokban jelennek meg. Önálló művei: *Örök vágyak*, *Cserépvári történetek*, *Delelőn*. Irodalmi munkásságáért a Gárdonyi irodalmi díjjal tüntették ki. A *Gárdonyi Társaság* elnöke.

Simon Vilmos, író és hírlapíró, szül. Nagykolpótva (Hunyad vm.), 1876 márc. 8. Tanulmányainak befejezése után a 38. gyalogezredben tényleges szolgálatot teljesített. 1899. Afrikába ment és a búr hadsereg kötelekékében résztvett az angol-búr háborúban. Számos ütközetben vett részt és súlyosan megsebesült. Magatartásáért a délafrikai vitézségi kereszttel tüntették ki. Hazatérve, rendőri riportere, majd külpolitikai munkatársa lett az *Egyetértés* c. lapnak és időközben a *Budapesti Hírlapnál* is dolgozott. 1910. óta a Pesti Hírlap munkatársa és külpolitikai rovatvezetője. Mint haditudósító résztvett a török-bolgár, a szerb-bolgár háborúban és a világháborúban. Önálló munkái: *Az angol-búr háború*, *Élményeim az angol-búr háborúban*, *A török harctér*, *Hadakútján*.

Simonffy Jenő, premontr. kanonok, szül. Söjtör, 1885. szept. 7. Középiskoláit Zalaegerszegen végezte és 1904. a premontrai kanonokrendbe lépett. 1909. a bpesti egyetemen tanári oklevelet szerzett. 1908. Szombathelyen, 1911. Keszthelyen működött, majd ismét Szombathelyre került, ahol a mai napig, mint tanár fejt ki értékes pedagógiai munkásságot. A szombathelyi rendháznak helyettes házfőnöke.

Simontsits Elemér (alsó- és felsőkorompai), felsőházi tag, szül. Bölcse 1869 jan. 1. Bpsten végezte az egyetemet, majd Tolna megye szolgálatába állott. Fokozatos előlépés után alispán lett, majd főispánná nevezték ki. 1913. Bonyhád munkapárti képviselője lett. 1914. a képviselőház elnökévé választották. A háború alatt az Országos Hadsegélyző Bizottság ügyvezető alelnöke volt. 1917. résztvett a szövetséges hatalmak

parlamentari elnökeinek tanácskozásain. 1918. lemondott a Ház elnökségéről és visszavonult a politikai szerepléstől. Kitüntetései: a Szent István-rend középkeresztje, az I. o. porosz kir. koronarend. Valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag.

Simonyi Jenő, ny. ker. akad. tanár, szül. Veszprém, 1860 máj. 12. A pesti egyetemen tanult. 1888 óta a Kereskedelmi Akadémia tanára. Számos tanulmánya jelent meg a szakfolyóiratokban. Önálló munkái: *A sarkvidéki felfedezések története*, *Az Újvilág*, *A világgörkedelem*, *Idegen népek között*.

Simonyi Sándor, hírlapíró, szül. Bpest, 1885. dec. 12. Középkiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1909. jogi doktorátust nyert. Tanulmányainak befejezése után hírlapírói pályára lépett. Működését a *Pesti Hírlapnál* kezdte meg és egyidőben a *Detektív* c. szaklap szerkesztője volt. Jelenleg a *Friss Újság* rendőri rovat vezetője.

Simonyi-Semadam Sándor, v. miniszterelnök, szül. Csesznek, 1864 márc. 23. Középkiskolái tanulmányainak befejezése után a budapesti egyetemen megszerelte a jogi és államtud. doktorátust, majd letette az ügyvédi vizsgát és Bpsten ügyvédi irodát nyitott. Nagy utazásokat tett Európában, Amerikában, Afrikában és Ázsiában. 1901. néppárti programmal megválasztották a német-újvári kerület képviselőjévé. 1906. és 1910. újból képviselő lett. A kommun alatt letartóztatták és öt hétig fogságban tartották. 1919. belépett a *Keresztény Nemzeti Egyesülés* pártjába. 1920. Mezőkövesd képviselője, majd a Ház elnöke és végül miniszterelnök lett. Mindössze három hónapig volt kormányon és lemondása után visszavonult a politikai szerepléstől.

Simsa Emil, igazg., szül. Velejte (Zemplén m.), 1873 január 9. Tanulmányait Szatmáron és Bpsten végezte. A háborúban, mint főhadnagy vett részt és a Signum Laudisszal, a Károly-csapatkeresztrel és a III. o. polg. hadiérdemkeresztrel tüntették ki. 1922. kinevezték a *Budapest Székesfőváros Dunabalti Köztemetők* igazgatójává.

Singer Artur, főszerkesztő, szül. Bpest, 1870 júl. 15. A bécsi egyetemet, és a párisi Académie pour l'Histoire contemporaine-t végezte. 1900. megalapította a *Neues Budapest Abendblattot*, amelynek főszerkesztője, majd a *Berliner Tageblatt* magyarországi szerkesztője és a *Rudolf Mosse r.-t.* elnöke lett. Főbb művei: *Mahnworte*, *Lasst die Kroaten reiten*, *Automobilfahrten durch die Máramaros*, *Bismarck in der Literatur* (2 kötet), *Von Bismarck bis Hindenburg*, *Die Reaktion in Ungarn*, *Roms Kampf gegen die Freimaurerei*, *Geschichte des Dreibundes*.

Singer Gusztáv (severini), ny. tábornok, szül. Somfa-Baranya, 1863. A bpesti hadapródiskola elvégzése után 1888. hadnaggyá nevezték ki. A közbenlevő rangfokozatok

után 1917. érte el az ezredesi rangot. A háború folyamán résztvett a rohatini és lembergi ütközetben, ahol súlyosan megsebesült. Felgyógyulása után végigharcolta a kárpáti hadjáratot. 1917. az erdélyi határra, 1918. Szerbiába vezényelték. Az összeomlás után, mint tábornok vonult nyugalomba. Számos katonai érdemrend tulajdonosa. 1917. *severini* előnévvel nemességet kapott.

Sipos Adolf, h. igazgató, szül. Balassagyarmat, 1872 jún. 30. Tanulmányainak befejezése után a *Magyar Fém- és Lámpaárügyár r.-t.* szolgálatába állott, ahol fokozatosan emelkedve, h. igazgatóvá lépett elő. A főváros X. kerületének társadalmi életében élénk szerepet tölt be, a kőbányai izr. hitközség előljárója. A vasárnapi munkásképző iskolában az elektromosság körébe tartozó kérdésekről számos előadást tartott.

Sipos Ernő, r.-t. vezérigazg., szül. Zalaegerszeg, 1884 máj. 7. Tanulmányait szülővárosában végezte. Egyideig Zalaegerszegen, majd Tolmán működött és 1907 óta a Dunaföldvári Takarékpénztár szolgálatában áll, amelynek jelenleg vezérigazgatója. Működése alatt a vezetése alatt álló részvénytársaság a vidék legnagyobb pénzügyintézetének sorába emelkedett. A háború egész ideje alatt harctéri szolgálatot teljesített. A községi társadalmi életének tevékeny alakja, a vmegyei törv.-hat. bizottságnak, a Pénzügyintézeti Központ választmányának és számos helybeli egyesületnek tagja. Szakirányú cikkei a pénzügyi lapokban jelennek meg. Értékes működésének elismerésül 1925. a kormánytanácsosi címmel tüntették ki.

Sipos Iván, író, hírlapíró, szül. Nagyvárad, 1897 jan. 18. Középkiskoláit Nagyváradon és Debrecenben végezte, majd a hírlapírói pályára lépett. Működését a *Debreceni Magyar-ságnál* és a *Debreceni Független Újságnál* kezdte. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és megrokkanna került haza. 1920. a nagyvárad *Magyar Szó* főszerkesztője volt. Igen sok novellája és verse jelent meg. Több irodalmi pályadíjat nyert. Írásaiban a naturalista világszemlélet nyilatkozik meg. Számos regénye önálló kötetben jelent meg.

Sipőcz Jenő, Budapest székesfőváros polgármestere, szül. Bpest, 1878 szept. 19. Középkiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol jogi és államtudori oklevelet szerzett, majd letette az ügyvédi vizsgát. Tanulmányainak befejezése után eleinte gyakorlóügyvéd volt Bpsten, majd a szföv. szolgálatába lépett, ahol tiszti ügyésszé választották meg. 1920. a szföv. kormánybiztosává nevezték ki. Még ugyanabban az évben az újjáalakított törv.-hat. bizottság Bpest polgármesterévé választotta meg. A főváros közállapotaiban abban az időben még mindig a forradalmak hatása alatt állottak. A forradalmi gazdálkodás éppúgy megzavarta a közigazgatás menetét, mint ahogy a közüzemek ál-

lapotában is nagy pusztításokat végzett. A főváros pénzügyi helyzete a lehető legrosszabb volt és S. feladata volt, hogy Bpest leromlott háztartását helyreállítsa. Nagy hozzáértésének és agilitásának eredményeképp S. már az első években elérte azt, hogy a szfv. költségvetése hiány nélkül zárult. A megromlott közüzemeket jövedelmezővé tette és a külföldi hitelezőkkel megkötött egység útján, megszabadította a fővárost milliós adósságainak gondjától. Polgármesterségének egyik legfontosabb és legeredményesebb ténykedése volt a villamosvasutak megváltása és a Beszkárt megalkotása. Működése mindenkor a napi politikán felül állott és a főváros érdekeit minden más politikai szempontnak elébe helyezte. Mint Bpest önkormányzatának első tisztviselője, a főváros érdekében mindenkor a legnagyobb eréllyel és határozottsággal védelmezte az autonómia álláspontját. Ennek a pártatlanságnak egyrészt, másrészt munkássága eredményének tudható be az, hogy 1926. a törv.-hat. biz. újabb hat évre polgármesterré választotta. S. széleskörű társadalmi működést fejt ki és számos jótékonyági, hazafias és kulturális mozgalom élén áll. Sok társadalmi egyesület díszelnöke és védnöke, többek között elnöke a *Magyar Városok Kongresszusának*. Közéleti működését számos magas kitüntetéssel dekorálták. Tulajdonosa a pápai Nagy Szent Gergely-rend csillagos középkeresztjének és a bolgár pour l'Encouragement au Bien érdemkeresztjének is.

Sismándy Ferenc (kukorelly, vitéz), ny. százados, szül. Felsősismand, 1895 máj. 13. Középiszkolai tanulmányainak végeztével 1915. bevonult katonai szolgálatra a 18. honvgy.-ezredhez, Sopronba. Innen a veszprémi 31. ezredhez helyezték, majd rövidesen önként jelentkezett a frontra, ahol több ütközetben vett részt és 1916. meg is sebesült. Felgyógyulása után ténylegesítette magát és a háború végéig a harctéren volt. 1919. Veszprémben teljesített szolgálatot, 1921. pedig nyugalomba vonult és gazdálkodni kezdett. 1928. ismét belépett a hadseregbe és azóta a Vitézi Szék veszprémmegyei széktagja. A háború alatt a Signum Laudis-t, az I. o. ezüst és a bronzzéremet, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet kapta meg, majd a kormányzó vitézzé avatta.

Sívó Jenő, földbirtokos, szül. Abony, 1865 máj. 1. Középiszkoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, majd abonyi birtokán telepedett le, ahol 40 év óta fejt ki értékes mezőgazdasági tevékenységet. A vmegye közéletének kiemelkedő egyénisége. Számos társadalmi, kulturális és jóléti egyesület vezetőségi tagja. Kegyurasági elnök. Csász. és kir. kamarás.

Skerlecz Iván (báró), volt horvát bán, szül. Poroszló (Baranya m.), 1873 júl. 31.

Középiszkoláinak elvégzése után Pécsen és Budapesten jogi tanulmányokat folytatott. 1896. állami szolgálatba lépett. A miniszterelnökséghez osztották be és 1911. min. tanácsossá nevezték ki. Egyidőben a kabinetirodában Daruváry Géza osztályfőnököt helyettesítette, mint a magyar ügyek előadója. 1913. horvát-szlavonországi kir. biztossá nevezték ki és még ugyanez évben Horvát-Szlavon- és Dalmát-országok bánja lett. Méltóságáról 1917. lemondott és azóta visszavonult a nyilvános politikai szerepléstől. Valóságos belső titkos tanácsos.

Smialovszky Tibor, min. tanácsos, szül. Illava, 1882 okt. 23. Középiszkoláit Kalocsán, az egyetemet Bpsten, Kolozsvárott és Párisban végezte. Ügyvédi pályára lépett, majd a közigazgatás szolgálatába állott és Trencsénben megyei aljegyző lett. 1908. a belügyminisztériumba került, ahol Ugron Gábor, Werkerle Sándor és gr. Batthyány Tivadar belügyminiszterek mellett dolgozott. 1911. gr. Apponyi Albert kíséretében az Egyesült Államokban volt. Hazatérése után a minisztérium rendőri büntetőosztályában működött. 1918. min. titkárrá, 1919. osztálytanácsossá és 1923. min. tanácsossá nevezték ki. Publicisztikai és jogi cikkei az *Új Magyar Szemlében* és a *Magyar Jogi Lexikonban* jelentek meg. 1914. atyjával, néhai Smialovszky Valérral együtt a sanfranciscoi világhiállítás alkalmából angolnyelvű munkát adott ki, amelyben felhívta a figyelmet arra, hogy Európa békéjét nagy veszély fenyegeti és a legkisebb incidens is világháborúra vezethet. Ezért e munkában már akkor nemzetközi bíróság felállítását javasolta.

Soldos Béla (runyai), főispán, szül. Alsóvály, 1881 jan. 11. Jogi tanulmányait Eperjesen, Bpsten és Kolozsvárott végezte. Miután megszerezte az államtud. doktorátust, Gömör vm. szolgálatába lépett. Csakhamar aljegyző, majd főjegyző, később helyettes alispán lett. 1922. berendelték a belügyminisztériumba szolgálattételre. 1924. Borsod-Gömör-Kishont egyesített megyék főispánjává nevezték ki. Rövid ideig, mint miskolci főispán is működött. Legutóbb megkapta a kormányfőtanácsosi címet.

Soltész Imre, csendőrezredes, szül. Mádton, 1877 febr. 2. A tart. tiszti vizsga letétele után 1898. a csendőrség kötelékébe lépett. 1900. hadnaggyá, majd fokozatos előléptetések után 1923. ezredessé nevezték ki. 1924. a *Csendőrségi Állandó Tanulmányi Bizottság* elnöke lett. Szakmunkái csendőri körökben ismertek. Értékes szolgálataiért a hadi ékítményes III. oszt. katonai érdemkeresztet, két Signum Laudis-t és a Vöröskereszt II. oszt. díszjelvényét kapta meg. Legismertebb munkája: *Útmutatás a bűnügyi nyomozás alkalmával követendő eljárásra nézve*. értékes útmutatóul szolgál vizsgálóbíráknak, ügyészeknek, csendőröknek és rendőröknek stb. a bűnügyi nyomozásoknál.

Solymossy János, államr. főfelügyelő, szül. Barót, 1894 jún. 24. A középiskolát Székelyudvarhelyen végezte, majd 1914. katonai szolgálatra jelentkezett. Mint hadapród vonult a frontra és 30 havi frontszolgálat után, mint tényleges főhadnagy 1918 novemberében lépett át az államrendőrség szolgálatába, ahol 10 év óta első csapatsegéd-tiszt, főfelügyelői rangban. A III. o. kat. érdemkereszt a kardokkal, a bronz polgári Signum Laudis, a bronz vitézségi érem és a Károly-csapatkereszt tulajdonosa.

Sombori László (Magyar-Nagy-Zsombori), államr. kapitány, szül. Hídalmás, 1890 márc. 13. Középk. és egyet. tanulm. Kolozsváron végezte, ahol államtudományi államvizsgát tett. Részt vett a háborúban. 1920. lépett a rendőrség szolgálatába. Előbb a belügyminisztérium közbiztonsági (B. M. VII. oszt.) osztályán működött, majd 1925. a IV. ker., azután a IX. ker. kapitányságra helyezték át. 1926 decemberétől 1929 nov. 3-ig a fogház és toloncügysztyály közigazgatási előadója, azóta a VII. ker. kapitányságon kihágási előadó. A nagy ezüst és a bronz vitézségi érem, a Károly-csapatkereszt, a polgári jubileumi kereszt és a „Marianer Kreuz” tulajdonosa.

Somfai Elemér, ny. százados, szül. Budapest, 1897 aug. 28. A magyar sport egyik kimagasló alakja. Az atlétikának majdnem minden ágát műveli. A párisi olimpiász pentatlonjában második lett. Tizenhét magyar és egy angol bajnokságot tart és így ő a bajnokságok rekordere.

Somló Arnold, r.-t. vezérigazgató, szül. Tala, 1879 aug. 12. Tanulmányainak befejezése után a terményszakmában működött. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és magartartásáért a III. o. katonai érdemkeresztet, két Signum Laudist, a Károly-csapatkeresztet, a sebesülési érmet és a német érdemérmét kapta meg. A leszerelés után megszervezte a m. kir. selyemfonóák haszonbérletét, melynek igazgatója, 1922. pedig vezérigazgatója lett. A vállalatot más érdekeltségek bekapcsolásával olyanira fejlesztette, hogy az ma 1200 munkásnak és 50 tisztviselőnek ad kenyeret. S. számos vállalat igazgatóságában foglal helyet.

Somló Bertalan, okl. gépészmérnök, szül. Kassa, 1882 júl. 12. Tanulmányai befejezése után több külföldi államban folytatott mérnöki gyakorlatot. Mint tart. tüzérszázados vett részt a háborúban és több kitüntetésben részesült. A leszerelés után New-Yorkban nyitott műszaki irodát. 1927. hazatért és átvette a Skoda-művek magyarországi képviselőt. Úgy Amerikában, mint idehaza, tevékenyen részt vesz a mérnöki testületek munkájában. A *Lafontain-Társaság* pártoló tagja.

Somló József, operacénekes, szül. Szilágy-somlyó, 1892 szept. 1. Középiskoláinak elvég-

zése után énektanulmányokat folytatott, majd 1921. a *Városi Színháznak* és 1923. a *Magy. Királyi Operaháznak* tagja lett. *Bohémélet*, *Tosca*, *Carmen*, *Hoffmann meséi*, *Mesterdalnokok* és a *Turandot* c. darabokban szerepel nagy sikerrel.

Somló Zoltán, szövegk. igazgató, szül. Salföld, 1886 márc. 20. Tanulmányait a budapesti Keresk. Akadémián, 1903. végezte. Több vállalat tisztviselője és igazgatója volt. Jelenleg a *Közszolgálati Alkalmazottak Telekértékesítő Szövetkezetének ügyvezető* igazgatója és számos r.-t. igazg. tagja. A VI. ker. *Egységspárt* alelnöke. Működéséhez számos emberbaráti és társadalmi akció fűződik. 1929. négy elhalt hírlapíró részére síremléket adományozott.

Somlyó Zoltán, költő, szül. 1882. Tanulmányainak befejezése után újságíróként kezdte pályafutását. Idillikus, színes, gyakran bújja erotikával fűtött verseivel tűnt fel. *Abariendos Mária* c. ciklusa az új magyar szerelmi költészet legszebb példányai közé tartozik. Ifjúkori verseinek ritmusa és olykor vadságig szenvedélyes hangja lassan halk lírává csendesedik. Újságokban, folyóiratokban megjelent költeményein kívül számos kététemet adott ki. Önálló művei: *Az átkozott költő*, *Végzetes verssorok*, *Sötét baldachin*, *A férfi versei a halál árnyékában*, *Tangó Milonga hercegnő*, *Őszi regény*. Hoffmannthal: *A költő halála* c. dialógusát hajlékony tollal ültette magyarba.

Somody János (vitéz), ügyész. alelnök. szül. Héjőbába (Borsod m.), 1879 dec. 18. Középiskoláit és jogi tanulmányait Sárospatakon végezte. Jogtudori oklevelét a kolozsvári egyetemen nyerte, a bírói vizsgát 1905. Bpsten tette le. 1902—1903. aljegyző lett a szigetvári kir. tsvszéken, majd Zomborra helyezték át, ahol először, mint albíró, később mint bíró működött a háború kitöréséig. A háború alatt, mint tüzérszázados teljesített szolgálatot. A III. o. kat. érdemkereszttel, az ezüst és a bronz Signum Laudis-szal és a Károly-csapatkereszttel tüntették ki. Háború után Zomborra került vissza, ahonnan 1919. az eskütellet megtagadása miatt kiutasították. 1920. mint ügyész a pestvidéki kir. ügyészséghez nyert beosztást. 1925. ügyészségi alelnökké nevezték ki.

Somogyi Arnold, mérnök, szül. Bpest, 1880 aug. 29. Középiskoláit és műegyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Mint mérnök-kari főhadnagy résztvett a háborúban és a Signum Laudisszal tüntették ki. Mint mérnök leginkább vasútépítéssel foglalkozik. Számos fontos vasútvonal tervezője és építője. A *Mérnöki Kamara* tagja.

Somogyi Jenő, tsvszeki tanácselnök, szül. Inkeantalfa, 1873 szept. 23. Középiskoláit Kaposváron és Trencsénben, az egyetemet Budapesten végezte. 1901. bírói vizsgát tett. Pályáját 1894-ben a bpesti kir. tsvszéken

kezdte meg, mint joggyakornok, majd a IV. ker. Járásbíróságra, később a kir. Büntető-törvényszékre helyezték át. 1908. kinevezték albirónak a pestvidéki tvszékre, ahol 1911. kapta meg tvszki bírói kinevezését. 1922. táblabírói címmel ruházták fel. 1926. tanácselnökké nevezték ki s a pestvidéki kir. tvszék büntető fellebbviteli és főtárgyalási tanácsának elnöke lett.

Somogyi Béla (felsőpulyai), ügyvéd, szül. Nagyvárád, 1894 dec. 4. A budapesti egyetemen fejezte be jogi tanulmányait, majd letette az ügyvédi vizsgát. A fajvédőpárt megalapításában Gömbös Gyula mellett tevékeny részt vett és ezen párt programjával választották meg 1925. a letenyei időközi választáson nemzetgyűlési képviselővé. A Házban több alkalommal felszólalt az akkori kibontott franküggyel kapcsolatban.

Somogyi Mór, zenetanár, zongoraművész, szül. Szigetvár, 1857 szept. 5. Már 10 éves korában hangversenyezett. Bejárta Európa metropolisait, 1892. az Orsz. Magy. Kir. Zeneakadémia tanára és működési oklevéllel tüntették ki. 1894. nyitotta meg a fővárosban zeneiskoláját. A Hubay-Popper-Somogyi trió és Grünfeld-quartett tagja, s mint ilyen számos európai turnéban vett részt. A zeneszerzés terén is sok alkotással gyarapította irodalmunkat.

Somogyi Pál (nemes, vitéz), ny. tábornok, szül. Garam-Szőlős, 1874 márc. 9. A kolozsvári keres. akadémia elvégzése után egyéves önkéntes lett, majd a nyitrai 14. honv.-ezred kötelékében ténylegesítették. 1895. hadnagy, 1899. főhadnagy lett, majd 1909. századosá lépett elő. 1914. a 13. honv. gyalogezreddelel, mint századparancsnok vonult a harctérre, ahol különböző frontokon 43 hónapot töltött. A harctéren előbb őrnaggyá, majd alezredessé nevezték ki és vitézségéért megkapta a vaskoronarendet, a kat. érdemkeresztet, az ezüst és bronz katonai érdemérmét, továbbá a vaskeresztet, a Károly-csapatkeresztet, a sebesülési ermet, a bronz érdemérmét és a jubileumi érdemérmét. A kommun kitérése Ligetfalunál érte, ahol a pozsonyi hídfőt tartotta tüzérségi megszállás alatt. Részt vett az ellenforradalmi mozgalom megszervezésében. A kommunisták halálra ítélték, de sikerült csehterületre menekülnie. A Nemzeti Hadsereg bevonulása után előbb az osztrák határon, majd Magyaróváron teljesített katonai szolgálatot. 1920. Győr katonai téparancsnokává nevezték ki. 1921. a kormányzó vitézzé avatta és kinevezte a *vasvármegyei Vitézi Szék* kapitányává és neki egyidejűleg Nádasd határában (Vas m.) 83 kat. hold ingyenes vitézi telket juttatott. 1926. a szombat-helyi 3. honv. vegyesdandárhoz osztották be ezredesi rangban beosztott tábornoki minőségben. 1927. tábornoki címmel vonult nyugalomba.

Somogyi Szilveszter, polgármester, szül. Szeged, 1872 jan. 1. Középiskoláit Szegeden, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol jogi doktorátust szerzett. 1907. mint főkapitány, Szeged város szolgálatába lépett. 1915 óta pedig a város polgármestere. Ebben a minőségében társadalmi és hivatalos körökben egyaránt elismerést szerzett nevének. Polgármestersége alatt Szeged nagyarányú fejlődésnek indult, amiben S. munkájának nagy része van. Erdemeinek elismerésül számos magas kitüntetést kapott. Megkapta Horthy Miklós kormányzó által létesített érdemkeresztet a szalaggal, a polgári II. o. hadi érdemkeresztet és a Vöröskereszt érdemkeresztjét. 1925. a magy. kir. Ferenc József Tudományegyetem díszdoktorává avatta. Szeged város minden nagyobb társadalmi egyesületének díszelnöke, a Szegedi Uri Kaszinó dísztagja. S. városfejlesztési törekvéseiben Szeged minden társadalmi rétegét összefogta és a legnagyobb egyetértésben a város szociális és kulturális fejlesztésének szolgálatába állította. Széles látkörű várospolitikus, akinek működése alatt Szeged jelentős egyetemi várossá fejlődött.

Somogyi Zsigmond, orvos, szül. Paks, 1888 okt. 3. Középiskoláit Szekszárdon, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a budapesti egyetem bőrsz. és nemikórtani klinikáján működött és csakhamar első tanársegéd lett. Résztvett a háborúban és két Signum Laudist, a sebes. érmet, a Károly-csapatkeresztet és a II. o. Vöröskereszt díszérmét kapta meg. Hosszabb tanulmányutat tett külföldön, amelynek során több orvoskongresszuson előadást tartott. 1920 óta az Egyetemi Szociálpolitikai Intézet Egészségügyi osztályának vezetője, 1921 óta a Szövetkezetek Erzsébet-kórházának bőrgyógyász főorvosa. Számos előadást tartott különböző tud. társulatokban és mintegy 50 dolgozata jelent meg bel- és külföldi szaklapokban. A *Magyar Dermatológia Társaság* titkára, az *Orsz. Közegészségi Egyesület Antivenereás Bizottságának* titkára.

Somogyváry Gyula (vitéz, írói nevén Gyula diák), író, a Rádió-Társaság h. igazgatója, szül. Füles, 1895 ápr. 21. Tanulmányainak befejezése után a hírlapírói pályára lépett, majd a háború kitérésekor önként katonai szolgálatra jelentkezett és különböző harctereken küzdve, számos kitüntetést szerzett. Az összeomláskor főhadnagyi rangban jött haza és résztvett az ellenforradalmi szervezkedésekben. A proletárdiktatúra bukása után a nemzeti hadseregbe lépett, majd 1920. leszerelt és ismét hírlapíró lett. A Magy. Táv. irati Iroda szerkesztőségében nyert elhelyezkedést. 1928. a Magyar Telefonhírmondó és Rádió-Társaság h. igazgatójává nevezték ki és a dramaturgi teendők ellátásával bízták meg. 1929. vitézzé avatták, ugyanakkor régi

német nemesi nevét Somogyváryra magyarosította. Sok politikai, esztétikai és kritikai cikke jelent meg fővárosi lapokban. Számos novelláján kívül, önálló könyvei: *Gyujtogatás* (versek), *Dal, amelyet nem daloltak végig* (lírai regény), *A fejedelem stafétája* (regény), *Idők sodrában* (versek) és *Éjjél után* (versek).

Somssich József (gróf), ny. külügyminiszter, szül. Graz, 1864 dec. 19. Középiskoláit Kalksburgban és Bpsten, egyet. tanulmányait Grächen és Bpsten végezte, ahol 1885. államtud. doktorátust nyert. Katonai szolgálatot teljesített, mint tart. huszárhadnagy. 1888—1893. a belügyminisztérium szolgálatába lépett, majd birtokán gazdálkodott. 1898. a genuai főkonzulátusnál külügyi szolgálatot teljesített, majd a berlini követség attaséja lett. 1906. köv. tanácsossá nevezték ki, 1911. a párisi követséghez került és 1912. rk. követ és meghatalmazott miniszteri címet kapott. A háború kitörésekor elhagyta állását. 1919—20. a Friedrich-és Huszár-kormányban Magyarország külügyminisztere volt. 1920. mint rk. követet és meghatalmazott minisztert, a vatikáni magyar követség vezetésével bízták meg. Kiváló működésének elismerésül számos hazai és külföldi kitüntetésben részesült. Cs. és kir. kamarás. Tb. máltai lovag.

Somssich Jászló (gróf, saárdi), földbirtokos, felsőházi tag, szül. Grác, 1874 máj. 8. Pozsonyban elvégezte a jogakadémiát, majd Magyaróváron a gazdasági akadémiát. Tanulmányainak befejezése óta somogy megyei birtokán gazdálkodik. 1914. a főrendiház tagja lett. A háború alatt elnöke volt a Hadiérmény r.-t.-nak, majd 1917. kinevezték az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosává. 1920. a neully-i békétárgyaláson tagja volt a magyar delegációnak mint mezőgazdasági főmegbízott. 1927. a fenti világgazdasági konferencián képviselte Magyarországot. Egyike az ország legtekintélyesebb mezőgazd. szakembereinek. Az *OMKE* egyik vezetője és számos ipari és keresk. vállalat igazg. tagja.

Somssich Miklós, felsőh. tag, szül. Saárdon 1876. Középiskoláit Budapesten végezte, majd a jogtudományi egyetemet hallgatta. Később a magyarországi gazdasági akadémiára iratkozott be, ahol oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezte óta saárdi birtokán gazdálkodik. Tevékeny részt vesz Somogy vármegye gazdasági és társadalmi megmozdulásaiban. A vármegyei törvényhatóság bizottságában helyet foglal; mint ilyen választották a felsőház tagjává. A Somogy megyei Gazdasági Egyesület és a Somogy megyei Takarékpénztár elnöke.

Somssich Tihamér (gróf), földbirtokos, v. főispán, szül. Kadarkút, 1877 szept. 3. Középiskolai tanulmányainak befejezése után katonai szolgálatba lépett. 1901. mint főhadnagy, megvált a hadseregtől és somogy-

megyei birtokán gazdálkodott. 1906. függetlenségi és 48-as programmal a szalántai kerület képviselőjévé választották. 1910. újra képviselő lett. A háborúban különböző frontokon harcolt és többször kitüntette magát. 1917. kinevezték Selmec- és Béalábánya főispánjává. Az összeomlás után megalapította a *Magyar Királyság Pártját*. Elénk közgazdasági tevékenységet fejt ki. Számos ipari és keresk. vállalat igazg. tagja.

Sonkoly István, hegedűművész, szül. Sátoraljaújhely, 1908 dec. 21. Művészeti tanulmányait a Zeneművészeti Főiskolán végezte, ahol Zsolt, Bloch, Kodály, Kemény, Weiner és Hubay tanítványa volt. Úgy belföldön, mint külföldön igen sok hangversenyt adott, amelyeknek során angol, francia és olasz elismerésekben részesült. Mint zenetörténelmi és zeneelméleti író, főbb munkái: *Tolsztoj és a zene. Az eszt. zenéről. Hubay mesteriskolája.* A budai zeneakadémia tanára.

Soós Géza, gazd. főtan. szül. Csorna. 1867 jan. 28. Középiskoláit Győrött és Sopronban, a gazdasági akadémiát Magyaróvárott végezte. Tanulmányainak befejezése után, az Agricola r.-t. gazdasztje lett. 1910. Esterházy herceg rábapordányi birtokát bérelte ki. 1920 óta a hercegi uradalomban mint jószágkormányzó működik. 1921. értékes közgazdasági tevékenységének elismerésül gazdasági főtanácsosi címmel tüntették ki.

Soós Károly (vitéz, bádoki), volt honvédelmi miniszter, felsőházi tag, szül. Nagyszében, 1869. Középiskolai és katonai akadémiai tanulmányainak befejezése után tényleges szolgálatba lépett. Mint főhadnagyot a hadi iskolába vezényelték. Később különböző parancsnokságoknál szolgált és csapattestek élén állott. A háború alatt előbb a Pflanzner-Baltin hadsereg vezérkari főnöke, majd az I. Tiroli Császárvadászrezred parancsnoka volt. 1915. Doberdót védelmezte, mint a 33. gy.-dandár parancsnoka. 1916. a 11. hadtest vezérkari főnökévé nevezték ki. 1918. a 33. gy.-dandár parancsnokságát vette át. Hadiérdemeit a Lipót-rend hadiékítményes és kardokkal díszített parancsnoki jelvényével, a hadiékítményes II. o. Vaskorona-renddel, a Lipót-rend lovagkeresztjével, az ezüst és bronz Signum Laudisszal, a II. o. német vaskeresztrel, a török félholddal és még számos kitüntetéssel jutalmazták. Az első forradalom alatt visszavonult. A kommun alatt a szegedi ellenforradalom szervezésében vett részt, majd a nemzeti hadsereg vezérkari főnöke lett. 1920. előbb hadügyi államtitkárrá, majd honvédelmi miniszterre nevezték ki. Később azonban megvált tárcájától és a kaposvári, majd a pécsi katonai körlet parancsnokságát vette át. A déli határok és Baranya felszabadulásakor vezénylő tábornoki minőségben vezette csapatait a fel-

szabadult területekre. 1922. a honvédfőparancsnoksághoz került. 1927. felsőházi taggá nevezte ki a kormányzó.

Soós Zoltán, póstaigazg., szül. Nagykárolyban, 1881 dec. 26. Középiskoláit szülővárosában, jogi tanulmányait a nagyváradi jogakadémián végezte. 1900. lépett a nagyváradi póstaigazgatóság kötelékébe. Később a budapesti póstaigazgatóság előadója és biztosa volt, majd mint póstaigazgatót a kereskedelmi minisztériumba rendelték. 1925 óta a központi értékcikkraktárnak, mint a kereskedelmi minisztérium központi hivatalának vezetője.

Soós Zoltán (gyalakúti), kúriai bír., szül. Déva, 1878 dec. 30. Főiskolai tanulmányait Bpsten végezte és 1899. jogtudorrá avatták. 1903. tette le a bírói vizsgát. Tanulmányainak befejezése után előbb ügyvédjelölt volt, majd 1900. bírói pályára lépett. Működését a kunszentmártoni járásbírószágon kezdte meg, mint aljegyző, 1904. a bpesti tsvzéken jegyző lett, 1907. a budapesti kir. ítélőtáblához helyezték át szolgálatlételre. 1908. a bpesti tsvzéken albíró, 1912. a bpesti járásbírószágon bír., 1921. a bpesti kir. ítélőtáblán ítélőbíró lett, 1929. kinevezték ítélőbíróul a m. kir. Kúriához.

Soós Zoltán (sóvári), volt főispán, szül. Homonna (Zemplén m.), 1864. Tanulmányait Bécsben és a budapesti tudományegyetemen végezte, majd állami szolgálatba lépett. Közhivatali pályáját a belügyminisztériumban kezdte meg. 1905. Bereg vm. főispánjává nevezték ki, 1906. azonban a kormánnyal támadt összeütközése miatt lemondott állásáról. Tagja volt a munkapártnak és nagy tevékenységet fejtett ki a párt vidéki szervezeteinek kiépítése körül. A háborúban önként jelentkezett és katonai szolgálatot teljesített.

Sós Ármin, a HÉV. és a NOVA. ügyv. igazgatója, szül. Vihnyepeszerény, 1873. 1896. a Budapesti Közüti Vaspálya Társaság szolgálatába lépett és néhány év múlva, mint igazgató került annak élére. A vállalat megszűnése után a NOVA és a HÉV hívta meg igazgatónak, mely állását ma is betölti. S.-nek nagy szerepe van a magyar közlekedés kifejlesztésében. A vasútpolitika irányítói állandóan igénybe veszik kiváló szakismereteit.

Söpkéz Sándor, műegyetemi ny. r. tanár, orsz.-gyűl. képvis., szül. Brád, 1866 szept. 20. Középiskoláit Déván, egyetemi tanulmányait pedig Bpsten végezte, ahol gépészmérnöki oklevelet szerzett, majd állami ösztöndíjjal Berlinben és Londonban folytatta tanulmányait. Pályáját a Ganz-gyárban kezdte, ahol az elektrotechnikai szerkesztési osztályon működött. 1891. a bpesti városi villamosvasút Aréna-úti főműhelyének vezetője lett és résztvett a vonalhalozat kibővítésének, valamint a földalatti vasút építésének

munkálataiban. 1895. kinevezték MÁV. főmérnöké és a gépészeti főosztályon az elektromos osztály vezetésével bízták meg. 1899. beosztották a keresk. minisztériumba és műegyetemi m.-tanárrá képesítették. 1900. vasúti és hajózási főfelügyelő, majd 1906. miniszteri tanácsos és a Vasúti és Hajózási főfelügyelőség vasúti osztályának vezetője lett. 1907. a főfelügyelőség h. főnökévé nevezték ki. 1908. műegyetemi rendes tanár lett, a II. elektrotechnikai tanszéken. 1905. kiküldték a washingtoni nemzetközi vasúti kongresszusra, ahol a nagyvasúti elektromos vontatásra vonatkozó tárgyalásokon vett tevékeny részt. 1913. a műegyetem mérnöki osztályának dékánja lett és ezt a tisztségét három tanéven át viselte. 1910. a vajdahunyadi kerület képviselőjévé választották és több cikluzon át volt az országyűlés tagja. Jelenleg az enyingi kerület képviselője, kormánypárti programmal. Elsőrangú szakember. Az elektromos energiagazdálkodásnak egyik legkiválóbb ismerője. Erről a kérdéssel több előadást tartott a Szakegyesületekben, több ízben felszólt a parlamentben és sok cikket írt különböző szaklapokban. Önálló művei: *A dynamógépek számításáról, Az elektromos vasúti kocsik motorjairól és közlőműveiről, Dynamógépek, Az elektromos vontatásról, A nagyvasutak elektromos vontatása, Az Auer- és Nernst-féle villamos izzólámpa, A vasúti kocsik elektromos világítása.* Az ország első nagyfeszültségű távvezetékei S. kezdeményezésére és tervei alapján létesültek.

Spalt János, szobrászművész, szül. Bpest, 1880 nov. 6. Középiskoláit és az Iparművészeti Főiskolát Bpsten végezte, majd a párisi Julien-akadémián folytatta szobrászati tanulmányait. Már Párisban jelentős sikerei voltak, ahol *Férfi fej* tanulmányával aratott nagy sikert. 1907. a Mücsarnok állandó kiállítója lett. Nevezetesebb alkotásai: *Tanulmányfő. Justicia. Szökőkút. Félakt.* A főváros számos középületének architektonikus kiképzését tervezte. Művészetét erősen összefoglaló, lendületes vonalak jellemzik.

Spányik Cornél Mária (dományiki), festőművész, szül. Pozsony, 1858 okt. 29. Középiskoláit Pozsonyban végezte, onnan a wieni Akadémiára került, majd Stuttgartba Liezenmayerhez, végül Budapestre Benzúr-mesteriskolájába. Festményeivel Münchenben aranyérmert, Párisban és Bpsten nagy bronzérmert, Pécsen ezüstérmert nyert. Adomás életképei: *Mézhetek, Eljen Annuska, Liliomok, Családi boldogság.* Híres aktja *Aranyeső.* Pályadíjat nyert oltárképe *Szt Norbert.* Híresek még Interieurjei és portréjai (Szilágyi Dezső, József főherceg, Sipőcz Jenő, Bittó István, Pálffy István pozsonyi gróf és számos női arcképe) erősen hozzájárultak népszerűségéhez. 10 év volt elnöke a pozsonyi *Képzőművészeti Társas-*

Spanyol Sándor, okl. mérnök, a B. H. É. V. igazgatója, szül. Felső-Csöpöny, 1869 szept. 28. Középiskoláit és műegyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1892. mérnöki oklevelet szerzett. 1894. a *M. Á. V.* szolgálataiba lépett. Résztvett a Nagybocksó—Körömező határszéli vasút, valamint a székely vasutak Sepsiszentgyörgy—Csikszeredai vonalának nyomjelzésében és megépítésében, továbbá a *Salgótarjáni Kőszénbánya r.-t.* és a *Kincstári volt zsilvölgyi Kőszénbánya* nagy-szabású vasúti terveinek végrehajtásában. 1912. a B. H. É. V. építési és pályafenntartási osztályának vezetője lett. Működése alatt épültek a *Cinkota—Rákospalotai* és a *Buda-fok—Törökbálinti* villamosvasutak. A kommun alatt eltávolították állásából, de a tanácsköztársaság bukása után ismét visszahelyezték. A *Kunszentmiklósi—Dunapataji H. É. V.* igazg. tagja, a *Haraszi—Ráckevei H. É. V.* felügyelőbizottsági tagja.

Spelter Henrik, cukrász, ipartestületi elnök, szül. Tatatóváros, 1882. Iskoláinak befejezése után külföldi tanulmányutat tett és 1910. Bpsten telepedett le. A *Kézművesipari Tárlat* két nagy érdeméne tulajdonosa.

Spett Elek, ügyvéd, szül. Budapest, 1880. júl. 5. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Egyideig, mint ügyvédjelölt működött, majd 1907. a fővárosban ügyvédi irodát nyitott és csakhamar egyik elismert tagja lett a fővárosi ügyvédi karnak. 1920. Pest vm. tb. főügyészévé választotta. A Budapesti Ügyvédi Kamara és az Ügyvédszövetség választmányi tagja, a belvárosi róm. kath. egyház tanácsosa.

Spett Ferenc, ügyvéd, szül. Bpest, 1873 jan. 14. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint ügyvédi vizsgájának megszerzése után 1908. a fővárosban nyitotta meg irodáját. A háború alatt huszárszázadosi rangban teljesített szolgálatot. A városi politikában jelentős szerepet játszik. Egyik vezetője az egységespárt lipótvárosi szervezetének. A szföv. tvhat. bizottság tagja. 1923. kormányfőtanácsosi címet nyert.

Spiegel Ármin, főrabbi, szül. Korneuburg, 1883 jan. 28. A rabbiképző és a budapesti egyetem elvégzése után, bölcsészeti doktorrá avatták. Tanulmányainak befejezése után, pályáját Szarvason kezdte. 1911. az esztergomi izr. hitközség kerületi főabbija lett. Lelkészi működése mellett jelentős irodalmi tevékenységet fejt ki. Művei közül a legértékesebb: *A magyarországi héber könyvnyomdászat* c. bibliográfiai és kultúrhistóriai munkája.

Spiegel Andor, r.-t. ügyv. igazgató, szül. Bpest, 1892 szept. 23. Tanulmányait Budapesten végezte, majd néhány évig különböző olaszországi, franciaországi és hollandiai cégek alkalmazásában állott. Hazatérte után

1913. a Magyar Ált. Hitelbank tisztviselője lett. 1920. delegálták a Joss. M. Löwenstein r.-t.-hoz mint igazgatót. A *Joss. M. Löwenstein r.-t.* igazg. tagja.

Spiegl Szigfrid, iparkamarai elnök, szül. Gomba, 1888 okt. 30. Iskolai tanulmányait Bécsben végezte, ahol a közgazdasági pályára lépett. Még a 70-es években került Pécsre, majd Szombathelyre költözött, ahonnan 1882. Sopronba került és azóta ott nagyarányú közgazdasági és kulturális tevékenységet fejt ki. 1918. királyi tanácsossá nevezték ki. Nagy érdemeket szerzett a soproni népszavazás alkalmával a magyarság érdekében kifejtett működésével. 1925. kormányfőtanácsossá nevezték ki. Úgy a városi, mint a megyei közéletben jelentékeny szerepet tölt be. A soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke. Számos ipari és kereskedelmi vállalat igazgatósági, illetve felügyelőbizottsági tagja.

Spitzer József, ügyvéd, szül. Ádánd, 1868. Középiskoláit Veszprémben, egyet. tanulmányait Budapesten végezte, ahol jogtudori oklevelet nyert. Az ügyvédi vizsga letétele után Veszprémben a felsőkereskedelmi iskola váltó- és jogtudományi tanára lett. Nemsokára a vm. bizottság és a városi képviselőtestület tagjává választották, mely minőségében hosszú időn át tevékenykedett a város közéletében. Elnöke volt az Ügyvédszövetség helyi fiókjának és szerkesztette a helybeli lapot.

Spitzer Mór, ügyvéd, szül. Ádánd, 1859. Középiskoláit Győrött, Székesfehérváron és Bpsten végezte. Jogtudori oklevelet a budapesti egyetemen nyert. 1885. Veszprémben ügyvédi irodát nyitott. A háborúban frontszolgálatot teljesített és mint százados több kitüntetésben részesült. Veszprém közéletének szereplő egyénisége, az izr. hitközség XI. kerületének elnöke, a veszprémi izr. hitközség elnöke. Vármegei bizottsági, s városi képviselőtestületi tag. 40 év óta a helybeli kaszinó elnöke.

Spitzer Pál, orvos, szül. Fiume, 1896. márc. 16. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Eleinte különböző bpesti kórházakban és klinikákon működött. Orvosi működése mellett zeneművészeti tanulmányokat is folytatott és 1924 óta a *Pester Lloyd* zenekritikusa. Jelenleg a *Siesta-* és a *Schwartzer-szanatóriumoknak* és a *Budai Szeretetház* laboratóriumi főorvosa. Orvosi szakcikkíró. Szakcikkei a bel- és külföldi orvosi folyóiratokban látnak napvilágot.

Spur István, volt kormánybiztos, szül. Gelse, 1858 febr. 14. Miután a budapesti műegyetemen mérnöki oklevelet szerzett, 1886—1892. kikötőépítéssel foglalkozott, majd nagyobb szabású malomépítkezések vezetésében vett részt. S. készítette el Balatonföldvár fürdőtelepének, valamint a

Felső-Duna szabályozási terveit is. 1920—1928. balatoni kormánybiztos volt és ebben a minőségében gazdasági téren, valamint az idegenforgalom fejlesztése körül nagy érdemeket szerzett. Értékes munkásságának elismerésül 1927. gazdasági főtanácsossá nevezték ki. Élénk szakirodalmi tevékenységet fejt ki, a napilapokban megjelent számos cikkén kívül több önálló műve jelent meg.

Sréter István, volt honv. miniszter, szül. Cserhátsurány (Nógrád m.), 1867. Tanulmányainak befejezése után tényleges katonai szolgálatba lépett. 1898. a honvédséghez helyezték át. A háború kitörésekor, mint zászlóaljparancsnok, a 17. honv.-gyalozezreddel ment a harctérre. 1915. ezredparancsnokká nevezték ki. 1916. dandárparancsnokká lépett elő. Hadiérdemeit számos kitüntetéssel, köztük a hadiékítményes Lipót-rend tiszti keresztjével, a II. és III. o. kardokkal díszített vaskoronarenddel és ezredesi ranggal jutalmazták. Az összeomláskor nyugdíjba vonult. A kommunizmus alatt családjával együtt letartóztatták. Az első nemzetgyűlésen a szini kerületet kizsádapárti programmal képviselte. Az első Teleki-kormányban a kormányzó honvédelmi miniszterré és tábornokká nevezte ki.

Stampf Gyula, tvszéki elnök, szül. Sopron, 1865 nov. 19. Középiskoláit Sopronban végezte, majd egyet. tanulmányokat folytatott Bécsben és a pozsonyi jogakadémián. Tanulmányainak befejezése után Kolozsvárott ügyvédjelölt volt, majd 1888. kinevezték Zsolnára a járásbíróshoz aljegyzővé. 1894. albíró lett Illaván és 1899. törvényszéki bíró, majd vizsgálóbíró Beregszászon, hol 1904. az egyik büntetőtanács vezetésével bízták meg, amely minőségben 1918-ig működött, s ugyanezen évben a beregszászi tvszék elnökévé nevezetett ki. A kommün alatt, mint tuzst tartóztatták le, később pedig a csehek internálták az illavai fegyházba, honnan két és félhavi tartózkodás után szabadulván, Beregszászon a „Beregszászi Központi Takarékpénztár”-nál működött, mint pénztáros. 1922. a miskolci kir. tvszék vezetésével bízták meg és itt öt éven át működött, míg 1927. Sopronba helyezték át s azóta mint ezen tvszék elnöke működik.

Stark Lipót, gépészmérnök, szül. Trencsén, 1866. A bpesti műegyetemen tanult. Pályáját a Ganz-gyár villamos osztályában kezdte. 1891—93. Sao Paulóban az ottani elektromosmű főmérnöke volt. 1893—96. a Magy. Villamossági r.-t. főmérnöke. 1896—1910. a Ganz-féle Villamossági r.-t. főmérnöke, 1911. a konstantinápolyi elektromos mű vezérigazgatója, 1911—19. a szföv. elektromos művek vezérigazgatója volt. 1917. alapította a *Magy. Villamos művek szövetségét*, amelynek azóta elnöke. Számos elektromos művet tervezett és épített. 1891. Her-

zog Józseffel számítási módot talált zárt vezetékálózatok számítására. Jelenleg műszaki tanácsadó a szföv. elektromos műveknél és más vállalatoknál.

Starzsinszky László, polgármester, szül. Galambók (Zala m.), 1887 nov. 28. Középiskoláit Nagykanizsán, a közigazg., mentő- és tűzoltótanfolyamot pedig Budapesten végezte, majd a bpesti tud. egyetemen államtudori oklevelet szerzett. 1908. mint Csáktornya aljegyzője közszolgálatba lépett. 1916. Szentendrére került, mint városi főjegyző. 1924. évben polgármesterré választották. Nevéhez fűződik a járásbíróház, az adóhivatal, az államrendőrség, posta, stb. felépítése, főutvonalak kiépítése. A város határában ásatásokat végeztetett. Összegyűjtötte a római korból való emlékeket. Művésztelepet létesített. Értékes működéséért több helyi egyesület díszelnökévé választotta. A polg. érdemkereszt tulajdonosa.

Staub Elemér, ny. honv. h. államtitkár, földbirtokos, szül. Bpest, 1877 aug. 26. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Közszolgálati működését 1898. kezdte meg, mint pénzügyi fogalmazó-gyakornok. 1900. került a honv. minisztériumba. Itt gyors ütemben haladt előre. Főként a törvényelőkészítési osztályban működött és résztvett az 1912. évi véderőről szóló törvény, valamint különböző háborús törvények megalkotásában. A háború alatt mint a mezőgazdasági osztály főnöke, nagy érdemeket szerzett azzal, hogy intézkedései révén elérték azt, hogy a mezőgazdaság művelésének folytonossága fennakadást nem szenvedett. Később az elnöki osztály vezetésével bízták meg, amit, áll. titkári rangban törént nyugalomba vonulásáig, ellátott. 1904 óta csömöri gazdaságát is vezeti és mint virilista, élénk részt vesz községe közéletében. Mint a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választm. tagja, továbbá az *OMGE*, a *Magyar Gazda-Szövetség*, a *Falu-Szövetség*, az *Alföldi Magyar Közművelődési Egyesületnek* és a *Szőlősgazdák Orsz. Egyesületének* igazg. tagja, széleskörű társad. és gazd. működést fejt ki. Tagja az *Orsz. Kivándorlási Tanácsnak*, alelnöke a *Duna-Tiszaközi Mezőgazd. Kamarának*, továbbá társelnöke a *Magyar Méhészeti Egyesületek Orsz. Szövetségének*. Az *O. F. B.-nek* évekig rendes tagja volt, úgyszintén gazdasági szakértőtagja volt a kir. Kúria vegyes tanácsának is. 1922. egyetemes- (Bethlen-)párti programmal a bpesti körny. kerület pótképviselője lett. 1929. a Mezőgazd. Termény- és Termékgazd. Intézet elnökévé nevezték ki. A szföv. tör.-hat. bizottságában mint kinevezett tag a mezőgazd. kamarát képviseli. Tagja Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottságának is.

Stauróczy Lajos, Bpest Szföv. Községi Gyógyszerüzem igazgatója, szül. Arad, 1857

szept. 16. Középiskoláinak elvégzése, gyógyszerészeti és doktori oklevelének megszerzése után 1909-ig mint gyógyszerértulajdonos működött. 1909-től a székesfővárosi közkórházaiban, mint gyógyszerész teljesített szolgálatot. Jelenleg a *Bpest Székesfőv. Gyógyszerüzemek* igazgatója. A katonai jubileumi érem és a hadiékítményes vöröskereszt díszérem tulajdonosa. A *Gyógyszerész Közlöny* megalapításakor annak szerkesztőtársa volt.

Stefániai Imre, kir. kamaraművész, a kir. Zeneakadémia tanára, szül. Bpest, 1885 dec. 13. Középiskoláit Bpsten, zeneművészeti tanulmányait ugyanott és Berlinben végezte. 1908. megnyerte a nemzetközi Mendelssohn-díjat. Első hangversenyét 1909. Budapesten adta és azóta Európában és Amerikában számos hangversenyt adott. 1926. tért vissza Magyarországra és 1927. a Zeneakadémia tanára. 1928. a rádió zenei tanácsosa lett. 1929. megalapította a *Muzsika* c. folyóiratot. Nagysikerű külföldi hangversenyei alkalmával számos magas kitüntetésben részesült. Így megkapta a spanyol Izabella-rendet, a pápai kamarás-rendet, a román korona-rendet, a chilei pour le mérite-t, a hesseni Phillips-rendet, a szász királyi lovagkeresztet, a XII. Alfonz királyi rendjelet. Azonkívül spanyol és szász királyi, valamint góthai hercegi kamaraművész. Számos zongoradarabnak és pedagógiai munkának szerzője.

Stein Emil, a Kereskedelmi Bank ügyv. igazgatója, szül. Pozsony, 1878. Miután a pozsonyi keresk. akadémián befejezte iskolai tanulmányait, 1895. a Hitelbank szolgálatába lépett. Hivatalkodásával egyidejűleg tovább folytatta tanulmányait és a gimnáziumi kiegészítő vizsga letétele után a bpesti egyetem jogi karának hallgatója lett, ahol 1903. jogi doktorrá avatták. A Hitelbankban a rendes ügybeosztása mellett egyszersmind Ullmann Adolf báró titkára volt. 1904. a Hermes Bank R.-T. igazgatói székébe hívták meg, ahol 10 esztendőn át működött. 1914. az Angoi-Osztrák Bank igazgatója lett, azonban csak rövid ideig, mert 1915. a Keresk. Bank szolgálatába ment át, amelynek ügyvezető igazgatója lett.

Stein János, festőművész, az orsz. magy. kir. Iparművészeti Főiskola r. tanára, szül. Kolozsvár, 1874 jún. 15. Művészeti tanulmányait Berlinben, Párisban, Londonban és Lotz Károly mesteriskolájában végezte. Freskófestő. Művészetét dekoratizmusra és idealizmusra való törekvés jellemzi. Nevezetesebb alkotásai: *Leár király*, *Shylock*, *Utolsó ítélet* (freskó a móri templomban), *Utolsó ítélet* mozaik, *Patrona Hungariae* árkados sírbolt a kerepesi temetőben, *Mozart* (freskó a Rákóczi-gimnázium kápolnájában). *Művészeti bonctan* címen önálló munkát adott ki.

Steinbach Andor, orvos, szül. Siklóson, 1897 júl. 16. Orvosi tanulmányait a pécsi

egyetemen végezte. 1926. orvossá avatták. A budapesti stomatológiai klinikára Szabó tanárhoz, azután Berlinbe került, ahol egyideig a világhírű Schröder professzor mellett dolgozott. A háborút, mint tartalékos hadnagy küzdötte végig.

Steiner Andor, vállalati igazg.-tulajdonos, szül. Bpest, 1903 szept. 27. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte, majd Németországban gyakorlati tanulmányokat folytatott. 1923. a *Sütő- és Cukrászipar r.-t.* cégvezetője, majd a *Megbízási Bank* igazgatója lett. 1906. sütőipari berendezővállalatot alapított, amely amerikai, jugoszláv és román export- és importüzleteket is bonyolít le.

Steiner György, r.-t. igazgató, szül. Budapest, 1893 márc. 27. A kereskedelmi akadémia elvégzése után Budapesten a Hatvany-cég gabona- és terményvállalatának tőzsdei diszponense lett. 1916. a Haditermény r.-t. osztályfőnöke. 1917. Földes Béla átmenetgazdasági miniszter a személyi és anyagi lesterelés kérdésének a mezőgazdaság szempontjából való kidolgozásával bízta meg. Tervezetét a miniszter elfogadta és a *Hadianyagértékesítő r.-t.* megalapítására szólította fel. 1919. mint a *Pénzüntézetek és központok fogyasztási szövetkezetének* ügyvezető igazgatója, résztvett a *Magyarországi fogyasztási szövetkezetek nagybevásárló egyesületének* megszervezésében. A budapesti áru- és értéktőzsdeinek 1914 óta tagja. Később a *Magyar-hollandi földművelő r.-t.* igazgatói állására hívták meg. A *Polgári Egység Klubjának* intézőbizottsági tagja, a *Terézvárosi Kaszinó* ügyvezető elnöke, a *Terézvárosi Polgári Dalkör* tb. elnöke, a *Terézvárosi Társaskör* angalföldi csoportjának dísztagja, a *Professzionista Labdarúgók Szövetsége* alelnöke, a *B. A. K.* elnöke, a *VI. ker. Népkönyvtár-egyesület* elnöke, stb.

Stella Adorján, író, szül. Középlak, 1897 jan. 30. Iskoláit Kolozsváron végezte. A háborúban résztvett és mint rokkant szerelt le; az arany, kétszer a kisezüst és a bronz vitézségi érme, a háromsávos sebesülési érem, a Károly-csapatkereszt és a német emlékérem kitüntetések tulajdonosa. Főleg fordításokkal foglalkozik. Eddig 30 darabot fordított magyar nyelvre. Önálló színdarabjai: *Pesti lány*, *Pesti család*, *Szeretem a feleségem*, ismertebb fordításai: *Mersz-e Märy*, *Ugyvéd és a férje*, stb.

Stella Sándor, magy. kir. pósthiv. igazg. szül. Nógrádverőce, 1870 febr. 4. 1892. lépett a magy. kir. pósta szolgálatába. 1907. a nagybányai póstahivatal főnökévé lépett elő. 1920. a megszállott területekről menekülni volt kénytelen. Sátoraljujhelyen nyert beosztást, mint az ottani póstahivatal vezetője. 1923. a miskolci postahivatal vezetésével bíztatott meg. 1926. a kormányzó kir. postahiv. igazgatóvá nevezte ki.

Stern Gusztáv, r.-t. igazgató, szül. Győr, 1850 júl. 4. A bécsi keresk. akadémia elvég-

zése után a keresk. pályára lépett és mint levelező Bécsben működött, 1880. mint exportőr önállósította magát. 1883. Brünnben magánvállalkozó lett és bevezette a brünni telefonhálózatot. Ugyanekkor átvette a „New-York“ Életbiztosító Társ. vezérképviselőt, majd 1889. meghívásra a Mutual amerikai biztosító társaság vezérképviselőt. A vállaltól, mint igazgató, lépett ki és önálló biztosítási irodát alapított, amelynek keretén belül főleg angol biztosító intézetek képviselőt vállalta el. Ebből fejlesztett ki az *Angol Biztosítási Képviselőt r.-t.-ot*, amelynek első vezetője és igazgatósági tagja lett. A biztosítási szakmában kifejtett évtizedes értékes munkásságának eredménye, hogy S. ma a biztosítási ágazatok közmegbecsülésben álló, elismert szaktekinélve.

Stern Samu, r.-t. vezérigazgató, udv. tanácsos, szül. Nemesszalók, 1874. Tanulmányainak befejezése után a mezőgazdasági pályára lépett. Gazdálkodó lett, majd tejjgazdaságot alapított. Működésével magára vonta az akkori tejjgazd. főfelügyelő figyelmét, akinek felhívására megalakította a *Tejjgazdasági Vállalat r.-t.-ot*. Vállalatából létesült a *Budapesti Általános Tejcsarnok r.-t.* Később az *Élelmiszerszállító r.-t.* vezérigazgatójává nevezték ki. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* igazgatósági tagja. Számos ipari vállalat, társadalmi és kultúregyesület vezető és igazgatósági tagja. Rendkívül értékes szolgálataiért a király az udvari tanácsosi címmel tüntette ki. A *Pesti Izs. Hitközség* jóléti és szociális muczgalmainak tevékeny alakja. 1929. a hitközség egyhangúlag elnökévé választotta.

Stern Sándor (ifj.), vállalkozó, szül. Bajsa, 1874. 1910. a kereskedelemügyi minisztérium megbízásából hosszabb tanulmányutat tett külföldön. Számos ipari érdekképviselő vezetőségének tagja. 1912. a fős. tvhat. bizottságának tagjává választották.

Sternad István (lovag), r. t. vezérigazgató, szül. Bpest, 1882 dec. 26. Középiskoláit és a Kereskedelmi Akadémiát a fővárosban végezte. Tanulmányainak befejezése után a *Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének*, majd a *Magyar Földhitel-Intézetnek*, később a *Hangya Fogy. Szövetkezetnek* igazgatója volt. Két éven át, mint az *Újság* vezérigazgatója fejtett ki értékes tevékenységet. A háború alatt, mint tart. százados, harctéri szolgálatot teljesített és a Ferenc József-rend lovagkeresztjével, a kor. arany érdemkereszttel és a vöröskereszt hadiékítményes jelvényével tüntették ki. A leszerelés után a *Magyar Élet- és Járadék-Biztosító Intézet* vezérigazgatója lett. Számos kulturális és gazdasági egyesület tagja. Pénzügyi kérdésekkel foglalkozó tanulmányai a szaklapokban jelentek meg.

Steuer György, ny. államtitkár, főispán, szül. Palona, 1875. Tanulmányait a bpesti

egyetemen végezte, ahol államtudori oklevelet nyert. 1900. lépett a honv. minisztérium szolgálatába. 1907. min. fogalmazóvá nevezték ki és a *Délvidéki Gazd. Egyesület* elnökévé választották. 1909. a minisztérium tanulmányútra küldte. 1911. szolgálataiért a honv. miniszter legfelsőbb dicsérettel tüntette ki. A háború alatt a honv. minisztérium gazdasági osztályainak megszervezésével bízták meg, amelynek sikeres elvégzéséért 1915. dicséretet, 1917. a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta meg, majd min. tanácsos lett. Ez év végén Torontál vármegye főispánjává, 1919. adminisztratív államtitkárrá és a béke-delegáció szakértőjévé nevezték ki. A magyar *Volkskalender* és a *Kalocsai—Pécsi Diák-szemle* szerkesztő-kiadója.

Stób Zoltán, hírlapíró, szül. Újpest, 1901 máj. 12. Középiskoláit Bpsten végezte és egy évig a műegyetem hallgatója volt. A *Művészvilág* c. színházi lapnál kezdte hírlapírói működését. 1921. a lap h. szerkesztője lett. Később a *Ma Este* c. hetilapba és több színházi folyóiratba írt színházi vonatkozású és művészeti cikkeket, majd egy ideig a *Színházi Élet* belső munkatársa volt. 1922. vette át a *Hétfői Napló* színházi rovatának szerkesztését. 1925 óta a *Friss Újság* belső munkatársa. Önálló művei: *A királynő csókja*, *A filmkirályfi* és négy egyfelvonásos dramolettje *Tánc* címen került színre.

Stocker Antal, magy. kir. kúriai bíró, szül. Keszthely, 1861 okt. 24. Középiskolai és egyet. tanulmányainak befejezése után, 1886. mint a bpesti kir. tvszék joggyakornoka kezdte igazságügyi pályafutását. 1889. az igazságügyminisztérium segédfogalmazója lett. 1892. alügyésszé, 1898. ügyésszé és 1906. a pancsovai kir. tvszék elnökévé nevezték ki. 1917. megkapta a kúriai bírói címet és jelleget. 1918. a megszállás miatt elmenekült Pancsováról, ekkor nevezték ki bírónak a magy. kir. Kúriához, ahol azóta a II. sz. büntetőtanácsban működik. 1919—1920. a bpesti kir. büntetőtvszéken a nagy kommunista bűnyűgyek tárgyalásait vezette: Az ő tanácsa hozott ítéletet Cserny József és a népbiztosok bűnpereiben is.

Stockinger János, min. tan., szül. Peszér-Adácson (Pest m.), 1875 nov. 8. Középiskoláit Kecskeméten, jogi tanulmányait Budapesten végezte. Utána ügyvédjelölttködött, majd 1901. a pestvidéki tvszék joggyakornokává nevezték ki. Több évi bírósági szolgálat után 1911. az igazságügyminisztériumba rendelték. A háborúban, mint százados vett részt, megsebesült, és többször kitüntették. Visszatérve hivatalába, 1921. tanácsossá nevezték ki, 1922. pedig a gazdasági osztály vezetője lett. St. a háború és a forradalmak után a legválságosabb időben gazdaságilag és erkölcsileg lezüllött letartóztatási és javítóintézetek gazdasági felügyelőinek élén, rendkívüli buzgalommal és

szakértelemmel állította helyre a rendet. Korszerű technikai berendezéseket, számos börtönügyi, javítóintézeti és különösen gazdasági építményt létesített és azokat modern színvonalra emelte. St. úttörő érdeme, hogy a letartóztatott földműveseket a különféle intézetekben mezőgazdasági munkával foglalkoztatják, valamint elméleti és gyakorlati oktatásban részesítik. Az ország minden letartóztatási intézetében összesen mintegy 7000 kat. hold terjedelmű rabgazdaságot és rabkerteszetet létesített és javaslatára a kincstár nagykiterjedésű birtokokat vásárolt. St.-t az a gondolat irányította, hogy a letartóztatottakat is rendszeres munkára szoktassák, a társadalom hasznos polgáiraivá váljanak, az intézetben is fenntartsák magukat és az államnak hasznot hajtsanak. E téren igen jelentős szakirodalmi tevékenységet fejtett ki. Számos cikket, javaslatot és tanulmányt írt, melyeket a külföldön is érdeklődéssel olvastak.

Stoll Kálmán, járási tiszti-orvos, szül. Bpest, 1892 febr. 2. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti tud. egyetemen orvosi és műtőorvosi oklevelet szerzett. 1926. Gödöllőn orvosi rendelőt nyitott, majd résztvett az egészségügyi mintaszolgálat megszervezésében. Működése alatt a járásban hét *Stefánia* anya- és csecsemővédőintézet létesült. A gödöllői *Tüdőbeteg gondozó Intézet* megszervezése körül értékeny tevékenységet fejtett ki.

Strache Gusztáv, ügyészségi elnök, szül. Szomolnok, 1872 okt. 17. Középiskoláinak elvégzése után a kolozsvári tudományegyetemen jogi tanulmányokat folytatott, ahol 1894. jog- és államtudományi oklevelet szerzett. 1895. lépett igazságügyi szolgálatba Budapesten. 1900. győri albiró, majd Szolnokon alügyész lett. 1905. a pestvidéki, 1906. a bpesti ügyészséghez helyezték át, ahol 1916. főügyész helyettesi címet kapott. 1918. a bpesti főügyészséghez került, ahol 1920. főügyési címet nyert. 1920 óta a bpesti kir. ügyészség elnöke. Mint az ügyészség elnöke a közzvádat képviselte számos olyan nevezetes bűnperben, amelynek tárgyalásait nemcsak az ország, hanem az egész művelt világ szokatlan figyelemmel kísérte. S. képviselte a vádat Beniczky Ödön volt belügyminiszter ellen indított kormányzósértési perben, báró Hatvany Lajos író ellen nemzetragalmazás büntette és a herceg Windischgrätz Lajos, dr. Nádossy Imre, volt országos főkapitány és társai ellen pénzhamisítás büntette miatt indított úgynevezett frankperben.

Stráner Vilmos, egyet. ny. r. tanár, szül. Sopron, 1866 ápr. 8. Középiskoláit szülővárosában, főiskolai tanulmányait Sopronban és Tübingenben végezte. Tanulmányai után 1889—1905. Pinkafőn először mint ev. s.-lelkész, később, mint r.-lelkész működött. 1906—1908. Kőszegen vezetőlelkész volt, majd 1908. a soproni év. teológia r. tanárává, 1919.

pedig igazgatójává választották meg. 1923. egyet. ny. r. tanár lett, a pécsi egyetem soproni hittudományi fakultásán. Három évig a fakultás dékánja, két évig annak prodeánja volt. 1929. Debrecenben megkapta a tiszteletbeli teológiai doktori címet. Az egyetemes zsinat előkészítő bizottságának és számos más egyesületnek vezető tagja. Jelentékeny egyházirodalmi tevékenységet fejt ki. Nevezetesebb művei: *A szentírás jelentősége és kezelése a gyakorlati teológia minden ágában*, *Tanszabadság a hazai protestáns főiskolákon*, *A Biblia az élet könyve*. Eveken át szerkesztette az *Evangelikus egyházi élet c. lapot*. Cikkei a különböző egyházi lapokban jelennek meg.

Strasser Béla, r.-t. vezérigazg., szül. Cece, 1880 okt. 23. Tanulmányait Bpsten végezte, majd a Dunaföldvári Népbank szolgálatába lépett. 1918 óta mint a vállalat vezérigazgatója működik. A község társadalmi életének tevékeny tagja, vármegyei törvényhatósági és községi képviselőtestületi tag. A *Tébe* nyugdíjpénztárának és választmányának, az *Omke* választmányának tagja.

Straub L. Gyula, leánygimn. igazg., szül. Temesvár, 1871 okt. 9. Középiskoláit Temesvárott végezte, majd a bpesti egyetemen tanári oklevelet szerzett. Működését a bpesti I. ker. kat. főgimnáziumnál kezdte meg 1893. mint óraadó-tanár. 1895. Érsekújváron tanított, majd 1901. a temesvári áll. felső-leányiskola tanárává nevezték ki. 1903. került Bpstre. Előbb a VI. ker. áll. leánygimnáziumban tanított, majd 1908. Besztercebányára helyezték át, ahonnan 1916. a pozsonyi áll. leánygimnázium igazgatójaként távozott. 1919 óta a Veres Pálné Leánygimnázium igazgatója. Az Orsz. Középisk. Tanáregyesület és a Magy. Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetségének választmányi tagja. A IV. ker. róm. kat. egyházközség képviselőtestületének tagja. Több tankönyvet írt leánygimnáziumok használatára.

Strausz István, Legfőbb Áll. Számvevőszék ny. elnöke, orsz.-gyül. képviselő, szül. Barka, 1865. Középiskoláit Pozsonyban, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol jog- és államtudományi doktorátust szerzett. Pályáját a belügyminisztériumban kezdte, majd a legfőbb áll. számvevőszékhez nevezték ki és itt másodelnöki, majd elnöki méltóságba emelkedett. 1910. nyugdíjba vonult, 1922. és 1926. a marcali kerület képviselőjévé választotta. Tevékeny részt vett a képviselőház bizottsági és plenáris tárgyalásain. A zárszámadás és a számvizsgáló bizottság legszakavatottabb tagja. Pénzügyi, közgazdasági, adóügyi és költségvetési bíráló beszédei feltűnést keltettek. Több templomnak, zárdának és rendháznak létesítése fűződik nevéhez és számos intézmény fejlesztése körül folytatott érdemes tevékenységet. Kerületében igen nagy népszerűségnek örvend. Marcali község dísz-

polgárává választotta és főutcáján róla nevezte el, mely kitüntetéssel a középületek létesítése és a község fejlesztése körül szerzett érdemeit ismerte el. Egyházi működésének elismeréséül a pápa a nagy *Szent Gergely* lovagrend parancsnoki keresztjével tüntette ki.

Strém István, költő, hírlapíró, szül. 1891. Középiskolai tanulmányainak befejezése után jogtudori oklevelet szerzett. A háború kitörésekor katonai szolgálattételre vonult be és orosz fogságba esett. Hazaérkezése után az *Újság* kötetébe lépett, melynek jelenleg is munkatársa. Versei és egyéb írásai a napilapok és folyóiratok hasábjain jelennek meg. Önálló művei: *A könnyek fátyolában*, *Mert fáj az igazság*, *Borgia Lukrétia*, *Balaton gróf*, *Jégvirágos ablak*, *Vadrózsa asszony*. A magyar spiritiszták életében jelentős szerepet tölt be.

Stubenvoll Ferenc, kórházi főorvos, szül. Ángyád, 1885 nov. 1. Középiskoláit Sopronban, az egyetemet Bpsten végezte, ahol orv.-tud., majd Kolozsvárott sebésműtői oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a nyitrai közkórház sebész-főorvosa lett. A háború alatt, mint ezredorvos harc-téri szolgálatot teljesített és a Ferenc József rend lovagkeresztjével, a kor. ar. érdemkereszttel, a hadiékítményes tisztivöröskereszttel és a porosz-vöröskereszttel tüntették ki. A leszerelés után a gyulafehérvári kat. közkórház sebészi osztályának vezetője volt. 1922 óta, mint a sárvári közkórház igazgató-főorvosa működik.

Stumpf Sándor, felsőkeresk. isk. igazg., szül. Hidasnémeti, 1884 okt. 3. Középiskoláit Kassán, teológiai tanulmányait Kassán és Bpsten végezte. 1907. pappá szentelték és 1915-ig a Kassai Tanítóképző Intézet tanára volt. 1920. tanári és 1922. bölcsészdoktori oklevelet szerzett. 1925-ig Bpsten, mint hitoktató működött és azóta a pestújhelyi r. k. fiú felsőkeresk. iskola igazgatója. A kassai egyházmegye áldozópapja, szentszéki bíró.

Stux Sándor, orvos, szül. Bpest, 1891. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol orvosi oklevelet szerzett. 1914. Pécsen a bábaképző intézetben mint tanársegéd működött. A háború alatt mint főhadnagyorvos harc-téri szolgálatot teljesített és mint rokkant szerelt le. 1928—1929. az *O. T. I.* vezető-főorvosa volt.

Sugár Ferenc, ügyvéd, szül. Margitta, 1890 máj. 3. Középiskoláit Nagyváradon és Kolozsvárott, egyetemi tanulmányait Kolozsvárott, Budapesten és Berlinben végezte. A háború alatt mint tüzértiszt teljesített szolgálatot és a Signum Laudist, az arany érdemkeresztet, a bronz vitézségi érmet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1920. ügyvédi vizsgát tett, és Bpsten ügyvédi irodát nyitott. Az *Orsz. Ügyvéd-Szövetség* választmányi tagja, a *Royal Vivó és Cél-*

lövő Club ügyv. igazgatója. A főváros társadalmi életében élénken vesz részt. Jogi és közgazdasági szakkikéi különböző folyóiratokban jelentek meg.

Sugár István, r.-t. ügyvezető igazg., szül. Miskolc, 1885 aug. 20. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a genfi Ecola Supérieur de Genève növendéke lett. Hosszabb ideig gyakornokoskodott nagy külföldi cégeknél, majd a Disznóshorvati Szénbánya r.-t. kötetébe lépett. Résztvett a háborúban és 2 Signum Laudist kapott. Szakcikkeit napilapok közlik. A *Keresk. és Iparkamara* választott bíróságának tagja, a *Szeszgyekereskedők Orsz. Egyesületének* alelnöke.

Sugár Viktor, orgonaművész, a Nemzeti Zenede tanára, szül. Déva, 1872 márc. 12. Főgimnáziumot Kalocsán és Szegeden végzett, zeneművészeti tanulmányait (Zeneszerzés és orgonaművész oklevél), a Nemzeti Zenedében folytatott. Érettségi után katonai pályán működött, majd végigküzdötte a háborút, mely alatt Signum Laudis-szal, Károly-csapatkereszttel és Bolgár kat. érdemkereszttel tüntették ki, végül mint tüzérőrnagy vonult nyugalomba. Magyarországon, Svájcban és Németországban számos nagyszerű hangversenyt adott. 1904 óta működik a Budavári Koronázó Művésztemplomban mint orgonaművész és h. karnagy, 1919 óta mint karnagy. A *Külügyi Társaság* művészi osztályának tagja. Több egyházi szerzeménye és *Az Orgona* című egyedüli magyarul írt orgonaépítési szakmunkája jelent meg. A magyar egyházi zene fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül 1926. a m. kir. kormányfőtanácsosi méltóságot kapta.

Sulyok Dezső, ügyvéd, szül. Simaházapuszta, 1897. Középiskoláit Pápán, egyet. tanulmányait Budapesten végezte, ahol jogtudori oklevelet nyert. 1924. ügyvédi vizsgát tett, majd Pápán ügyvédi irodát nyitott. A háborút mint hadnagy küzdötte végig és több kitüntetésben részesült. A város közéletében jelentős szerepet játszik. A városi képviselőtestület tagja, a Katholikus Kör elnöke.

Sulzbeck Henrik, bankigazgató, szül. Sárvár, 1865 dec. 16. A bécsi keresk. akadémia elvégzése után Bécsben gyakornokoskodott, majd Sárvárott atyja vállalatának vezetését vette át. A háború alatt a Haditermény r.-t. bizományosaként működött. 1921 óta a *Sárvári Takarékpénztár r.-t.* igazgatója. Számos társadalmi egyesületben visel tisztséget.

Sulzer Andor, kórházi főorvos, szül. Szigetvár, 1887 aug. 2. Iskolai tanulmányait és az egyetemet Bpsten végezte, ahol 1912. orvostudorrá avatják. Mint fiatal orvos a Jendrassik-klinikára került, itt kezdetben mint gyakornok, később mint tanársegéd fejtett ki értékes tevékenységet. A háborúban mint főorvos a csapatnál teljesített szolgálatot és a hadiékítményes Signum Laudisszal.

bírói vizsgát tett. Pályáját, mint joggyakornok a szabadkai kir. ügyészségen kezdte meg, később alügyésszé, majd ügyésszé nevezték ki. 1919. a megszállás következtében menekülni volt kénytelen. A pestvidéki kir. tvszékhez osztották be. 1924. megkapta az ügyészségi alelnöki címet. Többek között választmányi tagja volt a Délvidéki Otthonnak is. Elnöke a Szt. Rókus Egyházközség fegyelmi bizottságának és választmányi tagja a Magyar Jogász és Mérnök Segélyegyletnek.

Szabados Béla, a Nemzeti Zenede főigazgatója, a Zeneművészeti Főiskola rendes tanára, szül. Bpest, 1867 jún. 3. Középiskoláinak elvégzése után az *Orsz. Zeneakadémián* zeneművészeti tanulmányokat folytattott; 1894. ennek az intézetnek rendes tanára lett. Értékes pedagógiai működésén kívül széleskörű zeneszerzői tevékenységet fejt ki. 1896. vonósnégyes kompozíciójával megnyerte a Király-díjat. A Ferenc József jubileumi emlékérem, a III. o. vaskoronarend és a kormányzói Signum Laudis tulajdonosa. Művei: *Tragikai nyitány*, *Szimfónia*, *Négy király* (operett, Rákosi Jenő szövegére), *Három Kázmér* (énekes bohózat), *Alszik a nagynéni* (vígopera egy felvonásban), *Rika*, *Kuktakisasszony* (operettek), *A bolond* (zenés legenda, Rákosi Jenő szövegére, amely később dalművé átdolgozva az Operaházban került színre), *Karácsonyi álom* kísérőzenéje, *Felsőbb asszonyok* (operett), *A múmia* (operett), *Mária* (regényes dalmű, Szende Árpáddal), *Szép Ilonka* (daljáték), *Bolond Istók* (daljáték), *Menyasszonyháború* (daljáték), *Fanni* (opera). Ezenkívül számos dalt, kart és vonósnégyest írt. Pedagógiai kiadványai, amelyek közül nevezetesebbek: *Kariskolai kézikönyv*, *Solféje*, *Nótaország* közkézen forognak. 1921. az országos pályázaton megnyerte a *Magyar Hiszekegy* megzenésítésére kített pályadíjat, amely azóta nemzeti énekké vált. Az utolsó évtizedben jelentős énekpedagógiai tevékenységet fejt ki.

Szabados Jenő, r.-t. igazg., szül. Perlak (Zala m.), 1887 jún. 16. Középiskoláit Nagykanizsán, az egyetemet Berlinben végezte, ahol gépészmérnöki oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a *Görz-Művek*, majd egy frankfurti gyár üzemvezető mérnöke volt. 1910. a Telefongyár üzemasszisztense lett. 1912 óta, mint műszaki igazgató, a *Süss Nándor r.-t.*-nél működik. Vezetése alatt a gyár nagy exportvállalattá fejlődött. Számos szabadalmat konstruált. A *Statistikai Értékmegállapító Bizottság* tagja.

Szabados Ödön, gyógyszerész, r.-t. vezérigazgató, szül. Ipolyság 1882. Gyógyszerési oklevelét a budapesti tud. egyetemen szerezte meg. Előbb Körösladányon, majd Budapesten gyógyszerértulajdonos volt. 1913. óta, mint a Balla Sándor és Társa gyógyszerészeti laboratórium cégnek rész-

tulajdonosa, tevékeny részt vett a vállalat *Medichemia* gyógyszerkészítmények gyára részvénytársasággá való átalakításában, melynek alapítása óta igazgatója. A Mezőgazdasági és Ipari Vegyszerek Kereskedelmi R.-T.-nak vezérigazgatója és e minőségében hazánk közgazdaságának — főleg az egészséges kenyérmagvak és exportkepes gyümölcstermelésének felfokozásában, — tekintélyes tényezője.

Szabaojlevits Dusán, alispán, szül. Nagykikinda, 1877 jan. 17. A bpesti egyetemen 1903. avatták jogtudorrá. 1901. lépett megyei szolgálatba, mint szolgabíró. 1904. árvaszéki ülnök, majd 1905. főszolgabíró lett. 1911. vm. főjegyzővé választották; ugyanakkor kir. tanácsossá nevezték ki. A szerb uralom alatt Zomborban Sz. vezette egyideig a megye ügyeit, majd Magyarországra jött és 1920. megszervezte a bács-bodrogmegyei közigazgatást. 1921. alispánná választották, 1923. kormányfőtanácsossá nevezték ki. A vöröskereszt ezüst díszérem tulajdonosa. A *Szegedi Alföldkutató Bizottság* díszelőnöke, a *Bács-Bodrogmegyei Gazdasági Egyesület*, a *Bács-Bodrogmegyei Testnevelési és Népművelési Bizottságnak*, a *Bajai Hajóegyletnek* elnöke stb., stb.

Szabó Aladár ifj., ref. lelkész, teológiai tanár, egyházmegyei tanácsbíró, szül. Bpest, 1890 aug. 11. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten és Berlinben végezte, a budapesti tudományegyetemen sub auspiciis regis avatták bölcsészeti doktorrá. 1912-től Bpsten hitoktató volt, 1917 óta Gödöllő lelkésze. Mint egyházi szakcikkíró is jelentékeny működést fejt ki és több önálló történet-tudományi munkája jelent meg. A *Ráday Pál* cserkészcsapat elnöke, a *Bethánia Egyesületnek*, a *Stefánia Egylet* gödöllői fiókjának, valamint a *Járasi Mentőegyesületnek* választmányi tagja. A *Református Híradó* társszerkesztője.

Szabó Ármin, tisztifőorvos, szül. Miskolc, 1863 jún. 23. Középiskoláinak elvégzése után Bpsten orvosi oklevelet nyert. Eleinte Boldván mint körorvos működött. 1894. Miskolc kerületi orvosává választották. 1906. városi vezető főorvossá és 1908. városi tisztifőorvossá nevezték ki. A háború alatt hadikórházat szervezett és vezetett, amelynek magas színvonala általános elismerést vívott ki. 12 éven át elnöke volt az *Orsz. Orvosszövetség* helyi fiókjának és vezetőségi tagja számos társadalmi egyesületnek. A Ferenc József-rend lovagkeresztjével, a vöröskereszt II. o. díszjelvényével és a II. o. polg. hadiérdemkeresztrel tüntették ki.

Szabó Bertalan, magy. kir. járásbírósi elnök, szül. Margitta (Bihar m.), 1871 márc. 21. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a debreceni jogakadémia hallgatója volt. 1894. a margittai járásbírósnál joggyakornokként működött. 1895. ugyanott

aljegyzővé nevezték ki. 1897. Budapesten bírói vizsgát tett. 1898. Szolnokon tvszéki jegyzővé nevezték ki. 1899. aljárásbíró lett. 1902. alügyészi rangra emelkedett. 1905. a debreceni kir. ügyészséghez helyezték át. 1907. pedig a máramaroszigeti kir. ügyészséghez került. 1908. mint ügyész működött. 1911. mint járásbírórt Hajdunánásra helyezték át. 1921. a hajdunánási járásbírórság elnöke lett. 1928. a III. fiz. csoport jellegével ruházták fel. A Büntetőjogtárba több cikket írt.

Szabó Dezső, ír, szül. Kolozsvár, 1879. júl. 6. Középiszkoláinak elvégzése után Budapesten egyet. tanulmányokat folytatott és tanári oklevelet szerzett. Párisi tanulmányútja után előbb vidéken, majd a fővárosban tanárkodott, később egészen az irodalomnak szentelte életét. Már első írásai nagy feltűnést keltek egyéni hangjukkal és különös kifejezésmódjukkal. Az első idők nyugtalan, fiatalos háborgása és önvivódása után, egy egészen különálló és egészen érdekes koncepciójú írásművész tűnt fel a magyar irodalomban. Az irodalmi folyóiratokban megjelent kisebb írásai és az első korszakból való kötetekben kiadott munkái után, a legnagyobb meglepetés erejével hatott az *Elsodort falu* c. hatalmas prózai eposza. Új szempontok, forradalmian új stílus, egyéni szóképek jellemzik a regény külső formáját; belülről pedig a magyarság örök drámájának értelmjében feszülő íve alól a költő őszinte fájdalmanak hangjai sírnak fel. Mai figurák, a modern magyar élet előttünk szereplő alakjai Sz. egyéni meglátásán keresztül, valami elvont és mégis hihetetlenül valóságos életet élnek. A magyar lélek örök tragédiáját Sz. nem a kívülálló büntelen és egészséges erkölcsbíró polcáról nézi, hanem a magyar sorsot, a benne is meglévő magyar bűnök fájlasásával jeleníti meg. Semmilyen esztétikai szempont nem köti. Külső stílusa és munkáinak belső struktúrája minduntalan megroppannak nyughatatlan és kirobbanó szubjektivitásának súlya alatt. A háborút követő időkben a politika terére sodródott. Nyíltan és gögös pózzal váltogatta meggyőződéseit és csak a magyar bűnök ostorozásához maradt hű. Ragyogó publicisztikai cikkei szokatlanul éles, őszinte és szatirikus hangjukkal a magyar irodalom legmegkapóbb pamfletjei. A magyar zseni harcát és bukását jeleníti meg a *Segítség* c. regényében, mely kegyetlen és éleshangú írás a germánosság és a szlávosság ellen. Félelmesen gúnyos hangjával sok ellenfelet szerzett magának, de minden megjelenő munkáját az egész ország osztatlan érdeklődése kíséri. Főbb munkái, a már említettek kivül: *Egyenes úton*, *Mesék a kacagó emberről*, *Csodálatos élet*, *Ölj!*, *Jaj!*, *A magyar protestantizmus válsága*, *A tenger és temető*, *Nincs menekvés*, *Tanulmányok és jegyzetek*, *Élet és irodalom*,

kritikai füzetek megjelenésükkor mind széleskörű vitákat hívtak ki. Minden munkájában éles politikai állásfoglalása mellett, gúnyolódo és nyers hangján keresztül is áttör egészen egyéni írásművészetének kemény és férfias muzsikája.

Szabó Dezső, történetíró, egyet. ny. r. tanár, szül. Makó., 1882 dec. 3. Tanári oklevelének megszerzése után a bpesti V. ker. főreáliskola, majd 1911. a tanárképzőintézeti gyakorló főgimnázium tanára lett. 1912. a debreceni egyetem magántanárrá képesítette, 1924 óta pedig egy. ny. r. tanár, 1924—25. a debreceni egyetem bölcsészeti karának dékánja volt. Főbb művei: *A Magyar országgyűlések története II. Lajos korában*, *Az állandó hadsereg becikkelyezése*, *Küzdelmeink a nemzeti királyságért*, *Mária Terézia és a paraszok*.

Szabó Géza (F), ny. főispán, országgy. képvis. szül. Nagykőrös, 1877. Középiszk. és jogi tanulmányainak befejezése, valamint jogi és államtudományi államvizsgájának letétele után Pest vármegye szolgálatába lépett s ennek aljegyzője, majd másodfőjegyzője és th. főjegyzője lett. 1914. Komárom thj. város polgármesterévé választották, később úgy ennek, mint Komárom vármegyének főispánja és kormánybiztosa volt. 1922. a biai kerület kormánypartí programmal nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. 1926. régi kerülete az országgyűlésbe is beválasztotta. A komáromi *Jókat-egyesület* elnöke, a *Vármegyei Tiszviselők Országos Egyesületének* ügyvezető elnöke, a III. oszt. vaskoronarend tulajdonosa. Szépirodalmi és publicisztikai közleményei a *Budapesti Hírlap*-ban jelennek meg. Főszerkesztője az *A Vármegye* c. közigazgatási szaklapnak. Önálló novellás kötete: *Muskátlis ablakok* címen aratott jelentős sikert.

Szabó Géza (vitéz), városi tanácsnok, szül. Szeged, 1892 febr. 14. Középiszkolai tanulmányainak befejezése után Szeged város szolgálatába lépett, de hivatali elfoglaltságával párhuzamosan jogi tanulmányokat is folytatott. A háborúban hadtéri szolgálót teljesített. Erdemeit a katonai érdemkeresztel, a Signum Laudis-sal, az I. o. ezüst vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztel jutalmazták. 1919. ismét átvette hivatalát. 1923. évben fogalmazóvá, később II. o. aljegyzővé léptették elő. 1926. vitézzé avatták. 1928. a város tanácsnokká választotta, a polgármester pedig ebben a minőségében a közművelődési ügyoszt. vezetésével bízza meg. Cikkei a helyi lapokban jelennek meg.

Szabó Gusztáv, egyet. ny. r. tanár, szül. Győr, 1879. Középiszkolai és műegyetemi tanulmányainak befejezése, valamint gépészmérnöki és doktori oklevelének elnyerése után az államvasutak mozdonyszerkesztési osztályánál kezdte meg pályafutását. 1910. a bpesti *József-Műegyetem* a lokomotívtan elő-

adójául hívta meg. 1918. a mezőgazdasági géptan nyilvános rendes tanárává nevezték ki és a *Gépkísérleti Intézet* vezetője lett, ahol a mezőgazdasági gépek teljesítőképességének mérését végzi és a szerkezeti tökéletesítéssel kapcsolatos kísérleteket folytat. A közgazd. egyetemen meghívott tanára, a Kúria szabaldalmi tanácsának ülnöke és a *Mérnök és Építész Egylet* gépészeti, elektrotechnikai, valamint gyáripari szakosztályának elnöke. Szakirodalmi téren is értékes munkásságot fejtett ki. Tanulmányain kívül megjelent kiválóbb művei: *Vizsgálati előadások a traktorokról, Vasúti járművek mozgásának elemzése.*

Szabó Gyula, pénzügy. ig.-helyettes, min. tan., szül. Székelyudvarhely, 1869 márc. 10. Középkiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten végezte, ahol áll. tud. doktorátust szerzett. Tanulmányainak befejezése után mint fogalmazó a löcsei pénzügyigazgatóság-nál kezdte meg működését, majd a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóságnál rövid idő alatt főtanácsos lett. A román megszállás után Bpstre jött, ahol mint ig.-helyettes a pénzügyminisztériumba került. 1923. miniszteri tanácsossá nevezték ki. 1926 óta mint a bpestvidéki pénzügyig. helyettese és ideiglenes vezetője fejt ki értékes tevékenységet. Számos p.-ü. utasítási szabályzatnak a szerkesztője. Irányítása mellett készítették *Az állami készpénzbevételek és kiadások kezelésére vonatkozó utasítást, amely az állami pénzkezelés mai rendszerét szabályozza.*

Szabó Ignác (negyedi), szföv. leánylíceumi igazg., szül. Szimő (Komárom m.), 1872 jan. 30. Középkiskoláit Kecskeméten, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Középkiskolai tanári oklevelének megszerzése után a budapesti kegyesrendi gimnáziumban, majd Vácott és Kecskeméten működött. 1906—1909. a Wágner magángimnázium igazgatója volt, majd a szföv. szolgálatába lépett. 1911. a IV. ker. főreáliskola tanára, majd igazgatóhelyettese volt. 1927. óta a Práter-utcai Zrinyi Ilona-leánylíceum igazgatója. Számos pedagógiai és társadalmi egyesületnek vezetőségi tagja. A leány- és fiúközépkiskolák számára több tanönyvet szerkesztett.

Szabó Imre, kúriai bírói jelleggel felruházott pestvidéki tsvzéki bíró, szül. Doroszló (Bács m.), 1865 nov. 2. Középkiskoláit Újverbáson, Szabadkán és Szegeden, az egyetemet Bpsten végezte, ahol bírói oklev. nyert. Tanulmányainak befejezése után mint a temesvári postaigazgatóság Orsovára kiküldött gyakornoka futárszolgálatot teljesített a keleti országokban. Később mint joggyakornok a zombori kir. törvénytészen működött. Rövid újvidéki tartózkodás után visszakerült Zomborba, ahol aljegyzővé, majd tsvzéki al-bíróvá nevezték ki. Néhány évvel később a hódásági járásbíróság vezetője lett, ahonnan

mint tsvzéki bírót Újvidékre helyezték át. Öt éven át vizsgálóbírói működést fejtett ki. 1917. táblabírói rangot kapott. A háború alatt az újvidéki kir. tsvzék elnökhelyettese volt. A szerb megszállók elől menekülnie kellett. 1920. évben Bpstre jött, ahol 1925. kúriai bírói jelleget kapott és a pestvidéki kir. törvénytészek polg. tanácsát vezette, majd a büntető fellebbviteli tanács vezetését vette át. Jelenleg a pestvidéki kir. tsvzék vádtanácsának elnöke és jövedéki bíró. A jub. emlékérem és a II. o. polg. érdemrend tulajdonosa. Bács-Bodrog vm. törv.-hat. biz. volt tagja. Budapesten a *Rókus Egyházközség* képvisületének vez. tagja. Tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki. A *Bácska c. politikai napilapnak* és a *Zombori Hírlapnak* állandó cikkírója volt. Értékes jogtudományi cikkeket írt a *Büntetőjogtárba* és a *Jogtudományi Közönybe.*

Szabó Imre, író és újságíró, szül. Érsekújvár, 1883. Működését, mint német újságíró kezdte a fővárosban a *Neues Politisches Volksblatt*nál. Írásait a színes meseszöveg és az elmés finom humor jellemzi. Nagyobb sikert aratott munkái: *Mócsi és Ildikó, Ház mestersélyné c. hosszabb novellái, Az utolsó máglya* (történelmi regény), *Szent Eliz.*

Szabó István (sokorópátkai), v. miniszter, orsz.-gyül. képviselő, szül. Sokorópátka, 1878. Tanulmányainak befejezése után gazdaságának kezelését vette át. Fiatalon választották faluja bírójává. A háború alatt haretéri szolgálatot teljesített. Hadi érdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. A Károlyi-forradalom alatt a kisdagdapárt szervezésében működött közre. A kommun alatt, mint tust, letartóztatott. A rend helyreállításakor a harmadik Friedrich-kormány kisdagdaügyi minisztere lett. 1920. a *Földműves-Szövetség* egyik alelnökévé választották és a kunszentmártoni kerület képviselője lett. A második nemzeti gyűlésnek szintén tagja volt és 1926 óta Györszentmárton orsz.-gyül. képviselője.

Szabó Iván, ügyvéd, orszgyül. képviselő, szül. Kecskemét, 1874. Középkiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint ügyvéd-doktorrá avatása után, szülővárosában folytatott ügyvédi gyakorlatot. 1915. ügyvédi foglalkozásától megvált és teljesen a gazdasági életre irányította képességeit. 1926. a kecskeméti választókerület egységespárti programmal orszgyül. képviselőjévé választotta. Kecskemét ivhat. és közig. bizottságának tagja és az adófelszámolási bizottság elnöke. A Kúria ügyvédi tanácsának, valamint a Pénzügyintézet Kőzpont választmányának tagja.

Szabó Jenő, kúriai bírói címmel felruházott kir. tsvzéki tanácselnök, szül. Kolozsvár, 1865 máj. 15. Jogi tanulmányait a kolozsvári egyetemen végezte. 1889. joggyakornok, majd a kolozsvári kir. tsvzéknel aljegyző, 1894. a jászapáti járásbírósnál

albíró, 1895. a dévai kir. ügyészségnél alügyész lett. 1900. dési, majd a kolozsvári kir. tvszéknél és 1913. a kolozsvári kir. ítélőtáblánál mint bíró működött. 1922. a kir. kúriai bírói cím adományozása mellett a pestvidéki kir. tvszékhez tanácselnökké nevezték ki. Jelenleg a büntető fellebbviteli tanács elnöke.

Szabó Jenő, építész, szül. Ócsa, 1881 nov. 18. Középiskolai és műgyet. tanulmányainak befejezése, valamint építési oklevelének elnyerése után magánmérnöki irodát nyitott. Ebben a minőségben számos köz- és magánépület, gyár és iparteleg tervezését, valamint kivitelezését végezte. A háború alatt tüzészázadosi rangban harctéri szolgálatot teljesített. Hadiérdemeit három ízben Signum Laudis-szal és a Károly-csapatkereszttel jutalmazták. Sz. tervezte a római-fürdőtelepi iskolát, a pápai rendőrkapitányság palotáját, a Gschwindt-féle gyárat, az Elite mozgósínházat, Jászay Mari síremlékét, Hubay Jenő házát és számos más köz- és magánépületet. Szakirodami téren kifejtett munkássága számottevő. Cikkeit különböző folyóiratok és szaklapok közlik. Alkotásaival számos pályadíjat nyert. A Mérnöki Kamara tagja. Hites tvszéki és árvaszéki szakértő.

Szabó Jenő, ügyvéd, szül. Monor, 1888 febr. 1. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a tisztviselői pályára lépett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. Hazatérve folytatta hivatalnokai működését, majd 1927. Gyömrőn ügyvédi irodát nyitott. Számos helybeli egyesületnek ügyésze. Cikkei a helyi lapok hasábjain látnak napvilágot.

Szabó József, egyet. ny. r. tanár, szül. Bpest, 1874 aug. 30. Orvosdoktori oklevelét a bpesti egyetemen szerezte. 1898. a tud. egyetem fogászati intézetében tanársegéd volt. 1901. első tanársegéd lett. 1905. a fogászati műtéttan magántanárává képesítették. 1914. a *Poliklinika*, majd a háború kitörése után a m. kir. *Rokkantügyi Hivatal* utókezelő intézetének osztályvezető főorvosa lett. 1921. a *Pázmány Péter* tud. egyetem stomatológiai klinikájának igazgatójává nevezték ki. Az *Igazságügyi Orvosi Tanács* rendes, a *Közegészségügyi Orvosi Tanács* rendkívüli, a *Munkásbiztosító Orvosszakértői Tanács* előadó tagja. A *Magyar Fogorvosok Egyesületének* tb. elnöke és még számos bel- és külföldi orvosegyesület vezetőségében foglalt helyet. A koronás arany érdemkereszt, a II. oszt. vöröskereszt hadiékítményes díszjelvényének, a II. oszt. polgári hadiérdemkeresztnek és az olasz koronarend tisztí keresztjének tulajdonosa.

Szabó József, r.-t. vezérigazg., szül. Jászberény, 1881 febr. Középiskoláit Jászberényben, egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte. Tanulmányainak befejezése után

Jászberényben telepedett le, ahol 1909. a *Jászsági Hitelintézet* igazgatójává választották. Az intézet szolgálatában a jászberényi és a környéki falvak hiteligenyeinek kielégítésével foglalkozik. A város társadalmi életének jelentékeny alakja, a várm. törv.-hat. biz. és a városi kép.-test. tagja.

Szabó Károly, a Bpesti Áll. Gyógypedagógiai Nevelő-Intézet igazgatója, szül. Nagybátonyban, 1883 júl. 11. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után, 1903. tanítói, 1908. gyógypedagógiai tanári oklevelet szerzett. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1919-től 1923-ig szakelődő volt a vallás-és közoktatásügyi minisztériumban. A gyógypedagógiai orsz. szaktanácsnak kinevezett tagja. 1925. az Áll. Gyógypedagógiai Nevelő-intézet igazgatójává nevezték ki, mely intézetet teljesen reorganizálta s a gyöngelmejük nevelését és oktatását teljesen új alapon európai színvonalra emelte. Az 1928. évi III. tanügyi és az 1928. III. gyógypedagógiai kongresszuson feltűnést keltő szakelőadást tartott. Sok szakcikket, gyógypedagógiai tankönyvet írt, pszichológiai vizsgálódásokat folytatott. Elnöke a *Gyógypedagógiai Tanárok Orsz. Egyesületének* és tagja számos pedagógiai és társadalmi egyesületnek.

Szabó Lajos, r.-t. igazg., szül. Zalaszántó, 1875 szept. 18. Tanulmányainak befejezése után Bpstre jött és a ruggyanta szakmában helyezkedett el. Hosszú időn át a legelőkelőbb gyárak képviselőit vezette. 1929. a *Pannonia Gummikereskedelmi r.-t.* szolgálatába lépett, s jelenleg, mint annak igazgatója működik.

Szabó László, hírlapíró, szül. 1877. Középiskolai tanulmányainak befejezése után joghallgató lett és jogtudori oklevelet szerzett. Mint vidéki újságíró kezdte pályafutását, majd a fővárosba került, ahol több napilap munkatársa, az *Est* s.-szerkesztője, az *Új Nemzedék* főszerkesztője volt. Hosszú ideig szerkesztette a *Kincses Kalendáriumot* és az elemi népoktatás enciklopédiáját. 1923. az amerikai Columbia-egyetemre a magyar nyelv és irodalom előadójául hívták meg. Szépirodalmi téren is működik. 1929. a *Nyugat Krúzolyó királya* c. regényét közölte. Tárcait *Kalandozások a filozófia országában* c. könyvében adta ki. *Pályamutató* c. munkája több kiadást ért el. Önálló művei még: *A modern újságírás*, *Magyar festőművészet*, *Athenaeum*, *Jókai élete és munkái*, *Magyar hibák*, *magyar gondok*, *Szegény ember gazdag élete*, *Az igazi Amerika*, *Az Árpád-kori magyar építőművészet* stb. A magyar újságírás egyik legszámottevőbb művelője. Jelenleg a Pesti Napló belső munkatársa és ú. n. csillagos cikkei nagy népszerűsége tettek szert.

Szabó László, min. tan., szül. Esztergom, 1870 márc. 12. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait Budapesten vé-

gezte. Eleinte ügyvédi pályára készült, de 1895. állami szolgálatba lépett. 1900. mint pénzügyi fogalmazót a pénzügyminisztériumba osztották be. 1926. mint főosztályvezető miniszteri tanácsos, a szföv. pénzügyigazgatóság vezetője lett. A Bpest székesfővárosi törv. hatóságnak hivatalból tagja és ugyanakkor beválasztották a számvevőség és a központi pénztár működésére felügyelő bizottságba. Mikor 1927. az állami közép-fokú pénzügyi hatóságokat takarékosági okokból összeolvasztották, ennek az összevont magyaránú pénzügyi hatóságnak másodvezetője lett. Várospolitikai ügyekben az említett bizottságban és a közigazgatási bizottságban fejtett ki tevékenységet jelentéseivel és felszólalásaival.

Szabó László (irányosi), ügyvéd, szül. Kecskemét, 1871. dec. 12. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Ügyvédi oklevélen megszerzése után 1899. Kecskeméten nyitott irodát. A város közéletében élénk részt vesz. A vármegei törv. hat. bizottságnak 30 éve tagja. A r. k. egyház főgondnoka. A magy. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki.

Szabó László, közs. bír. szül. Siófok, 1882. jún. 16. 1911. Siófok község szolgálatába, mint közs. pénztáros lépett, 1914. pedig bírónak választották. Végigküzdötte a háborút és orosz hadifogságba került, ahonnan 1918. szökve tért haza. Tagja a közs. képvisületnek, elnöke a *Gazdaszövetségnek*, az *Önk. Tűzoltóegyletnek*, ügyvezető elnöke a *Hangya* szövetkezetnek és a *Balatonvidéki* takarékpénztár felügy. biz. tagja. Veszprém várm. törv. hat. tagja.

Szabó Laurus, ırgalmasrendi ıldozár, házfőnök, szül. Kecskemét, 1862. jan. 25. 1925. házfőnökké nevezték ki Vácott, mely minősége mellett gazdasági és lelkészi teendőket is végez.

Szabó Miklós (szentistvánkirálybaksai), államr. kapitány, az útielhivatal előadója, szül. Bpest, 1896. máj. 19. Tanulmányait Budapesten végezte, ahol államtudományi doktorátust szerzett. Tanulmányainak befejezése után a rendőri pályára lépett, ahol sikeres működéséért 1922. rendőrkapitánnyá nevezték ki. Előbb a bűnügyi, majd a közigazgatási osztályon működött. Jelenleg az útlevelesztály előadója. Irodalmi tevékenysége nagyrészt rendőri vonatkozású értekezéseiből áll, amelyek a különböző rendőri szaklapokban jelentek meg.

Szabó Oszkár, árvaszéki elnök, szül. Gyöngyös. 1893. okt. 27. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az egri jogakadémia hallgatója volt. 1916. Budapesten jogtudományi doktorrá avatták. 1915. közigazgatási szolgálatba lépett. 1916. gyakornok, majd tb. aljegyző, 1917. aljegyző, 1918. főispáni titkár. 1919. h. főlevéltárnok, később újból főispáni titkár lett. 1920. az árvaszékhez került. 1921. árvaszéki elnökké. 1925.

tb. elnökké, 1926. h. elnökké, 1928. árvaszéki elnökké nevezték ki. Az egri érseki női keresk. iskola tanára, az egri községi közigazgatási tanfolyam előadója és az egri *Bűkkosztály mint Tűzista Egyesület* ügyv. elnöke. Élénk társadalmi tevékenységet fejt ki és időnként társadalmi jellegű cikkei napilapokban és folyóiratokban jelennek meg.

Szabó Sándor, országgyűlési képvis., szül. Pütrügy, 1887. aug. 10. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a pütrügyi körjegyzőséghez került, mint gyakornok. Közben a bpesti közkezei közigazgatási tanfolyamon megszerezte a jegyzői oklevelet. Később pütrügyi s.-jegyző lett, majd a bpesti egyetemen államtud. és jogi doktorátust szerzett és ügyvédi pályára lépett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és orosz hadifogságba esett. Hadi érdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. 1918. hazaérkezése után ügyvédi vizsgát tett és Tiszalökön ügyvédi irodát nyitott. 1920. kiszgadópartí programmal, a tiszalöki kerület képviselővé választotta. A tiszalöki részek felszabadulása után csonka kerülete kiegészülve, mandátumáról lemondott s az új választáson kisebbségben maradt s ekkor a kormányzó Csongrád megye főispánjává nevezte ki. 1922. a tiszalöki kerület egységespartí programmal ismét képviselőjévé választotta. 1926. régi kerülete küldte az országgyűlésbe. Sz. a kiszgadópart egyik leg-számottevőbb egyénisége.

Szabó Vendel, egyet. ny. r. tanár, szül. Iharosberény (Somogy m.), 1882. máj. 14. Középiskolai tanulmányait Bpsten, Nagykanizsán és Győrött, egyetemi tanulmányait Bécsben és Rómában végezte. Pápai t. kamarás, nagyváradi t. szert. egyházmegyei ıldozópap. 1926. az alapvető hittan nyilvános rendes tanárává nevezték ki. Jelentékeny irodalmi tevékenységet fejt ki. Jelentősebb művei: *Az egyház tévedhetetlenségének tárgyköre*, *A Szentháromságról*, *Katholicizmus*. Egyházi és egyházirodalmi munkássága Európaszerte ismert. Könyvei, amelyek idegen nyelven is megjelentek, egyházi körökben nagy feltűnést keltenek.

Szabó Zoltán, botanikus, egyetemi nyilván. rendes tanár, született Budapest, 1882. nov. 25. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti tudományegyetemen természetrajzi és földrajzi tanulmányokat folytatott, majd a breslauer egyetem hallgatója és asszisztense lett, ahol s. c. l. doktorrá avatták. A budapesti bölcsészkaron 1905. tanársegéd, 1912. adjunktus, 1913. magántanár, az Állatorvosi Főiskolán 1908. magántanár, 1913. előadó, 1917. címz. ny. rk. tanár, a közgazdasági egyetemen 1921. adjunktus, 1923. nyilván. rk. tanár, 1926. nyilvános rendes tanár és a mezőgazdasági növénytanintézet igazgatója lett. 1916 óta rendes tagja a Szent István Akadémiának. Szakirodalmi működése széleskörű és jelen-

tós, öt könyve és számos értekezése jelent meg, amelyekkel több kitüntetést is szerzett, így 1909. a Természettud. Társulat Bugát-díját, 1915. a Magy. Tud. Akadémia Vitéz-díját. Szerkeszti a *Botanikai Közlemények* c. időszaki folyóiratot.

Szabó Zoltán (szentmártoni), országgyűl. képviselő, szül. Záhony, 1877. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint jog- és államtudományi államvizsgájának letétele után, 1898. mint közigazgatási gyakornok Ung megye kötelékében kezdte meg pályafutását. 1900. Nagybereznán szolgabíróvá választották, 1902. tb. főszolgabíró, 1916. az ungvári járás főszolgabírája és megyei tb. főjegyző lett. Később a Wekerle-kormány Ung és Ugocsa vármegyék területére önálló hatáskörű kormánybiztoshelyettesé nevezte ki. A cseh megszállás alatt a hűségeskü megtagadása miatt kiutasították. 1921. a gyermekvédelem kormánybiztosává nevezték ki. Mindkét nemzetgyűlésnek tagja volt. 1926. a záhonyi kerület egységspárti programmal országgyűl. képviselőjévé választotta. Az ungmegyei ref. egyházmege főjegyzője, a tiszáninneri ref. egyházkerület képviselője, gazdasági főtanácsos.

Szabóky Alajos (budai), államtitkár, szül. Bpsten, 1873 szept. 15. Középiskolait és felsőbb tanulmányait ugyanott végezte és 1895. a bpesti tud. egyetemen szerezte államtudori oklevelét. Utána a központi statisztikai hivatal tisztviselőjévé nevezték ki, hol rövidesen feltűnt tehetségével. E hivatalában a gazdaságstatisztikának és a külkereskedelmi statisztikának megszervezésével irányította magára a figyelmet. Nevéhez fűződik a külkereskedelmi statisztika megalapozása és ennek korszerű szabályozásáról szóló 1921. évi LII. törvénycikk megalkotása. 1917. már a Statisztikai Hivatal aligazgatójává, 1920. igazgatójává, majd 1924. h. államtitkárrá nevezték ki. 1924. a pénzügyminiszter hívta meg. Azóta a költségvetési, hitel, valuta- és vámosztályokat vezette. Egyúttal a volt Monarchia likvidálására vonatkozó és jóvátételi ügyek irányítója. Az ország pénzügyi helyreállításának előkészítése jórészt Sz. munkássága és e téren szerzett kiváló érdemeit a kormányzó rendkívül meleghangú elismerésben részesítette, majd 1926. a csillagos II. o. magyar érdemkereszttel tüntette ki. A szanalás éveiben Sz. irányította a pénzügyi helyreállítás műveleit és vezette a Nemzetek Szövetségének kiküldött főbiztosával a pénzügyi kormányzat érintkezését. A Nemzetek Szövetségének genfi tárgyalásain tevékeny részt vett. A Nemzeti Banknak fennállása óta kormánybiztosa. 1925. a Központi Hitelszövetkezet elnöki teendőivel bízták meg. 1927. a váci választókerület egyhangúlag választotta országgyűlési képviselővé. A kormányzó 1928. miniszteri rangra emelte. A statisztikában kifejtett tudományos

munkásságának elismerésül 1925. a Nemzetközi Statisztikai Intézet, továbbá a német és a magyar statisztikai társaság rendes tagjává választotta. Sz. sokévi közéleti működése mellett a szakirodalomnak is egyik kiváló művelője. A külkereskedelmi forgalom kérdései, a magyar gazdasági viszonyok alakulása és a közéleti kérdések felől számos feltűnést keltő cikket és tanulmányt írt. Önálló tanulmánya: *Javaslat a volt Magyar Birodalom Államadósságának mikénti megoszlására nézve* (1922. Francia nyelven is megjelent). Sz. a magyar pénzügyek kiváló és elismert szaktekintélye.

Szabóky Ernő, ny. min. tanácsos, M. B. I. alelnöke, szül. Bpest 1875 szept. 11. Középiskolait és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1897. államtudorrá avatták. 1898. állami szolgálatba lépett. A keresk. minisztériumban teljesített szolgálatot. 1921. mint min. tanácsosi címmel és jelleggel felruházott min. o. tanácsos ment nyugdíjba. 1928. a népjóléti miniszter előterjesztésére a kormányzó a Magának. Biztosító Intézet alelnökévé nevezte ki, ahol azóta teljesít érdemekben dús szolgálatot.

Szabóky Jenő, mérnök, országgyűl. képviselő, szül. Kalocsa, 1881. Középiskolai és műegyetemi tanulmányainak befejezése, valamint mérnöki oklevelének elnyerése után, hosszabb európai tanulmányutát tett. 1906. a Pestmegyei Sárközi Ármentesítő Társulat szakmérnökévé választották. 1912. Kalocsa képviselőtestületének és Pest megye törv. hat. bizottságának tagja lett. A háború alatt századosi rangban harctéri szolgálatot teljesített. A forradalom kitörésekor nemzeti szempontból értékes munkásságot fejtett ki. A kalocsai ellenforradalom vezére volt. A kommunizmus bukása után a nemzeti hadsereg elővédjéhez csatolt különítmény parancsnokaként működött. 1920. a kalocsai kerület kiscsapatpárti programmal nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. Szülővárosa mandátumát a második nemzetgyűlésben is megtartotta. 1924. az Ármentesítő Társulat igazgatófőmérnöke lett. 1926. régi kerülete országgyűl. képviselőjévé választotta.

Szaboles Ernő, színházi rendező, szül. Bpest, 1887. Középiskolai elvégzése után a bécsi kereskedelmi akadémia hallgatója volt. Magyarországra visszatérve az Orsz. Ipar-egylet szolgálatába lépett, ahol a kiállítási ügyek intézésével bízták meg. 1911. a színesi pályára ment és a városligeti színházban, majd különböző vidéki színházakon szerepelt. 1913. a Király Színház szerződött, majd 1920. a Vígszínház titkára, 1923. a Fővárosi Operettszínház rendezője, 1924. helyettes igazgatója lett.

Szabolcsi Lajos, szerkesztő, szül. Budapest 1890 okt. 17. A bpesti egyetemen filozófiai doktorátust szerzett. 1911. az *Egyenlőség* h. szerkesztője, majd 1915. Sz. Miksa halála

után, felelős szerkesztője lett. Főbb önálló munkái: *Rokokó* (versek), *Vasárnapok* (versek), *Henry Beque* (tanulmány), *A csillag fia*, *Az áruló*, *A föld*.

Szacsвай András (szacsvai és esztelneki), államr. főtanácsos, szül. Esztelnek (Háromszék vm), 1881 okt. 5. Középfiskolai és egyetemi tanulmányait Kolozsvárott végezte, ahol államtudományi doktorátust nyert. Tanulmányainak elvégzése után a hadsereg kötelékébe lépett. 1906. a határrendőrséghez nevezték ki. Előbb Brassóban teljesített szolgálatot, később a predeáli kirendeltség vezetője lett, majd Orsovára helyezték át, azután a verseci és a temesvári határrendőri kirendeltség vezetésével bízták meg. A háború utolsó éveiben Fiumében teljesített szolgálatot, az ott létesített államrendőr. főkapitányságnál, mint osztályvezető, majd a főkapitányság bűnügyi osztályára osztották be. Közben főtanácsossá nevezték ki és mint ilyen résztvett a Pestvidéki ker. Főkapitányság megszervezésében, azután a belügyminisztérium nyomozó osztályába rendelték, s ennek megszüntetése után ismét visszakerült a főkapitányságra, ahol sajtóüggyekkel foglalkozott. 1927 óta az I. ker. kapitányság vezetője. A III. o. polg. hadiérdemkereszt, a koronás arany érdemkereszt, a jubileumi emlékérem a fegyveres erők számára, a jubileumi emlékérem a polg. alkalm. számára és az 1912/13. szolg. emlékkereszt tulajdonosa.

Szadeczky József, építési vállalk., szül. Tata, 1890. A gimnáziumot Tatán végezte, kezdte, u. o. 1922 óta önálló építési vállalkozó. A háborút a fronton küzdötte végig. A községi képviselőtestület és az ipartestület előjáróságának tagja. Jelentős szerepet játszik a közgazdasági és társadalmi életben.

Szádeczky-Kardoss Lajos (szádecznei és kardosfalvai), egyet. ny. r. tanár, szül. Pusztafalud (Abaúj vm.), 1859 ápr. 5. Középfiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint tanári és bölcsészettudori oklevelének elnyerése után 1883. a bpesti tud. egyetemen a magyar történelem m.-tanárává képesítették. 1891. a kolozsvári egyetemen a magyar történelem nyilv. r. tanárává nevezték ki. 1900. a párisi világiállításon bemutatott erdélyi műkincseket gyűjtötte össze. A háború alatt, mint hadtörténeli író, számos harceret látogatott meg. Tapasztalatairól több hírlapi cikkben és könyvben számolt be. A megszálló román csapatok előbb internálták, majd a hűségesei megtagadása miatt megfosztották katedrjától és kiutasították Erdélyből. Az első nemzetgyűlési választások alkalmával Hódmezővásárhely II. kerületének képviselői mandátumát nyerte el. A *csángótelepítésnek* 1883-ban herceg Odescalchi Artúr mellett, főintézője volt, amely 4000 lakossal szaporította Magyarország népességét. 1922—29-ig a szegedi magy. kir.

Ferenc József-egyetemen adta elő a magyar történelmet s nyugalomba vonulásakor a kormányzó elismerésével tüntette ki. Rendes tagja a Magy. Tud. Akadémiának, tb. tagja a lengyel Tud. Akadémiának, tb. doktora a vilnai „Báthory-egyetemnek“; a török Osmanje-rend lovagja, stb. Történelmi műveinek száma a felszázat meghaladja, köztük a legutóbbi „A székely nemzet története és alkotmánya“.

Szagsmüller József, esperes apátplébános, szül. Ilmic, 1857. Középfiskoláit Győrött és Pozsonyban, teológiai tanulmányait Esztergomban végezte. 1903 óta Óbudán működik. Az óbudai egyházközség megszervezése nevéhez fűződik. Számos kultúr- és jóléti intézményt létesített. 1903—1923. a szövi törv.-hat. tagja volt. A Ferenc József hadiékítményes tisztikereszt tulajdonosa.

Szahlander Lajos, egy. m.-tanár, a droguista továbbképző tanfolyam igazgatója, szül. Budapest, 1877 ápr. 27. Tanulmányait Kolozsvárott és Budapesten végezte, ugyanitt lett 1900. vegyészdoktor. Négy éven át Thán és Winkler egy. tanárok mellett aszisztensként dolgozott. 1900. ker. iskolai vegytanári beosztást kapott a fővárosnál. 1908. hivatalos megbízásból külföldi tanulmányutat tett. 1909. megszervezte a droguista szakiskolát, amelynek igazgatója lett. 1923. a droguista továbbképző tanfolyamot állította fel. 1926. az áruismeret tárgyköréből egy. m.-tanárrá képesítették. 1927. címzetes felsőker. isk. kir. főigazgatóvá nevezték ki. Iskolájában az általa berendezett vegyi laboratórium európai viszonylatban is az első helyet foglalja el. Szakcikkei a Természettudományi Közönyben és más lapok hasábjain jelennek meg. A *Kereskedelmi Isk. Tanárok Nemzeti Szövetségének* tb. elnöke.

Szakács Andor, hírlapíró, v. nemzetgy. képvis., szül. Kecskemét, 1877 nov. 18. Középfiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint államtud. államvizsgájának letétele után hírlapírói pályára lépett és a *Magyarország* munkatársa lett. 1902. a *Szeged és Vidéke* c. napilapot alapította, majd ismét Bpestre került, ahol a *Budapesti Hírlap* munkatársaként működött és az Otthon Kör titkárává választották. 1912. az *Az Est* szerkesztőségének tagja volt, majd a *Magyarország* felelős szerkesztője lett. 1917. megalapította a *Virradatot*, amelynek főszerkesztője volt. A forradalom után min. tanácsosi rangban a Friedrich-kormány sajtófőnökévé nevezték ki. Nyugalombavonulásakor az államtitkári címet kapta. A nemzetgyűlésen a békesi kerületet képviselte. Jelenleg a *Mai Nap* főszerkesztője és tulajdonosa. Kitűnő hírlapírói munkássága mellett szépirodalommal is foglalkozik.

Szakács József, ügyvéd, szül. Kecskemét, 1879 okt. 14. A budapesti és kolozsvári egyetemeken folytatta jogi tanulmányait és 1901. a kolozsvári egyetemen a jog- és ál-

lamtudományok doktorává avatták. Miután 1907. letette az ügyvédi vizsgát, Szegeden kezdett ügyvédi gyakorlatot. 1910. az Őrgróf Pallavicini család mindszentányási hitbizományának ügyésze lett. A proletárdiktatura idején rendkívül élénk tevékenységet fejtett ki a szegedi ellenforradalmi mozgalmakban. Sz. alapította meg hatalmagával Szegeden az ABC-t (Antibolsevista Comité). A Nemzeti Hadsereg toborzóbizottságának alelnöke volt. 1922. egypárti programmal a mindszenti választókerület küldte a nemzetgyűlésbe.

Szakáts István (szenterzsébeti), tvszéki elnök, szül. Brád, 1872 márc. 20. Középiskoláit Szászvároson, egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint közigazgatási gyakornok közszolgálatba lépett és 1897. bírói vizsgát tett. 1898. Körösbányán bíróná neveztek ki, ahol 1909-ig működött. 1909. Algyógyon, majd Petrozcsényban vezető járásbíró lett, később Kecskemétre került, ahol 1926-ig, mint a járásbíró elnöke működött és azóta mint a kecskeméti tvszék elnöke fejt ki értékes tevékenységet. A II. o. polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki.

Szakolczay Lajos, kúriai bíró, tvszéki elnök, szül. Arad, 1868 febr. 7. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem hallgatója lett. 1897. bírói vizsgát tett Bpsten. Működését az aradi járásbírósnál, mint joggyakornok kezdte meg. 1893. aljegyzővé neveztek ki, 1898. a battonyai bírósághoz aljárásbíróvá neveztek ki. 1901. az aradi ügyészség alügyészévé léptették elő, 1905. az ügyészség elnöki méltóságába emelkedett. 1914. a nyíregyházi törvényszék elnökévé neveztek ki. 1918. ismét Aradra került, mint a tvszék elnöke. A román megszállás miatt el kellett hagynia Erdélyt. 1921. a gyulai kir. törvényszék elnöki székét foglalta el és érdemei elismeréséül kúriai bírói címet kapott. Arad, Szabolcs, Csanád és Torontál vmegyék tvrv.-hat. bizottságának tagja volt. A polg. és katonai jubileumi emlékérem tulajdonosa.

Szalai Emil, ügyvéd, szül. Makó, 1874 nov. 5. Középiskolai és egyetemi tanulmányait a fővárosban végezte, ugyanitt szerzte jogtudori és ügyvédi oklevelét, majd a fővárosban ügyvédi irodát nyitott. A bpesti ügyvédtársadalom kimagasló alakja, kiváló jogász, a szerzői jog és a színpaddal összefüggő jogi kérdések egyik legalaposabb ismerője. A jogi szakirodalom terén jelentős munkásságot fejtett ki. Főbb művei: *Magyar szerzői jog, a berni unió és A szerzői jog a katonai büntetőtörvénykönyvben*. Szakcikkei különböző heti- és napilapokban jelennek meg. Egyidőben szépirodalommal is foglalkozott, több színművet fordított francia, német és spanyol nyelvből. A *Magyar Színpadi Szerzők* tb. ügyésze, a *Magyar Színigazgatók Szövetségének* jogtanácsosa, az *Orsz. Magyar. Iparegyesület* választmányi tagja és a

Magy. Iparjogvédelmi Egyesület szerzői jogi szakosztályának társelnöke.

Szalay Károly, polg. isk. igazg., szül. Kecskemét, 1871 nov. 21. Középiskoláit Kecskeméten, a teológiát Nyitrán és egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte. Eleinte különböző vidéki városokban, a kegyes tanítótrend kötelékében tanároskodott. 1905. a rendből kilépve Sopronban és Pákosपालतán tanított. 1913. az újonnan felállított községi polg. isk. igazgatójává választották. A kommun alatt elmozdították állásából. Élénk részt vett Rákospalota társadalmi életében mint a Keresztényszocialista Párt elnöke; a pudapesti polg. isk. tanárok alelnöke, a Petőfi Társaság tagja. Cikkei a *Nép* c. napilapban jelentek meg.

Szalay László (zalai), író, szül. 1879. Novelláit a különböző napilapok közlik. *Szuhay novellák* c. kötetével tűnt fel. Önálló művei: *Ez a föld, Mihály bácsi, Szép város Jeruzsálem, Színház, Mirabeau, A tatárjárás*. Írásai jóízűen magyarsak és erős megjelenítő erővel elevenítik meg a magyar Alföld életét. A *zsidó nők története* c. kötetével nagy feltűnést keltett. A talmudtudomány jeles ismerője.

Szalay Sándor, ügyvéd, városi főügyész, szül. Salgótarján, 1881 márc. 8. Középiskoláit Losoncon, az egyetemet Budapesten végezte. Jogi és államtudományi oklevelét nyert. Az ügyvédi vizsga letétele után ügyvédi irodát nyitott Újpesten. A háborúban katonai érdemkeresztet, Signum Laudiszt, bronz vitézségi érmet, sebesülési érmet és Károly-csapatkeresztet kapott. 1912. az Újpesti Függetlenségi Párt elnökévé, 1925. városi főügyésszé választották. Egyháztanácsos és számos egyesület vezetőségében foglalt helyet.

Szalvendy Ödön, ügyvéd, szül. Karancseszki, 1885. Középiskoláit Losoncon, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1910. diplomát nyert és 1911. Salgótarjánban ügyvédi irodát nyitott. A háborúban mint tart. főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és 3 Signum Laudist, a III. o. hadiérdemkeresztet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. A *Salgótarjáni Takarékpénztár* ügyésze.

Számord Ignác, áldozópap, író, szül. Tapsony, 1857 aug. 25. Középiskoláit és teológiai tanulmányait Esztergomban végezte. 1880. pappá szentelték. Eleinte különböző vidéki városokban, majd Esztergomban lelkészkedett és 1892. ugyanott kisdiedővönképzőintézeti igazgató lett. 1902. pápai tb. káplánná neveztek ki. Az egyházi irodalom terén széleskörű tevékenységet fejt ki. Pedagógiai és egyházi értekezései különböző folyóiratokban jelennek meg. Önálló művei: *Az esztergomi Szt. Anna-templom története, Kicsinyek áhitata, Énekfűzér, Kisdiednevelés és módszertan* c. munkája pályadíjat nyert. 1916—1926. a főegyházmegye helyettes főtanfelügyelője volt. Városi képv.-testületi és

megyei törv.-hat biz. tag. A Kath. Tanügyi Tanács tagja. 1921 óta c. kanonok, az Eccl. et pontif. pápai kütüntetés tulajdonosa.

Szandtner Pál, egy. nyilv. r. tanár, szül. Dunaföldvárton, 1884 dec. 4-én. Középiszkolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint a politikai tudományok doktorává történt felavatása után a vallás- és közoktatásügyi minisztérium tisztviselője lett. 1911. a nagyváradai jogakadémia közjogi és politikai tanszékét nyerte el. 1915. egyetemi magántanári képesítést nyert. 1917. a kolozsvári egyetemre a magy. közjog nyilv. r. tanárává nevezték ki. 1919. a külügyminisztérium Békeelőkészítő Irodájának, illetve az Orsz. Menekültügyi Hivatalnak kebelében működött és mint ilyen a kolozsvári egyetem újjászervezése, valamint a menekült magyar főiskolai ifjúság érdekében fejtett ki értékes tevékenységet. Tanszékét az új székhelyére, Szegedre telepített kolozsvári egyetemen is megtartotta s egyben a Főiskolai Tanulmányi és Pályaválasztási Tájékoztató Intézet vezetésével is megbízták. 1928. a bpesti tud. egyetem politikai tanszékére hívták meg. A Szt. István-akadémia r. tagja. Volt felsőházi tag. Főbb munkái: *Az államcél elméletei* (1911). *Az alattvalói engedelmesség problémája* (1914). *A jog- és államtudományi továbbképzés jövő szervezése* (1916). *A magyar főiskolai ifjúság válsága* (1927).

Szántó Endre, r.-t. vezérigazgató, szül. Nagymihály, 1894 júl. 7. Középiszkolai tanulmányait Miskolcon végezte, majd Európa és Amerika különböző városaiban folytatott tanulmányokat. Mint a *Hajós és Szántó Elektromos gyár r.-t.* vezérigazgatója, a községek villamosítása körül fejt ki hasznos tevékenységet. 1923. megalapította az *Agrolux r.-t.*-ot, amely a községek és vármegyék villamosításával foglalkozik. Veszprém vármegye villamosításának előkészítő munkálatait a közelmúltban fejezte be. A H. Sz. r.-t.-nak Jugoszláviában és Romániában saját vállalatai vannak.

Szántó Gergely, szobrászművész, szül. Velence (Fehér m.), 1886 dec. 6. Iskoláit Bpsten és Drezdában végezte. Szobrásznak készült, majd festő lett. Grafikával is foglalkozott. A háború után visszatért a szobrászathoz. 1913. évben az okmánybélyeg-pályázaton első és második díjat nyert. *Magyar Pantheon* címen éremсорozatot készített neves magyar írókról. A Jókai síremlékpályázaton, a *Federation Aeronautique International* nemzetközi díjérem pályázatán díjat nyert. Philadelphiában aranyérmet kapott. 1925-i fémpénz-pályázaton 3 díjat és 1929-in 1 díjat nyert. Számos közéleti nagyság portróját mintázta meg. Igen sok külföldi kiállításon vett részt. Műveinek nagy részét bpesti és vidéki múzeumok vásárolták meg. Tagja a Képzőművészek Egyesületének és a Munkácsi Céhnek.

Szántó Menyhért, ny. h. államtitkár, szül. Kalocsa, 1860 nov. 1. Középiszkolai, gazdasági akadémiai és egyetemi tanulmányainak befejezése után, 1883. a gödöllői kir. uradalom szolgálatába lépett, majd a földművelésügyi minisztériumba helyezték. 1904. miniszteri osztálytanácsossá lépett elő. 1906. a *Társadalmi Múzeum* igazgatója lett. 1917. min. tanácsossá nevezték ki. 1925. h. államtitkári rangra emelkedett, nyugdíjba vonult és az *Élet és Egészség* c. folyóirat felelős szerkesztői teendőit vállalta el. Irodalmi téren sokirányú és terjedelmes munkásságot fejtett ki. Önálló művei: *Szövetkezés, Az állam és társadalom feladata a munkásvédelem terén, Küzdelem a betegségek ellen, Köztárházak, A Társadalmi Múzeum feladata, Népszerű előadások vezérfonala.*

Szánthó Mihály, zeneszerző, szül. Világoson, 1896. Középiszkoláit és zenei tanulmányait Aradon és Wienben végezte. Rosée tanítványa volt. Szerzeményei nagy része még akadémikus korában jelent meg, melyekkel őszinte sikert aratott. Ismertebb művei: *Mit susog a fehér akác.* 3 felvonásos operett. *A felség csókjá* és *A kölcsönkért feleség,* 3 felvonásos daljáték.

Szántó Samu, városi tanácsnok, szül. Nemesszalók (Veszpém m.), 1882 aug. 3. Középiszkoláit és a jegyzői tanfolyamot Budapesten végezte. 1905 óta Pesterzsébet szolgálatában áll. Mint jegyző tevékeny részt vett a várossá való átalakulás munkálataiban. 1923. pénzügyi tanácsnokká választották. A kommun alatt elmozdították állásból, majd visszahelyeztetve, a város zilált pénzügyi viszonyainak rendbehozatalával szerzett érdemeket.

Szapár József, kir. főügyész, szül. Eger, 1868 ápr. 14. Középiszkoláit és jogi tanulmányait szülővárosában végezte, jogi doktorátust Kolozsvárott nyert. 1892. az egri tvszék joggyakornoka lett és 1899. az ügyészi pályára lépett. 1906. szabadkai, majd szegedi kir. ügyész lett és mint ilyen a dr. Nagy György elleni, u. n. köztársasági perekben a közzéadót képviselte. 1914. pécsi kir. főügyész helyettesévé nevezték ki. 1916–1920. Pozsonyban működött, majd a bpesti kir. főügyészségen nyert beosztást. 1921 óta Pécs kir. főügyésze. A pécsi Erzsébet egyetemen a jogtudományi államvizsgáló bizottság külltagja. 1896. *Szirmok* címen verseskötete jelent meg.

Szapáry Frigyes (gróf), ny. nagykövet, szül. Bpest, 1869 nov. 5. Középiszkoláit és az egyetemet Bécsben végezte. 1901. a diplomáciai pályára lépett és a római quirináli nagykövetséghez kapott beosztást. 1903. Berlinbe került, mint követségi titkár Szögyén-Marich László gróf akkori nagykövet mellé. 1907. visszarendelték Bécsbe és gróf Aerenthal külügyminiszter mellett, mint kabinettfőnökhelyettes teljesített szolgálatot. 1910. mint kabinettfőnök, az elnöki osztály

vezetője lett, majd gróf Berchtold külügyminiszter hivatalbalépése alkalmával politikai osztályfőnök lett. Ugyanebben az évben lett v. b. t. 1913. szeptemberi nagykövetté nevezték ki és ott 1914. aug. 6-án a monarchia hadüzenetét Sz. nyújtotta át az orosz kormánynak. A háború alatt a közös külügyminisztériumban működött. Az utolsó közös külügyminiszternek, gr. Andrássy Gyulának távozásakor mondott le.

Szapáry György (gróf), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Bpest, 1865 márc. 27. Tanulmányainak befejezése után jásznagykunszolnokmegyei kiterjedt birtokainak kezelését vette át. Örökös jogon tagja volt a régi főrendiháznak. Egyidőben, mint Jásznagykunszolnok m. főispánja működött. A kommun alatt letartóztatták és a román megszállás idejében is sok zaklatásnak volt kitéve hazafias magatartásáért. Megyéjében sokat fáradozott a társadalmi béke helyreállítása érdekében és értékes munkásságot fejtett ki a vm. mezőgazdasági életének fellendítése terén. Vezető szerepe van a megyei gazdasági egyesületben, az állattenyésztés felvirágoztatásában és a mezőgazdasági kamara irányításában. Az új felsőházba az örökös jogú főrendi családok küldték be.

Szapáry István (gróf), földbirtokos, v. főrendiházi tag, szül. Abony, 1858 május 21. A pozsonyi hadapródiskola elvégzése után a cs. és kir. 7. huszárezredben, mint hadnagy teljesített katonai szolgálatot. 1884. megnősült és ezidőtől fogva birtokán gazdálkodik. Örökös jogon tagja volt a főrendiháznak és örökös tagja Pest megye törv. hat. bizottságának. Cs. és kir. kamarás.

Szapáry Lajos (gróf, muraszombati, szécsiszigeti és szápári), nagybirtokos, országgyűlési képviselő, szül. Abony, 1886. Középiskolai és gazdasági akadémiai tanulmányainak, valamint önkéntesi évének leszolgálása után jogtudori oklevelet szerzett. 1912. Pest vmegye kötelékében kezdte meg pályafutását. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. 1916. vm. aljegyző lett. 1921. nyugdíjba vonult. A második nemzetgyűlésbe az albertirsai kerület egységesnárti programmal küldte. A frankügy politikai hátterének megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság tagja volt. 1926. régi kerülete országgyűlési képviselőjévé választotta. Pest vmegye törv. hat. bizottságának tagja. Számos gazdasági és társadalmi egyesület kebelében tölt be vezető szerepet.

Szapáry László (gróf, muraszombati, szécsiszigeti és szápári), rendk. követ és meghatalmazott miniszter, szül. Pekárta, 1864 máj. 16. Tanulmányainak befejezése után, diplomáciai pályára lépett és mint követségi attasé, Londonban kezdte meg működését. 1892. Lovrinban, szabadelvűpárti programmal, képviselői mandátumot nyert. 1896. Muraszombat választotta képviselőjévé, majd Fiume kormányzójává ne-

vezték ki. 1898. belső titkos tanácsosi méltóságra emelkedett. 1903. elvi okokból lemondott a fiumei kormányzóságról és a főrendiházban közigazdasági kérdésekkel foglalkozott. 1922. a londoni m. kir. követség vezetését, mint rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vette át.

Szarka Lajos, tanítóképző-intézeti igazg. szül. Máramarossziget, 1875. Tanulmányainak befejezése után mint tanítóképzőintézeti tanár működött. 1909. Modoron igazgató lett és 1923 óta a pápai kir. áll. tanítóképző-intézetet vezeti. Értékes szakcikkei különböző lapokban jelentek meg.

Szarvas Ede, isk.-igazg., szül. Dévényben, 1881 nov. 18. Tanulmányait Budapesten és Pápan végezte. Eleinte vidéki városokban tanítóskodott, 1903-tól a kispesti áll. el. iskoláknál mint tanító működött. 1919. u. o. igazgató-gondnok lett. Résztvett a háborúban és szolgálataiért kitüntetésben részesült. Lelkes munkása a pedagógiai karnak, több tankönyvet írt és állandó cikkírója a szaklapoknak.

Szarvas Jenő, gyáros, szül. Tóváros, 1872 ápr. 28. Tatatóvároson 33 éve önálló gyár-iparos. A város közéletének tevékeny alakja. A megyei törv.-hat. bizottság, a községi képviselőtestület és a *Közgazdasági Takarékos* igazgatóságának tagja.

Szarvashy Imre, egyet. ny. r. tanár, felsőházi tag, szül. Bpest, 1872. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti műegyetem vegyész és a bpesti tud. egyetem bölcsészeti karának hallgatója volt. 1894. vegyész tudori oklevelet nyert. 1896. a bölcsészeti doktorátust is megszerezte. Működését, mint a bpesti műegyetem tanársegéde kezdte meg. 1897. hosszabb európai körutazott. 1899. hazatérése után műegyet. adjunktus lett. 1900. m.-tanári képesítést nyert. 1902. a kémiai tanszék nyilv. rendkívüli tanárává, 1905. a műegyetem kémiai tanszékének ny. r. tanárává nevezték ki. 1910. a Magy. Tud. Akadémia lev. tagjává választotta. 1922. pedig az akadémia r. tagjai sorába került. Szakirodalmi működése az elektrokémia és a vegyészeti ipar más ágazatain, különösen kiváló. Tanulmányait több idegen nyelvre lefordították. Összekötöttét tart fenn a külföldi tudományos körökkel, amelyekben elsőrangú hírnévként örvend. A *Szent István-Akadémia* tagja. Felsőházi tagja a kir. József műegyetem választotta.

Szász Alfréd, kir. főbakteriológus, főisk. tanár, szül. Pécs, 1877 szept. 15. Középiskoláit Pécsen, majd Bpsten, főiskolai tanulmányait Bpsten végezte. 1903. állatorvosi oklevelet nyert. Működését az áll. bakteriológiai intézetnél kezdte meg, mint tanársegéd, előbb Preisz Hugó, majd Aujeszký Aladár mellett. 1907. állatorvosi doktori címet nyert a bpesti Állatorvosi Főiskolán. Megszervezte az *Áll. Ojtóanyagtermelő Intézetet*, amelynek igazgatója lett. 1914-ben a

vezetője lett, majd gróf Berchtold külügyminiszter hivatalbalépése alkalmával politikai osztályfőnök lett. Ugyanebben az évben lett v. b. t. t. 1913. szeptérvári nagykövetté nevezték ki és ott 1914. aug. 6-án a monarchia hadüzenetét Sz. nyújtotta át az orosz kormánynak. A háború alatt a közös külügyminisztériumban működött. Az utolsó közös külügyminiszternek, gr. Andrássy Gyulának távozásakor mondott le.

Szapáry György (gróf), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Bpest, 1865 márc. 27. Tanulmányainak befejezése után jásznagykunszolnokmegyei kiterjedt birtokainak kezelését vette át. Örökös jogon tagja volt a régi főrendiháznak. Egidőben, mint Jásznagykunszolnok m. főispánja működött. A kommün alatt letartóztatták és a román megszállás idejében is sok zaklatásnak volt kitéve hazafias magatartásáért. Megyéjében sokat fáradozott a társadalmi béke helyreállítása érdekében és értékes munkásságot fejtett ki a vm. mezőgazdasági életének felendítése terén. Vezető szerepe van a megyei gazdasági egyesületben, az állattenyésztés felvirágoztatásában és a mezőgazdasági kamara irányításában. Az új felsőházba az örökös jogú főrendi családok küldték be.

Szapáry István (gróf), földbirtokos, v. főrendiházi tag, szül. Abony, 1858 május 21. A pozsonyi hadapródiskola elvégzése után a cs. és kir. 7. huszárezredben, mint hadnagy teljesített katonai szolgálatot. 1884. megnősült és ezidőtől fogva birtokán gazdálkodik. Örökös jogon tagja volt a főrendiháznak és örökös tagja Pest megye törv.-hat. bizottságának. Cs. és kir. kamarás.

Szapáry Lajos (gróf, muraszombati, szécsiszigeti és szápári), nagybirtokos, országgyűlési képviselő, szül. Abony, 1886. Középiskolai és gazdasági akadémiai tanulmányainak, valamint önkéntesi évének leszolgálása után jogtudori oklevelet szerzett. 1912. Pest vmegye kötelékében kezdte meg pályafutását. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. 1916. vm. aljegyző lett. 1921. nyugdíjba vonult. A második nemzetgyűlésbe az albertirsai kerület egységespárti programmal küldte. A frankügy politikai hátterének megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság tagja volt. 1926. régi kerülete országgyűlési képviselőjévé választotta. Pest vmegyei törv.-hat. bizottságának tagja. Számos gazdasági és társadalmi egyesület kebelében tölt be vezető szerepet.

Szapáry László (gróf, muraszombati, szécsiszigeti és szápári), rendk. követ és meghatalmazott miniszter, szül. Pékárta, 1864 máj. 16. Tanulmányainak befejezése után, diplomáciai pályára lépett és mint követségi attasé, Londonban kezdte meg működését. 1892. Lovrinban, szabadelvűpárti programmal, képviselői mandátumot nyert. 1896. Muraszombat választotta képviselőjévé, majd Fiume kormányzójává ne-

vezték ki. 1898. belső titkos tanácsosi méltóságra emelkedett. 1903. elvi okokból lemondott a fiumei kormányzóságról és a főrendiházban közgazdasági kérdésekkel foglalkozott. 1922. a londoni m. kir. követ-ség vezetését, mint rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vette át.

Szarka Lajos, tanítóképző-intézeti igazg. szül. Máramarossziget, 1875. Tanulmányainak befejezése után mint tanítóképzőintézeti tanár működött. 1909. Modoron igazgató lett és 1923 óta a pápai kir. áll. tanítóképző-intézetet vezeti. Értékes szakcikkei különböző lapokban jelentek meg.

Szarvas Ede, isk.-igazg., szül. Dévényben, 1881 nov. 18. Tanulmányait Budapesten és Pápán végezte. Eleinte vidéki városokban tanítókodott, 1903-tól a kispesti áll. el. iskoláknál mint tanító működött. 1919. u. o. igazgató-gondnok lett. Résztvett a háborúban és szolgálataiért kitüntetésben részesült. Lelkes munkása a pedagógiai karnak, több tankönyvet írt és állandó cikkírója a szaklapoknak.

Szarvas Jenő, gyáros, szül. Tóváros, 1872 ápr. 28. Tatatóvároson 33 éve önálló gyár-iparos. A város közeletének tevékeny alakja. A megyei törv.-hat. bizottság, a községi képviselőtestület és a *Közgazdasági Takaréki* igazgatóságának tagja.

Szarvasy Imre, egyet. ny. r. tanár, felsőházi tag, szül. Bpest, 1872. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti műegyetem vegyész és a bpesti tud. egyetem bölcsészeti karának hallgatója volt. 1894. vegyész tudori oklevelet nyert. 1896. a bölcsészeti doktorátust is megszerezte. Működését, mint a bpesti műegyetem tanársegédje kezdte meg. 1897. hosszabb európai körutat tett. 1899. hazatérése után műegyet. adjunktus lett. 1900. m.-tanári képesítést nyert. 1902. a kémiai tanszék nyilv. rendkívüli tanárává, 1905. a műegyetem kémiai tanszékének ny. r. tanárává nevezték ki. 1910. a Magy. Tud. Akadémia lev. tagjává választotta. 1922. pedig az akadémia r. tagjai sorába került. Szakirodalmi működése az elektrokémia és a vegyészeti ipar más ágazatain, különösen kiváló. Tanulmányait több idegen nyelvre lefordították. Összekötöttét tart fenn a külföldi tudományos körökkel, amelyekben elsőrangú hírnévnek örvend. A *Szent István-Akadémia* tagja. Felsőházi taggá a kir. József műegyetem választotta.

Szász Alfréd, kir. főbakteriológus, főisk. tanár, szül. Pécs, 1877 szept. 15. Középiskolait Pécsen, majd Bpsten, főiskolai tanulmányait Bpsten végezte. 1903. állatorvosi oklevelet nyert. Működését az áll. bakteriológiai intézetnél kezdte meg, mint tanársegéd, előbb Preisz Hugó, majd Aujeszky Aladár mellett. 1907. állatorvosi doktori címet nyert a bpesti Állatorvosi Főiskolán. Megszervezte az *Áll. Ojtóanyagtermelő Intézetet*, amelynek igazgatója lett. 1914-ben a

védő- és gyógyítóoltások m.-tanárává képe-sítették a bpesti m. kir. állatorvosi főiskolán, ahol e tárgynak ma is előadója. Mint az Áll. Ojtóanyagtermelő Intézet igazgatója, 1922-ben nyugdíjba vonult. Azóta saját bakteriológiai és ojtóanyagtermelő intézetében folytatja tudományos munkálkodását. A II. o. polg. hadiérdemkereszt tulajdonosa. Szakirodalmi tevékenysége közismert. Bakteriológiai szakcikkeit különböző bel- és külföldi szaklapok közlik. *Baktériumok és baktériumtermékek, mint védő- és gyógyítóanyagok* c. munkája 1912. jelent meg.

Szász Ernő, r.-t. vezérigazg., szül. Szaja (Torontál m.), 1881 jún. 9. Tanulmányainak befejezése után a szegedi *Kenderfonónál* kezdte pályafutását, majd a *Hungária Kenderfonógyár* igazgatója volt. A vállalat fuziója után a *Magyar Kender, Len és Jutagyár r.-t.* vezérigazgatója lett. Értékes működésének elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki.

Szász Gyula, r.-t. igazg., szül. Nagyvárad, 1875. Tanulmányait Bécsben végezte, majd a bankpályára lépett. Később *Kölcsönös Tűzkár* és *Janus* biztosító intézet szolgálatába lépett, ahol már 31 éve dolgozik és a magyarországi intézet igazgatója lett. A háborúban mint százados vett részt. A biztosítási szakirodalom terén élénk munkásságot fejt ki.

Szász Károly (legifjabb), fró, v. b. t. t. miniszteri tanácsos, a *Budapesti Közlöny* szerkesztője, szül. Szabadszálláson, 1865 nov. 11. Középiskolái után a bpesti tud. egyetemen végezte a jogot és doktori oklevelet szerzett. Utána nagyobb külföldi tanulmányutakat tett. 1888. lépett a közoktatásügyi minisztérium szolgálatába. Az évek során miniszteri tanácsossá lépett elő. 1910. az enyingi kerület munkapárti programmal képviselőjévé választotta. A parlamentnek jegyzője, majd 1913. alelnöke, 1917. elnöke lett. A prollárdiktatúra alatt túszként letartóztaták. 1919. a *Budapesti Hírlap* kötelékébe lépett. Sz.-nak termékeny és értékes irodalmi multja van. Önálló munkái: *Balogh hadnagy története* (1899), *Versek* (1908), *Tisza István élet- és jellemrajza* (1920), *Várszínházi emlékek* (1921), *Emlékezés a vörös uralomra* (1922), *Emlékek* (1925), *Színésznők* (1926), *A szabadszállás pap leánya*. (Verses regény, 1927). *Képek és történetek* (1928). Színrekerült darabjai: *A múzsa* (1892), *Nemzeti Színház*, *Katolnai úr házasodik* (1894), *Nemzeti Színház*, *Kántorné* (1907), *Nemz. Színház*, *A botrány* c. vígjátékával elnyerte a M. Tud. Akadémia Teleki-díját (1897). Sz. a M. Tud. Akadémia levelező tagja és a Kisfaludy Társaság rendes tagja. Utóbbinak néhány éven át titkára volt. A *8 Órai Újság* színbírája, az Irodalomtörténeti Társaság alelnöke. Több éven át tagja volt az Országos Színművészeti Tanácsnak.

Szász Kornél, a B. H. É. V. h. igazgatója, szül. Kosárfalva, 1885 dec. 24. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti Műegyetemen mérnöki tanulmányokat folytatott, majd a B. H. É. V. szolgálatába lépett, ahol mint mérnök, majd mint főmérnök és műszaki főtanácsos működött. Értékes tevékenységét a H. É. V. építkezéseinek és fejlesztésének szolgálatában fejté ki.

Szász Ottó földbirtokos, szül. Baja, 1879. Középiskoláit Bpsten. a gazd. akadémiát Magyaróváron végezte. Ezután gazdasági gyakornok volt. A megszállás alatt, hazafias magatartásáért a szerbek letartóztatták. A bajai th. biz. és a *Duna-Tiszaközi Mezőgazd. Kamara* tagja.

Szász Ödön, nagykereskedő, szül. Bpest, 1885 dec. 2. Iskoláinak befejezése után külföldön folytatta tanulmányait és mint munkás különböző textilgyárakban működött. Hazatérve, 20 éves korában, atyjának, Schwarcz Lajosnak üzetletét vette át és negyedszázados eredményes munkásság után cégét hatalmasan felvirágoztatta. Nevéhez fűződik a *Szabó-Otthon* megteremtése. Megindította a *Szabó-Otthon* c. szakfolyóiratot és áldozatkészségével sokat tett a szabóiparosság szociális helyzetének javítása érdekében.

Szász Rudolf, ügyv. igazg., szül. Borsic, 1890 szept. 28. A Keresk. Akadémia elvégzése után, 1912. a zsákszakmában önállósította magát. Cégét 1922. részvénytársasággá alakította át, amelynek azóta ügyv. igazgatója. A zsákszakmában elismert szaktekin-tély. A *Zsák- és Ponyvakereskedők Egyesü-le*tének elnöke. Az *Omke* és a *Kereskedelmi Csarnok* választmányi tagja, az *Okisz* igazgatóságának, a *Schlesinger és Tsa Zsákkeresk. r.-t.* igazgatóságának és az O. T. I. választmá-nyának tagja.

Szaszovszky László, főorvos, szül. Bpest, 1879 máj. 26. Tanulmányait Bpsten végezte és orvosná avatták. Hosszabb külföldi tanulmányutat tett. 1914. betegsége dacára bevonult és 49 hónapot töltött a fronton, mint ezredorvos. 6 éven át a magyar Vöröskereszt négyógyászati alorvosa volt, 3 évig a II. sz. (Jendrassik-féle) belklinikán működött. 1910. a Ferenc József-kórház főorvosi hivatalának szaksegédjévé hívták meg. 1921 óta a M. B. I. vezető-főorvosa. Orvosi és egyéb társ. egyesületekben számos népies és tudományos előadást tartott. A *Dunajobbparti orvostársaság* elnöke, az *Országos Közegészségügyi Egyesület*, a Munkaképtelen Orvosok Segélyegylete választmányának tagja.

Szászy Béla (szászi), államtitkár, szül. Pécsmegyeren, 1865 nov. 26. Középiskoláit a váci piarista gimnáziumban és a bpesti ref. főgimnáziumban, jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. Utána 3 éven át a kecskeméti jogakadémia tanára volt. Innen bírói szolgálatba lépett, majd az igazságügyminisztériumba rendelték, hol

1913. már miniszteri tanácsossá lett. 1918. h. államtitkárrá és ez évben államtitkárrá nevezték ki. A kommunizmus bukása után 1919. rövid ideig igazságügyminiszter volt, azután megint elfoglalta államtitkári állását. 1924. miniszteri rangosztályba sorolták. Hosszú szolgálata alatt főként törvény-előkészítő munkásságot fejt ki és éveken át volt ezen osztály vezetője. — Nagyrészt az ő nevéhez fűződik a házassági törvénynek és végrehajtási rendeleteinek, a büntető novellának, a rendőri büntető eljárásnak és a polgári törvénykönyv javaslatának előkészítő munkálata. Sz. alkotása az alkotmányosság helyreállításáról szóló 1920. évi I. t.-c. is. A polgári törvénykönyv javaslatnak szerkesztő bizottsága élén végzett érdemes munkájáért 1928. az elsőosztályú magyar érdemkereszttel tüntették ki. A jogi irodalom terén rendkívül termékeny munkásságot fejt ki, számos cikket és tanulmányt írt a legkülönbözőbb szaklapokba. Az egyházi életben is vezető szerepet visz. Póttagja a református zsinatnak, egyházkerületi és egyházmegyei tanácsbíró, valamint a budapesti református egyház gondnoka. A magyar jogászvilág egyik legtekintélyesebb személyisége. Elnöke a Magyar Jogászegyletnek.

Szászy István (szászi), tvszéki bírós. szül. Bpest, 1899. dec. 1. Jogi tanulmányainak befejezése után summa cum laude jogi doktorrá avatták. 1922. a francia kormány ösztöndíjával Párisban folytatott jogi tanulmányokat és 1924. kitanúó eredménnyel elvégezte az Ecole des Sciences Politiques diplomáciai szakosztályát. Magyarországra visszatérve, ugyancsak 1924. a külügyminisztérium szolgálatába lépett, és 1925. a diplomáciai vizsgát, majd 1926. az egységes bírói és ügyvédi vizsgát tette le. 1926. az igazságügyminisztériumba rendelték szolgálatára, ahol a nemzetközi osztályon törvényszéki bírói rangban működik. Művei: *Az utolsó ötven év diplomáciai története* (1924); *Les finances des états européens depuis la guerre* (Páris, 1925); *Az államok közötti utódlás elmélete* (Budapest, 1928); *A szerződő felek jogszabályválasztó joga a nemzetközi kötelmi jogban* (Budapest, 1929).

Szathmáry István, iparművész, szül. Debrecen, 1896. aug. 20. Középiskoláit szülővárosában, a Képzőművészeti Főiskolát Budapesten végezte, majd a miskolci művésztelepen képezte magát tovább. 1921. kinevezték a Székesfővárosi Iparrajziskola grafikai tanárává. Az *Iparművészek Testületének* és a *Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesületének* titkárává választották. Számos plakátpályázaton vett részt sikeres eredménnyel és úgy a székesfővárosnak, mint az *Iparművészeti Társulatnak* több díját nyerte el. Kiváló illusztrátor és ismert oklevéltervező. Több szakmunkát írt. A *Kis ötvös*, *Kis könyvkötő*, *Játékkészítés* c. munkái közismertek. 1929-

ben a római Coll. Hungaricumban állami ösztöndíjat nyert.

Szathmáry László, szolnoki kir. közjegyző, szül. Szaniszló. Gimnáziumi tanulmányait Nagykarolyban és Szolnokon végezte. Nagyváradon és Budapesten hallgatót jogot és 1913. jogtudori oklevelet nyert. Pályáját, mint közjegyzőjelölt Szolnokon kezdte. 1910. ügyvédi vizsgát tett, majd mint közjegyzőhelyettes Nagyváradon és Szolnokon működött. Résztvett a háborúban. 1921. Szolnokon kir. közjegyzőnek nevezték ki. Sz. tevékeny működést fejt ki, mint Szolnok vármegye törv.-hat. biz. tag és mint Szolnok r. t. város képviselőtestületi tagja.

Szathmári Mór, publicista, szül. Józsefházán, 1856. Középiskoláit Szatmáron és Nagyváradon, a jogot a nagyváradi jogakadémiaán végezte. Ú. o. kezdte hírlapírói működését. 1881. került a fővárosba. Több nagy politikai lap munkatársa és szerkesztője volt. 1901—1910-ig a margittai kerület képviselője volt. Parlamenti szereplése alatt főként közjogi és munkásügyi kérdésekkel foglalkozott. Előadója volt az első nagyobb szociális reformjavaslatnak, a munkások betegsége és baleset ellen való biztosításának parlamenti előadójaként szerepelt. Sz. egyik alapítója a Magyar Újságírók Egyesületének, mely örökös tiszteletbeli tagjává választotta. Széleskörű irodalmi tevékenységet fejtett ki. Főbb művei: *Közigazgatási reform* (1892), *Polgári házasság* (1894), *Sütyedő társadalom* (1896), *Kossuth Ferenc válogatott beszédei* (1904), *Közeledési Evkönyv* (1906—1915), *Húszesztendő parlamenti viharai 1880—1900* (1927).

Szathmáry Róbert, államr. detektívfelügyelő, a detektív-testület egyik bizalmi csoportjának a vezetője, szül. Bpest, 1891. máj. 28. Középiskolai és főiskolai jogi tanulmányait Bpsten végezte. 1917. január havában lépett a rendőri pályára. 1920. június hóban detektívfelügyelővé nevezték ki. Mindvégig a főkapitányságon teljesített szolgálatot, elismert szaktekintély bank és tőzsdei visszaélések és pénzhamisítási bűnügyek kinyomozásában. A D. A. C. elnöke. Irodalmi munkássága: *A detektív munkája*; jelenleg sajtó alatt vannak: *A kommunizmus terroristáinak bűncselekményei* és *Detektívtörténetek* c. munkái. Ezenkívül több rendőri szaklapnak és fővárosi napilapnak állandó cikkírója és a *Magyar Detektív* munkatársa.

Szatmáry Sándor, lanszerkesztő, sz. l. Berhida, 1878. ápr. 21. Egyet. tanulmányainak befejezése után közszolgálatba lépett. Mint postatakarékpénztári főtanácsos vonult nyugalmába. Résztvett a háborúban és a III. oszt. katonai érdemkereszttel, az ezüst- és bronz Signum Laudisszal, a II. o. vaskereszttel, a Károly-csapatkereszttel és a sebesülési éremmel tüntették ki. 3 évtizede foglalkozik újságírással és 20 éve szerkesztője a *Magyar*

Kereskedelem és Pénzügy c. közgazdasági hetilapnak. Lapjában és a napilapokban megjelenő értékes közgazdasági cikkein kívül számos szakkönyvnek szerzője.

Szatmári Tibor, zongoraművész, szül. Bpest, 1894 szept. 23. Középiskoláit és zene-művészeti tanuimányait Bpsten végezte, a Zeneművészeti Főiskolán Szendy Árpád tanítványa volt. Mint tartalékos főhadnagy végigküzdötte a háborút és a II. oszt. érdemkeresztet, a Signum Laudist, az arany érdemkeresztet, az ezüst vitézségi érmet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. Első koncertjét 1920. adta és azóta Európa minden nagyobb városában hangversenyezett. Külföldön Bartók és Kodály műveinek bemutatásával nagy sikert ért el. A *Zene-pedagógiai Egyesületnek* igazgatósági tagja.

Szathmár Tihamér (erdőszádi), volt kormánybiztos főispán, szül. Hódmezővásárhely, 1869 márc. 1. Tanulmányainak befejezése után, 1889. Hódmezővásárhely város kötelékében kezdte meg pályafutását és fokozatos előléptetések után mint rendőr-főkapitány vonult nyugalomba. A forradalom kitörésekor Bpstre menekült és a belügyminisztériumban fejtett ki tevékenységet. Később Észak-Magyarország kormánybiztosa mellé osztották be. A kommunizmus alatt Szegeden a szegedi kormány népjóléti minisztériumában működött. 1919. Hódmezővásárhely kormánybiztos főispánja lett. 1920. felmentették állásából. Szépirodalmi téren is sikeresen működött, több egyfelvonásosa került színrre, apróbb írásait pedig a napilapok közölték.

Széchényi Aladár (gróf, sárvárfelsővidéki) nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Bécs, 1862 febr. 15. Középiskolai, valamint jogi tanulmányainak befejezése után birtokának kezelését vette át. 1887. a nagyatádi kerület szabadelpárti programmal a képviselőházba küldötte, ahol korjegyzői tiszteletet töltött be. 1896. a vágvecsei kerület választotta képviselővé. 1901. a főrendiház tagja lett. 1916. Somogy megye főispánjává nevezték ki, majd Baranya, Tolna, Somogy megyék és Pécs város közzelemezési kormánybiztosa lett. A forradalom kitörésekor megvált állásától és birtokára vonult vissza. Irodalmi téren is tevékenységet fejt ki. *Népesedés és nemzeti nagyság* címen nagyobb értekezése az egyke-rendszer káros hatását mutatja be.

Széchényi Andor Pál (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Oroszvár, 1864. jún. 13. Tanulmányainak befejezése után birtokainak kezelését vette át. 1906. a főrendiház tagjai sorába hívta meg. Erdemeiért cs. és kir. kamarási címet kapott. A társadalmi életben előkelő szerepet töltött be. A felsőház tagja.

Széchényi Bertalan (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Sopron, 1866. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint gazdászokleve-

lének elnyerése után, hosszabb világgörül utat tett. 1893. a főrendiház tagjai sorába került, ahol előbb mint jegyző, majd mint elnök működött. A felsőházba az örökös-jogú családok küldték, ahol alelnökké választották. Közgazdasági, közjólétkonysági és kulturális téren kifejtett tevékenységéért cs. és kir. kamarási, valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot és még számos kitüntetést nyert. A társadalmi béke érdekében értékes tevékenységet fejtett ki. E célra 1922. nagyobb adományt is ajánlott fel.

Széchényi Dénes (gróf), rendk. követ és meghatalmazott miniszter, volt főrendiházi tag, szül. 1866 dec. 1. Tanulmányainak befejezése után diplomáciai pályára lépett és a drezdai követségnél mint követségi titkár kezdte meg működését. Teljesített szolgálatot Szentpéterváron, Athénben és Brüsszelben is. 1904. követségi tanácsossá lépett elő és Berlinbe helyezték. 1907. rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterré nevezték ki. 1908—1917. Dániában és Norvégiában képviselte az Osztrák-Magyar Monarchiát.

Széchényi Domokos (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirt., felsőházi tag, szül. Gyöng, 1871 ápr. 10. Tanulmányainak befejezése után nagydorogi birtokának kezelését vette át. 1902. cs. és kir. kamarási méltóságot kapott. 1914. főrendiházi tag lett. 1916. a *Nádor-csatorna Társulat* alelnöki székébe került. Számos előkelő társadalmi egyesület tagja. Megyéje közéletében kimagasló szerepet töltött be.

Széchényi Emil (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. 1865. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, majd birtokai kezelését vette át. Hosszú ideig állott mint főispán Sopron megye és Sopron város élén. 1905. Sopron város pártontkívvüli programmal országgyűl. képviselőjévé választotta. Később Esztergom város mandátumát nyerte el, majd a főrendiházban fejtett ki közérdekű munkásságot. Cs. és kir. kamarás. Az Orsz. Ipar-tanács volt tagja és több ármentesítő társaság elnöke.

Széchényi Frigyes (gróf, sárvárfelsővidéki), földbirtokos, v. főrendiházi tag, szül. 1875 okt. 30. Tanulmányainak befejezése után a 11. huszárezrednél szolgált, mint önkéntes, majd visszavonult somogytárnócai birtokára és ott gazdálkodik ma is. Cs. és kir. kamarás. A főrendiház v. tagja.

Széchényi Géza (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirtokos, a felsőház póttagja, szül. Horpács, 1860 márc. 14. Tanulmányainak befejezése után hosszú ideig tartó világgörül utat tett. 1884. a főrendiház tagjai sorába került. 1887. cs. és kir. kamarási címet nyert. A hazai állattenyésztés érdekében értékes munkásságot fejtett ki. Számos ipari és keresk. vállalatban van érdekeltége. A

Somogy megyei Lótenyésztési Bizottság elnöke. Az örökösjogi családok választották felsőházi póttaggá.

Széchenyi László (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirtokos, rendk. követ és meghatalmazott miniszter, szül. Horpács, 1879 febr. 18. Tanulmányainak befejezése után gazdasági kezelését vette át. 1904. főrendiházi tag lett. 1908. New-Yorkban feleségül vette Wanderbilt, híres amerikai milliomos leányát, Gladyst. Az összeomlás után következő inséges időkben nagy áldozatokat hozott a magyar gyermekekért és jelentős része van az amerikai magyar jótékonyági mozgalom megszervezésében. Az *Országos Gyermekvédő Liga* elnöke és a gyermeküldözési akció volt kormánybiztos. 1921. a washingtoni m. kir. követség felállításával és vezetésével bízták meg, majd rk. követté és meghatalmazott miniszterre nevezték ki.

Széchenyi Manó (gróf, sárvárfelsővidéki), nagybirtokos, volt főrendiházi tag, szül. Sopron, 1858 júl. 30. Tanulmányainak befejezése után, diplomáciai pályára lépett. Hosszú ideig teljesített szolgálatot Konstantinápolyban, Berlinben és Rómában. Önálló hatáskörben, mint chargé d'affaires Athénben és Szentpéterváron működött. 1898. a király személye körüli miniszter volt. 1900. megvált hivatalától és átvette birtokai kezelését.

Széchenyi Viktor (gróf, sárvárfelsővidéki) nagybirtokos, szül. Pozsony, 1871 okt. 10. Középiskolái elvégzése után, a lovassági hadapródiskolában tanult, majd tényleges katonai szolgálatba lépett és Ottó főherceg szolgálattelvő kamarása lett. Később főhadnagyi rangban kivált a hadseregből és birtokai kezelését vette át. 1904. a bodajki kerület szabadelpárti programmal országgyűlési képviselőjévé választotta. 1905. a főrendiház tagja lett és annak jegyzőjévé választották. 1906. Fejér megye főispánjává nevezték ki. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített. Hadiérdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. A második nemzetgyűlésen a moori kerületet képviselte egységspárti programmal. 1926. ismét Fejér megye főispánja lett. A *Magyar Országos Tüzoltószövetség* elnöke.

Szécsi Ernő, Budapest székesfőváros tisztí főorvoshelyettese, szül. Kísszében, 1881 jan. 18. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Kórházi tanulmányainak befejezése után, 1908. mint hatósági orvos, a székesfővárosi szolgálatába lépett. 1913. a székesfővárosi törvényhatósága tisztiorvossá választotta. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és több kitüntetésben részesült. Mint tisztiorvos, 1916 óta a tisztifőorvosi hivatalban teljesített szolgálatot és 1927-ben a székesfővárosi törvényhatósága tisztí főorvoshelyettesévé választotta meg. A közegészségügy terén szerzett érdemeinek elismerésül a II. o. polg. hadiérdemkeresz-

tet és a m. kir. egészségügyi tanácsosi címet kapta meg. Irodalmi tanulmányai különböző közegészségügyi folyóiratokban jelentek meg.

Szécsi Ferenc, kir. közjegyző, író szül. Budapest, 1861 május 16. A jogot Lipcsében és Budapesten végezte, majd ügyvédi irodát nyitott. Tárcacikkeivel, melyek a Pesti Hirlapban és más fővárosi s külföldi lapokban jelentek meg, csakhamar ismert nevet szerzett. Számos színdarabjai közül, melyet a budapesti Nemzeti Színházban, a Vígszínházban és a külföld számos előkelő színpadán nagy sikerrel kerültek színre, a legismertebbek: *Bál után*, *A baba*, *Legénybúcsú*, *Művészszerlem*, *Utazás az özevesség felé*, *Kaland* és *A színház ördöge*. Válogatott művei *Derű* cím alatt, három kötetben jelentek meg. A budapesti *Vígszínház* egyik alapítója s több évig annak első dramaturgigazgatója volt. 1904. Hatvan, 1915. Pesterzsébet kir. közjegyzője lett. A jogi szakirodalom terén is több munkájával jelentős sikert aratott. A *Magyarországi Királyi Közjegyzők Egyesületének* alnöke. 1907 óta a *Petőfi Társaság* r. tagja.

Szécsey Hugó, bankigazgató, szül. Budapest, 1887. Tanulmányait részben külföldön végezte, melyek befejeztével az azóta a Magyar-Olasz Bankká átalakult Magyar Agrár- és Járadékbank tisztviselője lett. Már pályája elején feltűnt egy adópolitikai tanulmányával, mellyel az egyesített Walkó-Lukács pályadíjat nyerte meg. A bank vasúti üzletága keretében a magyar közlekedésügy terén úttörő munkát végzett. Számos nagy szabású tervezetet dolgozott ki, melyek alapján új nagy vasúti vonalak létesültek. A háború alatt a M. kir. Selyemfonódnak Haszonbérlete r.-t. megszervezésére kapott megbízást. Működésének befejeztével a Magyar Belhőzónási r.-t.-hoz delegálták, hol külföldi konferenciákon értékes munkát fejtett ki a dunai hajózásnak a háborús változások folytán involvált racionalizálása, továbbá az idegen imperium alá került csatornáknak a magyar hajózás részére leendő szabaddátétele érdekében. A balatoni hajózás és a dunai evezőssport fejlesztése terén eredményes tevékenységet végzett. A balatoni kir. Yachtklub kötelékébe tartozó *Dunai Vitorlás Egyesület* díszelnökévé választotta. Számos vasúti és ipari vállalat igazgatósági tagja. Tagja a *Külügyi Társaságnak*, bizottsági tagja a *Kereskedelmi és Iparkamarának*. Alnöke a VII. ker. *Polgári Kaszinónak*. Közgazdasági cikkei napilapokban és szakfolyóiratokban jelentek meg.

Szeder Ferenc, szakszervezeti titkár, volt nemzetgyűlési képviselő, szül. Szentés, 1881 jan. 29. Elemi iskolai tanulmányainak befejezése után mezőgazdasági munkás lett. Kora ifjúságától résztvett a földmunkás-mozgalomokban, majd a magyarországi földmunkások orsz. szövetségében fejtett ki tevékenység-

get. 1910. a miskolci szociáldemokrata párt tükári állását foglalta el és a *Népszava* tudósítását is vállalta. Több szocialista újság munkatársa. A nemzetgyűlési választásokon Hódmezővásárhely és Békéscsaba mandátumát nyerte el. 8

Szeder Ferenc János, földbirt. országgyűl. képvis., szül. Szentés, 1887. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint jog- és államtudorrá avatása után, hosszabb külföldi tanulmányutat tett. A háború alatt huszárszázadosi rangban, harctéri szolgálatot teljesített. Hadiérdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. 1926. a szentesi kerület kormánytámogató pártönkívüli programmal országgyűl. képviselőjévé választotta. Csongrád megye törv.-hat. bizottságának és Szentés város képviselőtestületének, valamint számos gazdasági egyesület és ipari vállalat tagja, illetve igazgatósági tagja.

Szedő Miklós, operaénekes, szül. Bpest, 1898 jún. 8. Középiskoláit Bpsten végezte. Először 1922. a Zeneakadémián lépett fel, ahol Kodály *Énekszó* c. gyűjteményét mutatta be. Számos sikerült hangverseny után 1926. a *M. Kir. Operaház* tagja lett. A *Tosca*, *Bohémélet*, *Pillangókisasszony*, *Sevillai borbély*, *Mignon*, stb. vezetőszerepeinek hivatott interpretálója.

Szegedi-Kovács Ágoston, festőművész, tanár, szül. Szeged, 1888 aug. 29. Középiskoláit szülővárosában, a Képzőművészeti Főiskolát Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a kiállítások állandó résztvevője lett. 1912. a kultuszminiszter megbízásából történelmi festményeket készített. 1913. Olaszországban, Franciaországban és Németországban tanulmányúton volt. A háború alatt, mint tart. hadnagy harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba került. A leszerelés után a Múcsarnok és a Nemzeti Szalon kiállításain több díjat nyert. Résztvett a drezdai és a milánói nemzetközi kiállításokon is. Főleg a hadifogoly és szibériai tárgyú festményeivel aratott sikereket. 1929. a Múcsarnok kiállításán kitüntetést elismerésben részesült.

Szegheő János, zongoraművész, zeneszerző, zenetanár, szül. Bpsten, 1898 ápr. 28. Középiskolai tanulmányait Bpsten végezte. 1906. az Orsz. M. Kir. Zeneakadémia növendéke lett, mesterei Szendy, Dohnányi, Herzfeld és Kössler voltak, ahol 1917. tanári, 1919. pedig zongoraművész oklevelet nyert. 1923—24-ben a Zeneművészeti Főiskola tanára. Sz. mint pianista és zeneszerző egyaránt kimagasló alakja a magyar zenei életnek, aki már tanulmányainak korai éveiben is a legnagyobb akadémiai kitüntetésekben részesült: 1917 és 1919. Liszt-ösztöndíj, 1919. Haynald-pályadíj, Ave Mária, 1920. és 1921. Ferenc József koronázási jubileumi díj. Főleg külföldön, mint Liszt-műveinek leghivatottabb interpretatorát ismerik. A zeneszer-

zésben egyéni felfogáson keresztül halad egy modern vonalú klasszikus kifejezőmód felé.

Szegő Béla, r.-t. igazg., szül. Székesfehérvár, 1883 márc. 20. Középiskoláit Bpsten. egyet. tanulmányait Zürichben és Bpsten végezte. Műnői oklevelet szerzett és a vegyipari pályára lépett. Működését Romániában kezdte meg, majd Bpstre jött, ahol egyik legnagyobb szappangyárunk vezetését vette át. 1911. megalapította saját gyárát. A háborúban, mint tart. hadnagy, harctéri szolgálatot teljesített. 1916. felmentették és az olaj- és zsírközpont igazgatója, majd vezérigazgatója lett. 1920. Hollandiában egy nagyobb keresk. társaság igazgatója volt. 1922. újból hazajött. Elnöke a *Hitelezői Védegyelet* fűszer és vegyi szakcsoportjának, a *Szappangyárosok Orsz. Egyesületének*, a *Magyar Reklámszövetségnek*. Alelnöke a *Pipereszappangyárosok Egyesületének*, a *Magyar Kémikusok Egyesületének*, az *Otte*, továbbá a *Libertas* Irodalmi vállalat r.-t. és a *Vegyészeti Gyárosok Egyesülete* végrehajtóbizottságának tagja. A N. S. C. elnöke. Cikkei és szaktanulmányai napilapokban, szaklapokban és folyóiratokban jelennek meg.

Szegő László gyógyszerész, szül. Eger, 1872 aug. 2. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem hallgatója volt, ahol 1894. gyógyszerési oklevelet szerzett. Működését Egerben kezdte, ahol 1899. gyógyszerertára volt. 1913. Bpstre költözött és itt gyógyszerertárai nyitott. Az *Orsz. Gyógyszerész Egyesület választmányának*, *Héves* vm. t.-hatóságának tagja volt.

Szegő Sándor, Budapest Szföv. Elektromos Művei főfelügyelője, szül. Vásárosdombó, 1858 márc. 18. Középiskolai tanulmányait Bpsten végezte. Katonai pályára lépett, m. kir. honvédséghez, ahol 1893. évben főhadnagyi rangban nyugállományba helyeztetett. Közvetlen ezután lépett a B. Sz. E. M. (akkoriban Magy. Villam r.-t.) szolgálatába. Ugyancsak 1893. évtől 10 éven át mint az *Orsz. Munkásbiztosító Pénztár* igazgatósági tagja, annak fejlesztésében tevékeny részt vett. A háború kitörésekor 56 éves korában bevonult és 1918. századosi rangban szerelt le. Erdemeiért koronás arany érdemkeresztet kapott. Hazaérkezés után újból átvette hivatalát.

Székács Antal, nagykereskedő, felsőházi tag, szül. Bpest, 1862. Középiskoláit és a keresk. akadémiát Bpsten végezte, majd kereskedelmi pályára lépett. Mint az évtizedes múlttal bíró *Schwartz A. és Fiai* üvegnagykereskedő cég tulajdonosa, egyike a főváros legtekintélyesebb kereskedőinek. Kiváló külföldi összeköttetésekkel rendelkezik, amelyeket számos tanulmányútja és üzleti körútja során szerzett. A háború alatt, mint a kormány kiküldötte, különleges megbízatással Belgiumban járt. Fővállalatán kívül egész séreg ipari és kereskedelmi vállalat veze-

tőségében foglal helyet. Élénk munkásságot fejt ki a közgazdasági szakirodalomban. Különböző szaklapokban megjelent cikkei és az aktuális közgazdasági kérdésekhez való hozzászólásai nagy szakértelemről tesznek tanúságot. A felsőházba a keresk. és iparkamarák küldték be.

Székely Ágoston, ügyvéd, szül. Marosvásárhely, 1879. Középiskoláinak elvégzése után 1902. a Pázmány Péter Tud. Egyetemen jogi doktorátust nyert. Az adókérdésekkel kapcsolatosan számos jogi tanulmánya jelent meg. Leginkább polgári és büntető ügyekkel foglalkozik.

Székely Arnold, zongoraművész, szül. Bpest, 1876 nov. 6. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte. Zenei tanulmányait Berlinben folytatta. 1904. az ország különböző városaiban hangversenykörúton volt. 1905. Berlinben, Leipzigben hangversenyezett. 1906. a Zeneakadémia tanára lett. 1907. hangversenyeket és kamarazeneestéket adott. 1919. a Zongoratanárképző vezetőjévé nevezték ki. Erdemeinek elismerésül a kormányzó a Signum Laudisszal tüntette ki. Az *Orsz. Zenepedagógiai Tanács* igazgatósági és az *Orsz. Zenetanárvizsgáló Bizottság* rendes tagja.

Székely Artur, közgazdasági író, szül. Kisbér, 1887 márc. 26. A bpesti és több külföldi egyetem jogi karán szerezte jogtud. doktorátusát. A *Magyar Vegyészeti Gyárosok Orsz. Egyesületének*, később a *Magyar Vámpolitikai Központnak*, majd 1916. a *Bpesti Kereskedelmi és Iparkamarának* lett titkára, egyszersmind pedig 1920—1927. igazgatója a *Magyar Külkereskedelmi Szövetségnek* és 1923 óta a *Magy. Vámpolitikai Központnak*. Főbb önálló művei: *Háború és közgazdaság*, *Importörök kiskátéja*, A kereskedelempolitika helyzete Európában és Magyarországon, *Magyarország kereskedelmi szerződéses politikája*, *Emlékirat a kereskedelmi mérleg passzivitásáról*, stb. Napilapokban és folyóiratokban élénk publicisztikai tevékenységet fejt ki, 1927. megindítja és azóta szerkeszti A *Budapesti Keresk. és Iparkamara Külkereskedelmi Közleményeit*.

Székely Béla, építőmester, vezérigazg., szül. Kisvárdán, 1889. Középiskoláit Bpsten végezte és oklevelét u. itt szerezte meg. A háborút, mint tartalékos főhadnagy küzdötte végig és a sebesülési és vitézségi érem, valamint a Károly-csapatkereszt adományozásában részesült. A *Cyklus* Építő r. t. vezérigazgatója. Sz. a fővárosban igen sok bérházat és középületet épített, melyek mind szaktudását és európai színvonalon álló építészti ízlését dicsérik. A bel- és külföldi szaklapokban állandóan feltűnést keltő cikkeket írt.

Székely Ferenc, bankelnök, szül. Alap, 1858 jan. 9. A székesfehérvári keresk. akadémián tanult. 1882. a *Magyar Orsz. Bank* tisztviselője lett, majd a *Pesti Magyar Keres-*

kedelmi Bank szolgálatába lépett. 1892. a *Belvárosi Takarékpénztár* vezérigazgatójává, később elnökévé választották. Vezérigazgatója volt, majd alelnöke az *Angol-Magyar Banknak* és elnöke több pénzintézetnek és iparvállalatnak. Értékes közgazdasági tevékenységéért az udvari tanácsosi címet kapta. 1892. *Valuták rendezése* c. munkájával akadémiai pályadíjat nyert. A *Borsszem Jankó* c. éleclapnak Sz. teremtette meg több népszerű alakját. Egyideig a bpesti izr. hitközség elnöke volt.

Székely Jenő, ügyvéd, szül. Marosvásárhely, 1879. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti tud. egyetemen jogi tanulmányokat folytatott és 1902. jogtudori oklevelet szerzett. 1909. ügyvédi vizsgát tett. A háború alatt mint tartalékos igazságügyi tiszt, teljesített szolgálatot. Jelenleg leginkább polgári és büntetőügyekkel foglalkozik.

Székely Károly (vitéz), szobrászművész, szül. Marosvásárhely, 1880 jan. 22. Középiskoláinak elvégzése után az Iparművészeti Főiskola hallgatója lett, majd a párisi és brüsszeli akadémián folytatta tanulmányait. Olaszországban, Angliában és Franciaországban hosszabb tanulmányutat tett, majd 10 éven át tartózkodott külföldön. *Tanulmányfej* c. szobrát a párisi akadémia díjjal, a *Nyilas* c. szobrát a Ferenczi-díjjal tüntették ki. *Feleségem* c. szobra a Szépművészeti Múzeum, az *Ülő akt*, *Fürdőzés után* és a *Gyermekcsoport* c. szobrai pedig a Fővárosi Múzeum tulajdonában vannak. Kivitelre került szobrai: a marosvásárhelyi *Rákóczi-szobor*, a törökszentmiklósi és szarvasi *hósi emlékszobrok* és több kitűnő síremlék. A *Képzőműv. Egyesületnek* és a *Képzőműv. Társ.*-nak választm. tagja és a *Hősök Emlékét Megörökítő Orsz. Szöv.* alelnöke.

Székely Lajos, kir. tszvéki tanácselnök, szül. Tokaj, 1872 nov. 21. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt. Oklevelét 1895. nyerte el. Rövid ideig ügyvédjelöltként működött, majd a pestvidéki tszvéknél, mint joggyakornok kezdte meg közszolgálatát. 1899. bírói vizsgát tett. 1905. bíróvá nevezték ki és a büntető járásbíró-sághoz osztották be vizsgálóbírói minőségben. 1920. a pestvidéki tszvékhez helyezték át tanácsvezetői rangban. 1924. valóságos tanácselnöki címmel ruházták fel.

Székely Lajos, ügyvéd, kir. tanácsos, szül. 1860. Középiskoláinak elvégzése után a wieni, majd a budapesti egyetemen tanult. 1880. jogi doktorátust, 1884. ügyvédi oklevelet szerzett. Egyike a fővárosi legismertebb jogászáinak. Az uralkodó 1913. királyi tanácsossá nevezte ki. A magyar jogi szaklapok állandó cikkírója. Húsz éve tagja az ügyvédvizsgáló bizottságnak.

Székely Mihály, operaénekes, szül. Jászberény, 1901 máj. 8. Középiskoláit és zene-művészeti tanulmányait Bpsten végezte.

1923 óta a *M. Kir. Operaház* tagja, ahol számos vezető szerepben keltett feltűnést.

Székely Pál, (árpástói-maroszléki-szabédi), m. kir. főbányabiztos, szül. Kackó, 1891 máj. 9. Középkiskoláit és egyet. tanulmányait és a községi közigazgatási tanulmányokat Kolozsvárott végezte, majd Sopronban bányamérnöki vizsgát tett. Tanulmányainak befejezése után Tatabányán bányamérnöki gyakorlatot folytatott. A háború alatt 3 harctéren teljesített szolgálatot és a Signum Laudist, a kieszűst vitézségi érmet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1924. a salgótarjáni bányakapitánysághoz osztották be és 1926. főbiztossá nevezték ki.

Székely-Nusztek Sándor, ügyészségi alelnök, író és zeneszerző, szül. Sarkad-Csáki-szigeten, 1877 júl. 13. Atyja, írói néven Fenyéri Sándor, jónévű poéta volt. Középkiskoláinak elvégzése után a kolozsvári tud. egyetemen jogot hallgatott és jogi doktori oklevelet szerzett. 1900. lépett közszolgálatba és fokozatosan előrehaladva, 1922. a bpesti ügyészség alelnökévé nevezték ki. Egészen fiatalon kezdett irodalommal és zenével foglalkozni és e téren igen termékeny és sikeres munkásságot fejtett ki. 1898. *Hófehérke* c. 6 énekes epikáját a szegeói Dugonits Társaság pályadíjjal tüntette ki. *Déliabab* c. verseskötete 1901. jelent meg. *Sámson* c. epikai művét (1911) a Magyar Tud. Akadémia a 100 aranyas gróf Nádasdy-díjjal jutalmazta meg. Lírai költeményeivel 1922. és 1923. megnyerte a Petőfi Társaság gróf Vigyázó, Buloyosky és Grünwald-féle pályadíját. A *Budapesti Hírlap* 1926. kiadta *Aratás* c. verses kötetét. Sz. zeneszerzéssel is behatóan foglalkozik. Sok dalt, egyházi és operettzenét költött. Néhai Rákosi Jenő 1927. rendezte meg Sz. nagyszabású szerzői estjét, melyen kitűnő szépírói és dalköltészeti termékeit mutatták be nagy sikerrel. Sz. a szegeói Dugonits Társaságnak tagja.

Székely Salamon, nyug. kísérletügyi főigazg., szül. Győr, 1860 szept. 28. Középkiskoláit Győrött végezte, majd a bécsi műegyetemen tanult. Működését az Orsz. kémiai intézetben kezdte el, mint vegyész. Később fővegyészé nevezték ki, majd 1917. igazgató lett. 1921. főigazgatóvá nevezték ki. 1893. a földművelésügyi minisztérium megbízásából Németországba, Dániába és Svédországba utazott a tejgazdaságok tanulmányozására. Tapasztalatai alapján létesítették az Állami Tejkísérleti Állomást. Közreműködött a tejszövetkezetek létesítésében is. Az ezredévi kiállításon Sz. rendezte a tejgazdaság tudományos részét. Erdemeiért akkor miniszteri elismeréssel tüntették ki. Az élelmiszerek ellenőrzését szervezte. Az anyatej pótlására szolgáló Székely-féle gyermektej, továbbá a cukormentes tej, az *Opola* és a *Yovo* nével ismeretes tejkészítmény Sz. találmánya. 1907. Sz. rendezte be a Denaturáló Pótszerkeverő

Állomást. 1922. buzgó és eredményes munkásságának teljes elismerése mellett vonult nyugalomba. A háború alatt szolgálatainak elismerésül megkapta a II. oszt. polg. hadiérdemkeresztet.

Székelyhidny Ferenc, operacénekes, szül. Tövis, 1885 ápr. 4. Középkiskolái elvégzése után egyetemi hallgató lett és államtudori diplomát nyert. Egyetemi tanulmányaival párhuzamosan Farkas Ödön vezetése mellett elvégezte a Kolozsvári Zenekonzervatóriumot. Művészi pályájának megkezdése előtt Kolozsvár város tb. főjegyzője és törvényhatósági bizottságának tagja volt. 1909 óta az Operaház tagja. 1922 óta örökös tagja. Az arany érdemkereszt tulajdonosa, a vitézségi érem szalagján a II. oszt. vöröskereszt érdeméremet is kapott. A német becsületrend lovagja. Bel- és külföldön számos oratóriumi hangversenyt adott. Műsorán az összes klasszikus operák szerepelnek. A bayruthi iskolát is végezte és a bayruthi Wagner Festszínházban többször énekelt. Főbb szerepei: Lohengrin, Mesterdalnokok, Parsifal, Fidelio, Varázsfuvola, Don Juan, Szókratész, Hunyadi, Bánk bán, Sába, Faust, Alarcosbál, Aida, Traviata, Rigoletto, Bohémek, Pillangó, Tosca, Carmen, Zsidónő, Bajazzok, Karenina, Mignon, Francesca, Farsangi lakodalom, stb. stb. vezető tenor-szerepei.

Szekér Pál, nyug. rendőrkapitány, szül. Kiskunhalas, 1859 máj. 5. Középkiskolái tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, majd, mint ügyvédjelölt tevékenykedett. 1884. Kiskunhalason megválasztották rendőrkapitánynak. 1915. mint rendőrkapitányt nyugdíjazták. Három évtizede vmegyei th. biz. tag.

Szekeres Antal, árvaszéki elnök, szül. Nagykőrös, 1887 jún. 4. Középkiskoláit Nagykőrösön és Kecskeméten végezte. A bpesti tud. egyetemen államtudományi doktorátust szerzett. 1912. Debrecenben jegyzői oklevelet nyert. Eleinte Debrecen, majd Erzsébetfalva szolgálatában állott és rövid idő alatt aljegyző lett. A várossá való átalakulásakor árvaszéki ülnökké választották. A helvi lapoknak munkatársa, számos novellája és filozófiai tanulmánya jelent meg.

Szekeres Ferenc, orgonaművész, zeneszerző, szül. Bpsten, 1896 ápr. 9. Kora ifjúságában föllúnt zenei tehetsége. Középkiskolái után elvégezte a bpesti Zeneművészeti Főiskolát, Antalffy, Weiner és Siklós tanítványa volt. Első hangversenyt a Zeneakadémián tartotta. Wienben is sikerrel állotta ki a tűzpróbát. Utána Európa minden metropolisában föllépett. Később Bpsten zeneiskolát nyitott. 1927. u. o. felállította Európa első jazz-tanszékét. Sz. a zeneirodalom jeles munkása. Szerzett szimfonikus költeményeket, zongora- és orgonadarabokat és gyakorlatokat. Önálló szerzeményei: *Déliabab* (operett),

Szeressük egymást (Petőfi-daljáték, megnyerte a szfv. pályadíját). A *főlszarvazott számár, Ki-ki a párjával, Búcsú* (szimfónikus költemény).

Szekeres Kálmán (nagyszandai), nyug. középisk. igazgató, szül. Nagyvárad, 1859 szept. 27. Középiskoláinak elvégzése után Bpsten és Berlinben egyetemi és műegyetemi tanulmányokat folytatott. A bölcsészettudományok doktora. Középiskolai tanári oklevélének megszerzése után Rozsnyón, Szolnokon, Sopronban, majd Bpsten működtött és 1906. a II. ker. főreáliskola igazgatója lett. 1919. vonult nyugalomba. A matematikai és természettani szakirodalomnak jeles művelője. A tudományos folyóiratokban és szaklapokban megjelent értekezésein kívül számos önálló munkát írt. Ezek: *A kúpszeletbe írt háromszögről, A görögök mennyiségiana, A Föld, A bolygók*. Lefordította azonkívül Helmholtz *Az erő megmaradásáról* c. munkáját.

Szell Gyula, ügyvéd, felsőházi tag, szül. Szentes, 1871 dec. 25. Iskoláit Szentesen és Késmárkon, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1899. Szegeden ügyvédi irodát nyitott, majd társult dr. Kelemen Béla volt miniszterrel, később az irodát önállóan vezette. Már ekkor fontos szerepet játszott a város társadalmi életében. 1904. az Ügyvédi Kamara választmányi tagja, 1909. a Kamara pénztárnoka, majd elnökhelyettese és 1924. az Ügyvédi Kamara elnöke lett. Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet igazgatósági tagja. Az ország vidéki ügyvédi kamaráinak képviselőjében került a Felsőházba, ahol az ügyvédség érdekeiért emeli fel szavát. Jelentős munkásságot fejtett ki az egyházi életben is. A Békésbánnati református egyházmegyének 18 éven át volt tanácsbíró főjegyzője, néhány éve pedig gondnoka. A tiszántúli református egyházkerület közgyűlésének s bíróságának és a református egyetemes zsinatnak tagja, a szegedi református egyházközség főgondnoka. Sz. kiváló jogászai képességei révén a városi és vármegyei életben számos kitüntető tisztséget kapott. Csongrád vm. nek tb. tisztifőügyésze, a szegedi Ferenc József egyet. ügyésze. A Szegedi Gyorsírók Egyesületének tíz év óta elnöke s a gyorsírást minél intenzívebb tanítása és a gyakorlati élet minden terén való alkalmazása érdekében fáradhatlanul buzgalkodik.

Szell József (dukai és szentgyörgyvölgyi), főispán, szül. Szombathely, 1880. Középiskoláinak elvégzése után jogi tanulmányokat folytatott, majd közigazg. pályára lépett. Kisküküllő, majd Marostorda vármegye tisztviselője volt. 1908. kinevezték Fogaras vármegye főispánjává. 1917. különleges hatáskörrel József főherceg mellé osztották be. Megbízatása 23 törvényhatóság területére terjedt ki közigazg. és közéletm. ügyekben. 1918. lemondott kormánybiztosi

állásáról és visszavonult birtokára. A román megszállás elől Abonyba költözött. A forradalom alatt külföldön tartózkodott. 1925. Zemplén, majd 1926. egyúttal Abauj-torna megye főispánjává nevezték ki. 1928. a tokaj-hegyaljai segítőakció kormánybiztosa lett. Számos magas kitüntetés tulajdonosa.

Szelényi Géza, mérnök, szül. Ózdon, 1892 júl. 11. Középiskoláit Lőcsén végezte, majd 1910. a bpesti műegyetemen vegyész-mérnöki és doktori oklevelet szerzett. A műegyetemen működik mint tanársegéd és szakmájában úgy gyakorlati, mint tudományos munkásságot fejt ki. Értékes műszaki tanulmányai különböző magyar és német folyóiratokban jelentek meg. A háborúban résztvett és többször kitüntette magát. Mint főhadnagy orosz hadifogságba került, ahonnan csak 6 és fél év után került haza.

Szeless László, ny. táblabíró, felsőházi tag, szül. Kecskemét, 1866 dec. 4. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint bírói vizsgájának letétele után Kecskeméten kezdte meg igazságügyi szolgálatát. Később táblabírói minőségben Bpstre került, majd a közigazgatási bírósághoz osztották be. Az O. F. B.-hoz, annak felállításakor helyezték, ahonnan tanácsvezetői rangban 1925. nyugalomba vonult. Kecskemét városi törv.-hat. bizottságának tagja, a kecskeméti ref. egyházmegye főgondnoka.

Szelnár Aladár, szül. Bpest, 1884 febr. 9. Középiskolai tanulmányait és a tud. egyetem jogi szakát Bpsten végezte, majd jogtudori oklevelet szerzett. Működését, mint ügyvédjelölt kezdte. Rövidesen pályát változtatott és átvette szülei virágüzletének vezetését. Annak idején az *Országos Magyar Kertészeti Egyesület* alelnökéeként erősen hozzájárult a magyar műkertészet kifejlődéséhez. 1910. a *Királyi Magyar Automobil Club* vezértitkárává választotta. Az Automobil Club nagyarányú fejlődése nagyrészt Sz. érdeme. Megrendezte az első magyar automobilversenyekeket és az első harcserű léghajóüldözést. A háborúban különböző parancsnokságoknál, majd századparancsnokként az első harcvonalban teljesített szolgálatot és több hadikitüntetésben részesült. Hazatérése után újból az automobilsport fejlesztésének szentelte minden idejét. Nevéhez fűződik a svábhgyi versenyek bevezetése és a nagysikerű 1925-iki és 1927-iki nemzetközi automobilkiállítások megrendezése. A magyar külügyminisztériumot és klubját számos alkalommal képviselte külföldi útiügyi és sportügyi értekezleteken. Mint a sporttársadalom vezéregyéniségét választották a *Magyar Síszövetség* elnökévé és az *Orsz. Testnevelési Tanács* tagjává. Úgy vezértitkári tisztéről, mint a sportszövetségeknél viselt állásairól időközben lemondott. 1925. a kormányzói Signum Laudisszal tüntették ki. 1929. a Hun-

gária Automobilklub ügyv. igazgatójává választotta.

Szémán István, pápai prelátus, szül. Abaújszántó, 1880 júl. 5. Középkolói után az eperjesi teológiát végezte, majd a kolozsvári egyetemen a kánonjog doktora lett. 1903. szentellék fel gör. kat. áldozópappá. 1902. az eperjesi fiúinternátus tanuló felügyelője, 1903. a tanítóképző, majd 1905. a kat. főgimnázium tanára lett Eperjesen. 1918. a háború alatt feldúlt iskolák újjáépítése és a rutén népművelés terén tevékenykedett. A cseh megszállás alatt kiutasították Eperjesről, mire a kisebbségi minisztérium abauj-borsodi kirendeltségének vezetésével bízták meg. 1925. a magyarországi Eperjes és Munkács megyében alakított apostoli adminisztratura szolgálatába lépett. 1925. Miskolcra került, mint érseki helynök, az érseki iskolák főfelügyelője és a szentszéki bíróság elnöke. 1926. püspöki ált. helynök, majd 1927. pápai prelátus lett. 1926. ker. nemzeti programmal Miskolc a képviselőház póttagjává választotta meg. Igen értékes működést fejt ki a tudományos irodalomban is. A *Szent István-Akadémia* rendes tagja.

Szémán Mihály, ny. M. Á. V. főművezető, szül. Kelecsény, 1869 dec. 2. Iskolai tanulmányainak elvégzése után ipari pályára, majd 1880. a M. Á. V. szolgálatába lépett, ahol 1908. főművezetővé nevezték ki. 1924. nyugalomba vonult. A háború alatt a páncélvonatok szerkesztése és építése körül tevékenykedett és szolgálataiért a koronás nagy érdemkeresztet kapta. Egyik megalapítója és alelnöke volt a *Magyar Szentkorona Országai Vasutas Szövetségének*. Szerepet játszott a keresztényszocialista pártmozgalomban és a szövetkezeti életben is. A *Kőbányai Ker. Fogy. Szöv.* és a *Keresztény Községi Párt* kőbányai szervezetének ügyv. elnöke. 1920 óta a szöv. törv.-hat. biz. tagja.

Személyi Kálmán, ügyvéd, egyet. m.-tanár, szül. Nagyvárad, 1884 jan. 19. Középkolóit szülővárosában, az egyetemet Budapesten végezte, ahol ügyvédi oklevelet nyert. A háború alatt szülővárosában a Vöröskereszt-hadikórház vezetője volt. 1919. a nagyváradi jogakadémia tanárává nevezték ki. 1918. a pécsi tud. egyetemen a római jogból magántanárrá képesítették. 1920 óta a bpesti tudományegyetemen, mint a római jog magántanára, 1928 óta, mint az üresedésben levő római jogi tanszék helyettese fejt ki értékes pedagógiai tevékenységet. Önálló művei: *A névjog, A nők magánjogi helyzete, Elidegenítés és rendelkezés, Az engedmény történetéből, A solutio jogi természete, Az interpolációs kutató módszer.* Jogtudományi írásai különböző szakfolyóiratokban jelentek meg.

Szemere Gvörgey, író, szül. Szabolcs, 1863 okt. 30. Középkolóit Bécsben és Bpsten, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. 1887.

Zemplén vm. szolgálatába lépett. 1902. nyit-raemőkei birtokának kezelését vette át. 1914. óta csak irodalommal foglalkozik. Írt publicisztikai tanulmányokat is, de főképen szépirodalmi tevékenységet fejt ki. Számos nagy-sikerű regénynek és szindarabnak szerzője. Éles megfigyelő, helyzetrajzai világosak és tömörek, meseszövevényi készsége, valamint lán-goló fajszeretele tették műveit népszerűkké. 1917. a Kisfaludy-Társaság tagja lett. Regé-nyei közül nevezetesebbek: *Az alispán úr, Doktor Mefisztófelesz, A Forray-család, Két világ.* Színművei közül jelentékeny sikert ért el *Az erősek és gyengék* c. társadalmi drá-májával, mely 1903. a *Nemzeti Színházban* került színre. 1906. *A siralomház* c. dramo-lettje szintén nagy sikert aratott.

Szemere Samu, tanítóképző int. igazg., szül. Zirovnica (Vas m.), 1881 dec. 13. Középkolói tanulmányainak elvégzése után a bpesti tud. egyetem hallgatója lett. 1904. filozófiai doktorrá avatták. 1906. áll. közép-iskolában kezdte meg tanári működését. 1927 óta az *Orsz. Izr. Tanítóképző Intézet* igaz-gatója. A *Magyar Pedagógiai Társaság* és a *Magyar Filozófiai Társaság* tagja, a *Tanító-képzőintézet Tanárok Orsz. Egyesületének* választmányi tagja, stb. A M. Tud. Akadémia kiadásában több esztétikai, filozófiai és pe-dagógiai tárgyú műve jelent meg. Számos előkelő kulturális társaság vezetője tagja.

Szemző Gyula (kamjonkai), ügyvéd, szül. Bácskossuthfalva, 1901 aug. 11. Középkol-oi és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1920. a nemzeti hadsereg szolgálá-tába lépett s a leszerelése után, egyetemi ta-nulmányait Münchenben és Párisban foly-tatta. Ügyvédi oklevelet Budapesten szer-zett.

Szemző Sándor, ügyvéd, szül. Budapest, 1890. Középkolóinak és egyet. tanulmá-nyainak elvégzése után a fővárosban ügy-védi irodát nyitott. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és súlyosan megsebe-sült. A kommun alatt Szegedre menekült, ahol igen értékes munkát végzett a nemzeti hadsereg megszervezése körül. A Tanács-köztársaság bukása után résztvett a Keresz-tény Nemzeti Párt mozgalmaiban és a váli kerület hivatalos jelöltje volt. Jelenleg kizá-rólag ügyvédi gyakorlatot folytat s főkép büntetőügyekkel foglalkozik.

Szende Ferenc, operanékes, szül. Hant, 1887 ápr. 5. Középkolóit Pécsen végezte, majd Bpsten Jacobi Antalnál és Lipcsében Augustine Böhme Köhler énekmesternőnél tanult. Később vidéki színházaknál műkö-dött, mint karmester. 1913 óta a magy. kir. Operaház tagja. Egyike a legkiválóbb ma-gyar baritonistáknak, akinek operai műkö-déséhez számos nagy siker fűződik. Leghí-resebb szerepei: Scarpia, Hans Sachs, Wo-tan, Ochs báró és Mephisto.

Szende Pál, v. pénzügyminiszter, szül. Nyirbátor, 1879. Jogi tanulmányainak befe-

jezése után a fővárosban irodát nyitott. 1908. az Orsz. M. Keresk. Egyesülésnek főtitkára volt. A háború vége felé a radikális polgári pártnak egyik vezére lett. 1918. a Károlyi-kormány pénzügyi államtitkárává, majd pénzügyminiszterre nevezték ki. A *Huszadik Század* főmunkatára volt. Nagyobb munkái: *Önálló vámrület és osztályharc, Verbózi, Nemzeti jog és a demokratikus fejlődés, Az adóreform, Új október felé, Soziologische Gedanken zur Relativitätstheorie.*

Szende Péter Pál, ügyvéd, szül. Zágráb, 1897. Középiskoláinak elvégzése után jogot hallgatott Budapesten és Lipcsében, egyúttal a lipcsei keresk. akadémiát is elvégezte. Ügyvédi oklevélének megszerzése után Budapesten ügyvédi irodát nyitott. Széleskörű irodalmi tevékenységet fejt ki, különösen a szakirodalomban. Önálló művei: *Felértékelési mérleg, Pengőmérleg, Az utolsó évtized új élő jogszabályai, One man Company, A korlátolt felelősségű társaság, Kötelmi jog és Magyar Hiteljog.* Számos jogi vonatkozású törvényjavaslat előkészítésében vett részt.

Szendey Béla (ifj.), szül. Bpest, 1902 okt. 5. A magyar evezősport egyik kimagasló reprezentánsa. Az utóbbi hat év alatt 48 versenyben vett részt és kiválóságának legékesebben szóló bizonyítéka, hogy e 48 verseny közül 40-ben győzött.

Szenes András, festőművész, szül. 1895. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után Fényes Adolfnak, majd a müncheni akadémiának volt növendéke. 1924. a *Belvedereben* rendezte első hazai gyűjteményes kiállítását. Művészetét eleven, foltszerű stílus és erős kolorisztikus igények jellemzi.

Szenes Fülöp, festőművész, szül. Török-szentmiklós, 1863 máj. 3. Középiskoláit Budapesten és Bécsben, művészeti tanulmányait Bpsten és Münchenben végezte, majd a Benzur mesteriskola növendéke lett. Párisi tanulmányútja után Olaszországban nyitott műtermet, ahol 15 éven át tartózkodott. Még növendék korában László Fülöppel együtt minden főiskolai díjat elnyert. *Keleti Gusztáv leányai* c. képével lépett a nyilvánosság elé, a Műcsarnokban. A drezdai Kunstakadémián kiállította a *Kedvenc* c. képét, mely nagy sikert aratott és a párisi Grand Salonban *Georges Petit*-jével pedig beérkezett. Kitüntetései: Med. d'or, Páris, Páris ac. Jul., St. Louisi vilákiállítás, aranyérem Bpest, a londoni kiállítás aranyérme. A *Vesztett boldogság* c. képe a Szépművészeti Múzeum tulajdona, *Éltető napsugár* c. képét Ferenc József vásárolta meg. Megfestette *Benedek, jászói nagyrépost, Vázsonyi Vilmos, Sándor Pál* arcképét. *Sámson és Delila* c. kompozíciója az aradi Andrényi-gyűjteményben van. 10 év óta úgy idehaza, mint külföldön újszólván kizárólagosan arcképeket fest. A nagybányai iskola híve, nemes, konzervatív rajz és a Grand art felé való tö-

rekvés jellemzi. Értékelésével *Térei Gábor*, dr. Lázár Béla, külföldön: Lajeunness (Páris), Osborn (Berlin), Tuatuná múzeumi igazgató (Olaszország) és a napisajtó foglalkozott.

Szenkár Dezső, zeneszerző, szül. Bpest, 1894 jan. 28. Középiskoláit és zeneművészeti tanulmányait Bpsten végezte. 1923. az *Unio* színházainak, 1926. a *Magyar Színháznak*, 1927. az innsbrucki *Stadttheaternek* karnagya volt. Számos zenekari kompozíciónak, műdalnak és ballejt-suitenek szerzője. Szimfonikus nyitányát sikerrel mutatták be.

Szenkár Jenő, a kölni operaház főzeneigazgatója, szül. Bpest, 1891 ápr. 9. Középiskoláit és zeneművészeti tanulmányait Budapesten végezte, ahol Koessler és Herzfeld tanítványa volt. 1911. a *Népopera* karmestere lett. Két évi működése után a prágai *Landestheater* zeneigazgatója, majd ismét a bpesti *Népopera* karnagya volt. Működött a salzburgi, drezdai és frankfurti operaházaknál és 1924 óta a kölni operaház főzeneigazgatója. Vezényelt Madridban, Barcelonában, Buenos-Ayresben, stb. Igen sok külföldi művész kiüntetés tulajdonosa.

Szent-Györgyi Albert (nagyrapolti), orvos, egyetemi nyilv. r. tanár, szül. Budapest, 1893 szept. 16. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, majd 1917. orvosdoktori oklevelet szerzett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és meg is sebesült. Katonai szolgálataiért megkapta a kisezüst vitézségi érmet. A háború után a pozsonyi egyetem tanársegédje lett. Az egyetemnek Pozsonyból történt elköltözése után a Tchermak prágai professzor vezetése alatt álló élettani intézetben, majd Berlinben Michaelis laboratóriumában, azután pedig a hamburgi Tropicgeniáiai intézetben bakteriológiai és kémiai kutatásokat folytatott. Egyideig Hollandiában, majd Londonban, Koppenhágában és Helgolandban foglalkozott tudományos kísérletekkel. 1927. Cambridgeben a Rockefeller-alapítvány, majd pedig az angol orvoskutató tanács tagjaként működött. Munkásságának elismerésül a cambridgei egyetem filozófiai doktori címmel tüntette ki. Ugyanakkor a szegedi egyetem nyilv. rendes tanára lett. 1920. nyarán Amerikába költözött, ahol, mint a rochesteri Mayo-alapítvány tagja működött, szegedi katedrájának elfoglalásáig. Hatvan különböző tudományos közleménye jelent meg német, holland és angol nyelven.

Szentgyörgyi István, szobrászművész, szül. Bégaszentgyörgy, 1881 jún. 20. A szegedi fa- és fémipari iskola elvégzése után Svájcban a közsobrászatban képezte ki magát, majd a bpesti *Iparművészeti Főiskola* hallgatója lett. Kiseb plakettjeivel és portréival a *Műcsarnok* kiállításain szerepelt. Brüsszeli tanulmányútja alatt készült a *Panasz* c. szobra, amellyel a Röck Szilárd-díjat nyerte el és amelyet a *Szépművészeti*

Múzeum vásárolt meg. *Tenniszező* c. szobra a *Műcsarnok*-kiállítás tartama alatt három példányban kelt el. Hazatérve, megnyerte a *Tisza Kálmán*-szobor pályázatát és kivitelét. A háború alatt elkészítette a szegedi *fa honvédszobrot* és az *Erzsébet* szoborpályázat első díját nyerte el. *Bigézó fiú* c. szobra a *Szinnyei Társaság* díját és a székesfőváros díját kapta meg és művét a *Szépművészeti Múzeum*, valamint Brüsszel, Berlin, Róma és Osló műgyűjtői vásárolták meg. A Szépművészeti Múzeum 7 művét szerezte meg. Számos hősi emlékszobrot mintázott meg. Megbízták a *Rothermere-kút* elkészítésével, ezenkívül sok előkelő pályadíj nyertese. A szobrászatban a tiszta plasztikára törekszik, szobraiban a tiszta emberi érzést igyekszik életre hívni és egyszerű megoldásaiban minden páthoszt kerül. 1924. a *Képzőművészeti Főiskola* tanára lett, 1925. pedig a képzőművészet terén elért kiváló munkásságának elismerésül m. kir. kormányfőtanácsossá nevezték ki.

Szentirmay Endre (vitéz), államr. kapitány, a rendőrség rádiószolgálatának vezetője, szül. Csikeria, 1896 febr. 6. Tanulmányait Bpsten végezte és a bpesti tud. egyetemen avatták doktorrá. 1914. lépett a rendőrség kötelékébe. Először az erzsébetfalvai kapitányságon teljesített szolgálatot, majd 1916. bevonult és az olasz, valamint az orosz fronton küzdött. A leszerelés után a IV. ker. kapitányságon, majd a közigazgatási osztályon teljesített szolgálatot. Később esztendőnkön keresztül az akkori főkapitány személyi titkára volt. Megszervezte az országos rendőri rádiószolgálatot. Jelenleg a belügyminisztérium rádióosztályának vezetője. Az I. és két II. osztályú ezüst vitézségi érem, a Károly-csapatkereszt, a sebesülési érem és a porosz becsületérem tulajdonosa. 1924. a kormányzó vitézzé avatta.

Szentirmay Ödön, kúriai bír. egyet. m. tanár, szül. Arad, 1876 okt. 1. Középközlőinek elvégzése után Bpsten jogi és államtudományi doktorátust nyert. Később letette a bírói, az ügyvédi, a katonai szolgálat terén pedig a csapattiszt, majd a hadbírói vizsgát is. A bírói pályát, mint bpesti kir. trvszéki joggyakornok kezdte meg, később mint kúriai tanácsjegyző működött. Soronkívül lett büntető törvényszéki aljegyző. Csakhamar kassai kir. törvényszéki albíró, majd kassai kir. aljárásbíró, ezt követően gödöllői kir. járásbíró, később budapesti kir. törvényszéki bír. és ezután a budapesti tábla elnöki titkára és kir. ítélőtáblai bír. lett. 1926 óta kúriai bír. A háború alatt mint hadbíró-örnagy, majd a m. kir. legfelső honvédtörvényszéknél, mint koronaügyész helyettes működött. A napilapokban és a szakajtóban közül cikkein kívül önállóan megjelent művei: *A magyar nemzetegység*, *A magyar alkotmányosság*

ősvényén, *Az államfilozófia tárgyköre*, *A bírói szervezeti reform megvalósításának irányelvei*, *Alkotmányjogi vonatkozások a katonai bünvádi perrendtartásban*, *A katonai büntetőjog történeti fejlődésének megvilágítása*, *Psichológiai alapok az állam hadi ereje ellen elkövetett bűntetteknel*, *Büntető jogszolgáltatási vezérszempontok a hadiszállítások tekintetében*, *A csödelhárító kényszeregyezés intézményének jogi szerkezete*, *A lakásügy megoldása a nemzetlét fenntartásának szempontjából*, *A valorizáció fogalma és értékelése*, *A sorzálogjog*, *Az elmebeteg házastárs bontóperbeli jogképessége*, *Az utóörökös nevezés irányelvei* stb. Szerkesztője volt a *Dárday-Szentirmay-Angyal Igazságügyi Törvénytár*-nak, amely általánosan használt kézikönyv. Sz. egyike a legképzettebb és legobjektívab. magyar bírácoknak. A Tisza gyilkossági bűnperben a legfelsőbb honvédtörvényszék előtt tartott főtárgyalásán, mint katonai koronaügyész helyettes a koronaügyési tisztet Sz. látta el.

Szent-István Gyula, festőművész, az Iparművészeti Iskola tanára, szül. Vihnye, 1881 nov. 6. Középközlőit Selmechányán, a Képzőművészeti Főiskolát és Mesteriskolát Bpsten végezte, majd Münchenben képezte tovább magát. 1914. Münchenben kiállított képei közül a *Tenniszező férfi* élénk feltűnést keltett. Az akadémián a legnagyobb díjat, II. Lajos bajor király nagy ezüst érmét nyerte el. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba került. 1921. a fogságból hazatérve, a müncheni akadémián kapott műterme, ahol két évig dolgozott. 1922. a bpesti Iparművészeti Iskola alakrajzi tanára lett. Ez időtől fogva a Műcsarnok állandó kiállítója. Nagyb. kompozíciói: *Orosz lovasok*, *Bányászok imája*, *Bányász lovakkal*, *Bányászhalál*. 1922. a Kohner-díjnak, 1923. a székesfőváros díjának, 1924. a Pállik-díjnak, 1926. a *Képzőműv. Társ.* nagydíjának nyertese lett. Szereti a megrázó, drámai cselekményeket, amelyeket erőteljes modorral jellemez.

Szente Kálmán (szentei és sárói), kir. tvszéki elnök, szül. Dunavecse, 1873 szept. 9. Középközlőit Kiskúnhalason, egyet. tanulmányait Debrecenben végezte. Iskolai tanulmányainak befejeztével a szolnoki járásbírói joggyakornok, majd a dunaadonyi és dunavecsei járásbírói aljegyzője, később Szécsényben albíró és rövid idő múlva Salgótarjánban a bíróság elnöke lett. 1921. a balassagyarmati törvényszéknél tanácselnök, 1925. az ügyészség elnöke, majd 1927 óta a balassagyarmati törvényszék elnöke. A ref. egyház főgondnoka, egyházmegyei tanácsbíró, egyházkerületi képviselő. A vm.-i törv. hat. tagja, a *Kansz* nógárdmegei elnöke.

Szentiványi Gyula, művészeti író, szül. Bpnt, 1881 jan. 7. Tanulmányainak befejezése után, mint újságíró kezdte pályafutását.

Később a *Szép-művészeti Múzeumnál* vállalt állást. Cikkei, tanulmányai különböző folyóiratokban és napilapokban jelentek meg. A *Magyar Képzőművészek Lexikona* egyik szerkesztője.

Szentiványi János, kanonok, szül. Mosonszentjános, 1874. Középiskoláit Magyaróvárott és Győrött, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1898. pappá szentelték és eleinte különböző vidéki városokban mint káplán működött. Egyidőben mint szertartó, szentszéki jegyző és titkár, majd mint papnevelő-igazgató tevékenykedett. 1910—1914. egyházmegyei titkár és irodaigazgató, 1914—1918. ismét papnevelő-igazgató volt. 1914 óta kanonok. Győr város közéletének jelentékeny tagja. Budai c. prépost. Az egyházmegyei nyomda vezérigazgatója. Megyei biz. tag.

Szentiványi Kálmán, színművész, szül. Veszprém, 1885. Középiskoláinak elvégzése után a színpályára lépett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és a nagy- és a kisezüst és a bronz vitézségi érmet kapta meg. A háború után a *Madách Színház* tagja, majd az *Apolló Színház* konferansziéja lett. Az *Orsz. Színészegyesület* igazgatótanácsosa.

Szentpétery Gyula, ügyvéd, szül. Torda, 1884 márc. 17. Középiskoláinak befejezése után Kolozsvárott egyet. tanulmányokat folytatott. 1910. ügyvédi oklevelet szerzett és Kolozsvártól telepedett le. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. Hazatérve, Budapesten folytatta ügyvédi gyakorlatát. Főként büntetőügyekkel foglalkozik.

Szentpétery Pál (sajószentpéteri), gyógyszerész, szül. Madranz, 1892 febr. 19. Középiskoláit Sárospatakon, az egyetemet Budapesten végezte. Részt vett a háborúban. A katonai érdemkereszttel tüntették ki. 1920. a Csillag-gyógyszertárban működött. 1921. Alagon nyitott gyógyszertárat. 1922. Bpsten az Oroszlán-gyógyszertárat vette át.

Szeőke István, kúriai tanácselnök, szül. Nagyszőlősen, 1862 okt. 8. Középiskoláit Szatmáron, jogi tanulmányait Budapesten végezte 1879—1883. 1885. ugyanott doktori oklevelet szerzett. 1884. Szatmárnémetiben joggyakornokká, majd aljegyzővé, később alügyésszé, 1894. a debreceni törvényszék bírójává, 1904. u. o. főügyész-helyettesé, 1911. Budapesten koronaügyész-helyettesé, 1923. pedig a Kúria tanácselnökévé nevezték ki. Azóta a II. büntetőtanács élén bíraskodik. Az utóbbi esztendőök súlyos társadalmi válságai közepette számos politikai, intellektuális és a tanácsköztársasággal kapcsolatos bűnperben ítélkezett. Majdnem fél évszázad óta teljesít igazságügyi szolgálatot, mely idő alatt élénk részt vett a magyar közéletben és a nemzeti mozgalmakban. A háború alatt kiváló

szolgálatiért a II. oszt. polgári hadi érdemkereszttel tüntették ki.

Szép Ernő, költő, író, szül. Huszt, 1884 jún. 30. Tanulmányainak befejezése után, mint hírlapíró kezdte pályafutását. Első versei a *Nyugatban* tüntek fel. Ezúttal csengő ködfinom lírájában a szív és a lélek mélyéből felbuggyanó érzésmelódiákat áhítatos, közvetlen egyszerűséggel önti rímbe. Írásaiban lelkéből szól a lélekekhez. Novellái, regényei is jelentek meg és több színművet mutatták be a fővárosi színházak. Önálló művei: *Énekeskönyv*, *Az egyszeri királyfi*, *Patika*, *A jázminok illata*, *Emlék*, *Szilágyi és Hajmási*, *Bűneim*, *Elalvó hattytű*, *Jó szó*, *Régi kedvünk*, *A világ*, *Egy falat föld*, *egy korty tenger*, *Élethalál*, *Hetedikbe jártam*, *Kenyér*, *Kétfelől ongyal*, *Lila akác*, *Magyar könyv*, *Ok'óber*, *Sok minden*, *Valentine*, *Azra*, *A Hortobágy*. Prózái is finomak és líraiak.

Szepeß Béla (cs. n. Strauch), rajzolóművész, szül. Igló, 1903 szept. 5. Legjobb atlétaink egyike. Az 1928-i amsterdami olimpiáson a gerelyvetés második helyezettje lett. Magyarország és Anglia 1929. évi gerelyvetőbajnoka, valamint Magyarország skibajnoka.

Szepeßy Athur, magy. kir. erdőtanácsos, erdőigazgató, szül. Szomolnok, 1883 júl. 23. Gimnáziumi tanulmányait Selmechányán végezte. 1905. szerzett a selmechányai főiskolán erdőmérnöki oklevelet. Működését, mint s.-mérnök a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál kezdte meg. 1910-től a háború kitöréséig a busztaházi erdőhivatalnál tevékenykedett. Végigküzdötte a háborút. Mint tart. százados szerelt le. A kat. érdemkereszt III. oszt.-val, a kor. arany érdemkereszttel, a kisezüst és a bronz vitézségi éremmel, a Károly-csapatkereszttel és a sebesülési éremmel tüntették ki. Mint a románok által elszakított terület lakosa, megtagadta a hűségesküt, ezért internálták és csak 1920. engedték szabadon. 1922. a bánrévei Faértékesítő Hivatal vezetésével bízták meg, majd erdőfelügyelővé, 1928. erdőigazgatóvá nevezték ki a miskolci erdőigazgatóság élére. Elismert szakember, számos mérnöki és erdészeti egyesület vezetőségének tagja.

Szepeßy Géza (négyesi), országgyűlési képvis., szül. Sóstófalva, 1895. Középiskoláinak elvégzése után a sárospataki ref. jogakadémiát hallgatta. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és több ízben ki-tüntette magát. 1920. szolgabíró, majd 1921. megyei aljegyző lett. 1926. egypárti programmal a megyeszóli kerület képviselőjévé választotta.

Szepeßy (Raisz) Rezső, ny. szfőv. ker. elöljáró, szül. Breznóbánya, 1862 okt. 2. Középiskolai és egyetemi tanulmányait a fővárosban végezte és itt szerezte államtudományi doktori oklevelét. 1888. lépett a

szföv. szolgálatába, mint díjnok. Gyorsan haladt előre a ranglétrán és rövidesen tollnok, később tanácsjegyző, 1910. pedig kerületi elüljáró lett. 1923. vonult nyugalomba. A főváros X. kerülete fejlesztése terén rendkívüli érdemeket szerzett. Tartalékos honvédhuszárhadnagy.

Szepesfalvy János (vitéz), a M. Nemzeti Múzeum igazgató-őre, szül. Lőcse, 1882 máj. 15. Középiskoláit Lőcsén, egyet. tanulmányait Budapesten végezte. 1905. a Nemzeti Múzeum szolgálatába lépett. 1910. segédőrré nevezték ki. A háború kitörésekor katonái szolgálatra jelentkezett. Harctéri szolgálatai közben kétszer sebesült meg. Kitüntetései: III o. vaskoronarend, katonai érdemkereszt, két Signum Laudis, Károly-csapatkereszt, sebesülési érem és német vaskereszt. Tudományos kutatásait a háborús idők alatt is folytatta. 1916. múzeumi őrré nevezték ki. A T. T. T. növénytan szakosztály folyóiratának a Botanikai Közleményeknek volt társszerkesztője. A hazai és európai mohák tanulmányozása képezi tudományos kutatásainak főtárgyát. A háború után az Alföld diluviális növényzetét kutatta, ahol már eddig is igen nevezetes eredményeket ért el. *Lőcse környékének mohafldrója* c. tanulmányát az Arnheim-díjjal jutalmazták. *Albánia mohafldrója* c. tanulmányát a Magyar Tudományos Akadémia adta ki. Nevezetes munkái még: *Adatok Észak-Magyarország mohafldrójához* és a német nyelven megjelent: *Beitrag zur Byrogeographie des ostlichen Polens* c. művek. 1924. vitézzé avatták.

Szepesházy Imre (felsővízközi), ny. táblabíró, volt. orszgyül. képv., szül. Eperjes, 1857 jan. 16. Jogi tanulmányainak befejezése után bírói pályára lépett. Fokozatos előléptetések után táblabírói rangig emelkedett és 1910. nyugalomba vonult. Ebben az évben a zborói kerület nemzeti munkapárti programmal orszgyül. képviselőjévé választotta és a Ház egyik jegyzője lett. A háborúban a hadműveletek következtében elpusztított községek talpraállítási mozgalmát ellenőrző miniszteri biztos volt. Érdemeit több ízben magas kitüntetésekkel jutalmazták. Régi nemességének épségbentartása mellett a felsővízközi nemesi előnevet kapta. 1923. a kormányzó magy. kir. kormányfőtanácsossá nevezte ki.

Szerb Elek, tud. egyet. asszisztens, szül. Bpest, 1904 dec. 20. Az egyetem testnevelési tanszékének asszisztense. Kiváló hosszútáv-futó és mint ilyen Magyarország bajnokságain igen nagy szerepet játszik.

Szerény Zoltán, színművész, szül. Nagymenyér, 1861 dec. 14. Középiskoláit Nagyszombatban, az Orsz. Színitanodát Budapesten végezte. Tanulmányainak elvégzése után a kassai, majd a kolozsvári színházhoz szerződött. Az 1906. létesült Vígszínháznak megnyitása óta tagja. 1907. a Zeneművészeti Főiskola rendkívüli tanárává ne-

vezték ki. A Vígszínház jubiláris évfordulóján Magyarország kormányzója a Signum Laudissal tüntette ki. Színészi működése mellett, mint rendező is sikeresen működött. Színészettörténelmi írásai szövetségének lapjában jelentek meg. Jelenleg a színpadon eltöltött 40 év történetének megírásán dolgozik. Sz. a magyar színművészetnek kiemelkedő reprezentálója. Kiforrott játékkészsége, leegyszerűsített jellemábrázolása, természetes és lélekkel teljes játékmódora révén a magyar színjátszás klaszszikusai közé emelkedett.

Szerdahelyi László, hegedűművész, szül. Keszthely, 1910 febr. 25. A *Zeneművészeti Akadémián* 1926. művészi oklevelet nyert. Művészi oklevelének megszerzése után Kajanusz Róbert, a nagyhírű finn dirigens Finnországba vitte, ahol több hangversenyét dirigálta. 1928. első nyertese volt *Az Est* tehetségg pályázatának, azonkívül az *Akadémián* is számos ösztöndíjat nyert.

Szieberth Béla, gazd. intéző, szül. Pécs, 1893 jún. 13. Középiskoláit Pécsen, a gazd. akadémiát Keszthelyen és Magyaróváron végezte. Iskolai tanulmányai elvégzése után, először a premontrei-rend türjei gazdaságánál, mint gazdasági ellenőr működött. 1919. nov. 1., mint gazdasági intézőt Csornára helyezték, ahol mind a mai napig a premontrei-rend gazdaságában teljesít szolgálatot. A Gazdatiszti Egyesület, az Omge és számos más gazd. és társadalmi egyesület tagja.

Szigeti Ferenc, filmkölcsonzóvállalati igazgató, szül. Magyarözgyén, 1887 febr. 22. Középiskoláit Bpsten végezte, majd a kereskedelemügyi minisztérium kötelékébe lépett. 1917. a Corvin filmgyárhoz került, melynek cégvezetője lett. 1919. megalapította a Danubius Mozgóképipari r.-t., amely 1924 óta a filmkölcsonzést is felvette ügykörébe. A vállalatnak ügyvezető-igazgatója.

Szigeti János, a Kassa-Oderbergi vasút-társaság ny. vezérigazgatója, felsőházi tag, szül. Budapest, 1869 jún. 18. Középiskoláit Bpsten végezte, majd Budapesten és Nagyváradon jogot hallgatott. Utobbi helyen jogi és államtudományi államvizsgát tett. A vasúti tisztképző tanfolyam elvégzése után 1890. a Kassa-Oderbergi Vasúthoz került. 1908. felügyelővé, 1913. főfelügyelővé, 1918. igazgatóhelyettesé, 1921. igazgatóvá és 1926. vezérigazgatóvá nevezték ki. Hivatali tanulmányútjai során, majd egész Európát bejárta. Hivatali munkássága mellett nagy társadalmi és irodalmi működést fejtett ki. Munkatársa volt a *Hét* c. szépirodalmi folyóiratnak, a *Vasúti és Hajózási Hetilapnak*, valamint a *Természettudományi Közölnynek*, amelyben különnyomatban jelent meg *Darwin és az igazságszolgáltatás* c. tanulmánya. Titkára volt az Irodalmi Társaságnak és szerkesztője a *Kör Almanachjának*. Egyik megalapi-

tója és ma is választmányi tagja a Vasúti és Hajózási Klubnak. Budapest törvényhatóságának 1909 óta tagja. 1917. Apponyi-párti programmal Budapest I. kerületének képviselője volt a Házban. A felsőház tagjává a főváros törvényhatósága választotta.

Szigeti József, hegedűművész, szül. Máramarosziget, 1892 szept. 2. A világ három legnagyobb hegedűművésze közé tartozik. A bpesti Zeneakadémián Hubay Jenő tanította. 1906—13. a berlini akadémia tanára volt. Tanárkodás után művészi körutakat tett Európában is, ragyogó művészetével mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. Lelkes propagálója a magyar zenének. 1925. Amerikába hajózott, ahol szintén óriási népszerűsége tett szert. 1927. Oroszországba hangversenykörútra hívták meg és felkínálták a moszkvai zeneakadémia vezetői állását. Sz. a meghívást nem fogadta el.

Szigethy Sándor, földbirtokos, szül. Rábabogyoszló, 1850 dec. 8. Középiskoláit Kőszegen és Sopronban végezte. Tanulmányainak befejezése után átvette Rábabogyoszló, Alsópaty és Felsőpaty község határában levő birtokának kezelését. Azóta ott gazdálkodik. Résztvesz az ev. egyház életében is.

Szűj Bálint, gazdálkodó, felsőházi tag, szül. Nagyigmánd, 1868 febr. 4. Iskoláinak elvégzése óta kisbirtokát művelte. Szülőfalujában, sőt az egész vármegyében is csakhamar nagy tekintélyre tett szert. A háború alatt községi bíró volt. A kisczardapártnak megalakulása óta lelkes és tevékeny tagja és 2 évig alelnöke is volt. Egyik alapítója a *Magyarországi Kisbirtokosok Szövetségének*. 1920. Nagyigmánd kisczardapárti képviselője lett és mandátumát 1922. is megtartotta. 1926. a kormányzó a felsőház tagjává nevezte ki.

Szikla Adolf, zeneigazgató, szül. Bécs, 1860 júl. 1. Középiskoláit és a Zeneművészeti Főiskolát Bécsben végezte. Tanulmányainak elvégzése után gróf Zichy Géza gyermekeinek zenei nevelője lett. Később az *Operaház* kötelékébe lépett, ahol 1892. karmesterré nevezték ki. Vezetése alatt az *Operaház* több mint 50 magyar művet mutatott be. 1902. a *Nemzeti Zenede* tanára, majd osztályfőnöke lett. Hangszerelő képességéről tesznek tanúságot nagy sikerrel bemutatott balettjei: a *Törpe gránátos* és az *Atom*. 1909. az *Újpesti Zenekonzervatórium* igazgatójává nevezték ki. Sikeres külföldi szereplésének elismerésül a porosz koronarend IV. o. lovagkeresztjét és a bolgár polg. érdemkeresztet kapta meg. 1928. többször nagy sikerrel szerepelt a Székesfővárosi Zenekar élén.

Sziklay János, író, szül. Veszprém, 1857 ápr. 2. Egyetemi tanulmányait Pozsonyban és Budapesten végezte, majd filozófiai doktorátust szerzett. Hírlapírói működését Pozsonyban kezdte meg, majd Budapestre ke-

rült és több napilap kötelékében fejtett ki működést. Közben széleskörű publicisztikai és kultúrtörténeti működést is folytatott. Sz. rendezte sajtó alá *Vas Gereben összes műveit*. Első szerkesztője volt a *Magyarország vármegyéi és városai* c. monográfia-kiadványának. Ugyancsak szerkesztette a *Katholikus Magyarország* c. nagy díszművet. Nevezetesebb ismertető művei: *A magyar népszínmű története*, *Budavár ostroma*, *Balatonvidéki kalauz*, *A Balaton és vidéke*, *Magyarország útirajzokban*, *Negyven év a magyar katolicizmus történetéből*, *II. Rákóczi Ferenc élete és a Balaton bibliográfiája*. Nevezetesebb szépirodalmi művei: *Apa és leány*, *A méltóságos asszony*, *Ábrándos évek*, *A szerelem apostolai*, *Az irgalmasság Golgotája*, *Lelkek válsága*, és *Szt. László király*. Ifjúsági regényei: *Hany Istók története*, *Azok a jó Rálótiak*, *Kis mese-könyv és Magyar szív*. Nagy érdemei vannak a Balaton-kultusz fejlesztése körül. Titkára volt a Balaton-egyletnek és 31 évig főtítkára az *Országos Pázmány Péter-Egyesületnek*, melynek ma tb. alelnöke. A Szent István-Akadémia tagja. Az Otthon Írók és Hírlapírók Körének s az *Újságírók Egyesületének* alelnöke. Sz. a magyar hírlapíró-társadalom köztisztelőben álló kiváló tagja. 1926. írói működésének 50. évfordulóját ünnepelték. Ez alkalommal Veszprém város utcát nevezett el nevééről.

Sziklai Jenő, gimn. igazg., szül. Székesfehérvár, 1893 aug. 5. Középiskoláit szülővárosában, a teológiát Pannonhalmán végezte. Pappá szenteltetése után, mint gimnáziumi tanár Pápán működött, majd 1919. a soproni gimnázium tanára, 1929. a Szent Benedek-rend házfőnöke lett és ezidő óta mint a gimnázium igazgatója fejt ki értékes pedagógiai tevékenységet. A Föderacio Emerikana lelkésze, a Bencés Diákszöv. igazgatója és számos egyesület vezetőségi tagja.

Szikra Károly bankigazg., szül. Budapest, 1887 május 17. Iskolai tanulmányainak elvégzése után 1904. a *M. Ált. Takarékpénztárnál* kezdte működését. 1911. a *M. Ált. Ingatlanbank* szolgálatába lépett, ahol 1912. cégvezető lett. Hasznos működésének elismerésül 1914. igazgatóvá nevezték ki. A *Malomsoky József Asztalosárúgyár r.-t.* és a *Hungária Fürdő r.-t.* igazg. tagja.

Szikszay Gerő, min. tan., a keresk. minisztérium vasúti műszaki szakosztályának főnöke, szül. Kunszentmiklós, 1876 márc. 1. Középiskoláit Kunszentmiklóson és Nagykörsön, műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1898. a bpesti műegyetemen mérnöki oklevelet szerzett. Ugyanez évben a műegyetem tanársegéde lett, majd a MÁV-hoz került, ahol a hidépítési osztályhoz osztották be. 1906. a kereskedelemügyi minisztériumba rendelték be, ahol később a vasúti szakosztály főnöke lett. A *M. Kir. Áll. Vasgyárak*

felügyelő bizottságának tagja, a vasgyári II. fokú fegyelmi bíróságnak, a *Magyar Mérnök- és Építészegylet* út-, vasút- és hidépítési osztályának és a *Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége* mérnöki szakosztályának elnöke. Élénk szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Értekezései és cikkei a különböző mérnöki szaklapokban jelennek meg.

Szikszay Sándor, ügyvéd, ny. táblabíró, szül. Kunszentmiklós, 1866 május 9. Középiskoláit Kunszentmiklóson és Nagykőrösön, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1887. a bírói pályára lépett s 1921. mint kir. ítélőtáblai bír., nyugalomba vonult. Jelenleg Szentendren folytat ügyvédi gyakorlatot. A pesti ref. egyházmegye tanácsbírája, a szentendrei ref. egyház főgondnoka, Pest vármegye és Szentendre tb. főügyésze, a Pomázi Egységspárt elnöke. Szentendre város képviselőtest. tagja. Értékes közéleti működésének elismerésül 1925. kormányfő-tanácsossá nevezték ki.

Szilágyi Béla, min. tanácsos, szül. Kondoroson, 1876. Középiskolái elvégzése után a Műegyetemen szerezte mérnöki oklevelét. Utána állami szolgálatba lépett. A vízépítési igazgatóságnál, majd az állami földmérésnél teljesített szolgálatot. Később a pénzügyminisztériumba rendelték, hol mint főosztályvezető teljesít szolgálatot. A háborút mint honvédszázados harcolta végig és a kardokkal ékesített Signum Laudisszal tüntették ki. Sz. a szakirodalom terén is működik és szaklapokban geodéziai tanulmányokat írt.

Szilágyi Gábor, főszolgabíró, szül. Bpest, 1882 szept. 18. Főiskolai tanulmányait Budapesten végezte. Működését mint gyakornok Pest vármegyénél kezdte. 1911. Ráckevén, majd Gödöllőn szolgabíró lett. 1924 óta mint Kunszentmiklós főszolgabírója fejt ki értékes közéleti tevékenységet.

Szilágyi Géza, író és hírlapíró, szül. Bpest, 1875 dec. 29. A bpesti egyetem jogi karán tanult és ügyvédi diplomát szerzett. 1895. az *Élet* c. folyóirat munkatársa lett, majd 1903—1919. az *Újság* helyettes szerkesztője volt. 1921—1928. az *Est-lapok* munkatársa. Jelenleg a berlini Ullstein-lapok budapesti szerkesztője. *Aegrotus* név alatt írta cikkeit. Erőteljes hangú versei nagy hatást gyakoroltak az újabbkori költészetre. Verseskötetei: *Tristia*, *Holt vizeken*, *Neked irtam*, *Szó és könny*. A *Nemzeti Színház* előadta *Májusi fagy* c. Lenkei Henrikkel együtt írt drámáját. Könyvei közül nevezetesebbek: *Lepel nélkül*, *Ez Pest*, *A háború mellől*, *Fantasztikus szerelmek*, *Menny, pokol, háború*, *Nagy Napoleon és kis barátnője*, *Az ördög nyája*, *Vitus-tánc*.

Szilágyi Imre, okl. mérnök, építési vállalkozó, szül. Bpest, 1893 dec. 26. Középiskoláit Bpsten végezte, majd a berlini és a bpesti egyetemen tanult. A háború alatt a harctéren mint huszártiszt, később mint

repülőfőhadnagy szolgált és megkapta az ezüst vitézségi érmet, a sebesülési érmet, a Vöröskereszt-érmet, valamint a Károly-csapatkeresztet. A háború után folytatta egyet. tanulmányait és mérnöki oklevelet szerzett. Egyetemi hallgató korában a keresztény diákmozgalmak egyik vezére volt. 1924. átvette apja építési irodáját és azt azóta önállóan vezeti. Sokat járt külföldön. Intenzíven foglalkozik zenei tanulmányokkal. Ismert sportember. Diákéveiben a MAFC. versenyzője volt, később mint vívó, majd mint autóversenyző ért el szép sikereket. A MAFC. volt ügyv. alelnöke.

Szilágyi János, államr. detektív-felügyelő, a Dunai ker. kapitányság gyermek-bírósági előadója, szül. Marosportus, 1892 nov. 11. Középiskoláit Gyulafehérváron és Bpsten végezte. A bpesti tud. egyetemen 1924. jogtudori oklevelet nyert. Tanulmányainak elvégzése után először a pénzügyigazgatóságnál működött. 1919 óta a rendőrség szolgálatában áll. Előbb a főkapitányságon teljesített szolgálatot, mint gyermek-bírósági előadó. A főkapitányság bünyügyi osztályában számos érdekes és eredményes nyomozást folytatott le.

Szilágyi Lajos (piskárosi), földbirtokos, országgyűlési képviselő, szül. Berettyóújfalu, 1882. Középiskolai és katonaiskolai tanulmányainak befejezése után, mint hadnagy teljesített tényleges szolgálatot. 1902. a honvédfelsőtiszti tanfolyamra került, majd jog- és államtudományi tanulmányokat folytatott. 1909. pedig doktori oklevelet nyert. 1911. a vezérkarhoz osztották be. 1914. nyugdíjaztatta magát és a *Külügy-Hadügy* c. katonai hetilapot indította meg. A háború alatt előbb Budapest honvédkerületének vezérkari főnökéként működött, majd mint zászlóaljparancsnok harctéri szolgálatot teljesített. Hadiérdemeiért a hadiékítményes III. oszt. katonai érdemkeresztrel, a porosz királyi Johanna-renddel és még számos kitüntetéssel jutalmazták. 1916. a berettyóújfalusi kerület mandátumát nyerte el. A forradalom után a biharmegyei kisgazdapárt szervezésében vett részt, majd Bihar megye főispán-kormánybiztosává nevezték ki. Az első nemzetgyűlésen Berettyóújfalu képviselte kisgazdapárti programmal. 1926. a *Kispolgárok Országos Pártját* létesítette, majd régi kerülete ismét képviselőjévé választotta.

Szilágyi László, író, szül. Bpest, 1898 okt. 2. Középiskoláit és jogi tanulmányait Bpsten végezte, majd az újságírói pályára lépett. Eleinte verseket, novellákat és kisebb kabarédarabokat írt, majd egészen az operett-írbrettoírásra tért át. Első darabját, a *Levendula* c. háromfelvonásos énekes játékot a *Várszínházban* adták, amelyet gyors egymásutánban követték a főváros különböző színházaiban színrekerült nagysikerű operettjei. A háború utáni éveknek legtermékenyebb

magyar librettistája. Nevezetesebb munkái: *Régi jó Budapest*, *A legkisebbik Horváthlány*, *A két postakocsi*, *Aranyhatyú*, *Muzsikus Ferkó*, *Csókos asszony*, *Eltörött a hegedűm*, *Miss Amerika*, *Diákszerelem*, *Tommy és Társa*.

Szilárd Béla, kereskedő, szül. Várpalota, 1879. Középiskoláit és a kereskedelmi akadémiát Székesfehérvárott végezte. 1904. az autózakma szolgálatába lépett. 1912. a Hazai Automobil r.-t. vezérigazgatója lett. 1913. önállósította magát és neve ma az autózakmában a legelsőek között áll. Mint százados küzdötté végig a háborút. 1914—18-ig állandóan tűzvonalszolgálatot teljesített. A különböző frontokon résztvevő számos nagyobb ütközetben és egészen rendkívüli hősiességéért a legmagasabb kitüntetésben részesült. Megkapta a Mária Terézia-rend tiszti arany vitézségi érmét, a Lipót-rend lovagkeresztjét, a hadi díszérmét, a bronz és ezüst Signum Laudist, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmét. A *Magyar Automobilkereskedők Orsz. Egyesületének* alelnöke, a K. M. A. C. választmányi tagja, az O. M. K. E. igazgatósági tagja.

Szilaveczy Aladár (szobotiszti), államrendőrségi tanácsos, a VIII. ker. kapitányság helyettes vezetője, szül. Selmechánya, 1885 márc. 25. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol jogtudorrá avatták. 1903. kezdte meg rendőri működését a VI. ker. kapitányságon. Azután a főkapitányság bünygyi osztályán teljesített szolgálatot. 14 éven keresztül a belügyminisztérium rendőri osztályán működött, majd az I. ker. kapitányságra került, azután 4 éven át a népjóléti minisztérium és a lakáshivatal között teljesített összekötőtiszti szolgálatot, 1928. a VIII. ker. kapitányság helyettes vezetője lett. Szolgálatai elismerésül megkapta a koronás arany érdemkeresztet, a III. oszt. polg. hadiérdemkeresztet, az 1912/13. szolgálati emlékkeresztet és a német III. o. vöröskeresztet.

Szilaveczy Lajos (szobotiszti), r.-főtan., szül. Léva, 1883 szept. 17. Középiskoláit Selmechányán és Bpsten, főiskoláit Bpsten végezte, ahol államtud. államvizgát tett. 1903. a m. kir. államrendőrség kötelékébe lépett. 1907. fogalmazógyakornokká, 1918. rendőrkapitánnyá, 1919. tanácsossá és 1921. főtanácsossá nevezték ki. Először a főkapitányság másodfokú kihágási büntetőbíróóságánál, majd mint gazdasági előadó a főkapitányság elnöki osztályán működött. Később az autógyosztályt állította fel, amelynek megszervezője és vezetője volt. Innen a III. kerületi kapitánysághoz, majd a bünygyi osztályhoz került, ahol a lopási csoport vezetője lett. 1929 óta az intellektuális osztály vezetője. Az őrsemélyzet tagjaiból zenekart szervezett, amely igen szép sikerrel működik. Az államrendőrségi tisztikar nyugdíjpótló egyletének alel-

nöke, a D. A. C. védnöke, a R. A. C. vívőszakosztályának kapitánya, a bpesti főkapitányság őrsemélyzeti fegyelmi bizottságának, valamint a rendőrszemélyzeti vizsgabizottságának és a rendőrszemélyzeti zenebizottságának tagja és a *Magyar Vívőszövetség* tanács-tagja. A polg. hadiérdemkereszt III. oszt. nak, a vöröskereszt hadidíszítményes díszérmének, a polg. jubileumi keresztnek, a mozgósítási emlékkeresztnek és a német világháborús emlékéremnek tulajdonosa.

Sziller Péter, ügyvéd, ny. min. osztálytanácsos, szül. Nagyikinda, 1889. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait Budapesten végezte, majd egységes bírói és ügyvédi vizsgát tett. Tanulmányainak befejezése után, mint joggyakornok a bpesti törvényszékhez került, majd mint tvszéki jegyzőt az igazságügyminisztériumba osztották be, ahol tvszéki bírói rangot ért el és igazságügyminiszteri elnöki titkár lett. A külügyminisztérium felállításakor miniszteri titkárrá nevezték ki és min. osztálytanácsosi címmel vonult nyugdíjba. Ezután 1920. Balassagyarmaton ügyvédi irodát nyitott és azóta a város társadalmi életének jelentékeny alakja. A polg. hadiérdemkereszt tulajdonosa. A vmegyei törv.-hat., a városi képv.-test. és számos társadalmi, kulturális egyesület biz. tagja, az *Egységes Párt Helyi Szervezetének* elnöke. A *Magyar Szövetkezés* c. lapban számos szakcikke jelent meg. A *Nógrád-Hontmegyei Körzeti Mezőgazdasági Hitelesítővel* alelnöke.

Szilvássy Gy. László, gyógyszerész, szül. Jászberény, 1869 júl. 16. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után több fővárosi gyógyszerárban működött. 1900 óta a *Pannonia-gyógyszertár* tulajdonosa. A *Budapesti Gyógyszerész Testület* I. alelnöke, a külső *Erzsébetvárosi Casinó* v. elnöke, a *Természettudományi Társulat* r. tagja.

Szily Géza, ügyvéd, szül. Tolna, 1872. jan. 17. Középiskoláit Kalocsán, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint gyakornok Pest vármegye szolgálatába lépett, majd a pest-vidéki kir. törvényszék aljegyzője lett. 1900—1902. Dunaadonyban és 1902 óta Tolnán mint ügyvéd működik. A háború alatt mint népfelkelő százados harctéri szolgálatot teljesített és a koronás arany érdemkeresztet, a Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. A vármegyei törv.-hat. biz. tagja, a vármegye tb. főügyésze, a kat. egyház világi elnöke, azonkívül számos egyesület vezetőségi tagja.

Szily Kálmán (nagyszigethi), műgyet. ny. r. tanár, felsőházi tag, szül. Bpest, 1875 máj. 4. Középiskoláit végeztével a budapesti műegyetem hallgatója volt, majd külföldi tanulmányútra indult, melynek során egy évet Párisban és egyet Zürichben töltött. 1901. a bu-

dapesti műegyetemen magántanúrrá képesítették. 1906. rk. műegyetemi tanár, majd 1913. nyilv. r. tanár lett a mechanikai tanszéken. 1919-től kezdve három éven át a műegyetem mérnöki és építészeti osztályának dékánja volt. 1920. a tud. akadémia levelező tagjává választották. 1926-ban a műegyetem felsőházi taggá választotta. 1927-től kezdve három éven át a műegyetem rektora. Széleskörű tudományos és szakirodalmi munkásságot fejt ki. A *Mechanika* c. háromkötetes kézikönyvét általánosan használják. Tevékeny részt vesz az egyetemi ifjúság életében. Megalakulásától kezdve 1928-ig magisztere a Hungária Magyar Technikusok Egyesületének. A Centrum Szövetkezet és a Centrum Kiadó r.-t. elnöke, a Magyar Mérnök- és Építészegylet választmányi és a Felsőoktatási Egyesület igazg. tagja.

Szímon István, államr. tanácsos, a főkapitányság életvédelmi osztályának vezetője, szül. Bpest, 1887 ápr. 23. Középiskoláit Bpsten és Kecskeméten végezte. 1911. a bpesti tud. egyetemen jogi és államtud. doktorátust szerzett. Sz. eredetileg papi pályára készült, de 1911. a rendőri pályára lépett. Először a főkapitányságban működött, majd 1912. a rendőri gyermekbirósághoz került, amelynek 1921. helyettes vezetője, 1927. megbízott vezetője lett. 1928. megszervezte a főkapitányság életvédelmi osztályát, amelynek azóta is vezetője.

Szini Gyula, író, hírlapíró, szül. Bpest, 1876 okt. 9. Középiskolai tanulmányainak befejezése után 1900. a Pesti Napló munkatársaként kezdte pályafutását. Első versei, novellái különböző szépirodalmi lapokban jelentek meg és az irodalmi körök, valamint a közönség figyelmét különösen felkeltették. Novellái a magyar irodalom remekei közé tartoznak. Mondanivalóit maupassanti művészettel olvasztja össze fordulatot, érdekes színes mesével. Elbeszélő módját nemesen finom könyvedség, csevegésig közvetlen hang, a szépség kihangsúlyozása és tökéletes kifejezésű tudás jellemzi. A szép kiemelése nála nem csupán esztétizálás, hanem életfilozófia is. Regényei, különösen *A porcellán muzsika*, a *Bohócok* és a *Jókai bizonyítják*, hogy novelláiban csillogó erői nem halványodnak el hosszú lélegzetű írásoknál sem. Önálló művei: *Trilbi*, *Lelki kalandok*, *Egy sápadt asszony*, *Profán szerelem*, *Pesti konfetti*, *A rózsaszínű hó*, *Napoleon szerelmei*, *Pára*, *Hanna*, *A tűzfészek*, *Szívárvány*, *A smaragd*, *A bűbájos*, *Homo doktor kísérlete*, *A kínai bálvány*. Esszéi: *Studiumok*, *Írói arcképek*, stb. A *fekete pásztor* c. színművét a *Belvárosi Színház* mutatta be. *Ikercsillag* c. drámáját az Írók Színházában adták elő. Művei széles rétegekben örvendnek népszerűségnek.

Szini János r.-t. igazgató, szül. Szárhegy, 1893 okt. 1. Középiskolai tanulmányai után hadbavonult. Előbb a 13. tábori tüzérezredben, később az autó-csapatban teljesített szol-

gálatot. A háború után a Magy. Ált. Gépgyár titkára, majd később az Austro-Dainler-Puchmüvek r.-t. igazgatója lett. Ismert sportember. Számos autóversenyen értékes díjat nyert. Katonai kitüntetései: a II. oszt. katonai érdemkereszt, az ezüst és bronz Signum Laudis, az ezüst és bronz vitézségi érem. a Károly-csapatkereszt és a sebesülési érem. A *Hungaria Autó Klub* igazgatósági tagja, az *Autó- és Motorversenyző Egyesületnek* alelnöke.

Szinok Zoltán, ref. lelkész, szül. Torontálvásárhely, 1881. Középiskoláit Pancsován, Nagykörösön és Debrecenben, a teológiát Debrecenben végezte, ahol pappá szentelték. Tanulmányainak befejezése után, mint segédlelkész Belényesen, majd Hajduböszörményben működött. Később a budapesti ref. egyház vallástanára lett. 1911. a pesterzsébeti ref. egyház lelképásztorává választotta. Számos kultúr, egyházi és jóléti intézmény létesítése fűződik nevéhez. Egyházi író, a *Pesterzsébeti Ker. Társaskör* díszelnöke, a *Magyar Kálvin Szövetség* választmányi tagja és a *Ref. Szeretetház* elnöke.

Színnyei József, nyug. egyet. ny. r. tanár, a Magy. Tudományos Akadémia főkönyvtárnoka, felsőházi tag, szül. Pozsony, 1857 máj. 26. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti tud. egyetem bölcsészettudományi karán folytatta tanulmányait s középiskolai tanári és bölcsészettudományi oklevelet szerzett. Már egyetemi hallgató korában irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányokkal, valamint összehasonlító nyelvesszettel foglalkozott. Ekkor adta ki *Irodalmunk története 1711—72-ig* és *A magyar irodalomtörténetírás imertetése* c. munkáit. 1879—1880. állami ösztöndíjjal Finnországban összehasonlító nyelvtudományi kutatásokkal foglalkozott. Tanulmányainak egyik eredménye 1884. megjelent *Finn-magyar szótár*-a volt, melyet az Akadémia a Marcibányi-díjjal tüntetett ki. 1881—1886. a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának segédjére volt. 1883-tól kezdve a budapesti egyetemen mint magántanár a finn nyelvet, majd mint helyettes tanár a magyar nyelvészetet adta elő. 1886. a kolozsvári egyetemen a magyar nyelv és irodalom ny. rk. és 1888. ny. r. tanára lett. 1893. Budenz utódként a budapesti egyetem tanára lett. 1884. a Magyar Tud. Akadémia levelező tagjává, 1896. pedig r. tagjává választotta. 1906. az Akadémia osztálytitkára, 1922. pedig igazgatósági tagja is lett. Levelező tagja a helsingforszi Finn Irodalmi Társaságnak, kültagja a norvég Tud. Akadémiának, tiszteleti tagja a Finn-ugor Társaságnak és a Finn Tudományos Akadémiának, igazgatósági tagja a Szent István-Akadémiának. A *Nyelvtudományi Közlemények* c. folyóiratnak 1896 óta szerkesztője. A finn-ugor összehasonlító nyelvtudomány egyik legkimagaslóbb művelője. A tudományos folyóiratokban közzétett számos értekezésén kívül igen sok önálló munkát adott ki, melyek közül nevezetesebbek: *Magyar*

nyelvhasonlítás, Magyar Tájszótár (az Akadémia nagyjutalmával kitüntetve), *A magyarság eredete, nyelve és honfoglaláskori műveltsége* (németül is), *Finnisch-ugrische Sprachwissenschaft, Ungarische Sprachlehre, Unkarin kieltoppi* (finnyelvű magyar nyelvtan). Ezenkívül a középiskolai oktatás számára több magyar nyelvtant írt. Lefordította 1879. finn nyelvre Szigligeti *Cigányát*, amelyet a finn színpadokon most is előadnak. A felsőházban, mint a Magyar Tud. Akadémia választott tagja foglal helyet.

Szinyei Merse Félix, földbirtokos, szül. Jernyén, 1874 aug. 18. Középiskoláit Eperjesen végezte, majd a bpesti egyetemen jogot tanult. Tanulmányainak befejezése után közigazd. pályára lépett. 1897. Sárospatak aljegyzőjévé választották meg. 1904. lemondott állásáról és visszavonult birtokára. 1906. alkotmánypárti programmal a kissebeni kerület képviselőjévé választották. 1910. ismét képviselte kerületét munkapárti programmal.

Szinyei Merse István, felsőházi tag, szül. Jernyén, 1862 jan. 9. A középiskolát Eperjesen végezte, majd a bpesti egyetemen jogi és államtud. államvizsgát tett. 1884. Sáros megye szolgálatába lépett mint közigazg. gyakornok. Rövidesen aljegyző lett, majd később főszolgabíró. 1892. Sáros megye alispánjává választották meg. 1897. Sáros vármegye főispánjává nevezetett ki. 1899. nyugalmába vonult. 1900. a földművelésügyi minisztérium kiküldte Szentpétervárra gazd. tudósítónak. 1904. kinevezték Zemplén megye főispánjává, de egy hónap múlva lemondott. 1913. Árva vármegye, majd 1914. egyúttal Sáros megye, 1916. Zemplén vármegye főispánja lett. A háború alatt kormánybiztos volt. A felsőház tagja. A III. o. vas-korona-rend és a Szent István-rend kiskeresztese és v. b. t. t.

Szinyei Merse Jenő, országgy. képviselő, szül. Bpest, 1888 dec. 7. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1911. jogtudományi tudori oklevelet szerzett. Pályáját 1911. a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban kezdte, mint fogalmazógyakornok. Még ebben az évben segédfogalmazó, 1918. fogalmazó, 1922. pedig titkár lett. 1922. a minisztérium elnöki osztályába osztották be, ahol a személyzeti és költségvetési ügyeknek volt az előadója. 1925. gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter személyi titkára lett, s ebben a beosztásban nyerte 1925. a min. osztálytanácsosi címet. 1926. min. osztálytanácsosi címének meghagyása mellett közalapítványi igazgatóvá nevezték ki. Az 1926-os általános választáson a hatvani kerület országgyűl. képviselőjévé választották egységpárti programmal. 1929. a magyar katolikus vallás- és tanulmányi alapokra felügyelő és azok kezelését ellenőrző időleges bizottság előadója lett. A háborúban, mint tartalékos honvédhuzár-főhad-

nagy teljesített harctéri szolgálatot és megszerezte az ezüst és bronz Signum Laudis-t, valamint a II. o. német vaskeresztet. Heves vármegye tvhat. bizottságának virilis jogon rendes tagja. 1918 óta csász. és kir. kamarás.

Szirmai Albert, zeneszerző, szül. Bpest, 1880 júl. 2. Elismert operettszerző. Operettjei az egész világon ismertek. Számos hangulatos kabarédalt is szerzett. Finom melódiai igazi művészi szerzemények. Híresebb operettjei: *Sárga dominó*, *Táncos huszárok*, *Bálkirálynő*, *Mexikói lány*, *Mágnás Miska*, *Gróf Rinaldó*, *Mézeskalács*, *Éva grófnő*, *Alexandra*.

Szirmai Antal, festőművész, szül. Szabadka, 1860 júl. 11. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Budapesten rajztanári, később Münchenben és Párisban művészeti tanulmányokat folytatott. Hazatérése után oktatói teendőket fejtett ki és táj-, élet-, valamint templomi faliképeket festett. Kiemelkedő alkotásai: *Eperszedés*, *Bácskai szüret*. Műveivel több érmet és kitüntetést nyert.

Szirmai Imre, színművész, szül. Szeged, 1861. A színiakadémia elvégzése után *Szegeden*, majd Budán, 1885-től pedig a *Népszínháznál* játszott. Később a *Magyar Színházhoz* került, majd a *Király Színház* tagja lett, ahol számos kiváló alakításával nagy sikereket aratott.

Szirmay István, hírlapíró, a Magyar Újságírók Egyesületének titkára, szül. 1890 jún. 23. Középiskoláinak elvégzése után régi *Független Magyarországnál* kezdte tevékenységét. Azóta különböző lapok munkatársa volt. Dolgozott a *Déli Hírlap*, *A Nap* és az *Új Nemzedék* c. napilapoknál. Jelenleg az *Ujság* belső munkatársa. A háborút mint hadnagy harcolta végig és számos kitüntetést kapott. Több tanulmányt írt a bűnözők lelkivilágáról és néhány év előtt jelent meg a „*Magyar Tolvajnyelv*”-ről készített tökéletes szótára.

Szirmai Oszkár (nagysárosi), elnök vezérigazgató, szül. Wien, 1858. 15 éves korában lépett a Magyar Általános Hitelbank kötelékébe. Innen 2 évi működés után a bank érdekörébe tartozó *Kőolajfajtomítógyár r.-t.* igazgatójává nevezték ki, melynek jelenleg elnök-vezérigazgatója. Majd nem hat évtizeden át a magyar közgazdaság szerény, de annál tevékenyebb munkása volt. Egész életét kizáróan hivatásának szentelte. A *Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesületének* évek óta elnöke, a *Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének* igazgatósági tagja, a Magyar kereskedelmi statisztikai értékmegállapító bizottságnak és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara különböző szakcsoportjának tagja. Sokévi működés után kereskedelmi tanácsossá, majd a magyar gazdasági életben kifejtett eredményes munkásságának elismeréséül kormányfőtanácsossá nevezték ki.

Sziirmai Rezső, író és hírlapíró, szül. Budapestben, 1901 szept. 16. A fővárosban végezte középiskoláit, majd 2 évig a budapesti tud. egyet. orvosi fakultását látogatta. Tanulmányait azonban félbeszakította és újságírói pályára lépett. Sz. irodalommal is foglalkozik. Néhány regényt, novellát és verseskötetet írt. Művei: *Koldusok* (novellák, 1920), *Sorsotok a sorsom* (versek, 1922), *Menekülő lelkek* (regény, 1924), *Örvény* (regény, 1927). Sz. fordította Rosenfeld Morris, zsongonköltőnek, A *nyomor dalaiból* c. verseskötetét. Jelenleg *Az Est-lapok* jótollú munkatársa és törvényszéki rovatvezetője.

Sziirmai Sándor (gróf), földbirtokos, felsőházi tag, szül. Mád, 1865. Tanulmányainak befejezése után katonai szolgálatba lépett. 1896. mint főhadnagyot Lobkovitz herceg mellé osztották be. Rövidesen kapitánnyá nevezték ki. 1908. nyugalomba ment és visszavonult pestmegyei birtokára. Résztvett a háborúban és többször kitüntette magát. A felsőházba az örökös jogú főrendi családok küldték be.

Szita Elemér (salfai), körorvos, tb. vm. tisztifőorvos, szül. Pusztamiske (Veszprém m.), 1861. Középkisk. Sopronban, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Orvostudori oklevelet szerzett. Orvosi működését Keszthelyen kezdte. 1889. Vasvárott körorvosá választották. A háborúban a vasvári Vöröskereszt-kórház vezetője volt. Szolgáltatásainak elismerésül a II. o. vöröskereszt díszjelvényes érmét kapta meg. 1917. a vasvári Kaszinó alelnöke, 1924. elnöke lett. A vasvári Sportegylet alapító tagja és volt elnöke. A vasvári *Önkéntes Tűzoltóegyletnek* 35 éven át volt orvosa. Megkapta a 25 és 35 éves szolgálati érdemeket és örökös disztaggá választották. A D. Sz. A. vasúttársaság orvosa. Vasvár díszpolgára. Jótékony célú és társadalmi ügyekben élénk tevékenységet fejt ki.

Szivessy Tibor, műépítész, szül. Szeged, 1884. szept. 29. Középkiskoláit szülővárosában, a műegyetemet Budapesten és Berlin-Charlottenburgban végezte. Külföldön és Budapesten folytatott gyakorlatot, majd 1909. Bpsten Jánszky Béla, műépítésszel együtt társas műépítési irodát nyitott. Számos bel- és külföldi köz- és magánépület tervezője, pályázatokon díjakat nyert. A háborúban nagyrészt harctéri szolgálatot teljesített. Több ízben megsebesült és vitézségeért számos kitüntetésben részesítették. A modern és magyaros építészeti irány követője.

Szivós Lajos, Tóváros község bírása, szül. Szigliget, 1860 aug. 9. 1883. mint hadnagy került ki a Ludóvika Akadémiából. 1884-től nyugdíjaztatásáig MÁV. hivatalnok, később állomásfőnök volt Tatatóvárosban. Hat éve a község bírása és élénk szerepet játszik a társadalmi életben. A Köz-

gazdasági Takarékpénztár felügyelőbizottságának elnöke.

Szivós Ottó, okl. gépészmérnök, elektrotechnikai nagykereskedő, szül. Győr, 1875 szept. 5. Középkiskolai tanulmányainak befejezése után 1896. a bpesti műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. Munkásságát 1908. a Ganz-féle vill. r.-t. szolgálatában kezdte meg, mint annak mérnöke. 1908. a Phóbus r.-t. főmérnöke lett. 1909. a Westinghous vállalatokat képviselte Magyarországon, majd önállóította magát és elektrotechnikai nagykereskedést nyitott. Az Omke elektromos szakosztályának elnöke.

Szladits Károly (dunaszerdahelyi), min. tan., egyet. nyilv. r. tanár, szül. Dunaszerdahelyt, 1871 dec. 27. Egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, majd ügyvédi oklevelet szerzett. 1895 sub auspiciis regis jogtudományi doktortá avatták. 1895-től 1917-ig az igazságügymin. törvényelőkészítő osztályában működött. 1908. az egyetem jogi karán előbb a magyar, utóbb az ausztriai magánjogból egyetemi magántanárként képesítették. 1917. a tud. egyetem nyilv. rend. tanárává nevezték ki. A magánjogi törvénykönyv szerkesztőbizottságának tagja. A *Magyar Cseh-Szlovák Vegyes Döntőbírótság* tagja. A *Magyar Jogászegyesület* tiszteletbeli tagja és magánjogi szakosztályának elnöke. Irodalmi munkásságának ismertebb művei: *A magyar magánjog vázlata, Magánjogunk újabb szabályai*, továbbá az 1929. megjelent *Dologi jog. A magánjogi döntőnyitár* szerkesztője. 1921—1923. a *Békejog és Békegazdaság* c. szaklapot is szerkesztette. Szemináriumának kiadványaként jelent meg szerkesztésében *A magánjogi bírói gyakorlat 1900—1927.* című összefoglaló munka.

Szlányi Lajos, festőművész, szül. Budapest, 1869 aug. 4. Középkiskoláinak elvégzése után a Képzőművészeti Főiskolát abszolválta, majd a karlsruhei művészeti akadémiára járt. 1895. külföldi tanulmányútra indult. Művészeti munkásságának elismeréseképpen a Múcsarnok és a Nemzeti Szalon választmányi tagjául választotta. Ezenkívül adminisztrátora a Céhbeli művészcsoportnak, alapító és tőrzstagja a Szolnoki Művésztelepnek. A II. o. polgári hadiérdemkereszt tulajdonosa. Művészeti kitüntetései: *Budapest szkv. kis aranyérme, Társulati nagydíj, Röck-díj, a Lipótvárosi Kaszinó díja, Eszterházy akvarell-díj* stb. Sz. neve neincsak hazai művészkörökben, hanem külföldön is nagy tekintélynek örvend. Külföldi kitüntetései: a müncheni nemzetközi kiállítás II. állami aranyérme, kitüntető elismerések a varsói és krakói kiállításokon.

Szlavek Ferenc, kir. kúriai bírós, szül. Temesvár, 1865 júl. 6. Középkiskoláit szülővárosában, jogi tanulmányait a budapesti tud. egyetemen végezte, ahol 1893. jogtudományi államvizsgát tett, majd 1894-ben jog-

tudori oklevelet is szerzett. 1892-ben a budapesti kir. büntetőtörvényszék szolgálatába lépett. 1912. a budapesti kir. ítélőtábla bírájává lett, majd 1918 elején a kir. Kúriához nevezték ki bírónak. A kommunizmus alatt elfogták és tusként internálták. Hosszú bírói működése alatt rendkívül jelentős jogászai tevékenységet fejtett ki. Ítéleteiben kiváló tudás, nagy tapasztalat, egyszerű és tömör hang szólal meg. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagja.

Szlávik Dezső, festőművész, szül. Jászapati, 1887 jún. 14. A budapesti siketnéma-intézet növendéke volt, majd az iparművészeti iskola rézmetszési osztályán folytatta tanulmányait. Később Vágó Pál növendéke lett. Tanulmányainak befejezése óta állandó kiállítója a *Műcsarnok* és a *Nemzeti Szalon* tárlatainak, valamint a különböző vidéki kiállításoknak. Legkedvesebb témája a csendélet, de fest genréképeket és kompozíciókat is.

Szlovák Lajos, államr. kapitány, a bűnügyi osztály előadója, szül. Bpest, 1895 aug. 8. Tanulmányait Bpsten végezte. 1913. a rendőrség szolgálatába lépett. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. Kiténtései: hadidíszítményes bronz katonai érdemérem a kardokkal és a Károly-csapatkereszt. 1918. államtudori oklevelet szerzett. 1927. a rendőri sajtóiroda vezetőjévé nevezték ki. Rendőri vonatkozású tanulmányaival jelentős sikert ért el. Különböző rendőri szaklapok állandó cikkírója.

Szlovák Pál, szfvi tanácsi főjegyző, szül. Bpest, 1890 jan. 25. Középpiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol államtudományi doktorátust szerzett. 1915. a székesfőváros szolgálatába lépett. 1920 óta a polgármesteri hivatalt vezeti. 1929. a közgyűlés tanácsi főjegyzővé választotta. A *Budapesti Kávésok Ipartestületének* iparhatósági biztosa, a *Magyar Kultúrliga* alelnöke, iskolaszéki tag.

Szmrecsányi György (szmrecsáni), ny. főispán, szül. Felsőkubinban, 1876. Kassán és Pozsonyban végezte középpiskoláit, majd a budapesti tud. egyetemen jog- és államtudományi államvizgát tett. Utána a kereskedelmi minisztériumban fogalmazó volt. 1904. már országgyűlési képviselővé választották. A háborúban bevonult és a király különös kegyelemből hadnaggyá nevezte ki. Majdnem három esztendő telt a fronton. Megkapta a cs. és kir. Lipót-rend lovagkeresztjét, a Ferenc József-rend tisztí keresztjét, Károly király Signum Laudisát és a Vöröskereszt-rend tisztí keresztjét. Összes kiténtésait a hadiékítmény díszíti. 1917-től a Károlyi forradalom kitöréséig Pozsony megye és város főispánja és 11 vármegye kormány-, később kir. biztosa volt. A kommunisták üldözései elől Bécsbe menekült, hol gróf Bethlen Istvánnal és gróf Teleky Pállal megalapította az ellenforradalmi bi-

zottságot, mely később Grácba tette át székhelyét. Évtizedes parlamenti működése idején a keresztény irányzat híve volt és élénk résztvett minden kat. irányú nemzeti és társadalmi mozgalomban. Publicisztikai tevékenysége is e körül mozgott. Cikkei különböző lapokban és folyóiratokban jelentek meg. Több politikai röpiratot írt.

Szmrecsányi Lajos (szmrecsányi), egri r. k. érsek és metropolita, a felsőház tagja, szül. Daróc, 1851 ápr. 26. Atyja Szmrecsányi Jenő, anyja Berzeviczy Mária grófnő volt. Iskolai tanulmányait Debrecenben, Eperjesen, 1867-től kezdve az egri papnevelőintézetben folytatta. A hittudományi tanfolyam elvégzése után, 1873. szentelték áldozó pappá. Kápláni működését Kápolna községben kezdte meg, ahonnan 1876. Miskolcra helyezték át. Itt előbb, mint káplán, később, mint plébánoshelyettes teljesítette papi hivatását. Leginkább a miskolci róm. kat. egyházközség önkormányzatának megalakításával szerzett magának egyházkerületben népszerűséget. 1882. Samassa József, egri érsek, udvarába hívta meg és szertartójává, valamint főszentszéke aljegyzőjévé nevezte ki. 1891. titkárrá lépett elő és érsekének minden külföldi útján részt vett. 1893. kanonoki címet kapott, majd kanonoki javadalmat nyert. Egy év múlva megkapta a Pécs mellett, Szentháromságról nevezett címzetes apátságot. 1901. az érseki iroda igazgatója lett. 1904. oldalkanonokká lépett elő. 1905. mágidói címmel egri segédpüspökké szentelték. Az egri főkáptalanban az éneklőkanonoki stallumot töltötte be és mint ilyen, a főkáptalani alapítványok kezelői gondnoki teendőit is ellátta. 1912. utódlási joggal és a cyrrói érseki címmel coadjutorrá nevezték ki és Samassa halála után elfoglalta az érseki széket. Egyházi kormányzatának számos alkotása hirdeti értékes tevékenységét. A háborúban a leromlott gazdasági viszonyok között is, emelni tudta egyházmegyéje fejlődését új plébániák, helyi káplánságok megszervezésével és új iskolák alapításával. Hevesen és Kisvárdán zárdát, az Orsolya apácák részére iskolát, székvárosában pedig katolikus fiú felsőkereskedelmi iskolát építtetett. Minden egyházi, társadalmi, kulturális és jóléti mozgalomnak nemesszívű, áldozatkész támogatója.

Szobotka Imre, festőművész, szül. Zalaegerszeg, 1890. Tanulmányait Bpsten végezte, majd Párisban a kubisták csoportjához csatlakozott. Művein azonban fokozatos tisztulás mutatkozott és rövidesen teljesen áttért a realista piktúrához. 1921. a Belvedere-ben rendezett első kollektív kiállításán egész kiforrott munkáit mutatta be, amelyek szép sikert arattak. Mint illusztrátor is jelentős eredményeket ért el. Tevékeny részt vett a KUT megalapításában és a társaság kiállításain sűrűn szerepel műveivel. A var-

sói, velencei, nürnbergi és barcelonai reprezentatív kiállításokon ugyancsak részt vett. A nürnbergi városi képtárban és a bpesti Új-képtárban több alkotásával van képviselve.

Szodfridt József, r.-t. elnökgazgató, felsőházi tag, szül. Csongrádpuszta, 1860. Középiskolái elvégzése után a győri jogakadémiaán államtud. és jogi államvizsgát tett. Pályáját Győr megye szolgálatában kezdte mint közigi, gyakornok. 1882. aljegyző lett, majd szolgabíró, főszolgabíró és árvaszéki elnök. 1912. kinevezték győri főispánná. 1917. lemondott. Számos társadalmi és gazdasági egyesület élén tevékenykedik. A győri ipartelep elnökgazgatója és a Rábaszabályozó Társulat elnöke. Tulajdonosa a Lipót-rend lovagkeresztjének és a Vöröskereszt díszérmének. A felsőházba Győr vármegye tvhatósága küldte be.

Szofér Simon, főrabbi, szül. Kiskunhalas, 1866. Középiskoláit Baján, a rabbiképzőt Pozsonyban végezte. 1918 óta Paks főrabbi. Számos kulturális és egyházi egyesület tagja. Az egyházi irodalom terén jelentős munkásságot fejt ki.

Szohor Pál, városi főjegyző, szül. Nyíregyháza, 1894. jan. 26. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti és az erlangeni tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, majd álamtud. államvizsgát tett. A háborúban főhadnagy rangban küzdött különböző harctereken. A kizsúzott és a bronz vitézségi érme és az ezüst és bronz Signum Laudis tulajdonosa. 1918. olasz fogságba esett. 1920. hazatérése után napidíjasi minőségben Nyíregyháza város szolgálatába lépett. Rövidesen már, mint h. tanácsnok működött. 1922. polgármesterhelyettes főjegyzővé választották. Állandó munkatársa a nyíregyházi lapoknak. Önálló munkái: *Nyíregyháza város története, Az örök váltság századik évében.*

Szojka Kálmán, földbirtokos, szül. Szeged, 1864. márc. 12. Középiskoláit Szegeden végezte, majd a bécsi műegyetemet és később a bpesti jogtudományi egyetem előadásait hallgatta. Pályáját 1889. Csongrád megyénél kezdte mint közigazg. gyakornok. 1891. Csanádmegyébe került jegyzőnek, majd 1892. járási főszolgabíró lett. 1895. t. főszolgabírói címet kapott, míg 1897. nagylaki főszolgabíróvá választották. 1907. nyugalomba vonult, mert szabadelvű meggyőződése miatt, a tisztujtáson nem választották meg újból. Azon túl birtokain gazdálkodott, míg 1910. munkapárti programmal a nagylaki kerület képviselője lett. Nagy szerepet visz Csanád megyében mint a tvhát. bizottság tagja. Csanád-Arad megye 1926. a felsőház póttagjává választotta.

Szokol Villibald, festőművész, szül. Bpest, 1888. júl. 7. Középiskoláit és az egyetemet a fővárosban végezte, ahol államtud.

oklevelet nyert. Később a Keleti Akadémia hallgatója lett. A Képzőművészeti Főiskolában fejezte be tanulmányait. 1924 óta a Műcsarnok állandó kiállítója. Jelentősebb képei: *Horthy kormányzó, Gracia Real vicomte spanyol követ, gróf Mailáth Károly Gusztáv erdélyi püspök, Hanauer A. István váci püspök, dr. József Ferenc fhg., Albrecht fhg., Niczky grófnő, gróf Széchenyi Pál, stb. portréi.* Oltárképei a bpesti karmeliták és Dömsöd templomát díszítik. Történelmi figurális festő.

Szombathy Béla (csehszombati és nagyszombati), polg. isk. igazgató, szül. Tiszapéterfalva, 1884. jan. 22. Középiskoláit Debrecenben, a gazdasági tanfolyamot és a tanárképzőt Bpsten végezte. Eleinte különböző vidéki városokban tanított, majd 1911. a szentendrei polg. fiú- és leányiskola tanára lett. 1913. rendes igazgatóvá nevezték ki. A városi képviselőtestületnek, a városi pénzügyi bizottságnak, az iskolán kívüli népoktatás bizottságának tagja, a pesti ref. egyházmegye polgári iskoláinak egyházmegyei képviselője, ref. egyháztanácsos.

Szomjas Gusztáv, földbirtokos, szül. Sajókesznyéte, 1870. dec. 14. Középiskoláit Kassán végezte, majd a bpesti keresk. akadémiát hallgatta. Tanulmányainak befejezése után tiszalóki birtokán gazdálkodott. 1911. a Szabolcsmegyei Gazdasági Egyesület kiállításán aranyérmert nyert. A román megszállás alatt, Hajdu, Szabolcs és Szatmár megyék kormánybiztosává nevezték ki, de hivatalát csak a román hadsereg kivonulása után foglalhatta el. Később Hajdúmegye főispánja lett. 1922. lemondott és a hajdúböszörményi kerület képviselője lett keresztény nemz. párti programmal. Gazdasági és politikai elfoglaltsága mellett, nagy kedvvel foglalkozott madártani megfigyelésekkel és az Ornithológiai Központ levelező tagjává választotta. Szakirodalmi munkásságát különböző gazdasági lapokban fejtette ki. Tevékeny részt vett a vármegyei és egyházi életben is, mint Szabolcs megye közig. bizottságának tagja és az Alsószabolcs-Hajdúvidéki ref. egyházmegye gondnoka.

Szomoró Dezső, író, szül. 1873. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti Zeneakadémia növendéke lett. Hosszú ideig tartózkodott Párisban, ahol Alphonse Daudet-val való barátsága eltérítette eredeti pályájától. Muzsika helyett irodalommal kezdett foglalkozni, de írásaiban is megmaradt muzsikusként. Kedvenc formája a novella és a dráma. Novellái többnyire szavakból felépített szonáták. Szerinte az ember csupán a szépség élvezetudásáig fejlődött és önmagával is kizárólag esztétizálás céljából törődik. Nagy drámaírássága a muzsikus páthoszerzéke. Önálló művei: *A pékné, A selyemzsinór, A mennyei küldönc, Levelek egy barát-nőmhöz, Lőrinc emléke, Térjetelek meg végre*

hozzám, Harry Russel D. levelei a francia harctérről, Bella, II. József, Szabóky Zsigmond Rafael, Naggyasszony. Egyénisége egy új színnel gazdagította a magyar irodalmat.

Szomoró Emil, hírlapíró, szül. Budapesten, 1874. Középiskoláinak elvégzése után hírlapírói pályára lépett. Több bpesti napilapnak belső munkatársa volt. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és a hadi-ékiértményes Ferenc József-rend tiszti keresztjét kapta meg. Széleskörű és sokoldalú irodalmi munkásságot fejtett ki. Önálló munkái: *Párisi mesék, A függöny előtt és a függöny mögött, Komédiák, Sárossy municiót, Havasi gyopár, Pletykázkodás, Sie Schritten, sie titten fürs Vaterland (Leipzig), Kriegseisbuch für den Schulgebrauch (Leipzig)*. Eredeti színpadi művei: *Böském, Katica* a Városi Színházban, Bécsben és Berlinben, *Kislány* a Blaha Lujza Színházban és Bécsben kerültek színre. Magyarra fordította Murger *La vie de Boheme* c. darabját *Bohémélet* címen és Paul Burget *La Crise* c. darabját *Válságok* címen.

Szondi Lipót, ideg orvos, gyermekpsychiáter, szül. Nyitra, 1893 márc. 11. A bpesti egyetemen szerezte orvostudori oklevelét. Utána 10 évig a Gyógypedagógiai Psychológiai Laboratóriumban és az Apponyi Poliklinikán dolgozott. Végigküzdötte a háborút. Megkapta a Signum Laudist, a kis ezüst vitézségi érmet és a Károly-csapatkeresztet. A forradalmak után folytatta gyakorlatát és tanulmányait. 1927. a közoktatásügyi minisztérium megbízásából megszervezte az Állami Gyógypedagógia Kórtani és Gyógytani Laboratóriumot, melynek azóta vezető főorvosa. 1925. a Gyógypedagógiai Főiskola tanárává nevezték ki. Sz. évek óta széleskörű munkásságot fejt ki a belső szekréció (endokrinológia), valamint a testi és elmebeli fogyatékosok kör- és gyógytanának kutatásában. Külföldi szaklapokba sok, figyelmet keltő tanulmányt írt, főként a testi abnormitások okairól. Szakirodalmi tevékenysége is jelentős. Önálló munkái: *Schwachsinn und innere Sekretion (1923), A fogyatékos értelem (1925), A növs zavarai és a belső szekréció (1926), Az értelmi fogyatékosok kezelésének újabb utairól (1927), A neurasthenia körképének kettéválasztása (1929), Magyar anthropológiai normák (I. sorozat), Az iskolagyermek testi méretei (1929), Zur Testpsychometrie és Revision der Neurastheniefrage c. monográfiák. 1923 óta szerkeszti a Budapesten megjelenő *Abhandlungen aus den Grenzgebieten der inneren Sekretion* c. monográfiásorozatot.*

Szöcs József, városi tanácsnok, szül. Rákospalota, 1892 szept. 25. Középiskoláit Bpsten végezte, jogtudori és államtudományi oklevelét a bpesti egyetemen nyerte. 1912. Rákospalotán mint díjnok kezdte pályáját. A háborúban megsebesült, orosz fogságba

esett és a csereakció révén került vissza. 1916. főszámvevő, 1928. pedig Rákospalota város tanácsnoka lett. Közben megválasztották osztályvezetőnek a Bpest környéki közlelmzési bizottságba. Sz. ügyvezető elnöke a rákospalotai *Leventegyuletnek*, elnöke a *Hadirokkantak és Hadiárvák Nemz. Szövetségének*, a *Mentőegyesületnek* és a *Stefánia Szövetségnek* igazg. tagja, a *Méhészek Egyesületének* dísztagja.

Szödy Szilárd, szobrászművész, szül. Nagykáta, 1878 ápr. 27. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti iparművészeti főiskolát és a rajztanárképzőt végezte. Később Olaszország több városában folytatta tanulmányait. Majd hazajött és különböző kiállításokon mutatta be munkáit. 25 év óta állandóan szerepel a bpesti tárlatokon és külföldön is jó nevet szerzett magának. Főbb alkotásai a Népszálló kőbe faragott domborművei, a Darwin-dombormű márványból (Szépműv. Múzeumban) és a Maurer János síremléke a Kerepesi temetőben. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített, de ugyanakkor Przemysl-ben mintegy 45 bronzplakettet készített. Innen orosz fogságba került, ahol 150 akvarellt, valamint 100 érmet és plakettet készített. Ezeket 1918. a Műcsarnokban állította ki. A háború után számos síremléket (Mahunka-Takács, Jókai) és mellszobrot készített (Kornis Gyula államtitkár). Plakettjei közül nevezetesebbek a Vass József miniszterről, Petrichевич államtitkárról, Agorasztó alispánról, Sipőc Jenő polgármester-, és Ravasz László püspökről készített művek. Számos közéleti nagyságot mintázott meg. Minden jelentős művészeti egyesület választott tagja, úgyszintén 1927 óta tagja az Orsz. Képzőművészeti Tanácsnak is.

Szögyény György (magyar-szögyéni), min. tanácsos, szül. Kárász, 1864 ápr. 23. Középiskoláit Kalksburgban és Kalocsán végezte. Jogot Budapesten hallgatott s itt nyert jogtudori oklevelet. Pályáját 1888. a belügyminisztérium szolgálatában kezdte. 1890. Amerikába ment. 1899. hazajött, majd ismét visszament New-Yorkba mint a keresk. min. szaktudósítója. 1904. a St. Louisi vilákiállítás magyar kormánybiztosa volt. 1907. Belgrádban, majd Konstantinápolyban a keresk. min. szaktudósítójaként működött. 1916. a berlini nagykövetségnél gazd. előadó lett. 1920. a magy. királyi külügyminisztériumba osztották be. 1921. a határmegállapító központi iroda szervezésével bízták meg s résztvett a határmegállapító bizottságok munkájában. 1928. nyugalomba vonult.

Szöke Gyula, ügyvéd, a felsőház tagja, szül. Makó, 1881 szept. 23. A bpesti tudom. egyetem jogi karán folytatott tanulmányainak befejezése után 1907. ügyvédi vizsgát tett, majd a fővárosban ügyvédi irodát nyitott. Miután mezőgazdasági képzettséget is

szerzett, több nagy uradalomnak, valamint a *Szt. Imre Főiskolai Internátus Egyesületnek* és a csanádi püspöki uradalomnak felügyelő jogtanácsosa lett. 1917—1920. Esztergom vm. törv.-hat. bizottságában foglalt helyet. 1920. pedig a főváros törv.-hat. bizottságába választották. A központi választmányban a pénzügyi és jogügyi bizottságok munkájában tevékeny részt vesz. Évek óta a Budapest-Belvárosi Iskolaszék elnöke. Több ármentesítő társulatnak vezetőségi tagja. A háború idején a Hadigondozó Hivatalnak ingyenes jogitanácsadója volt. Felekezetének hitéletében élénk tevékenységet fejtett ki és csakhamar egyike lett a katolikus közélet vezető egyéniségeinek. 1919. a fővárosban Sz. kezdeményezte a rk. egyházközségek szervezését és a Belvárosban megalapította az első egyházközséget, amelynek társelnöke. A budapesti *Központi Kath. Körnek, az Országos Kath. Szövetségnek* és az *Új Lap* c. napilapnak igazgatóságában foglalt helyet. Számos keresztény irányú társadalmi egyesület vezetőségében foglalt helyet. A felsőházban Bpest törvényhatóságát képviseli.

Szöke Sándor, ügyvéd, szül. Szolnokon, 1888 ápr. 8. Középiszkolái után a bpesti tud. egyetemen végzett jogot. 1911. szerezte doktori, 1916. ügyvédi oklevelét. Éveken át újságíró volt. A *Magyar Híradó*, a *Budapesti Tudósító*, *Az Est* és a *Pesti Napló* c. napilapoknál dolgozott. Az *Ujság* c. napilap cikkírója. Parlamenti gyorsírói szakvizsgát tett, okleveles gyorsírótanár. Vitagyorsírási tankönyve 5 kiadást ért el. A kommunizmus alatt számos ellenforradalmárt védett. Főként bűnügyi és válóperi praxist folytat.

Szöllősy Etele, kir. tanácsos, a Phönix és Bécsi Egyesült Biztosító r.-t. ügyvezető-igazgatója. Szül. Sátoraljaújhely. Középiszkoláinak elvégzése után az Első Magyar Általános Biztosító Társaság kötelékébe lépett, melynek 10 évig titkára volt. Majd egy évtizeden keresztül mint vezérigazgató működött a Szarajevóban székelő Herceg-Bosna Országos Biztosító Intézetnél. A Phönix és Bécsi Egyesült Biztosító r.-t., Phönix Életbiztosító Társaság és a Turul Magyar Országos Biztosító Intézet r.-t. igazgatósági tagja.

Szöllősy Oszkár, min. tan., szül. Sátoraljaújhely, 1874. Tanulmányai elvégzése után jogtudományi doktorátust és ügyvédi diplomát szerzett. 1906—1918. a pestvidéki és a bpesti ügyészségen működött mint kir. ügyész s évegek közt 150 esküdtzéki üvben szerepelt, mint közvádló. Széleskörű büntetőjogi tudása és kiváló szónoki kvalitásai tették nevét közismertté. 1918. a hadfelügyeleti bizottság sajtóosztályának tagja és h. elnöke lett. A háború után az igazságügyminisztériumba helyezték át, ahol a börtönügyi osztály másodfőnöke lett és miniszteri tanácsosi rangra emelkedett. Szakirodalmi működése: több szaklapban megje-

lent jogi cikkein és tanulmányain kívül két önálló műve: „*Vádbeszédek*“ és „*Magyar börtönügy*“.

Szöllősi Sándor, gyógyszerész, szül. Marosvásárhely, 1878 okt. 8. Iskolai tanulmányait Eperjesen, Debrecenben és Bpsten végezte. Egyideig mint gyógyszerészsegéd dolgozott, majd 1910. átvette a bpesti Glória-gyógyszertárat. 1913. résztvett a Balla J. és Tsa gyógyszerlaboratórium megalapításában. A háború alatt, mint vöröskereszt-megbízott teljesített szolgálatot. Erdemei elismerésül a II. o. polg. hadi érdemkereszttel és a II. o. Vöröskereszt-érdeméremmel tüntették ki. 1920. tevékenyen közreműködött a *Medichemia R.-T.* létrehozása érdekében, amely vállalat a nagyarányú külföldi gyógyszerbehozatal kiküszöbölésére alakult.

Szöllősi Zsigmond, író és újságíró, szül. 1872. Szórakoztató írásai, ötletes elbeszélései és társadalmi cikkei napilapokban és szépirodalmi folyóiratokban jelentek meg. Hosszú ideig szerkesztője volt a *Kakas Márton* című élcslapnak. Az *Ujság* hasábjain a *Pesti kis tükkör* rovat vezetője és a népszerű *Madár bácsi* párbeszédek írója. Önálló művei: *Az Ollenburg-dinasztia*, *Palma di Palma*, *Hihetetlen történetek*.

Szőnyi István, festőművész, szül. Újpest, 1894. jan. 17. Budapesten folytatott művészeti tanulmányokat. Nevezetesebb művei: *Önarckép*, *Újságot olvasó férfi*. Művészetét tömörség, a tanulmányokban való elmélyedés és nemes egyszerűség jellemzi.

Szőnyi József, r.-t. ügyv. igazg., szül. Bpest, 1888 jún. 25. Középiszkoláit és egyet. tanulmányait Budapesten végezte. 1907. az *Európai Áru- és Podgyászbiztosító r.-t.* szolgálatába lépett, amelynek 1920 óta ügyvezető igazgatója. Működése alatt keletkezett Magyarországon a podgyászbiztosítási ágazat, amelynek előmunkálataiban tevékeny részt vett. A lapokban szakcikkei jelentek meg.

Szörényi Mihály, kir. kertészeti felügyelő, szül. Kistapolcsány, 1881 szept. 9. Középiszkoláit Léván, a kertészeti tanintézetet Bpsten végezte. Vidéki működése után a királyi palota főkertészévé nevezték ki, ahol jelenleg kertészeti felügyelői rangban, mint a királyi kertek vezetője működik. Sz. rendezte át az egész várkertet. A magyar kertészetnek egyik kiváló szakembere, aki mint kertészeti szakíró is nevet szerzett magának. Mint a Magyar Entomológiai Társaság tagja, Magyarország lepke faunájával is foglalkozik.

Szörtsey József (szörcei), földbirtokos, A T. E. Sz. elnöke, szül. Szörce, 1888 júl. 1. Tanulmányainak befejezése után gazdálkodott, majd 1918. a román megszállás elől Pestre költözött. A forradalom alatt élénk részt vett az ellenforradalmi mozgalmakban. A kommunisták elfogták és halálra ítélték, de az ítéletet a külföldi követségek közbelépésére életfogytiglani fegyházbüntetésre változ-

tatták át. A forradalom óta nagy szerepet játszik a nemzeti és társadalmi szervezkedésben. A *Társadalmi Egyesületek Szövetségének* ügyvezető elnöke, a *Magyar Nemzeti Szövetség* alelnöke, a *Magyar Jövő Szövetség* orsz. elnöke, a *MOVE* főosztályának társelnöke, a *Szilágyi Erzsébet Erdélyi Nőegylet*, az *Attila Szövetség*, a *Júniusi Bajtársak Szövetségének* elnöke, a *Revíziós Ligát* társelnöke. Főszerkesztője a *Nemzeti Figyelő* c. politikai hetilapnak. Közéleti tevékenységéért a kormányfőtanácsosi címet kapta.

Szövényi Ernő, író, szül. Sárvár, 1905 júl. 6. Középiskoláinak elvégzése után írói pályára lépett. Számos országos hírre emelkedett táncdal szövegírója.

Szrapkó Flórián, irgalmasrendi áldozópap, perjel, kórházi igazgató, szül. Abony, 1880 ápr. 30. Iskolai tanulmányait Gyöngyösön, a teológiát Pozsonyban végezte. Pályáját Pozsonyban mint kórházi lelkész és hitoktató kezdte, mely minőségében 14 évig működött, közben Szokolcán házfőnökhelyettes is volt. 1912. Kismartonba helyezték át, majd Egerbe került. 1922. Pécsért mint kórházi lelkész és hitoktató, 1925. ismét Egerben mint rendi növendékmester működött. 1928 óta perjel Pápán, ahol a rend kórházát európai színvonalra emelte.

Szrubián Dezső, államr. tanácsos, a bünyügyi osztály sérülési csoportjának vezetője, szül. Újpest, 1888 júl. 11. Középiskoláit a budapesti Ferencz József-gimnáziumban, a jogot a budapesti tud. egyetemen végezte, ahol 1910. államtudori oklevelet nyert. Sz. a *Vitési Szék* tagja. Rendőri működését 1912. kezdte meg. 1917. neveztek ki segédfogalmazóvá és a bünyügyi osztály sérülési csoportjához osztották be. 1923. mint rendőrkapitány a politikai csoport vezetője volt és 1924. megkapta a tanácsosi kinevezését. Sz. nagyfontosságú tevékenységet fejtett ki a kommun utáni zavaros időkben a konszolidáció megteremtése érdekében. Az első nagy bünyügye volt gróf Tisza István gyilkosságának kinyomozása, majd a Ferry altábornagy, Menkina, Borhy alezredek, Dobsa László, Berend egyetemi tanár és Hollán-testvérek, valamint Náray gyilkossági ügyében fejtett ki eredményes tevékenységet. Közreműködött a terroristák lefegyverzésénél, aztán a Britannia-szállóbeli felelőtlen elemek ellen folytatott küzdelmet s kinyomozta Soltra József rendőr, Verebély és Varsány gyilkosait. 1923. közreműködésével sikerült az országos vasutassztrájkot lefőzni. A zsidó templom, a Markó-utcai fogház és a francia követség ellen megkísérelt bombamerényletek ügyében is Sz. kitűnő judiciuma és nagy szaktudása vezette eredményre a rendőrséget. Szaklapokban irodalmi munkásságot fejt ki.

Sztankay Jenő, kúriai bíró, szül. Budapest, 1875 márc. 12. Középiskoláit és jogi tanulmányait Pozsonyban végezte. 1898. lé-

pett közszolgálatba, mint járásbírói joggyakornok, majd Győrött aljegyző és jegyző lett. 1902. Kismartonban albiró, 1908. járásbíró, 1911. kecskeméti kir. törvényszéki bíró. 1914. főudvarnagyi bírósági helyettes ülnök lett, 1915. a bpesti kir. törvényszékhez helyezték át, 1921. pedig a bpesti kir. ítélőtábla bírájává nevezték ki. 1923. a VI. tanács parallel altanácsának a vezetője, 1928. kúriai bíróvá nevezték ki és ebben a minőségében, mint a II. polg. tanács tagja működik.

Sztankay Lajos (sztankovói és sztanka-hermányi), iparostanonciskolai szakfelügyelőigazgató, szül. Arad, 1877 júl. 23. Az állami tanítóképzőt Aradon végezte. 1909. rajztanári oklevelet szerzett, majd az ózdi iparostanonciskola rajztanítója lett. 1897—1910. a kecskeméti szakirányú fiú- és leányiskola rajztanára, majd 1910. a fenti intézet igazgatója. Az *Orsz. Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanács tagja*, az *Iparostanonciskolai Tanárok és Tanítók Orsz. Egyesületének* alelnöke, a kecskeméti iskolaszék tagja. A helybeli sajtónak és több szaklapnak állandó munkatársa. Szakrajzmintái és művei az egész országban elterjedtek. A kecskeméti iparostanonciskola fejlesztésében nagy érdemei vannak és a vezetése alatt álló iskola a legelső ilyenmű intézetek között áll.

Sztankó Gyula, szobrászművész, szül. Ungvár, 1900 márc. 2. Középiskoláit Ungváron, a kö- és agyagipari szakiskolát Székelyudvarhelyen végezte, majd az *Iparművészeti Főiskola* növendéke lett. Itt négyszer egymásután nyerte el a *Szinyei Társaság* ösztöndíját. Díjat nyert *Meghalt a madár*, *A nagyképűsködő*, *A beteg ember* és a *Bibliás ember* c. szobraival. Két alkotása a monzai nemzetközi világiállításon foglal helyet, A budakalászi hősi emlékmű alkotója. 1928. az *Adv-síremlékpályázaton* pályaművével nagy feltűnést keltett. *Csók a viharban* c. kompozíciója és a *Katona József-síremlékpályázata* sikert biztosított számára. A fiatal szobrászgeneráció sokatígérő tagja, akinek művészetében érzés és lendület kifinomult erővel párosul.

Sztankovits Jenő, kúriai bíró, szül. Tótmegyer, 1869 okt. 15. Egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1891. jogtudorrá avatták. 1896. Bpsten ügyvédi vizsgát tett. Tanulmányai elvégzése után előbb gyakorlóügyvéd volt a fővárosban, majd 1901. igazságügyi szolgálatba lépett. Működését mint jegyző a bpesti tvszéken kezdte meg. 1902. a VII. ker. járásbíróiságon albiró, a következő esztendőben u. o. járásbíró lett. 1909. tvszéki bíróvá nevezték ki a budapesti tvszékre. 1918. megkapta a táblabírói rangot. 1926. a bpesti kir. ítélőtáblán működött, később mint *ítélőbíró*, a magy. kir. Kúriához nevezték ki.

Sztehlo Zoltán, egyet. m.-tanár, s a tiszai ág. h. ev. egyházkerület jogakadémiájának

ny. r. tanára, szül. Eperjes, 1889. jan. 15. Középiskoláit és jogi tanulmányait Eperjesen végezte és berlini, valamint müncheni tanulmányai után Bpestben egységes ügyvédi és bírói vizsgát tett. A háború alatt mint tart. főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és a III. o. katonai érdemkeresztet, a hadiékítményes ezüst és bronz Signum Laudis és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1925. a szegedi egyetemen a római jog magántanárává képesítették. A *Miskolci Takarékpénztár* felügyelőbizottságának tagja, az ev. egyházközség tanácsosa, a hegyaljai ev. egyházmegye ívszéki bírája, a *Borsodmegyei Népművelési Bizottságnak* a v. k. miniszter által kinevezett tagja. Jelentős szakirodalmi munkásságot fejtett ki és megjelent önálló munkái közül nevezetesebbek: *Eherechtlliche Fragen nach dem Friedensschluss in Ungarn*, *Magánjog és papyrológia*, *A társas háztulajdon kérdéséhez*, *Vezérfonal a római jog institúcióhoz*, *A görög papyrus végrendeletek alaki sajátosságai*.

Szterényi József (brassói, báró), ny. min., felsőházi tag, szül. Lengyeltóti, 1861 nov. 25. Tanulmányainak befejezése után Németországban hosszabb tanulmányutat tett, majd visszatérve a *Budapesti Hírlap* munkatársa lett. 1884. Brassóban megalapította a *Brassó c. politikai napilapot*, amelynek 1890-ig szerkesztője volt. 1885. a földművelés-, ipar és keresk. ügyi minisztérium kezdeményezésére megalakította az *Erdélyrészi Ipari és Kereskedelmi Egyesületet*, amelynek főtítkára lett. Beutazta a Balkánt és Kisázsziát; Törökország kereskedelmi bíraskodásáról nagy tanulmányt írt, mely az első magyar ismertetése volt Törökország kereskedelemjogi viszonyainak. 1889. Baross Gábor erdélyrészi iparfelügyelővé nevezte ki. 1890. a berlini első nemzetközi munkásvédelmi konferencián Magyarországot képviselte. 1891. a kormány őt küldte ki az Alföldön kitört parasztlázadás okainak tanulmányozására. Ebben az időben az egész ország területén újjászervezte a háziipart és 1892. megvetette alapjait a hazai ipari szakoktatásnak, mely ma is azon az alapon áll. 1895. mint iparoktatási főigazgató, megalakította az *Orsz. Iparoktatási Tanácsot*, amelynek később elnöke lett. 1898. min. osztálytanácsosi rangban az ipari szakosztály főnöke, 1901. pedig min. tanácsos lett. Ebben a minőségében óriási lendületet adott az egész ország iparfejlődésének. Kiadta az első ipartermelési statisztikát, amely az első ilyen mű munka volt Európában. 1905. a kereskedelmi minisztérium adminisztratív, majd politikai államtitkára lett. 1906. a brassói kerület országgyűlési képviselőjévé választotta és kerületét egész 1918-ig képviselte. Államtitkársága alatt átszervezte az államvasutakat, a postát és távirtdát; új iparfejlesztési törvényt készített és megszervezte a tengeri szabad hajózást. Megteremtette az ipari munkások kötelező

balesetbiztosítását és egész Európában elsőnek hozta be a munkások betegség- és balesetére való biztosításában a paritásos rendszert, melyet azóta több államban követtek. Elkészítette az ipartörvény revízióját 12 kötetes anyaggyűjteményével. 1908. az Ausztriával való kiegyezési tárgyalások körül szerzett érdemeiért v. b. t. tanácsossá nevezték ki. A parlamentben is nagyértékű munkásságot fejtett ki. 1910. nyugdíjba vonult. 1918. a Werkerle-kormány kereskedelemügyi minisztere lett és ugyanakkor *brassói* előnévvel *bároi* méltóságot kapott. A bukaresti békeszerződésnek Magyarország részéről egyik aláírója volt. 1918. áprilisban a király kabinetalakítással bízta meg, de megbízatása nem sikerült. 1919. a *Tanácsköztársaság* letartóztatta és öt hónapra keresztül fogságban volt. 1920. és 1926. ismét képviselővé választották. Ez idő alatt az osztrák-magyar monarchia közös vagyonának likvidálása ügyében Magyarország képviselője és a választott bíróság magyar tagja. Megalapítója az *Orsz. Magyar Házipari Szövetségnek*, az *Anyá- és Csecsemővédő Egyesületnek*, a *Budapesti Poliklinikának* helyettes elnöke. A *Teleia Egyesületnek*, a *Börgyárosok Orsz. Szövetségének*, a *Külkereskedelmi Szövetségnek*, a *Fővárosi Kereskedők Egyesületének*, stb. elnöke. Nagy szerepet visz a különböző nemzetközi szervezetekben, a Brüsszelben székelő *Institut International des Classes Moyennes* c. intézetnek elnöke. 1929. a magyar-román optánsper tárgyalásain a magyar kormányt képviselte. Széleskörű publicisztikai munkásságot fejtett ki. Nevezetesebb művei: *A takarékszövetkezetekről*, *Törökország kereskedelemjogi viszonyai*, *Az iparoktatás külföldön*, *A háziipar Magyarországon*, *Az iparoktatás Magyarországon*, *A magyar szent korona országainak gyáripára*, *Emlékirat a kivitelről*, *Az ipartörvény módosítása*, *Az iparoktatás Magyarországon és a külföldön*, *Emlékirat az iparfejlesztésről*, *Régi idők emléke*, *Magyarország közgazdasága* címen több nyelven megjelenő folyóirat szerkesztője.

Szterényi Sándor (báró), h. államtitkár, szül. Brassó, 1873 aug. 22. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után, államtud. doktorátust szerzett, majd 1897. a pénzügyminisztérium szolgálatába lépett. Rövidesen áthelyezték a keresk. minisztériumba, ahol gyors előléptetések után a keresk. polit. ügyosztály vezetésével bízták meg. 1918. kinevezték min. tanácsossá, majd a Károlyi-kormány alatt rendelkezési állományba helyezték. A forradalom után az iparoktatási osztály vezetője lett. 1924 óta h. államtitkár. Sz. különösen a keresk. szakoktatás terén fejtett ki értékes tevékenységet, a tantervek korszerű elkészítésével. Érdemeiért 1916. a III. o. vaskoronarenddel tüntették ki.

Sztranyavszky Sándor (sztranyavai), belügyi áll.-titkár, szül. Balassagyarmaton,

1882. Középiskoláit Budapesten, Pozsonyban és Losoncon végezte, a jogot a bpesti és kolozsvári egyetemeken hallgatta. Az utóbbin áll.-tud. doktorátust nyert. Katonai szolgálata után Balassagyarmaton közjegyzőjelölt, 1905. már törv.-hat. tag. 1912. Balassagyarmat képviselőjévé választja. A háború kitörésekor bevonult és a Signum Laudis, a katonai érdemérem és a Károly-csapatkereszt adományozásában részesült. 1918-ig tagja a képviselőháznak, a forradalom kitörésekor azonban teljesen visszavonul. 1922. Nógrád és Hont megye főispánjává, 1926. pedig belügyi áll.-titkárrá nevezték ki. Parlamenti munkássága alatt mindig csatasorban állott a nemzeti eszmének megvédésére és az első között volt, akik célul tűzték ki maguk elé, hogy a szociáldemokrata munkásságot a nemzeti gondolat útjára terelik vissza. Fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki a háború és forradalmak következtében zilált viszonyok rendezése érdekében. Mint belügyi áll.-titkár éles judiciumával, erélyével, gyors elhatározó képességével mindig a konszolidáció érdekében munkálkodott. Politikai működése alatt társadalmi téren is élénk tevékenységet fejtett ki. Nevéhez több társadalmi, kulturális és gazdasági szervezkedés életre hívása fűződik. Sz. a legutóbbi országgyűlési választások alkalmával az egységspárt választási kampányának irányítója volt és kiváló szervezőereje a kormánypartot győzelemhez juttatta.

Sztrizs József, plébános, kerületi tanfelügyelő, szül. Alsókorompa, 1869 febr. 7. Középiskoláit Nagyszombaton, teológiai tanulmányait Vácott végezte. Pappá szentelése után különböző városokban káplánoskodott és 1904 óta Isaszeg plébánosa. 25 esztendő működése alatt új templomot és plébániát építtetett és a tótajkú lakosság körében bevezette a magyar nyelvű istentiszteletet.

Sztrókey István (nemescsói), mérnök, a Beszkárt vezérigazgató helyettese, szül. Tolmács, 1869 aug. A bpesti műegyetemen végezte tanulmányait. 1893. a Bpesti Közúti vilamos vasút szolgálatába lépett. A közúti vasút és a városi villamos vasút fúziója után a *Budapest Székesfővárosi Közlekedési r.-t.* vezérigazgató helyettese lett. A villamos vasutaknál teljesített értékes szolgálatainak elismerésül kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. A közúti villamosközlekedés kérdéseivel számos tanulmányban és cikkben foglalkozott. Füzet alakjában is megjelent fontosabb tanulmányai: *A budapesti földalatti elektromos vasút cement-vizsgáló állomása*, *Kis és közúti vasút az országúton*, *A városi gyorsvasutakról*, *A budapesti villamos vasutak és a háború*, *A hosszrendszerű felépítmény megfelelő méretezéséről és a sínek hullámos kopásáról*, *Die Budapest Elektrischen Bahnen und der Krieg*, *Das Verkehrsproblem von Gross-Budapest*, *Bahnhof und Werkstatt*

in der Franzstadt der Budapester Elektrischen Bahnen.

Szudy Elemér (szudi és darázi), min. tanácsos, szül. Erdőkürt 1880. Középiskoláit Aszódon és Budapesten végezte, majd a budapesti egyetemen jogi tanulmányokat folytatott. Tanulmányainak befejezése után a hírlapírói pályára lépett. Munkatársa volt a *Magyarországnak*, majd az ország egyik legtekintélyesebb napilapjának, az azóta megszűnt *Arad és Vidékének* felelős szerkesztője lett. A háború kitörésekor önként jelentkezett katonai szolgálatra. Az összeomlás után Bpestre költözött. 1919. meghívták a miniszterelnökség, sajtóosztályára, a sajtófőnök helyetteséül. 1928. kinevezték min. tanácsossá és megbízták a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetésével, amit azóta nagy szakértelemmel és körültekintéssel lát el. Kivételes képességeit szépirodalmi és publicisztikai munkássága is bizonyítja. Önálló művei: *Tavaszbredése*, *Amit az élet gondol*, *Jártamban véres földeken*, *Trianon után Páris felé*. A mult évben jelent meg *Két renaissance* című kötete, amelyet a sajtó és a kritika egyhangú elismeréssel fogadott. Ebben a könyvben a magyar és latin szellem rokonságát fejtegeti lebilincselően érdekes és nagy kulturáról tanuskodó előadásban. Megjelent egy nagyobb tanulmánya is, Magyarország 1919—1927-iki belpolitikai változásáról.

Szuhányi Ferenc, orszgy. képvis. szül. Csenger, 1863 nov. 30. Középiskoláit Szatmáron, Kalksburgban és Pozsonyban, jogi tanulmányait a pozsonyi akadémián végezte, ahol jog- és államtudományi oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejeztével bírói pályára lépett és mint joggyakornok a kolozsvári tvszéken teljesített szolgálatot, majd a belügyminisztérium kötelékébe lépett. 1892. és 1896. a krassói kerület képviselőjévé választotta. 1901. visszavonult a politikai életől és gazdálkodással foglalkozott. 1910. a csengeri kerület választotta képviselőjévé és azt 1918-ig képviselte. 1922. régi csengeri kerülete egységspárti programmal képviselőjévé választotta. 1926. ugyancsak a csengeri kerület választotta meg egyhangúlag. Megjéjében és kerületében élénk társadalmi tevékenységet folytat. A Szatmár, Ugocsa, Bereg megyék gazdasági egyesületének elnöke. A *Szatmár Vármegyei Gazdasági Banknak* alelnöke, a *Csenger és Vidéke Takarékpénztár* elnöke, a vármegyei közigazgatási bizottság tagja. Értékes mezőgazdasági munkásságának elismeréséül 1922. m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezték ki. 1929. az Ecsedi-láp lecsapoló társulat elnökévé választotta.

Szukováthy Imre, Testnevelési Főiskolai igazg., m. kir. egészségügyi tanácsos, szül. Bpest, 1888. aug. 9. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol orvostud. oklevelet nyert, majd a berlini tud. egyetemen folytatta tanulmányait. 1912. a bpesti *Élettani in-*

tézet tanársegéde lett. 1913. iskolaorvosi és egészségtan-tanári képzést nyert. A világháború alatt, mint főorvos teljesített szolgálatot. A hadiékítményes koronás arany érdemkereszttel, a II. o. vöröskereszt éremmel, a török vasfélhóddal és a bolgár, porosz és német vöröskereszt érdeméremmel tüntették ki. Sopron vm. és Debrecen tb. tiszti főorvosa, a *Magyar Cserkészszövetség* társelnöke és bpesti I. ker. elnöke, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt ügyvezető alelnöke, a *Nyomorék Gyermekek Orsz. Egyesületének* alelnöke, az *Orsz. Idegenforgalmi Tanácsnak* és több külföldi kulturregyesületnek tagja.

Szunyog Mihály, ügyvéd, szül. Inámpusztá, 1878 szept. 23. A budapesti egyetemen végezte jogi tanulmányait és a bécsi keresk. akadémián egyéves tanfolyamot hallgatott. Három évig a Magy. Ált. Hitelbank szolgálatában működött, majd 1906. ügyvédi irodát nyitott és egyben hírlapírói tevékenységet fejtett ki. Hosszabb tanulmányutat tett a nyugateurópai államokban, mely útja alatt számos európai nyelvet sajátított el. A háború alatt főhadnagyi rangban csaknem négy esztendőtt töltött a harctéren. Vitéz magatartásáért számos kitüntetésben részesült. A régi országgyűlésbe a mátszalkai kerület választotta meg.

Szurday Róbert (szurdai), r.-t. vezérigazgató, felsőházi póttag, szül. Bpest, 1877. márc. 7. Középiszkoláit Bpsten végezte, majd Műlhausenben a textiltechnikai főiskolát, valamint a fonó- és szövőtanfolyamot hallgatta, ahol oklevelet szerzett. Később Németországban és Angliában gyakorlati tanulmányokat folytatott, majd Amerikába ment, ahol a legnagyobb pamutgyárakban dolgozott. Tanulmányainak befejezése után hosszabb földköri utat tett. 1909. hazajött és tapasztalatairól *Kína c. ismeretterjesztő darabot* írt, amelyet az *Uránia* tud. színházban mutattak be. Ugyanakkor számos cikkben számolt be úti élményeiről. Nemsokára átvette a *Magyar Pamutipar R.-T.* vezetését. Ezidőszert is a vállalat élén áll és Sz. nevéhez fűződik annak nagy fejlődése. A háború alatt mint kormánybiztos, a közös hadügyminisztériumban működött, mint a magyar ipar képviselője. Sz. a hazai nagyipar egyik legtekintélyesebb képviselője. Elsőrangú közgazd. szakember, akinek tanácsait hivatalos helyen is sokszor kikérik. Számos ipari és kereskedelmi vállalat élén áll és ezenkívül társadalmi, valamint kulturális téren is nagy szerepet játszik. A Magy. kir. közp. statisztikai hivatal szakosztályelnöke, a Magyar Nemzeti Bank főtanácsosa és a GyOSz. igazgatósági tagja, tőzsdetanácsos, a Kereskedelmi és Iparkamara tagja. Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye bizottsági tagja, a Kereskedelmi testület igazgatósági tagja, a Textilgyárosok Orsz. Egy. ügyv. alelnöke. Közgazdasági érdemeiért a keresk. főtanácsosi címmel tüntették ki. 1926. a GYOSZ. felsőházi

póttaggá választotta. A német vaskereszt fém-fekete szalagon tulajdonosa.

Szurmay Sándor (uzsoki, báró, vitéz), ny. honv. miniszter, gyal. tábornok, a volt 20. honv. gy.-ezred tulajdonosa, v. b. t. t., szül. Boksánbánya, 1860. dec. 19. Középiszkoláit Szegeden, a Ludovika Akadémiát és a Felsőbbtiszti Tanfolyamot Bpsten, a hadiiskolát Bécsben végezte. Pályafutását a bécsi vezérkarnál kezdte, majd mint fogalmazó a honv. minisztériumba került, ahol rövid idő alatt osztályvezető, majd csoportfőnök lett. Közben Nagyváradon zászlóalj-, majd Nagykanizsán ezredparancsnok volt. A háború alatt honvédelmi államtitkárrá nevezték ki és az orosz harctéren, mint hadseregszerepeltetőparancsnok, majd mint hadtestparancsnok fejtett ki működést. 1916. kiváló hadászati és szervezőképességei révén a honvédelmi miniszteri székbe emelkedett. Az összeomlás után 1919. a Károlyi-kormány elfogatta és internáltatta, majd a kommun. uralma alatt folytatódott a bpesti gyűjtőfogház lakója lett, ahonnan csak a kommun. bukásakor került ki. Érdemeinek elismeréséül számos kitüntetésben részesült. A Mária Terézia-rend lovagja, az I. o. Lipót-rend, az I. o. Vaskorona, az I. o. Német Vaskereszt, a Vöröskereszt I. o. díszjelvénye, a II. o. Kat. érdemkereszt, a II. o. Német Vaskereszt, a Sigmund Laudis s még számos kitüntetés tulajdonosa. Pápa, Ungvár, Cinkota, Nagykanizsa, Nagyvárad, Bánffihunyad, Boksánbánya és Győr, díszpolgárává választotta. Mint katonai szakíró, jelentős irodalmi munkásságot fejtett ki.

Szücs András, ügyvéd, szül. Újpest, 1888. dec. 18. Középiszkoláit és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után Újpesten irodát nyitott. Mint tartalékos hadnagy résztvett a háborúban és a kisezüst vitézségi érmet, a Károly-csapateresztet és a sebesülési érmet kapta meg. A kommun. alatt ellenforradalmár-parancsnok volt, amiért szöknie is kellett. 1926. a *Pestújhelyi Takarékpénztár* alelnöke, 1929. a *Központi Leszámitoló Bank* ügyvezető igazgatója lett. A sportéletben is tevékeny részt vesz, az U. T. E. alelnöke és evezőosztályának megalapítója és elnöke.

Szücs Dezső, ref. lelkész és középiszkolai tanár, v. nemzgyűl. képvis., szül. Siómaros, 1886. A pápai keresztényszocialista munkásmozgalmak irányításában vezetőszerepet tölt be. Az első nemzetgyűlésen a pápai kerület képviselője volt, kereszténypárti programmal.

Szücs István, h. államtitkár, országgy. képvis., szül. Szirák, 1868. júl. 23. Középiszkoláit Vácott végezte, majd a bpesti egyetem bölcsészeti karán tanult, ahol doktori oklevelet szerzett. Pályáját mint középisk. tanár kezdte meg, majd 1894. a belügyminisztériumhoz került. Egyidejűleg mint a VII. ker. főgimnázium görög és latin tanára is működött.

Tanári állását nem hagyta el akkor sem, amikor 1896. a kultuszminisztériumhoz fogalmazóvá, majd segédtitkárrá nevezték ki Min. titkárrá történt kinevezése óta azonban egész munkásságát a minisztériumnak szentelte. További gyors előléptetések után h. államtitkár lett és a minisztériumban az elemi iskoláügyeket vezeti. 1926. a pestkörnyéki kerület pótképviselője lett, majd 1928 óta a képviselőház tagja. Élénk munkásságot fejt ki a szakirodalomban. *Xenophon memorabilianak pedagógiai jelentősége* c. munkáját széles körökben ismerik. A Ferenc József-rend lovagja és a pápai Szent György-rend tulajdonosa. Nagy érdemei vannak Pestújhely fejlesztése körül.

Szücs István, főszolgabíró, szül. Magyar-geresen, 1892 okt. 9. Középiskoláit Szombathelyen, egyet. tanulmányait pedig a budapesti egyetemen végezte. Allamtudományi doktorátust szerzett. Tanulmányainak befejezése után hadbavonult. Megkapta a kis ezüst és két ízben a nagy ezüst vitézségi érmet. Közigazgatási pályáját 1918. Vas vmegyénél kezdte, mint gyakornok. 1919. aljegyző és 1929. a szombathelyi járás főszolgabírája lett. Élénk részt vesz Szombathely társadalmi mozgalmában.

Szücs János, gyáros, szül. Újpest, 1885 febr. 18. Tanulmányainak befejezése után külföldön tartózkodott, majd 1913. visszatérve, résztvett a háborúban és a Károly-csapateresztet és a sebesülési érmet kapta meg. 1917. a *Dunapalota r.-t.*, majd a tátralomnici fürdők igazgatója lett. A megszállás után Újpesten ecelgyárat létesített. Egész életét a magyar sport, különösen az úszósport fejlesztésének szentelte. 1909. létesítette az első magyar százméteres úszópályát és az U. T. E. úszószakosztályát. megszervezte a vízbőlmentési és iskolai úszástanítási intézményeket. 1919. az U. T. E. kebelében turistaszakaszt, majd kerékpárszakaszt alapított és újjászervezte a birkózó- és vívószakosztályt. Az újpesti stadionnak és az uszodának felépítése nagyrésztben az ő nevéhez fűződik. Elnöke volt az U. T. E.-nek és alelnöke a M. U. Sz.-nak. A *Sporttelep r.-t.* elnöke.

Szügyi Kálmán, operaénekes, szül. Bpest, 1888 szept. 7. Középiskolai és keresk. akadémiai tanulmányait Bpsten végezte. Énekelné a Fodor-iskolában és De Sanctisnél tanult. 1916. mint rokkant főhadnagy az *Operaház*-hoz szerződött. Résztvett az *Operaház* nürnbergi vendégjátékán. Műsora gazdag és változatos.

Szülle Péter, festőművész, szül. Cegléden, 1886 jún. 25. Tanulmányait Bpsten végezte. Bpsten van műterme. Évek hosszú sora óta tagja a szolnoki művésztelepnek. Az Iparművészeti és Művészeti Akadémia elvégzése után Benczúr Gyula tanítványa volt. Végigküzdötte a háborút. Hősiességéért a kisezüst

vitézségi éremmel tüntették ki. Festői realizmussal alkotott figurális képeivel több nagyértékű díjat nyert. Több kiállításon nagy arany és kis arany érmekkel tüntették ki, nyertese a Szinyei-díjnak. Több állami ösztöndíjat szerzett. Ismertebb festményei: a *Tükör előtt* és a *Templomban*. Sz. maradandó értékű alkotásai díszül szolgálnak a Képzőművészeti Múzeumnak és más nagyon sok magyar és külföldi műgyűjtő képtárnak is.

Szveteney György (báró, nagy-ohai), ny. ezredes, szül. Tarnopol (Galicia), 1871 jan. 21. Középiskoláit és a felsőbb katonai tanulmányokat Bécsben végezte. 1892. mint hadnagy, a Radetzky gróf nevű 5. csász. és kir. huszárezrednél kezdte meg pályafutását. 1896. a bécsi hadiskolában, majd különböző helyőrségekben teljesített szolgálatot. 1901. hosszabb külföldi utazás után, mint századost a herceg Eszterházy Louis 8. számú csász. és kir. huszárezredhez osztották be. A háború alatt már mint alezredes, később, mint az 5. h. ezrednek ezredese, az orosz harctéren működő VII. és IX. hadseregben szárnysegéd volt. 1918. az összeomlás után nyugállományba vonult. Katonai pályafutása alatt számos kitüntetésben részesült. A III. oszt. vaskorona, a Signum Laudis, a német vaskereszt, a Károly-csapatereszt, stb. tulajdonosa. Nyugalombavonulása óta festészettel és asztrológiával foglalkozik.

Szviezsényi Zoltán, min. tan. szül. Nagy-róce, 1887 jan. 18. Középiskoláit Besztercebányán, egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol középiskolai tanári oklevelet szerzett. Egyetemi éveit alatt élénk részt vett a diákság szociális mozgalmában. Egyideig különböző vidéki városokban tanároskodott. Mint selmechánvai tanár, a főiskolai hallgatók zászlóaljának élén a megszálló cseh csapatokat visszavonulásra bírta és így módot adott arra, hogy a főiskolák nagyértékű műsereit és a bányák aranykészletét megmenthessék. A hazafias érzésű felvidéki tótok mozgalmának megszervezője és részben a felvidéki néptanácsban, részben a területvédő ligában fejtett ki értékes munkásságot. Mint diplomáciai kiküldött, Varsóban tárgyalt a lengyel kormánnyal a közös határ kérdésében. A kommun bukása után min. tanácsosi rangban a tót főosztály élére került. A nemzeti kisebbségek minisztériumának felosztásával nyugdíjba ment és azóta *Budapest Fűrdőváros Egyesület igazgatója*. Az egyesület kötelékében eltöltött munkásságának elismerésül az Orsz. Idegenforgalmi Tanács végrehajtóbizottságának tagjává nevezték ki. A *Hollós Mátyás Társaság* szakosztály-főnöke, a *Zichy Mihály Művészklub* alelnöke. 1922. *Hogyan veszett el a Felvidék?* címmel feltűnéstklövő munkát írt.